ŠVENTASIS RAŠTAS

KOMENTARAI - AIŠKINIMAI

Paruošė
Kostas Burbulys

PIRMOJI KARALIŲ

EZRO KNYGA

Jūs tyrinėjote Raštus, nes manote juose rasią amžinąjį gyvenimą. Tie Raštai ir liudija apie mane. Jn. 5, 39.

1987 m. Chicago

Spausdino ViVi Printing
4346 So Western Ave.
Chicago, IL. 60609

PREFACE

This is the first Evangelical commentary in the Lithuanian language. The material has been gathered mainly from English and German sources. This work is not a Biblical critique, but a positive exposition of the Holy Scriptures. It also includes relevant historical, geographic, and anthropological material.

PRATARMĖ

Šventojo Rašto komentarus — aiškinimus pradėjau rašyti Naujuoju Testamentu. Pradžioje parašiau trumpą įvadą į Šventąjį Raštą. Rašydamas Senojo Testamento komentarus, jaučiau reikalą kai ką pridėti. Kalbėdamas su kai kuriais žmonėmis ir susirašydamas laiškais, jaučiau, kad kai kas laukia paaiškinimų: ar Šventasis Raštas sutinka su mokslu, — kaip yra su evoliucija ir kitais klausimais? Šiais klausimais daugelis mokslininkų rašo, aiškina, spėlioja, įrodinėja, ginčijasi. Aš skaičiau šiais klausimais keletą knygų ir žurnaluose straipsnių. Noriu tik paminėti ką mokslininkai mano ir sako šiais klausimais.

Mokslas yra aiškiais faktais paremtas įrodymas. Siekiant ką nors išrasti, daromi eksperimentai — bandymai; kartais bandymai kartojami tol, kol gaunamas vienas ir tas pats atsakymas.

Kas liečia visatą — erdvę, žvaigždes, planetas; jų atsiradimo pakartoti neįmanoma. Šventajame Rašte yra užrašyta apie jų sutvėrimą. Kai kurie mokslininkai deda pastangas įrodyti, kad tai vyko savaime, be jokio Tvėrėjo. Daugelis rimtų mokslininkų mano: jei teologai ir kiti mokslininkai nuoširdžiai bendradarbiautų ir siektų tiesos, rastų bendrą kalbą ir daugeliu klausimų susitartų; būtų vienos nuomonės. Bet jei jie vienas antrą tik kritikuoja, vienos nuomonės neprieis.

Šventasis Raštas pasakoja apie Dievą kaip viso priežastį, — viso Kūrėją, apie Dievo pradžią visai nekalba. Mūsų žemė — planeta yra labai menka visatos dulkelė. O žmogus, nors jis būtų ir žymus mokslininkas, tikrai yra labai menkas. Tad ar įmanoma šiai dulkelei suprasti Didįjį Kūrėją, Jėgą, Išlaikytoją? Kas Šventajame Rašte pasakyta apie visatos sukūrimą ir mūsų žemę, yra labai panašu, ką mokslininkai pastebi — aiškina. Mokslininkai, kurie nori išjungti Dievo buvimą, visai nekalba apie erdvės, laiko, medžiagos pradžią. Jie tik aiškina atsiradimo eigą, o ne patį atsiradimą — tvėrimą. Taip lieka daugelis nepaliestų ir neatsakytų klausimų. Tikint Dievą, yra tik vienas neatsakytas klausimas — Dievas.

Rimtų mokslininkų yra tikinčių ir netikinčių Dievą. Tikėjimas Dievą, kaip ir išganymas, neturi nieko bendro su mokslu. Mokslininkai tiki Dievą ne dėl mokslo, bet dėl įsitikinimo — patirto išganymo. O visatos atsiradimo eigą jie tyrinėja taip pat, kaip ir netikinčiai Dievą mokslininkai. Man atrodo, kad tikintys mokslininkai dirba ir tyrinėja nuodugniau ir išsamiau negu netikintys. Tikintys mokslininkai iš principo nevartoja tabako ir svaiginančių gėrimų. Tad jų mąstysena yra aiškesnė ir jie dirba nuosaikiau. Kai kurie netikintys Dievą mokslininkai yra priversti atsisakyti tabako ir svaigalų nuodų, nes jų darbas to neleidžia. Pav. rūką ir svaigalus geria žmonės negali būti gerais sportininkais ir dirbti maisto gamyboje. Žinoma, yra rūkančių ir geriančių sportininkų, bet jie nelaimi rungtynių, jų kūnas yra nepatvarus. Rūkantis ir geriantis nepastebi maisto skonio. Jau Lietuvoje „Maisto" bendrovė maisto gamybos vedėjus samdė tik nerūkančius ir negeriančius ir mokėjo jiems tūkstantines algas.

Evoliucija. Karolis Darvinas 1859 metais parašė knygą apie augalų ir gyvūnų rūšis. Per tą knygą labai

pagarsėjo Darvinas ir evoliucija. Nuo to laiko daugelis mokslininkų bandė aiškinti visatos ir gyvybės išsivystymą savaime, be Kūrėjo — Dievo. Jie remdamiesi ta knyga ne tik tyrinėjo evoliucijos eigą, bet ir remdamasi ja kūrė įvairiausias teorijas. Bet jau pats Darvinas yra pasakęs, kad Kūrėjas įkvėpė gyvybę į vieną ar kelias celes (formas). Be to, Darvinas ir anų laikų mokslininkai neturėjo tokio supratimo apie celes ir atomus kaip mūsų laikais. Jie manė, kad maža celė yra labai paprasta, dabar žinoma, kad ji yra labai sudėtinga. Darvino aprašymas apie augalų ir gyvių išsivystymą (evoliuciją) yra labai panašus į Šventojo Rašto tvėrimo eigą.

Rimti mokslininkai greitai pastebėjo trūkumų ir klaidų Darvino knygoje. Darvinas įrodinėjo, kad sugebėjusieji gyvūnai prisitaikinti prie kintančių aplinkybių išlieka, o nesugebantieji prisitaikinti žūna. Buvo įrodoma, kaip pavyzdys, kad mažėjant maistui, žirafa išvystė ilgą kaklą pasiekti ėsti aukštai esančius medžių lapus. Betgi yra žinoma, kad sausose vietose pirmiau išnyksta medžiai, o žolė vis dar auga. Aš pats mačiau didelius žemės plotus, kuriuose medžiai nebeaugo, o žolė dar augo.

Įrodymas, kad gyvybė išsivystė iš paprastos į aukštesnes rūšis neatitinka patirčiai. Išvystyti ir pasiekti geresnį augalą ar gyvulį reikia labai daug pastangų. Palikti augalą savo eigai, jis sumenksta ir atkrenta atgal. Ir išvystymas, pagerinimas, įmanomas tik savo rūšyje — giminėje. Yra rasta gyvių — tarakonų ir kitų, gintare ir uolose suakmenėjusių prieš 350 milijonų metų. Jie yra visai tokie, kokie jie yra šiandien, nei kiek nepasikeitę. Šventajame Rašte aprašyta augalų ir gyvūnijos eiga labai panašiai, kaip evoliucijos šalininkai moko. Pirma atsirado jūros (vanduo) ir sausuma. Vandenyje ir sausumoje galėjo augti augalai, kurie buvo reikalingi

gyvūnams maistui. Pirma gyvūnija atsirado vandenyje, po to paukščiai ir sausumos gyvūnai, pagaliau buvo sukurtas žmogus. Skirtumas tarp Šventojo Rašto ir evoliucijos šalininkų yra tas: Šventasis Raštas sako, kad naujas rūšis — gimines, veisles tvėrė Dievas, o evoliucinistai moko, kad viskas vystėsi savaime. Kad viskas vystėsi savaime, ar nereikia tvirčiau tikėti, kaip tikėti Dievo tvėrimą? Be to pereinamųjų grandžių, iš vienos rūšies į kitą, dažnai nerandama. Imkime patį žmogų. Jis panašus kiek į bezdžionę, bet juk pirmųjų žmonių panašumą nupiešė dailininkai iš kaukolės ir kaulų. Ar taip piešiant negalima nupiešti kaip norima? Mačiau viename žurnale ne nupieštų, bet surinktų dabar esančių žmonių ir gyvulių galvų — veidų. Buvo labai panašūs veidai: žmogaus ir šunies, žmogaus ir tigro, žmogaus ir liūto. Dirbant vienoje dirbtuvėje, vienas darbininkas buvo panašus į vorą. Visi darbininkai, savo tarpe, vadino jį voru. Reikėtų žiūrėti ne tik panašumo, bet ir skirtumų. Beždžionės rankos yra ilgesnės už kojas — žmogaus atbulai; žmogus vaikščioja kojomis — bezdžionė visomis keturiomis, žmogaus galvos smegenis didesnės už bezdžionės smegenis tris kartus. Žmogus kalba ir rašo, o bezdžionė turėdama tuos pačius sąnarius kalbos nevartoja, nes ji neturi ko sakyti; ji tik šaukia prie maisto ir perspėja nuo gresiančio pavojaus. Mokslininkai yra nustatę, kad žmogaus kraujas yra daugiau panašesnis į varlės kraują negu į bezdžionės; moters pienas cheminiai yra panašesnis į asilės pieną negu į bezdžionės; žmogaus kūnas panašesnis į kiaulės negu į bezdžionės. Tai yra nespėliojimai, bet tikri faktai mokslininkų įrodyti.

Dievas kūrė (tvėrė) pagal tam tikrus nuostatus. Žmogus pastebi kai kuriuos tuos nuostatus, bet neturi galios jų keisti. Jis tik gali juos stebėti. Tvirtinti, kad tie nuostatai susikūrė patys ir jais remiantis vystėsi

augmenija ir gyvūnija ar nėra per daug drąsu? Juk lengviau ir logiškiau yra priimti, kad kas nors tuos nuostatus sukūrė.

Kai evoliucijos šalininkai priėmė augmenijos ir gyvūnijos išsivystymo eigą iš paprastos celės į augalą ar gyvūną, pradėjo taikyti tą teoriją ir kitiems dalykams, net tikėjimui. Jie įrodinėja ir tvirtina, kad žmogus nesuprasdamas gamtos reiškinių pradėjo juos laikyti dievais — dvasiomis. Taip žmogus sukūręs dievaičius, dievus, dvasias ir pagaliau vieną Dievą. Remiantis tuo, jie laiko ir Šventąjį Raštą legendomis, pasakaitėmis ir kalba apie negyvą Dievą.

Istorikai ir psichologai šį dalyką tyrinėjo ir priėjo priešingos išvados. Pirmiausia žmogus (žmonija) tikėjo vieną Dievą ir tik vėliau pradėjo tikėti gamtos reiškiniais, dvasiomis ir kurti įvairius dievus: tautinius, vandens, miškų, laukų ir t.t. Yra susekta ir įrodyta, kad kiekviena tauta, ar tai Azijoje, Afrikoje, Europoje, Australijoje, Amerikoje tikėjo vieną Dievą. Nors ne visos tautos ir tautelės Jį tuo pačiu vardu vadino. Pav. Amerikos indėnai Jį vadino „Didžioji Dvasia", kiti „Dangaus" arba „Aukštybių Dievu". Kiek yra susekta seniausias Dievo vardas buvo „Di", sanskrito kalboje jis yra „Dyu". Taipgi yra įrodyta, kad žmonija kilo iš vienos vietos ir kalbėjo tik vieną kalbą. Žinoma seniausioji užrašyta kalba yra sanskrito kalba. Kalbų žinovai sako, kad sanskrito kalba yra tobulesnė už vėlesnes žinomas užrašytas kalbas, kaip tai egiptiečių, babiloniečių, hebrajų, graikų kalbas.

Įdomu yra, kad lietuvių kalba vietoje sanskrito turime žodį — sąskrydis. Sakoma, kad pradėjus kalbai skilti, rastis daugiau kalbų — dialektų, mokslininkai suvažiavo (suskrido) ir užrašė seniausiąją žmonijos kalbą.

Yra žinoma, kad lietuvių kalba yra seniausia

Europos kalbama kalba, o gal seniausia ir viso pasaulio kalbama kalba? Kartą buvau viename suvažiavime, kuriame vienas pasakojo apie Indijoje maldų sąjūdį vardu Ašram. Jis sakė, kad tą žodį išaiškinti yra labai sunku. Aš sakiau: „Aš žinau tą žodį, jis reiškia „būti ramiam" Viešpaties akivaizdoje — aš ramus.

Kai prieš du šimtus metų prasidėjo archeologijos kasinėjimai ir tyrinėjimai, evoliucijos šalininkai buvo tikri, kad jais bus įrodoma Šventojo Rašto klaidos. Bet įvyko priešingai — buvo patvirtinta Šventojo Rašto tiesa. Pav. Joz 1,4 sakyta apie hititų tautą. Istorikai nieko nežinojo apie ją. Archeologai įrodė, kad tai buvo žymi tauta.

Kai 1949 metais buvo išrasti radijo aktyvūs spinduliai laikui nustatyti, jais pastebėta, kad prieš 5000 metų buvo didelis gyvūnų sunykimas. Tai yra Šventajame Rašte pasakojamas tvanas.

Mokslininkai ir teologai dažnai kalba ne kas Šventajame Rašte parašyta, bet ką jie mano, apie jų priimtas ir įsigyvenusias pažiūras.

Šventasis Raštas yra rašytas prieš tūkstančius metų. Jei Jis būtų parašytas anų laikų sąvokomis ir mokslo pažiūromis, Jis šiandien būtų visai nesuprantamas. Labai nuostabu, kad Šventasis Raštas parašytas taip, jog Jis buvo suprantamas anais laikais ir, taipgi suprantamas šiandien eiliniams žmonėms ir mokslininkams. Kadangi Šventasis Raštas rašytas ne šių laikų sąvokomis, daugeliui Jis atrodo nepatrauklus. Tad daugelis iš Šventojo Rašto tyčiojasi ir Jį iškraipo.

Prisimenu, mano jaunystėje, buvo išleista Lietuvoje knygelė „Šventojo Rašto paslaptys". Tai buvo ištraukos iš Šventojo Rašto ir labai šališki, pajuokiančiai Šventojo Rašto komentarai — aiškinimai. Pav. apie Mozę buvo „įrodyta", kad jis buvo didelis sukčius ir apgavikas. Mozės brolis, Aronas, surinkęs tautos auksą, sidabrą bei

brangakmenius ir nuliejęs stabą — veršį. Mozė tą stabą sutrynęs į dulkes ir išbarstęs vandenyje. Toliau buvo paaiškinta, kad tokiu būdu Mozė pavogęs tautos turtą, pasitraukęs kur tai ir prabangiai gyvenęs. Taip pasityčiota iš Šventojo Rašto ir vieno žymiausio Šventojo Rašto žmogaus. Juk Mozė buvo žydų tautos vadas — įsteigėjas, labai daug pasiaukojęs ir vargęs. Jo surašyti ir išleisti įstatymai yra tokie svarbūs, kad praėjus tūkstančiams metų, daugelyje šalių dalis jų dar dabar galioja. Kai Dievas įsakė Mozei pasitraukti nuo savo tautos, jis buvo 120 metų amžiaus senelis. Mozės laikais žmogaus amžius buvo panašaus ilgio kaip mūsų laikais, apie 70 metų, Ps 90,10. Mozė gyveno 120 metų. Mūsų laikais irgi kai kuris žmogus išgyvena 120 metų. Ar tokio amžiaus žmogui bereikalingi turtai? Visgi daugelis žmonių tokias Šventojo Rašto paslaptis skaito, apie jas kalba ir tiki.

Kai kurie pastebi krikščionių, ypač vadų (kunigų) nusikaltimus, apgaulę, siekimą turtų, nesilaikymą Šventojo Rašto tiesų, ir dėl to pasitraukia nuo tikėjimo. Jaunystėje dirbau porą metų vienoje įstaigoje su dr. Jonu Šliupu. Jis buvo plačiai žinomas JAV ir Lietuvoje kaip laisvamanių vadas — netikintis. Aš jį gerbiau kaip žmogų, o jis mylėjo mane kaip dorą jaunuolį. Jis buvo jau senas žmogus, o aš jaunas vaikėzas. Jis turėjo daug knygų — didelę biblioteką. Jis leido man pasirinkti ir skaityti knygas, kokias tik aš norėjau. Kartą skaičiau kokią tai knygą „Medžiaga". Tos knygos autorius neigė Dievybę. Aš kalbėjau su daktaru ir sakiau, kad knygoje rašyta, jog nėra Dievo. Daktaras pažiūrėjo į mane ir pasakė: „Kai tu skaitydamas tokias knygas jas suprasi — būsi žmogus. Žinoma, Dievo su žila barzda nėra, bet yra jėga, kuri viską tvarko ir valdo. Mes jos nesuprantame, bet gal kada ją suprasime ir ji mums patarnaus". Jis man toliau papasakojo apie save: „Iki ketvirtos klasės

gimnazijos buvau labai tikintis, bet tada pastebėjau jų (kunigų) apgaules ir spjoviau į viską". Kartą sekmadienį jis buvo išėjęs ir grįžęs pasakė: „Buvau bažnyčioje (paminėjo ir evangeliko kunigo pavardę), kunigas pripasakojo visokių baikų". Kalbantis su daktaru, jis manė, kad gyvybė ant mūsų planetos negalėjo atsirasti, ji atėjo iš kur nors kitur. Panašiai daugelis nusivilia žmonėmis ir „atsitraukia" nuo tikėjimo. Tikrybėje, ar tokie žmonės negiliau tiki už veidmanius krikščionis?

Kai kurios krikščioniškos bažnyčios ir grupės laiko savo tikėjimo pagrindu išgalvotas ir priimtas dogmas, o ne Šventojo Rašto tiesas. Taip daugelis visai nekreipia dėmesio ką Šventasis Raštas ir mokslas sako, bet laikosi savo išgalvotų dogmų. Kaip pavyzdį galima priminti, kai mokslininkai pastebėjo, kad mūsų planeta — žemė nėra visatos centras ir ji (žemė) sukasi apie saulę, bažnyčia paskelbė tuos mokslininkus eretikais, visai nesigilindama ką apie tai sako Šventasis Raštas.

Kartą kalbėjau su vienu gimnazijos direktoriu, kilusiu iš surinkimininkų, žymiu evangelikų veikėju. Kalbantis jam pasakiau, kad Šventajame Rašte parašyta, jog žemė laikosi erdvėje (kabo ant nieko), Job 26,7. Jis nustebo. Aš nustebau dar daugiau, kad toks mokslininkas nežino to. Šventajame Rašte minima ir apie žemės apvalumą; niekur nėra pasakyta, kad žemė yra visatos centras.

Kartą pastebėjau ir daug mąsčiau apie tai, kad žmonės visai nekreipia dėmesio į Šventąjį Raštą. Taip galvodamas išdrįsau, rodos visai nekaltą dalyką, pasakyti, kad Šventojo Rašto angelai yra be sparnų, tik žmonių išgalvoti angelai turi sparnus. Kad daugiau atkreipus į tai dėmesį, pasiūliau $100.00 tam, kas įrodys Šventuoju Raštu, jog angelai turi sparnus. Girdėjau, kad daugelis ieškojo Šventajame Rašte, bet nė vienas nepaprašė $100.00. Daugelis kalbėjo, kad Burbulys

niekina angelus. Dėl įsigyvenusių žmonių išgalvotų dogmų, net rimti žmonės ir mokslininkai nebekreipia dėmesio į Šventąjį Raštą.

Kai kas vertina tik Naująjį Testamentą, o Senojo Testamento neįvertina. Visgi Senasis Testamentas yra pagrindas Naujojo Testamento. Senajame Testamente Dievas apsireiškė žmonėms. Jėzus pripažino Senąjį Testamentą ir naudojo Jį. Apaštalai taipgi naudojo Senąjį Testamentą ir Juo rėmėsi.

PIRMOJI KARALIŲ KNYGA

Pirmoji ir antroji karalių knygos hebrajų kalba yra vienoje knygoje. Darant vertimus į graikų kalbą , ji buvo padalinta į dvi knygas. Rašant šią knygą buvo naudotasi Judėjos ir Izraelio karalių metraščiais. Senovės žydai, sako, kad karalių knygą yra parašęs pranašas Jeremijas. Bet vėlesnieji Šventojo Rašto aiškintojai tvirtina, kad autorius yra nežinomas. Knyga parašyta pranašų dvasioje. Knygoje karaliai vertinami pagal jų tikėjimą. Daugelis anų laikų valstybių svarbių įvykių visai nepaminėti knygoje.

Saliamonas karaliavo 972 - 932 pr. Kr. Knyga baigiama Judėjos karaliaus Jozafato ir Izraelio karaliaus Ahabo, viešpatavimu. Tuo laiku Izraelyje veikė pranašas Elijas. Abiejų knygų laikotarpis apima maždaug 400 metų, 1000 - 600 pr. Kr. Knygą galima padalinti į du skyrius. Saliamono valdymo laikotarpis 1 - 11 skr., padalintos valstybės laikotarpis 12 - 22 skr.

PIRMOJI KARALIŲ KNYGA

I skyrius
ABISAGA 1-4, ADONIJO MAIŠTAS 5-27, SALIAMONAS KARALIUS 28-53

1 Karalius Dovydas sulaukė žilos senatvės. Gerai
apklotas, jis nebesušildavo. 2 Jo tarnai jam tarė: "Leisk
mums, valdove karaliau, pajieškoti jauną mergaitę, kuri
tau patarnautų, tave slaugytų, su tavim miegotų ir tave
sušildytų". 3 Jie ieškojo gražios mergaitės visame Izraelio
krašte; suradę sunamitę Abisagą, atvedė ją pas karalių. 4
Mergaitė buvo labai graži; ji patarnavo karaliui ir slaugė
jį, bet jis jos nepalietė.

5 Hagitos (Dovydo) sūnus Adonijas didžiavosi,
tikėdamasis būti karaliumi, įsigijo vežimų bei arklių ir
penkiasdešimt vyrų, bėgančių pirma jo, (2 Sam 3,4: 15,1)
6 Tėvas nieko jam nedraudė ir neperspėjo taip nedaryti.
Be to, jis buvo puikus ir vyriausias Absalomui mirus. 7
Zerujos sūnus Joabas ir kunigas Abjataras, palaikė
Adoniją. (1 Kar 2,22) 8 Bet kunigas Zadokas ir Jehojado
sūnus Benajas, pranašas Natanas, Simejas, Rejis ir
Dovydo karžygiai nepritarė Adonijui.

9 Kartą Adonijas aukojo avis, jaučius ir kitus nupenėtus
galvijus prie Gyvatės akmens, šalia Enrogėlio versmės. Ta
proga jis pasikvietė visus savo brolius, karaliaus sūnus, ir
visus Judėjos vyrus - karaliaus pareigūnus, (Joz 15,7) 10
bet pranašo Natano, Benajo, karžygių ir savo brolio
Saliamono jis nepakvietė.

11 Natanas kalbėjo Saliamono motinai Batsebai: "Ar
girdėjai, kad mūsų valdovui Dovydui nežinant, Hagitos
sūnus Adonijas tapo karaliumi? 12 Aš noriu tau patarti,

kaip išgelbėti save ir savo sūnaus Saliamono gyvybę. 13
Nuėjus pas karalių Dovydą, paklausk jį: 'Ar mano
valdovas karalius, neprisiekei man, savo tarnaitei, kad
tavo sūnus Saliamonas karaliaus po tavęs ir sėdės tavo
soste? Kodėl Adonijas dabar tapo karaliumi?' 14 Tau
tebesikalbant su karaliumi, aš (Natanas) ateisiu ir
patvirtinsiu tavo žodžius".
15 Batseba atėjo į karaliaus kambarį. Karalius buvo
labai pasenęs, sunamitė Abisaga patarnavo jam. 16
Batseba nusilenkė ir išreiškė pagarbą karaliui. Karalius
klausė: "Ko nori?" 17 Ji jam atsakė: "Mano valdove, tu
prisiekei Viešpačiu, savo Dievu: 'Tavo sūnus Saliamonas
karaliaus po manęs, jis sėdės mano soste'. 18 O dabar
Adonijas, tau, mano valdovui karaliui, nežinant, tapo
karaliumi! 19 Jis aukojo daugybę jaučių, nupenėtų
galvijų bei avių ir pasikvietė karaliaus sūnus, kunigą
Abjatarą ir kariuomenės vadą Joabą, bet tavo sūnaus
Saliamono nepakvietė. 20 Dabar mano valdove,
karaliau, viso Izraelio akys yra nukreiptos į tave, ką
paskelbsi karaliumi savo sostui. 21 Kitaip, tau valdove,
karaliau, atsigulus prie savo tėvų, aš ir mano sūnus
Saliamonas būsime laikomi nusikaltėliais". (2 M 5,16).
22 Dar jai tebekalbant su karaliumi, atėjo pranašas
Natanas. 23 Buvo pranešta karaliui: "Pranašas Natanas
yra čia". Atėjęs jis puolė prieš karalių kniūbščias ant
žemės 24 ir tarė: "Mano valdove, karaliau, ar tu sakei, kad
Adonijas karaliaus po tavęs ir sėdės tavo soste? 25 Jis
šiandien aukojo daugybę jaučių, nupenėtų galvijų bei
avių ir pakvietė visus karaliaus sūnus, kariuomenės vadus
ir kunigą Abjatarą į vaišes. Jie valgo, geria ir šaukia:
'Tegyvuoja karalius Adonijas!' (2 Sam 16,16) 26 Bet
manęs, tavo tarno, kunigo Zadoko, Jehojado sūnaus
Benajo ir tavo sūnaus Saliamono jis nepakvietė. 27 Jei iš
tikrųjų taip yra, mano valdovo karaliaus paliepimu, tai
kodėl nepranešei man, savo tarnui, kas sėdės tavo soste
po tavęs?"

28 Karalius Dovydas tarė: "Pašaukite Batsebą!" Jai
įėjus ir atsistojus prieš karalių, 29 jis tarė: "Kaip gyvas
Viešpats, kuris išvadavo mane iš visokių bėdų, 30 tavo
sūnus Saliamonas karaliaus po manęs, kaip tau prisiekiau
Viešpačiu, Izraelio Dievu, jis sėdės soste mano vietoje! Tą
noriu įvykdyti šiandien." 31 Tada Batseba, nusilenkusi
kniūbščia iki žemės, išreiškusi karaliui pagarbą, tarė:
"Tegyvuoja mano valdovas karalius Dovydas per
amžius!".

32 Karalius Dovydas įsakė: "Pašaukite kunigą Zadoką,
pranašą Nataną ir Jehojado sūnų Benają!" Jiems atėjus,
33 karalius įsakė: "Imkite savo valdovo tarnus,
užsodinkite mano sūnų Saliamoną ant mano asilėno ir
palydėkite jį į Gihoną. 34 Kunigas Zadokas ir pranašas
Natanas ten jį tepatepa Izraelio karaliumi! Po to
trimituokite ir šaukite: 'Tegyvuoja karalius Saliamonas!'
35 Jūs lydėkite jį, einant užimti mano sostą. Jis karaliaus
mano vietoje, aš jį paskyriau Izraelio ir Judėjos
kunigaikščiu". 36 Tuomet Jehojado sūnus Benajas tarė
karaliui: "Amen! Taip sako Viešpats, mano valdovo
karaliaus Dievas! 37 Kaip Viešpats buvo su mano
valdovu karaliumi, taip jis tebūnie su Saliamonu ir
tepadaro jo sostą garbingesnį už mano valdovo karaliaus
Dovydo sostą!"

38 Kunigas Zadokas, pranašas Natanas, Jehojado
sūnus Benajas, keretitai ir peletitai nuėję užsodino
Saliamoną ant karaliaus Dovydo asilėno ir jį nulydėjo į
Gihoną. (2 Sam 8,18) 39 Ten kunigas Zadokas ėmė ragą
su aliejumi iš Dievo palapinės ir patepė Saliamoną. Po to
jie trimitavo ir visi žmonės šaukė: "Tegyvuoja karalius
Saliamonas!" (1 Ch 23 1; 29,22) 40 Visi žmonės ėjo paskui
jį, pūsdami vamzdžius ir džiaugdamiesi didžiu įvykiu, net
žemė drebėjo nuo jų triukšmo.

41 Adonijas ir jo svečiai, baigdami valgyti, išgirdo tą
triukšmą. Joabas, išgirdęs trimito garsą, paklausė:

"Kodėl toks triukšmas mieste?" 42 Jam bekalbant, atėjo
kunigo Abjataro sūnus Jonatanas; Adonijas tarė:
"Prašau į vidų! Tu esi ištikimas vyras ir tikiu atnešei gerą
žinią", (2 Sam 15,27,36) 43 Jonatanas atsakė Adonijui:
"Priešingai! Mūsų karalius Dovydas paskyrė karaliumi
Saliamoną. 44 Karalius pasiuntė kunigą Zadoką, pranašą
Nataną, Jehojado sūnų Benają, keretitus ir peletitus; jie jį
užsodino ant karaliaus asilėno. 45 Kunigas Zadokas bei
pranašas Natanas patepė jį karaliumi Gihone. Iš ten jie
traukė džiaugdamiesi ir šūkaudami, net visas miestas
drebėjo. Tą triukšmą jūs girdėjote. 46 Saliamonas jau sėdi
karaliaus soste. (1 Ch 28,5) 47 Tada karaliaus tarnai įėjo
pasveikinti mūsų karalių Dovydą: 'Tepadaro tavo Dievas
Saliamono vardą garsesnį už tavo vardą ir jo sostą
garbingesnį už tavo sostą!'" Karalius nusilenkė lovoje 48
ir kalbėjo: "Garbė Viešpačiui, Izraelio Dievui, kuris dar
mano akims matant, mano sūnui perdavė sostą!" (1 Kar
3,6)

49 Tuomet visi Adonijo svečiai išsigandę išėjo
kiekvienas savo keliu. 50 Adonijas taip išsigando
Saliamono, kad nuskubėjo į Viešpaties palapinę ir
nusitvėrė už aukuro ragų. 51 Saliamonui buvo pranešta:
"Adonijas bijo karaliaus Saliamono, jis nusitvėrė už
aukuro ragų ir sako: "Teprisiekia man karalius
Saliamonas, kad nenužudys savo tarno"."(1 Kar 3,28) 52
Saliamonas atsakė: "Jei jis bus ištikimas, tai nė vienas jo
plaukas nenukris žemėn; bet jei nusikals, -mirs!" (2 Sam
14,11) 53 Karalius Saliamonas liepė atvesti Adoniją nuo
aukuro pas jį. Jam įėjus ir išreiškus karaliui Saliamonui
pagarbą, karalius tarė: "Eik namo!"

Abisagos patarnavimas mums, šių dienų krikščionims, yra nepriimtinas ir sukelia pasipiktinimą. Anais laikais tai buvo priimtinas.

Adonijas elgėsi panašiai kaip Absalomas, — darė tai, kas izraelitams buvo draudžiama. Dovydas apie tai gerai

žinojo, bet sūnaus nesudraudė. Adonijo išdidumas buvo toks įžūlus, kad jis siekė net karaliaus sosto, dar tėvui gyvam esant. Adonijas buvo ketvirtas Dovydo sūnus, Amonas ir Absalomas buvo mirę. Nėra parašyta, ar trečiasis Dovydo sūnus ir buvo miręs. Manoma, kad jis buvo miręs. Tad karaliaus sostas galėjo tekti Adonijui. Tačiau ne visada sostas tekdavo pirmagimiui. Dovydas buvo jauniausias tėvo šeimoje. Karaliaus sostas buvo pažadėtas Saliamonui. (1 Ch 22,9;23,1).

Adonijo pusę palaikė kariuomenės vadas Joabas ir kunigas Abjataras. Dovydas įsakė paskelbti karaliumi Saliamoną, kas ir buvo įvykdyta.

2 skyrius

DOVYDO ĮSAKYMAS SALIAMONUI 1—9, DOVYDO, ADONIJO, JOABO IR SIMĖJO MIRTIS 10—46

1 Prieš mirtį Dovydas tarė savo sūnui Saliamonui: 2
"Aš rengiuosi iškeliauti iš šio pasaulio; tu būk ryžtingas ir
drąsus vyras! 3 Atlik savo pareigą Viešpačiui, savo Dievui,
vaikščiok Jo keliais, laikyk Jo nuostatus, įsakymus,
liudijimus ir įspėjimus, parašytus Mozės įstatyme, kad
tau sektųsi visur ir visuomet, (5 M 17, 14-20; Joz.
1,7;23,6) 4 kad Viešpats ištesėtų savo Žodį, kurį Jis man
kalbėjo: 'Jei tavo sūnūs ištikimai vaikščios mano
nurodytais keliais, visa širdimi ir siela pasitikės manimi
tai tavo palikuonys valdys Izraelį'. 5 Be to, tu žinai, ką
padarė Zerujos sūnus Joabas, kad jis nužudė abu Izraelio
ir Judėjos kariuomenių vadus: Nerio sūnų Abnerį ir
Jeterio sūnų Amasą. Jis nužudė juos taikos metu ir
atkeršijo už kare pralietą kraują; jis sutepė nekaltu krauju
mano diržą ir kurpes (aš atsakingas). (2 Sam 3,27;20,10) 6
Pasielk su juo pagal tavo išmintį ir neleisk jam ramiai
mirti. (1 M 42,38) 7 Būk malonus gileadito Barzilajo

sūnums; leisk jiems valgyti prie savo stalo, nes jie mane
pasitiko, kai bėgau nuo tavo brolio Absalomo. 8 Gero
sūnus Simejas, benjaminitas iš Bahurimo, mane įžeidė
keiksmais tą dieną, kai vykau į Mahanaimą. Bet, kai jis
atėjo manęs pasitikti prie Jordano ir atsiprašė,, aš jam
prisiekiau Viešpačiu: 'Aš nežudysiu tavęs'. (2 Sam
16,5;19,17-24) 9 Nepalik jo nenubaudęs! Tu esi išmin-
tingas vyras ir žinosi, ką su juo daryti ir kaip jį pašalinti iš
gyvųjų tarpo". (Ps 101,4-8)29,27

10 Dovydas mirė ir buvo palaidotas Dovydo mieste.
11 Dovydas valdė Izraelį keturiasdešimt metų. Hebrone
jis karaliavo septynerius metus ir Jeruzalėje trisdešimt
trejus metus. (2 Sam 5,4-5; 1 Ch 29,27) 12 Saliamonas
atsisėdo į savo tėvo Dovydo sostą; jo karalystė sustiprėjo.

13 Kartą Hagitos sūnus Adonijas atėjo pas Saliamono
motiną Batsebą. Ji klausė: "Ar atėjai taikingu tikslu?" Jis
atsakė: "Taip. 14 Aš turių mažą prašymą". Ji tarė:
"Sakyk". 15 Adonijas tarė: "Tu žinai, kad aš turėjau
valdyti Izraelį ir visi to laukė; tačiau kitaip išėjo: jis teko
mano broliui, nes taip buvo Viešpaties skirta. (1 Kar 1,5-
40) 16 Neatstumk mano prašymo! 17 Prašau, pakalbėk su
karaliumi Saliamonu. Jis tikrai išklausys tavęs ir leis man
vesti Abisagą." (1 Kar 1,3;2 Sam 3,7) 18 Batseba atsakė:
"Gerai, aš pakalbėsiu už tave su karaliumi".

19 Batseba nuėjo pas karalių Saliamoną pakalbėti
Adonijo reikalu. Karalius atsistojęs išreiškė jai pagarbą ir
atsisėdo į savo sostą. Karaliaus motinai buvo skirta vieta
jo dešinėje. 20 Ji tarė: "Aš atėjau su prašymu pas tave,
karaliau. Išklausyk manęs!" Karalius jai atsakė: "Prašyk,
motin! Aš neatstumsiu tavęs". 21 Ji tarė: "Leisk Adonijui,
savo broliui, vesti sunamitę Abisagą!" 22 Karalius
Saliamonas atsakė savo motinai: "Kodėl tu prašai
Adonijui tik sunamitės Abisagos? Prašyk jam ir
karalystės, nes jis yra mano vyresnysis brolis ir jo pusėje
yra kunigas Abjataras bei Zerujos sūnus Joabas!" (1 Kar
1,6-7) 23 Karalius Saliamonas prisiekė Viešpačiu: "Tegul

Dievas baudžia mane, jei šitas jo prašymas nekainuos
Adonijui gyvybės! 24 Kaip gyvas Viešpats, kuris man
suteikė karalystę, mane pasodino į mano tėvo Dovydo
sostą ir man įkūrė namus, kaip buvo pažadėjęs, šiandien
Adonijas mirs!" 25 Karalius Saliamonas pasiuntė
Jehojado sūnų Benają, kuris nužudė Adoniją.
26 Kunigui Abjatarui karalius įsakė: "Eik į Anatotą, į
savo ūkį, nors esi nusipelnęs mirti! Bet šiandien nebausiu
tavęs mirtimi, nes tu nešiojai Viešpaties skrynią mano tėvo
Dovydo laikais ir pergyvenai visus jo vargus, kuriuos jis
iškentėjo". (Jer 1,1;1 Sam 22,20;30,7;2 Sam 15,24) 27
Saliamonas pašalino Abjatarą iš kunigo pareigų. Taip
įvyko Viešpaties Žodis, kurį Jis kalbėjo apie Elio giminę
Sile. (1 Sam 2,31-32)
28 Kai ta žinia pasiekė Joabą, jis nubėgo į Viešpaties
palapinę ir nusitvėrė už aukuro ragų. Joabas ėjo išvien su
Adoniju, Absalomo jis nerėmė. (1 Kar 1,51) 29 Kai
karaliui Saliamonui pranešė, kad Joabas nuskubėjo į
Viešpaties palapinę ir stovi šalia aukuro, Saliamonas
pasiuntė Jehojado sūnų Benają ir įsakė nužudyti Joabą.
(2 M 21,14) 30 Benajas, atėjęs prie Viešpaties palapinės,
jam tarė: "Karalius įsakė: 'Išeik!'" Bet Joabas atsakė:
"Neisiu, verčiau čia mirsiu". Tada Benajas pranešė
karaliui, ką Joabas atsakė. 31 Karalius jam įsakė
nužudyti Joabą ir palaidoti. Tuo bus pašalintas Joabo
nekaltai pralietas kraujas nuo karaliaus ir jo giminės. 32
Viešpats jo nusikaltimą grąžino jam pačiam; jis, mano
tėvui nežinant, nužudė du vyrus, teisesnius ir geresnius už
jį: Nerio sūnų Abnerį Izraelio kariuomenės vadą, ir
Jeterio sūnų Amasą, Judėjos kariuomenės vadą. 33 Jų
kraujas tekrinta ant Joabo galvos ir ant jo palikuonių per
amžius, bet Dovydui, jo palikuonims ir sostui tebūnie
Viešpaties amžina ramybė. 34 Jahojado sūnus Benajas
nuėjo, nužudė jį ir palaidojo tyrumoje, jo nuosavybėje. 35
Karalius paskyrė jo vieton kariuomenės vadu Jehojado
sūnų Benają, o kunigą Zadoką — į Abjataro vietą. (1 Kar
4,4)

36 Po to karalius pasikvietė Simeją ir jam įsakė:
"Pasistatyk namus Jeruzalėje, čia gyvenk ir niekur
neišeik! 37 Jei kurią dieną išeisi ir pereisi Kidrono upelį —
mirsi! Tavo kraujas kris ant tavo paties galvos". 38
Simejas atsakė karaliui: "Ta sąlyga man priimtina; kaip
mano valdovas karalius įsakė, taip aš darysiu". Simejas
ilgai gyveno Jeruzalėje. 39 Po trijų metų du Simejo vergai
pabėgo pas Mako sūnų Akisą, Gato karalių. Kai Simejui
pranešė, kad jo vergai Gate, (1 Sam 27,2) 40 Simejas,
pasibalnojęs asilą, nuvyko į Gatą pas Akisą savo vergų
ieškoti; Simejas, juos suradęs, parsivedė iš Gato. 41
Saliamonui buvo pranešta, kad Simejas buvo nuvykęs iš
Jeruzalės į Gatą ir grįžo. 42 Karalius pasikvietė Simeją ir
jam tarė: "Ar aš neprisaikdinau tavęs Viešpačiu ir tavęs
neįspėjau, kad tą dieną, kai tu iš Jeruzalės išeisi ir kur nors
vyksi, būk tikras — mirsi? Tu man atsakei, kad ta sąlyga
priimtina. 43 Kodėl nelaikei Viešpaties priesaikos ir mano
įsakymo, kurį tau buvau davęs? 44 Tu žinai, ką padarei
mano tėvui Dovydui; Viešpats sugrąžins tą nusikaltimą
tau pačiam. 45 Tebūnie palaimintas karalius Saliamonas
ir Dovydo sostas teišlieka tvirtas Viešpaties akyvaizdoje
per amžius!" 46 Karalius davė įsakymą Jehojado sūnui
Benajui užmušti Simeją. Taip Simejas mirė. (2 Ch 1,1)
Karalystė sutvirtėjo Saliamonui valdant.

Karaliai, pranašai ir visi žmonės yra mirtingi. Vieni miršta staiga, kiti nujaučia artėjančią mirtį. Dovydas nujautė savo mirtį ir paliko testamentą — atsisveikinimo žodį Saliamonui. Jis tikėjo Viešpatį ir laikėsi Jo nuostatų. Dovydo palikuonims buvo pažadėta palaima ir sostas su sąlyga, jei jie gyvens pagal Viešpaties įsakymus.

Dovydas priminė Saliamonui Joabą ir Simeją. Adonijas siekė sosto, Dovydui gyvam esant ir po jo mirties. Jis sugalvojo to siekti Abisagai padedant. Abisaga buvo skaitoma Dovydo žmona. Sostą užėmęs, valdovas paveldėdavo ir buvusio karaliaus haremą - žmonas. Tad

Adonijas galvojo, kad, gavęs Abisagą žmona, jis pasieks ir karaliaus sostą. Saliamono motina nesuprato Adonijo siekimo, bet Saliamonas tuojau tai pramatė ir padarė atitinkamą išvadą. Joabas suprato pavojų po Adonijo mirties ir norėjo išsigelbėti, bėgdamas prie aukuro. Kas netyčia nužudė žmogų, galėjo ieškoti apsaugos šventovėje arba tam tikslui paskirtame mieste, bet sąmoningas užmušėjas — niekur nebuvo apsaugotas. (2 M 21,14)

Kunigas Abjataras patyrė daug vargo ir kentėjo drauge su Dovydu. Dabar Saliamonas įvykdė pranašystę apie Elį. (1 Sam 2,30)

3 skyrius

SALIAMONAS VEDA FARAONO DUKTERĮ 1 — 2, SALIAMONO MALDA 3 — 28

1 Saliamonas susigiminiavo vedybomis su Egipto karaliumi faraonu. Jis vedė jo dukterį ir parsivežė ją į Dovydo miestą. Ji čia gyveno iki Saliamonas baigė statyti sau rūmus, šventovę ir mūro sieną apie Jeruzalę. (2 Ch 1,1 — 6;5 M 23,8)

2 Tačiau žmonės vis dar aukojo aukštumose, nes dar
nebuvo pastatyta Viešpaties šventovė. 3 Saliamonas
mylėjo Viešpatį, laikydamasis savo tėvo Dovydo nuostatų, tačiau ir jis aukojo ir degino smilkalus aukštumose.

4 Kartą karalius nuvyko į Gibeoną aukoti, nes tai buvo
žymi aukštuma. Jis buvo aukojęs ant to aukuro tūkstantį
deginamųjų aukų. (1 Ch 21,29) 5 Gibeone Viešpats
pasirodė Saliamonui naktį sapne ir tarė: "Ką Aš tau
galėčiau duoti?" (2 Ch 1,7 — 12; 1 Kar 9,2) 6 Saliamonas
atsakė: "Tu parodei savo tarnui, mano tėvui Dovydui,
didžią meilę, nes jis elgėsi teisingai, buvo Tau ištikimas ir
kilnus. Tu savo meilę jam išreiškei, pavesdamas sostą jo
sūnui; tą šiandien matome. (1 Kar 1,48) 7 Viešpatie, mano
Dieve, Tu parinkai mane, savo tarną, karaliumi į mano
tėvo Dovydo vietą, nors aš dar labai jaunas ir nežinau,

kaip valdyti šalį. 8 Man pavedei tvarkyti savo išrinktą
tautą, kuri yra labai skaitlinga. (1 Kar 4,20) 9 Duok savo
tarnui išminties teisingai valdyti Tavo tautą ir skirti gera
nuo blogo. Kas galėtų valdyti tą gausią tautą be Tavęs?"
(Ps 143,10) 10 Viešpačiui patiko Saliamono prašymas. 11
Dievas jam tarė: "Kadangi prašei išminties teisei suvokti,
ne ilgo amžiaus, turtų, nei savo priešų gyvybės, 12 tai
įvykdau tavo prašymą: duodu tau tokią išmintį ir
sumanumą, kokio neturėjo niekas prieš tave ir neturės
ateityje. (Pat 2,3—6) 13 Taip pat duodu tau ir ko neprašei
— turtų ir garbės; niekas tau neprilygs karalių tarpe. (Pat
3,13—16; Mt 6,33) 14 Ir jei vaikščiosi mano keliais,
laikydamasis mano nuostatų ir įsakymų, kaip tavo tėvas
Dovydas, duosiu tau ir ilgą amžių".

15 Saliamonas pabudo ir suprato, kad tai buvo sapnas.
Po to jis, sugrįžęs į Jeruzalę, ties Viešpaties Sandaros
skrynia aukojo deginamąsias bei padėkos aukas. Jis
iškėlė puotą visiems savo tarnams.

16 Kartą dvi paleistuvės atėjo pas karalių. 17 Viena
moteris sakė: "Mano Viešpatie! Aš ir šita moteris
gyvename vienuose namuose; aš pagimdžiau sūnų
kambaryje. 18 Trečią dieną ir ji pagimdė. Mes buvome
vienos, nieko svetimo nebuvo su mumis. 19 Šitos moters
sūnus mirė naktį, ji nugulė jį. 20 Vidurnaktį atsikėlus,
man miegant, ji paėmė mano sūnų nuo mano pašonės ir jį
paguldė prie savęs, o savo mirusį sūnų paguldė šalia
manęs. 21 Rytą, man atsikėlus savo sūnų maitinti,
pastebėjau, kad jis miręs. Gerai įsižiūrėjusi į jį, pažinau,
kad jis nebuvo mano sūnus". 22 Antroji moteris tarė:
"Netiesa, mano sūnus yra gyvas, o tavo sūnus — miręs!"
Bet šita atsakė: "Ne, tavo sūnus miręs, o mano gyvas!"
Taip jos ginčijosi karaliaus akivaizdoje.

23 Karalius tarė: "Kadangi viena sako, kad mano sūnus
yra gyvas, o tavo sūnus miręs, o antroji tvirtina, kad tavo
sūnus yra miręs, o mano sūnus gyvas, 24 atneškite kardą,
25 padalykite gyvąjį kūdikį į dvi dalis ir duokite vieną

pusę vienai, o kitą pusę kitai!" 26 Tuomet moteris, kurios
sūnus buvo gyvas, gailėdamasi jo, tarė karaliui: "Mano
Viešpatie! Atiduok jai gyvąjį kūdikį ir nežudyk jo!" O
antroji kalbėjo: "Gerai, nebus nei man, nei tau;
padalinkite jį!" (Iz 49,15) 27 Tada karalius įsakė nežudyti
jo, gyvąjį kūdikį atiduoti jo motinai. 28 Visas Izraelis,
išgirdęs tą karaliaus teismo sprendimą, gerbė karalių; jie
suprato, kad Dievo išmintis padėjo jam teisingai išspręsti
ginčą.

Apie Saliamoną pasakyta, kad jis mylėjo Viešpatį ir nuoširdžiai meldė išminties sau, valdant išrinktąją tautą. Betgi tuojau minima ir neteisingoji Saliamono pusė. Jis vedė Egiptokaraliaus dukterį; vėliau turėjo ir daugiau užsieniečių žmonų. Saliamonas aukojo aukštumoje, o buvo sakyta aukoti aukas tik Jeruzalėje. Saliamono išmintis ypač plačiai pagarsėjo, išsprendus moterų bylą, kuriai iš jų priklauso gyvasis kūdikis.

4 skyrius
SALIAMONO IŠMINTIS IR JO VALDININKAI
1-34

1 Karalius Saliamonas valdė visą Izraelį. 2 Jo vyresnieji
valdininkai buvo: Zadoko sūnus Azarijas — kunigas, (1
Kar 2,35) 3 Elihorefas ir Ahijas, Šišo sūnūs — raštininkai,
Ahiludo sūnus Jozafatas — metraščių vedėjas, 4
Jehojado sūnus Benajas — kariuomenės vadas, Zadokas
ir Abjataras — kunigai, (1 Kar 2,35;2 Sam 23,20) 5
Natano sūnus Azarijas — valdininkų viršininkas, Natano
sūnus Zabudas — kunigas, buvo karaliaus patikėtinis, 6
Ahisaras — rūmų viršininkas, Abodo sūnus
Adoniramas — priverčiamųjų darbų prižiūrėtojas. (1 Kar
5,28)
7 Saliamonas turėjo dvylika valdininkų visame

Izraelyje, kurie aprūpindavo maistu karalių ir jo dvarą;
kiekvienas buvo atsakingas už maistą vienam mėnesiui. 8
Jie buvo: Ben-huras, Efraimo kalnyne; 9 Ben-dekeris:
Makase, Salbime, Betsemese, Elone ir Bethanane; 10
Ben-hesedas, Arubote; jo žinioje buvo Sokas ir visa
Heferio šalis; 11 Ben-abinadabo žinioje buvo visas
Nafatdoras; jis buvo vedęs Saliamono dukterį Tafatą; (1
Sam 16,8) 12 Ahiludo sūnaus Bano žinioje buvo Tanakas,
Megidas, visas Betseanas esąs šalia Zaretano ir žemiau
Jezreelio, nuo Betseano iki Abelmeholo ir iki anapus
Jokmeamo; 13 Ben-geberis Ramotgileade; jo žinioje buvo
Manoso sūnaus Jairo kaimai, esą Gileade; Argobo sritis,
esanti Basane, — šešiasdešimt didelių miestų su mūro
sienomis, vartai variniais užkaiščiais; (4 M 32,41) 14 Ido
sūnus Ahinadubas, Mahanaime; 15 Ahimazas, Neftalyje;
jis irgi buvo vedęs Saliamono dukterį Basematą; 16
Husajo sūnus Banas, Asere ir Bealote; 17 Paruo sūnus
Jozapatas, Isachare. 18 Elo sūnus Simejas, Benjamine; 19
Urio sūnus Geberis Gileade, amoritų karaliaus Sihono ir
Basano karaliaus Ogo šalyje. Dar buvo vienas
valdininkas Judėjos šalyje.

20 Judėjos ir Izraelio žmonių buvo, kaip smilčių
pajūryje; jie valgė, gėrė ir buvo laimingi. (1 Kar 3,8; 1 M
13,16;22,17) 21 Saliamonas valdė visas karalystes nuo
Eufrato iki filistėnų šalies ir Egipto sienos; jos duodavo
duoklę ir priklausė Saliamonui visą amžių.

22 Saliamono dvaro vienos dienos maistas buvo:
trisdešimt korų smulkių ir šešiasdešimt korų paprastų
miltų, 23 dešimt nupenėtų galvijų, dvidešimt galvijų nuo
ganyklos ir šimtas avių, neskaitant elnių, gazelių, stirnų ir
nupenėtų paukščių. 24 Saliamonas valdė visą sritį į
vakarus nuo Eufrato, nuo Tifso iki Gazo. Jis taikoje
gyveno su visais kaimynais. 25 Judėja ir Izraelis, nuo
Dano iki Bersebos, saugiai gyveno po savo vynmedžiais ir
figmedžiais, kol Saliamonas buvo gyvas. 26 Saliamonas
turėjo keturis tūkstančius tvartų arkliams, kovos

vežimams ir dvylika tūkstančių raitelių. 27 Dvylika
valdininkų aprūpindavo maistu karalių Saliamoną ir
visus, kurie valgė prie karaliaus Saliamono stalo;
kiekvienas rūpinosi, kad maisto netrūktų vienam
mėnesiui. 28 Miežių ir pašaro arkliams ir žirgams jie
atgabendavo į tą vietą, kur jo reikėjo; kiekvienas vykdė
savo pareigą.

29 Dievas davė Saliamonui sumanumą ir nepaprastą
išmintį.(1 Kar 3,12) 30 Saliamonas savo išmintimi viršijo
visų rytiečių ir egiptiečių išmintį. 31 Jis buvo išmin-
tingesnis už kitus, net už ezrahitą Etaną ir Hemaną,
Kalkolį bei Dardą, Maholio sūnus. Saliamono vardas
buvo žinomas visose tautose. 32 Jis sukūrė tris
tūkstančius patarlių ir tūkstantį penkias giesmes. (Pam
12,9) 33 Jose jis kalba apie Libano medžius: kedrus ir ant
sienų augančius izopus; apie žvėris, paukščius, roplius ir
žuvis. 34 Visų kraštų karaliai ir žmonės, kurie girdėjo apie
jį, ateidavo pasiklausyti Saliamono išminties. (1 Kar
10,1,6).

———

Saliamono valdos buvo nuo Eufrato iki Egipto. Jis sugebėjo išlaikyti taiką. Daugelis valstybių mokėjo jam duoklę. Savo valstybėje jis parinko gerus administratorius ir valdininkus. Jie aprūpino maistu ir kitais reikmenimis karaliaus rūmus ir kariuomenę. Saliamonas sukūrė 3000 patarlių, 1005 giesmes ir Giesmių Giesmę, kurią turime Šventajame Rašte. Daugelis kitų valstybių didžiūnų atvykdavo pasiklausyti Saliamono kalbų — jo išminties ir susipažinti su jo krašto administravimu.

5 skyrius
SALIAMONO SUTARTIS SU TYRO KARALIUMI HIRAMU 1-18

1 Tyro karalius Hiramas, išgirdęs, kad Saliamonas
pateptas karaliumi jo tėvo Dovydo vietoje, siuntė

pasiuntinius pas jį; Hiramas draugavo su Dovydu. (2 Sam
5,5,11).
2 Po to ir Saliamonas siuntė pasiuntinius pas Hiramą su
pranešimu: 3 "Tu žinai, kad mano tėvas Dovydas
negalėjo statyti šventovės Viešpačiui, savo Dievui, dėl
karų, kol, Viešpaties dėka, jie buvo laimėti. 4 Dabar
Viešpats, mano Dievas, man suteikė ramybę; nėra nei
priešų nei bėdų. 5 Aš galvoju statyti šventovę Viešpačiui,
savo Dievui, kaip Viešpats kalbėjo mano tėvui Dovydui:
'Tavo sūnus, kurį Aš pasodinsiu į sostą tavo vietoje,
pastatys šventovę mano vardui'. (2 Sam 7,18) 6 Taigi
įsakyk kirsti kedrus Libane. Mano tarnai tegul dirba
kartu su tavo tarnais. Už darbą tavo tarnams mokėsiu
kiek nustatysi. Tu žinai, kad mūsų tarpe nėra nė vieno
tokio medžių kirtėjo, kaip sidonitai".
7 Hiramas, išgirdęs Saliamono žodžius, labai ap-
sidžiaugė ir tarė: "Garbė Viešpačiui, kuris davė Dovydui
išmintingą sūnų ir šitai didelei tautai tokį valdovą!" (1
Kar 10,9) 8 Hiramas pranešė Saliamonui: "Gavau žinią,
kurią man siuntei. Aš viską padarysiu, kas liečia medžių
kirtimą. 9 Mano tarnai juos nugabens nuo Libano kalnų į
jūrą; jie sieliais bus nuplukdyti iki vietos, kurią man
nurodysi; ten juos suskirstys ir tu juos atsiimsi. Bet tu
turėsi patenkinti mano norą, tiekti maisto mano
rūmams". 10 Hiramas siuntė Saliamonui kedro ir
kipariso medžių, kiek jis norėjo. 11 O Saliamonas davė
Hiramo dvarui dvidešimt tūkstančių korų kviečių ir
dvidešimt korų tyriausio aliejaus. Tokį kiekį Saliamonas
tiekdavo Hiramui kas metai. 12 Viešpats suteikė
Saliamonui išmintį, kaip Jis jam buvo pažadėjęs.
Hiramas ir Saliamonas sudarė taikos sutartį. (1 Kar 3, 12)
13 Karalius Saliamonas pasirinko iš viso Izraelio
trisdešimt tūkstančių vyrų baudžiauninkų. 14 Jis juos
siųsdavo pamainomis, kas mėnesį po dešimt tūkstančių;
vieną mėnesį jie būdavo Libane, o du mėnesius namie.
Adoniramas buvo baudžiauninkų viršininkas. (1 Kar

4,6) 15 Saliamonas turėjo septyniasdešimt tūkstančių
naštų nešėjų ir aštuoniasdešimt tūkstančių akmens
laužėjų ir tašytojų kalnuose, 16 neskaitant Saliamono
vyresniųjų prievaizdų ir trijų tūkstančių trijų šimtų grupių
vadovų, kurie turėjo savo žinioje žmones, atliekančius
darbą. 17 Karaliui įsakius, darbininkai laužė ir paruošė
didelius keturkampius akmenis namų pamatams. 18
Saliamono, Hiramo ir Gebalo darbininkai paruošė
rąstus ir akmenis namų statybai. (Joz 13,5; Ez 27,9).

Saliamonas nusprendė statyti šventovę. Jam buvo reikalinga statybai medžiaga. Dovydas ir Tyro karalius buvo geri draugai. Saliamonas kreipėsi į Tyro karalių Hiramą, kuris mielai sutiko patenkinti Saliamono prašymą. Jie sudarė sutartį: Hiramas pažadėjo pristatyti Saliamonui tiek kedrų ir kiparisų medžių, kiek jam reikės, o Saliamonas — už visa mokėti maistu: kviečiais ir aliejumi.

6 skyrius
ŠVENTOVĖS STATYBA 1-38

1 Keturi šimtai aštuoniasdešimtaisiais metais po
izraelitų išėjimo iš Egipto, — ketvirtaisiais Saliamono
valdymo (Izraelyje) metais, Zivo mėnesį, tai yra, antrąjį
mėnesį jis pradėjo statyti Viešpačiui šventovę. (2 Ch 3,1-
13) 2 Pastatas, kurį karalius Saliamonas statė Viešpačiui,
buvo šešiasdešimt mastų ilgio, dvidešimt mastų pločio ir
trisdešimt mastų aukščio. 3 Prieangis didžiosios salės
priekyje buvo dvidešimt mastų ilgio, lygus namų pločiui,
ir dešimt mastų pločio priekyje. (1 Kar 7,15-21; Jn 10,23)
4 Pastato langų rėmai buvo iš akmens, o langai — grotai.
5 Pastatas turėjo šonuose ir užpakalyje priestatus, kur
buvo įrengti šoniniai kambariai. 6 Apatinio aukšto
šoniniai kambariai buvo penkių mastų pločio, vidurinio
— šešių mastų ir trečiojo — septynių mastų pločio.
Pastato išorėje buvo pastatyti iškyšuliai, kad nereikėtų
rąstų įleisti į sienas.

7 Namai buvo statomi iš paruoštų akmenų laužyklose;
statybos darbams vykstant, nesigirdėjo nei kūjų, nei
kirvių, nei kitų statybos įrankių garso.
8 Įėjimas į apatinį aukštą buvo įtaisytas dešiniajame
pastato šone; suktiniai laiptai — užlipti į vidurinį, o iš
vidurinio — laiptai į trečiąjį aukštą. 9 Taip buvo pastatyta
ir užbaigta mūrinė šventovės dalis; lubas apklojo kedro
lentomis. 10 Šventovės priestatas buvo penkių mąstų
aukščio, sujungtas su pagrindiniu pastatu kedriniais
rąstais.
11 Viešpats kalbėjo Saliamonui: 12 "Tu man statai
namus; jei laikysies mano nuostatų, vykdysi nutarimus ir
įsakymus, eisi mano keliais, tai Aš ištesėsiu tau savo
Žodį, pažadėtą tavo tėvui Dovydui. (2 Sam 7.13) 13 Aš
gyvensiu izraelitų tarpe ir nepaliksiu savo tautos —
Izraelio".
14 Saliamonas užbaigė šventovės statybą. (Apd 7,47)
15 Šventovės vidaus sienos buvo iškaltos kedro lentomis
nuo aslos iki lubų, o asla išklota kiparisų lentomis. 16
Pastato gale buvo atitverta dvidešimt mastų ilgio ir tokio
pat pločio patalpa kedrinėmis lentomis nuo aslos iki
lubų, — šventovės švenčiausioji. 17 Šventovės didžioji
salė buvo keturiasdešimt mastų ilgio. 18 Visas vidus buvo
iškaltas kedro medžio lentomis, kurios buvo dailiai
išdrožinėtos gėlių pavidalais; akmens visai nesimatė. 19
Švenčiausioje buvo padėta Viešpaties Sandaros skrynia.
20 Ji buvo dvidešimt mastų ilgio, pločio ir aukščio; jos
vidus buvo padengtas grynu auksu. Aukuras buvo iš
kedro medžio. 21 Šventovės vidus taip pat buvo
padengtas grynu auksu; švenčiausiosios priekyje skersai
kabojo auksinės grandinės užuolaidai. 22 Visas šventovės
vidus taip pat ir aukuras prieš švenčiausiąją buvo
paauksuoti.
23 Švenčiausiojoje buvo cherubai iš alyvmedžio,
kiekvienas dešimt mąstų aukščio. (2 M 37,7-9) 24
Kiekvienas cherubo sparnas buvo penkių mastų; dešimt

mąstų nuo vieno jo sparno galo iki kito. 25 Taip pat
dešimt mastų buvo ir antrasis cherubas; abu cherubai
buvo tų pačių išmierų ir tokios pat išvaizdos. 26 Vienas
cherubas buvo dešimt mąstų aukščio, toks pat ir antrasis.
27 Cherubai stovėjo švenčiausiojoje. Jų sparnai buvo taip
ištiesti, kad vienas sparnas lietė vieną sieną, o kito, kitą
sieną; antrieji jų sparnai lietė vienas kitą švenčiausiosios
viduryje. 28 Jie buvo paauksuoti.

29 Visos šventovės sienos buvo išpuoštos rėžiniais:
cherubų pavidalais, palmėmis ir gėlėmis. 30 Šventovės
grindys buvo išklotos auksu.

31 Durys į švenčiausiąją buvo iš alyvų medžio.
Viršutinis durų skersinis ir staktos sudarė penkiakampį.
32 Durų abi pusės buvo papuoštos cherubų, palmių ir
gėlių raižiniais ir paauksuotos.

33 Šventovės įėjimo rėmai buvo alyvos medžio,
stačiakampiai. 34 Durys buvo dviejų dalių iš kipariso
medžio. Abu durų sparnai sukosi ant ašelių. 35 Duris
puošė cherubų, palmių bei gėlių paauksuoti raižiniai. 36
Vidujinis kiemo mūras buvo iš trijų tašyto akmens eilių
ir vienos eilės kedro rąstų.

37 Ketvirtaisiais metais, Zivo mėnesį buvo padėti
Viešpaties šventovei pamatai, 38 o vienuoliktaisiais
metais Bulo mėnesį, tai yra, aštuntą mėnesį, šventovė
buvo baigta su visais priestatais, laikantis statybos plano.
Saliamonas ją statė septynerius metus.

Šventovė buvo pradėta statyti 480 m po išvykimo iš Egipto — Saliamono karaliavimo ketvirtais metais . Ją statė septynerius su puse metų. Šventovė buvo statoma pagal Mozei duotą pavyzdį. Statybai medžiaga buvo paruošta taip tiksliai, kad jos nebereikėjo daugiau apdirbti, naudoti kirvio ir kūjo. Šventovė buvo dviejų dalių: švenčiausiosios ir šventosios. Švenčiausioji buvo kūbo pavidalo: plotis, ilgis ir aukštis po 10 metrų. Joje buvo Sandaros skrynia ir ant jos cherubai. Saliamonas

sunaudojo labai daug aukso — išpuošė juo šventovės
sienas ir net grindis išklojo auksu.

7 skyrius
KITŲ PASTATŲ STATYBA 1-22, ŠVENTOVĖS ĮRENGIMAS 23-51

1. Saliamono rūmų statyba truko trylika metų. (1 Kar
9,10) 2 Jo Libano Miško rūmai buvo šimto mastų ilgio,
penkiasdešimt pločio ir trisdešimt aukščio; jie stovėjo ant
trijų eilių kedrinių stulpų ir kedrinių rąstų. (Iz 22,8) 3
Lubos buvo kedro. Išilginės sijos laikėsi ant
keturiasdešimt penkių kolonų; po penkiolika kolonų
vienoje eilėje. 4 Pastato langai nuo apatinio iki
viršutinio aukšto priešingų sienų ėjo eilėmis aukštyn prieš
vienas kitą. 5 Taip pat durų ir langų keturkampiai rėmai
priešingų sienų stovėjo vienas prieš kitą.

6 Kolonų salė buvo penkiasdešimt mastų ilgio ir
trisdešimt mastų pločio; salės priekyje buvo veranda su
kolonomis ir skliaustais.

7 Sosto arba teismo salė, kurioje teisdavo, buvo išklota
kedro lentomis nuo aslos iki lubų.

8 Karaliaus gyvenamieji rūmai buvo kitame kiemo
gale, salės užpakalyje; jie buvo taip pat pastatyti.
Saliamonas pastatė rūmus, panašius į šiuos, ir savo
žmonai, faraono dukteriai. (1 Kar 3,1).

9 Visi šie pastatai buvo pastatyti iš brangių akmenų nuo
pamato iki stogo. Akmenys statybai buvo keturkampiai,
nutašyti ir nulyginti iš vidaus ir lauko pusės. 10 Pamatai
buvo iš brangių, didelių, dešimties ir aštuonių mastų,
akmenų. 11 Rūmai buvo iš brangių keturkampių, tašytų
akmenų ir kedrų. 12 Didysis kiemas, Viešpaties šventovės
vidujinis kiemas ir rūmų salė turėjo sieną aplinkui,
pastatytą iš trijų eilių tašytų akmenų ir vienos eilės kedro
rąstų. (1 Kar 6,36).

13 Karalius Saliamonas pasikvietė iš Tyro Hiramą. (2

Ch 2,12-13) 14 Jis buvo Neftalio padermės našlės sūnus,
tėvo tyriečio, kuris buvo žalvario kalvis; sumanus, gabus
ir išmintingas. Jis sugebėjo atlikti įvairius žalvario
darbus. Atvykęs pas karalių Saliamoną, jis dirbo tuos
darbus. (1 M 4,22; 2 M 31,3-4).
15 Hiramas nuliejo dvi žalvarines kolonas, kurių viena
buvo aštuoniolikos mastų aukščio ir dvylikos mastų
apimties. Kolonos sienos buvo keturių pirštų storio; vidus
tuščias. Antra kolona buvo tokia pat. (2 Ch 3,15-17; 2 Kar
25,17) 16 Jis padarė dvi žalvario galvenas kolonų viršui.
Kiekviena galvena buvo penkių mastų aukščio. 17 Be to,
jis padarė dvejus grotelius abiems galvenoms papuošti ir
18 dvi eiles granatinių obuolėlių ant kiekvienos galvenos
grotelių. 19 Galvenos, kurios buvo ant kolonų, atrodė
kaip lelijos ir buvo keturių mastų aukščio. 20 Abiejų
kolonų galvenos buvo viršuje. Granatinių obuolėlių buvo
du šimtai. Jie gulėjo eilėmis aplink kiekvieną galveną. 21
Hiramas pastatė dvi kolonas prie šventovės įėjimo; dešinę
koloną pavadino "Jachinu", o kairę "Boazu". 22 Lelijų
pavidalo pagražinimai puošė kolonų viršų.
23 Jis taip pat nuliejo vandens tanką (jūrą) dešimties
mastų skersmens, apskritą, penkių mastų aukščio. Jo
išmiera aplinkui buvo trisdešimt mastų. (2 Ch 4,2-5) 24
Dvi eilės dynių pagražinimų, nulietų išvien su tanku,
puošė tanko briauną, trisdešimt mastų aplinkui. 25 Ji
stovėjo ant dvylikos jaučių. Trys buvo atsigręžę į šiaurę,
trys į vakarus, trys į pietus ir trys į rytus. Tankas buvo jų
viršuje; visi jie žiūrėjo į išorę. 26 Tanko storis buvo per
plaštaką; jo kraštas buvo panašus į taurės kraštą — lelijos
žiedą; jame tilpo du tūkstančiai batų (40.000 litrų).
27 Hiramas dar padarė dešimt žalvarinių vežimėlių.
Kiekvienas vežimėlis buvo keturių mastų ilgio, keturių
pločio ir trijų aukščio. (2 Ch 4,6-10) 28 Vežimėlis buvo
toks: jis turėjo keturis šonus — plokštes, kurios buvo
įtvirtintos rėmuose. 29 Tos plokštės buvo dekoruotos
liūtų, jaučių ir cherubų pagražinimais. Viršuje ir apačioje

liūtų bei jaučių buvo iškalti vaizdai. 30 Be to, kiekvienas
vežimėlis turėjo keturis žalvarinius ratus su ašimis.
Visuose keturiuose kampuose buvo atramos, ant kurių
stovėjo tankas. Atramų šonus puošė išlieti vainikai. 31
Tanko kraštas buvo apvalus, vieno masto aukščio nuo
vežimėlio krašto ir pusantro masto gilumo. Jo pakraščiai
buvo su pagražinimais. Vežimėliai buvo keturkampiai.
32 Keturi ratai buvo vežimėlio apačioje; jų ašys išlietos
kampuose. Kiekvieno rato aukštis buvo pusantro masto.
33 Ratai buvo padaryti panašiai kaip vežimų ratai; jų
ratlankiai, stipinai ir stebulių ašys buvo nulietos. 34
Keturi stulpeliai prie kiekvieno vežimėlio kampo buvo
lieti išvien su vežimėliu. 35 Vežimėlio viršuje buvo pusės
masto aukščio apskritas lankas; stulpeliai ir šoninės
plokštės buvo išlietos išvien. 36 Hiramas įgraviravo ant
jos stulpelių, šoninių plokščių ir visur, kur buvo tuščios
vietos, cherubų, liūtų ir palmių vaizdus. 37 Tokiu pat
būdu jis padarė dešimt vežimėlių, kurie buvo nulieti
vienodai, to paties dydžio ir to paties pavidalo.

38 Jis taip pat padarė dešimt žalvarinių bakų– tankų.
Kiekviename tilpo keturiasdešimt batų (apie 80 litrų).
Kiekvieno tanko skersmuo buvo keturi
mastai. Kiekvienas vežimėlis turėjo tokį tanką. 39 Penki
vežimėliai buvo pastatyti pietiniame ir penki šiauriniame
šventovės šone; baseinas (jūra) stovėjo šventovės
pietryčiuose.

40 Hiramas dar padarė puodų, lopetėlių bei samčių.
Hiramas baigė visą darbą karaliui Saliamonui, padaręs
Viešpaties šventovėje: (2 Ch 4,11-18) 41 dvi kolonas, du
galveninius kupolus, kurie stovėjo ant kolonų, du tinkle-
lius kupolams, 42 keturis šimtus granatinių
obuolėlių abiems tinkleliams, dvi eiles obuolėlių abiems
galveniniams kupolams, kurie buvo ant kolonų, 43
dešimt vežimėlių ir dešimt tankų, 44 baseiną ir dvylika
jaučių baseinui laikyti. 45 Visus šituos reikmenis
Hiramas padarė Viešpaties šventovei iš tikro žalvario,

Saliamonui įsakius. 46 Jordano lygumoje, tarp Sukoto ir Zaretano, karaliaus įsakymu juos nuliedino molio liejykloje. 47 Visi šitie daiktai liko nepasverti; buvo sunaudota toks didelis kiekis žalvario, kad būvo neįmanoma apskaičiuoti.

48 Saliamonas pasirūpino, kad Viešpaties šventovėje būtų padaryti: auksinis aukuras, stalas padėtinei duonai laikyti, (2 Ch 4, 19-51) 49 penki žibintai dešinėje ir penki kairėje švenčiausiosios priekyje, gėlių pagražinimai, lempos ir žnybtukai, viskas iš aukso; 50 kibirai, šakutės, samčiai, dubenys, lėkštės, smilkytuvas iš gryno aukso; taip pat auksinius vyrius vidaus durims į švenčiausiąją, ir šventovės durims į šventovę.

51 Taip buvo atliktas visas darbas karaliaus Saliamono įsakymu Viešpaties šventovei. Po to Saliamonas atgabeno į šventovę savo tėvo Dovydo paskirtas šventovei dovanas: sidabrą, auksą bei indus ir sudėjo šventovės iždo sandėliuose.

Pirmasis Saliamono pastatytas pastatas buvo šventovė. Dovydas buvo pastatęs sau rūmus. Saliamonas statė dar daugiau rūmų; jų statyba truko 13 metų.

Saliamonas pakvietė iš Tyro žalvario meistrą. Jis nuliejo šventovei įvairius stulpus, papėdes, indus, pagražinimus, vandeniui laikyti "jūrą" ir t. t. Šventovės vidaus reikmenis, kaip parodinei duonai stalą, smilkalų aukurą, žibintą ir kita, pagamino naudodamas daug aukso.

8 skyrius
ŠVENTOVĖS DEDIKACIJA 1-66

1 Saliamonas sušaukė į Jeruzalę Izraelio padermių viršininkus ir izraelitų šeimų atstovus Viešpaties Sandaros skryniai perkelti iš Dovydo miesto, — Siono į šventovę. (2 Ch 5) 2 Visi Izraelio vyrai susirinko pas karalių Saliamoną Etanimo mėnesį (septintas mėnuo)

šventės metu. 3 Visi Izraelio vyresnieji atėjo; kunigai ir
levitai 4 įnešė Viešpaties skrynią, susitikimo palapinę ir
visus pašventintus indus, kurie buvo palapinėje. 5
Karalius Saliamonas ir visi izraelitai, susirinkę prie
skrynios, aukojo nesuskaitomą kiekį avių ir raguočių. (2
Sam 6,13) 6 Kunigai įnešė Viešpaties Sandaros skrynią į
šventovės švenčiausiąją, po cherubų sparnais. 7 Cherubai
laikė ištiesę sparnus virš skrynios. Tuo būdu jie dengė iš
viršaus skrynią ir jos kartis. 8 Kartys buvo tokios ilgos,
kad jų galai buvo matomi šventovėje, tačiau iš lauko jie
nebuvo matomi. Kartys ten pasiliko iki šios dienos. (2 M
25,13-15) 9 Skrynioje buvo tik dvi akmeninės plokštės,
kurias Mozė įdėjo Horebe, kai Viešpats padarė Sandarą
su izraelitais, jiems išėjus iš Egipto krašto. (Žyd 9,4) 10
Kunigams išėjus iš šventovės, Viešpaties šlovė pripildė ją
11 ir jie negalėjo eiti pareigų. (2 M 40,34-35)

12 Tuomet Saliamonas tarė: "Viešpats sukūrė saulę
danguje, bet pats panoro gyventi tamsoje. (2 Ch 6,1-40;5
M 4,11;2 M 20,21) 13 Aš pastačiau Tau karališkus rūmus,
vietą gyventi per amžius".

14 Karalius atsisukęs į susirinkusius izraelitus, laimino
juos ir visą Izraelį: 15 "Garbė Viešpačiui, Izraelio Dievui,
kuris įvykdė, ką pažadėjo mano tėvui Dovydui". Viešpats
kalbėjo: 16 "Nuo tos dienos, kai išvedžiau savo tautą
Izraelį iš Egipto, Aš nepasirinkau jokio kito miesto iš visų
Izraelio padermių namams statyti, tik Jeruzalę, kur būtų
garbinamas mano vardas; išsirinkau ir Dovydą, kad jis
valdytų mano tautą — Izraelį". 17 Saliamonas kalbėjo:
"Mano tėvas Dovydas norėjo statyti namus Viešpačiui,
Izraelio Dievui. (2 Sam 7) 18 Viešpats tarė mano tėvui
Dovydui: "Gerai, kad tu norėjai statyti namus mano
vardui, 19 tačiau ne tu juos pastatysi, bet tavo sūnus
pastatys namus mano vardui". 20 Viešpats ištesėjo duotą
pažadą. Aš užėmiau savo tėvo Dovydo vietą ir Izraelio
sostą, kaip Viešpats buvo pažadėjęs, ir pastačiau namus

Viešpaties , Izraelio Dievo vardui. 21 Ten parinkau vietą
skryniai, kurioje yra Viešpaties Sandara, padaryta su
mūsų protėviais, išvedus juos iš Egipto krašto".
22 Saliamonas atsistojo ties Viešpaties aukuru viso
Izraelio akivaizdoje, iškėlė rankas į dangų (1 Ch 6,13-) 23
ir meldėsi: "Viešpatie, Izraelio Dieve, nei danguje, nei
žemėje, nėra Dievo, kuris būtų lygus Tau, kuris teiktų
malonę ir turėtų Sandarą su savo tarnais, Jam ištikimai
tarnaujančiais. 24 Tu įvykdei savo tarnui Dovydui, mano
tėvui, ką buvai jam pažadėjęs. Tavo pažadas šiandien tapo
realybe. 25 Dabar, Viešpatie, Izraelio Dieve, įvykdyk
savo tarnui Dovydui, mano tėvui, ir šį pažadą: 'Izraelio
sostas nebus tuščias, jei tik tavo sūnūs vaikščios mano
nurodytu keliu, kaip tu vaikščiojai'. 26 Izraelio Dieve,
meldžiu, įvykdyti savo pažadą, duotą tavo tarnui
Dovydui, mano tėvui!
27 Argi Dievas galėtų gyventi, kaip žmogus žemėje?
Štai dangus ir dangų dangūs nepajėgia Tavęs talpinti,
kaip Tave patalpins šitie namai, kuriuos pastačiau! (Iz
66,1; Apd 7,49;17,24) 28 Atsižvelk į savo tarno maldą ir
prašymą, Viešpatie, mano Dieve, išklausyk šiandien
maldą savo tarno, kai meldžiuosi Tavo akivaizdoje! 29
Niekad neišleisk iš savo akių tos vietos, kurią pasirinkai,
kad Tavo vardas būtų garbinamas. Išklausyk maldą savo
tarno iš šios vietos! (Zach 12,4; 2 M 20,24; 5 M 12,5.11) 30
Išgirsk savo tarno ir savo tautos maldą, kai jie melsis šioje
vietoje! Išgirsk mus danguje ir atleisk!
31 Jei kas nusidės savo artimui ir ateis į šituos namus
prie tavo aukuro prisiekti, 32 išgirsk jo balsą danguje,
teisk ir apgink savo tarno teises; pasmerk kaltąjį pagal jo
nusikaltimą, išteisink teisųjį ir atlygink jam pagal jo
teisingumą.
33 Jei Tavo tauta Izraelis bus nugalėtas priešo dėl to,
kad Tau nusidėjo, ir jei jis atsivers, išpažins Tavo vardą,
melsis ir maldaus atleidimo šituose namuose, 34 tai
išgirsk danguje, atleisk savo tautai Izraeliui kaltę ir

sugrąžink ją į žemę, kurią davei jų protėviams.
35 Jei bus sausra dėl to, kad Izraelis nusidėjo, ir jei jis
melsis šitoje vietoje, išpažins Tavo vardą ir atgailaus už
savo kaltes, (1 Kar 17,1) 36 išgirsk danguje jų maldas ir
atleisk savo tarnų, Izraelio tautos kaltę, parodyk jiems
kelią, kuriuo jie turi eiti, ir duok lietaus kraštui, į kurį juos
parvedei paveldėti.
37 Jei badas ir maras siaus šalyje, rūdys, skėriai naikins
derlių, jei tautą prispaus priešas, užeis vargai ar ligos 38 ir
visa Izraelio tauta ar atskiras žmogus melsis, iškėlę rankas
šitų namų link, 39 išklausyk danguje ir atleisk jiems, nes
Tu vienas pažįsti kiekvieno žmogaus širdį. Atlygink
kiekvienam pagal jo elgesį, (Ps 7,10;139,1-2) 40 kad jie
Tavęs bijotų, kol jie gyvens žemėje, kurią davei mūsų
protėviams.
41 Jei svetimšalis, ne Tavo tautos žmogus, ateitų iš
tolimo krašto, (4 M 15,14-16) 42 išgirdęs apie Tavo
didingąjį vardą, darbus ir galią, melstųsi šituose namuose,
43 išklausyk jį danguje ir įvykdyk, ko jis Tavęs prašys, kad
visos žemės tautos pažintų Tavo vardą, bijotų Tavęs,
kaip Tavo tauta Izraelis, ir patirtų, jog Tau skirti šie
namai, kuriuos pastačiau.
44 Jei Tavo tauta kariautų su priešais, nežiūrint kur ji
būtų, ir melstųsi visi atsigręžę į šį miestą ir į šią šventovę,
kurią Tau pastačiau, 45 išgirsk danguje jų maldą ir
prašymą ir apgink jų teises. 46 Jei izraelitai Tau nusidės,
— juk nėra žmogaus, kuris nenusidėtų, — ir Tu
užsirūstinęs juos atiduosi priešui, kuris paims juos
nelaisvėn, ištrems į tolimą priešo šalį (Rom 3,23) 47 ir jei
jie, ten būdami, nuoširdžiai gailėsis, atsivers ir Tavęs
maldaus: ‘Mes nusidėjome, elgėmės neteisingai’, 48
melsis visa širdimi bei visa siela priešų šalyje, kur juos
laiko nelaisvėje, prašys atleidimo, atsigręžę į šalį, kurią
davei jų protėviams, į miestą, kurį išsirinkai, ir šventovę,
kurią pastačiau Tavo vardui, 49 išklausyk juos danguje,
atsakyk į jų maldas, apgink jų teises, 50 atleisk savo

tautai, kuri Tau nusidėjo, visus jos nusikaltimus. Paveik
priešus, kurie juos laiko nelaisvėje, kad jie jų pasigailėtų,
51 nes jie yra Tavo tauta ir Tavo nuosavybė; juos Tu
išvedei iš Egipto, — iš lydomosios krosnies.
52 Viešpatie, pažvelk į savo tarno Izraelio tautos
maldavimus, išklausyk juos, kai jie šaukiasi Tavęs! 53
Viešpatie, Tu juos išskyrei iš visų tautų ir pasirinkai sau,
kaip pareiškei per savo tarną Mozę, išvesdamas mūsų
protėvius iš Egipto".
54 Kai Saliamonas baigė šitą maldą, jis atsikėlė nuo
Viešpaties aukuro, kur jis klūpojo iškeltomis rankomis,
55 ir stovėdamas laimino visus susirinkusius: (2 Sam 6,18)
56 "Garbė ir šlovė Viešpačiui, kuris davė taiką ir ramybę
savo tautai Izraeliui, kaip buvo pažadėjęs; išsipildė
gerasis pažadas, kurį Jis davė per savo tarną Mozę. (Joz
21,45) 57 Viešpats Dievas tebūnie su mumis, kaip Jis buvo
su mūsų protėviais! 58 Jis tegul nepalieka mūsų, bet
tepalenkia mūsų širdis prie savęs, kad eitume Jo keliais,
laikytume Jo įsakymus, nuostatus ir potvarkius, kuriuos
Jis davė mūsų protėviams. 59 Tebūnie šitie mano maldos
žodžiai, tarti Viešpaties akivaizdoje, artimi Viešpačiui,
mūsų Dievui, visuomet, kad Jis apgintų savo tarno ir savo
tautos Izraelio teises, bet kuriuo metu; 60 kad visos žemės
tautos patirtų, jog Viešpats yra Dievas ir nėra kito. 61
Tebūnie jūsų širdis visiškai atsidavusi Viešpačiui, mūsų
Dievui, jums gyvenant pagal Jo nuostatus ir laikantis Jo
įsakymų".
62 Po to karalius ir visas Izraelis aukojo aukas
Viešpačiui. (2 Ch 7,4-10) 63 Saliamonas su tauta aukojo
dvidešimt du tūkstančius galvijų ir šimtą dvidešimt
tūkstančių avių, kaip padėkos auką Viešpačiui. Taip
karalius ir visi izraelitai dedikavo Viešpačiui šventovę
ir 64 vidurinį kiemą, ties Viešpaties šventove, nes ten jis
aukojo deginamąsias, augalines ir padėkos aukų taukus,
kadangi žalvarinis Viešpaties aukuras buvo per mažas
sutalpinti deginamąsias, augalines ir padėkos aukų
taukus.

65 Saliamonas su visu Izraeliu, nuo Hamato iki Egipto
upelio, šventė Viešpaties, mūsų Dievo, akivaizdoje
septynias dienas, ir sekančias septynias, viso keturiolika
dienų. 66 Sekančią dieną jis paleido žmones; jie palinkėjo
karaliui palaimos ir nuėjo į savo palapines, džiaugdamiesi Viešpaties darbais savo tarnui Dovydui ir visai Izraelio tautai.

Kai šventovė buvo baigta ir viskas sutvarkyta, Saliamonas sukvietė tautos vyresniuosius, valdininkus ir visą tautą perkelti Sandaros skrynią į švenčiausiąją ir dedikuoti šventovę Viešpačiui.

Šventė tęsėsi 14 dienų. Kunigai įnešė Sandaros skrynią į švenčiausiąją. Skrynioje buvo dvi akmens plokštės, kuriose buvo surašyta 10 Dievo įsakymų. Tai buvo ir tebėra didžiausias pavienio žmogaus ir tautų turtas — Dievo dovana.

Viešpaties garbės debesis pripildė šventovę taip, kad kunigai negalėjo joje atlikti pareigų. Žmonės jautė Viešpaties garbę ir tuo džiaugėsi. Ne kunigai, bet pats Saliamonas kalbėjo maldą klūpodamas arba stovėdamas. Jis džiaugėsi pastatęs šventovę Viešpaties vardui. Bet jis gerai suprato, kad didingasis visatos Viešpats negyvena žmonių sukurtuose pastatuose, bet Jis visur girdi ir išklauso žmonių maldas ir prašymus. Saliamonas maldoje priminė daugelio pavienių žmonių, tautos ir net pagonių reikalus. Po maldos Saliamonas palaimino tautą ir aukojo daugybę aukų.

9 skyrius
VIEŠPATIES PAŽADAS SALIAMONUI 1-9, SALIAMONO VEIKLA 10-28

1 Saliamonas baigė statyti Viešpaties šventovę,
karaliaus rūmus ir visa, ką jis buvo pasiryžęs padaryti. (2
Ch 7,11-22) 2 Viešpats pasirodė Saliamonui antrą kartą

taip, kaip buvo pasirodęs Gibeone (1 Kar 3,5) 3 ir tarė:
"Aš išklausiau tavo maldą ir prašymą. Aš pašventinau
šituos namus, kuriuos pastatei; čia bus amžinai gar-
binamas mano vardas, mano akys ir širdis visuomet bus
ten. (1 Kar 8,29) 4 Jei tu vaikščiosi mano nurodytais
keliais, kaip tau įsakiau, ir elgsies sąžiningai ir teisingai,
kaip tavo tėvas Dovydas, laikysies mano nuostatų bei
potvarkių, 5 tai įamžinsiu tavo karalystės sostą Izraelyje,
kaip pažadėjau tavo tėvui Dovydui: 'Tau nepristigs
įpėdinių Izraelio sostui'. (2 Sam 7,12) 6 Bet jei tu ar tavo
vaikai nuo manęs nusigręšite ir nesilaikysite mano
įsakymų bei mano nuostatų, kuriuos jums daviau,
tarnausite kitiems dievams ir juos garbinsite, 7 tai
išblaškysiu Izraelį iš žemės, kurią jam daviau, ir
atsisakysiu šventovės, kurią pašventinau; Izraelis taps
paniekos žodžiu visose tautose. (5 M 4,26;8,19-20;23,38) 8
Šitie namai pavirs griuvėsių krūva; kiekvienas praeivis
stebėsis, švilpaus ir klaus: 'Kodėl Viešpats taip padarė
šitai šaliai ir šitai šventovei?' 9 Atsakymas bus: 'Dėl to,
kad izraelitai paliko Viešpatį, savo Dievą, kuris išvedė jų
protėvius iš Egipto, garbino kitus dievus ir jiems tarnavo;
todėl Viešpats atsiuntė jiems šitą nelaimę'."

10 Dvidešimt metų, Saliamonui statant Viešpačiui
šventovę ir karaliaus rūmus, (2 Ch 8) 11 Tyro karalius
Hiramas parūpino Saliamono statybai kedrų, kiparisų ir
aukso, kiek jam reikėjo. Už tai karalius Saliamonas davė
Hiramui dvidešimt miestų Galilėjos šalyje. 12 Hiramas
atvyko iš Tyro apžiūrėti Saliamono jam dovanotų miestų;
jie jam nepatiko, 13 ir jis tarė: "Ar tai šitie miestai, kuriuos
man davei, mano broli?" Iki šios dienos jie tebevadinami
Kabulo (beverčiais) šalimi. 14 Hiramas buvo pasiuntęs
karaliui šimtą dvidešimt talentų aukso (apie 5 tonas
aukso).

15 Karalius Saliamonas naudojo priverstino darbo
jėgą, statydamas Viešpaties šventovę, savo rūmus, Milą,
Jeruzalės sieną ir Hazoro, Megido ir Gezerio miestus. 16

Egipto karalius faraonas buvo užėmęs Gezerį, jį
sudeginęs, išžudęs kananitus, gyvenusius mieste. Vėliau
jis tą miestą atidavė kraičiui savo dukteriai, Saliamono
žmonai. (Joz 16,10;3,1) 17 Saliamonas atstatė Gezerį,
žemutinį Bethoroną, 18 Balatą, Tamarą krašto dykumo-
je, 19 sandėlių, kovos vežimų ir gurguolių miestus. Jo
valdymo metu statyba vyko Jeruzalėje, Libane ir visame
krašte. (1 Kar 10,26) 20 Amoritų, hititų, perezitų, hivitų ir
jebusitų tautų išlikusius gyventojus, ne izraelitų kilmės, ir
21 jų palikuonis, kurių izraelitai neįstengė visiškai
sunaikinti, Saliamonas padarė baudžiauninkais; tokie jie
liko iki šios dienos. (Joz 16,10) 22 Bet nė vieno izraelito
Saliamonas nepadarė baudžiauninku. Jie buvo kariai,
karininkai, valdininkai, vadai ir kovos vežimų bei raitelių
viršininkai. 23 Saliamonas turėjo penkis šimtus
penkiasdešimt prievaizdų baudžiauninkams prižiūrėti.

24 Kai faraono duktė (Saliamono žmona) persikėlė iš
Dovydo miesto į savo rūmus, kuriuos Saliamonas jai
pastatė, jis pradėjo statyti Milą.

25 Tris kartus metuose Saliamonas aukodavo
deginamąsias bei padėkos aukas ant aukuro, kuris jo
įsakymu buvo pastatytas Viešpačiui. Jis degino ir
smilkalų aukas Viešpaties akivaizdoje. Šventovės statyba
buvo baigta.

26 Karaliaus Saliamono laivų statyba buvo
Eziongeberyje, prie Eloto, Nendrių jūros pakrantėje,
Edomo šalyje. 27 Hiramas paskyrė tiems laivams savo
patyrusių jūrininkų, kurie buvo kartu su Saliamono
žmonėmis. (1 Kar 10,11) 28 Tie, nuvykę į Ofirą, iš ten
parvežė keturis šimtus dvidešimt talentų aukso karaliui
Saliamonui. (1 M 10,29).

Po Saliamono maldos tą naktį, Viešpats apsireiškė jam panašiai kaip Gibeone. Dievo pažadas Saliamonui buvo duotas su sąlyga, jei jis laikysis Jo nuostatų. Ta sąlyga

buvo taikyta Saliamonui ir visai Izraelio tautai, bet ji tinka kiekvienam žmogui, tau ir man.

Be sutarto užmokesčio maistu, Saliamonas dar dovanojo Hiramui 20 miestų. Tyro, prekybininkų miesto, karaliui Saliamono dovanoti miestai nepatiko. Prekybininkams atrodo, kad žemdirbių gyvenimas vargingas ir nepelningas, o žemdirbiams — prekyba negarbingas užsiėmimas.

Saliamonas buvo taikos, statybos ir komercijos žmogus. Jis pastatė šventovę, rūmus, išplėtė ir sustiprino sostinę, statė naujus miestus. Tiems darbams reikėjo daug darbo jėgos ir pinigų. Saliamonas svetimtaučius padarė baudžiauninkais; aukso įsigijo prekiaudamas. Saliamonas neužmiršo religinio gyvenimo. Saliamonas šventė 3 įsakytas šventes: Velykas (Lk 2,41), Sekmines (Apd 2,1) ir Palapinių šventę.

10 skyrius
SEBA PAS SALIAMONĄ 1-13, SALIAMONO TURTAI 14-29

1 Sebos karalienė, išgirdusi apie Saliamoną, atvyko jį
išmėginti mįslingais klausimais. (2 Ch 9,1-28; Mt 12,42) 2
Su ja į Jeruzalę atkeliavo didelė svita; kupranugariai nešė
balzamo kvepalų, labai daug aukso ir brangių akmenų. Ji
kalbėjo su Saliamonu apie visa, kas jai rūpėjo. 3
Saliamonas atsakė į visus jos klausimus; nebuvo nieko,
ko jis nebūtų galėjęs atsakyti. 4 Sebos karalienė, patyrusi
Saliamono išmintį ir pamačiusi pastatytus rūmus, 5
paruoštus valgius, pareigūnų sėdėjimo tvarką, tarnų
patarnavimą, jų apdarus, gėrimus, deginamąsias aukas,
kurias jis aukojo Viešpaties namuose, nustebusi 6 tarė
karaliui: "Teisingai buvo kalbama mano šalyje apie tavo
išmintį! 7 Aš netikėjau pasakojimais, kol neatvykau ir
savo akimis neįsitikinau. Iš tikrųjų, nė pusės man nebuvo

pranešta; išmintimi ir turtingumu tu viršiji pranešimą,
kurį girdėjau. 8 Laimingi tavo žmonės, laimingi tavo
pareigūnai, kurie nuolat yra su tavimi ir girdi tavo
išmintį! (Lk 10,23) 9 Tebūnie šlovinamas Viešpats, tavo
Dievas, kuris taip pamėgo tave, kad pasodino Izraelio
soste! Viešpats mylėjo Izraelį ir todėl paskyrė tave
karaliumi teisei ir teisingumui įgyvendinti". (1 Kar 5,21)
10 Ji padovanojo karaliui šimtą dvidešimt talentų aukso,
labai daug balzamo aliejaus kvepalų ir brangių akmenų.
Niekad nebuvo atgabenta tiek balzaminio aliejaus
kvepalų, kiek Sebos karalienė padovanojo karaliui
Saliamonui.

11 Hiramo laivai parvežė iš Ofiro aukso, labai daug
almugimo medžių ir brangiųjų akmenų. (1 Kar 9,27-28)
12 Karalius pagamino iš tų medžių įvairių reikmenų
Viešpaties šventovei, karaliaus rūmams ir kanklių bei
arfų. Tiek almugimo medžių nebuvo nei atgabenta, nei
matyta iki šios dienos.

13 Karalius Saliamonas davė Sebos karalienei visa, ko
ji norėjo, neskaitant įprastų karališkų dovanų. Po to ji
grįžo į savo šalį su visa palyda.

14 Auksas, kurį kas metai atgabendavo Saliamonui,
svėrė šešis šimtus šešiasdešimt šešis talentus, 15 neskai-
tant prekybininkų pelno mokesčių bei visų Arabijos
karalių ir šalies valdovų duoklių.

16 Karalius Saliamonas pagamino du šimtus didžiųjų
skydų iš tyriausio aukso; šeši šimtai šekelių aukso buvo
sunaudota vienam skydui; (1 Kar 14,26) 17 be to, buvo
nukalti trys šimtai mažų skydų, taip pat iš gryniausio
aukso; vienam mažam skydui sunaudojo tris šimtus minų
aukso. Karalius juos visus laikė Libano Miško rūmuose.

18 Karalius padirbdino didžiulį sostą iš dramblio kaulo
ir gryno aukso. 19 Sostas turėjo šešis laiptus; jaučių
galvos buvo užpakalinėje dalyje, atramos rankoms
abiejose sėdynės pusėse, o du liūtai stovėjo šalia atramų.
20 Dvylika liūtų stovėjo ant šešių sosto laiptų. Nieko

panašaus nebuvo padaryta jokioje karalystėje.
21 Visi karaliaus Saliamono geriamieji indai buvo
auksiniai; visi Libano Miško rūmų baldai ir reikmenys
buvo gryno aukso. Nieko nebuvo iš sidabro; jis neturėjo
vertės Saliamono dienomis. 22 Karaliaus laivai iš Tarsio,
drauge su Hiramo laivais kas trys metai grįždavo iš Tarsio
ir atgabendavo aukso, sidabro, dramblio kaulo,
beždžionių bei povų.

23 Karalius Saliamonas savo turtais ir išmintimi viršijo
visus žemės karalius. 24 Visas pasaulis siekė susipažinti su
Saliamonu, norėdamas išgirsti jo išmintį, kurią jam
Dievas buvo davęs. 25 Kiekvienas atgabendavo dovanų:
sidabrinių ir auksinių daiktų, rūbų, ginklų, kvepalų, žirgų
ir mulų; taip buvo kas metai (2 Ch 1,14-17).

26 Saliamonas turėjo tūkstantį keturis šimtus kovos
vežimų ir dvylika tūkstančių žirgų, kuriuos jis buvo
paskirstęs kovos vežimams įvairiuose miestuose ir pas
save Jeruzalėje. (1 Kar 5,6) 27 Karalius turėjo tiek sidabro
Jeruzalėje, kaip akmenų ir kedrų — kaip laukinių
figmedžių, augančių pašlaitėse. 28 Saliamonas įveždavo
daugybę žirgų iš Egipto. Karaliaus pirkliai mokėdavo už
juos grynais pinigais. 29 Kovos vežimą atgabendavo iš
Egipto už šešis šimtus šekelių sidabro, o arklį — už šimtą
penkiasdešimt. Pirkliams tarpininkaujant, juos
pristatydavo hititų ir aramėjų (Sirijos) karaliams.

Padavimai sako, kad Sebos karalienė buvo iš Afrikos, Abisinijos. Daugelis mano, kad jos tėviškė buvo pietinė Arabija. Ji atvyko ne prekiauti, bet išminties pasisemti. (Mt 12,42).

Saliamonas pajamų gaudavo iš prekybos, mokesčių, vasalų duoklių, dovanų. Jis tas pajamas naudojo sau asmeniškai, valstybės reikalams ir dalinosi su piliečiais — žmonėmis.

Dovydo ir Saliamono laikai izraelitams buvo aukso gadynė. Archeologinės iškasenos patvirtina daugelį

Biblijos pasakojimų. Megido arklidės buvo surastos ir atkastos. (1 Ch 10,15,19) 1939 m buvo surastas Egipto karaliaus Sisako (1 Ch 12,25-26) labai puošnus kapas. 1938-1939 m buvo atkasti Eziongeberio griuvėsiai. (1 Kar 9,26) Buvo rastos Saliamono laikų aukso ir kitų metalų liejyklos (krosnys), vario ir geležies liekanos, indai, vinys, iečių smaigaliai ir kiti likučiai. Jeruzalėje surasti akmenys 5 m ilgio (1 Ch 7,9-12) ir laužyklos, kur juos gamino.

11 skyrius

SALIAMONO NUTOLIMAS NUO DIEVO IR MIRTIS 1-43

1 Karalius Saliamonas mėgo moteris, ypatingai
užsienietes. Šalia faraono dukters, jis turėjo moabičių,
amoničių, edomičių, sidoničių, hitičių (5 M 17,17) 2
įvairių tautų, apie kurias Viešpats buvo įsakęs izraelitams
"Neveskite jų ir neleiskite savo dukterų už jų, nes jos tikrai
padarys įtakos vyrams sekti jų dievus. (2 M 34,16) 3 Jis
turėjo septynis šimtus žmonų ir tris šimtus sugulovių,
žmonos jam darė įtakos. 4 Saliamonui pasenus, jis taip
pateko žmonų įtakon, kad garbino svetimus dievus, nes
jis nebuvo ištikimas Viešpačiui, savo Dievui, kaip jo tėvas
Dovydas. 5 Saliamonas sekė sidonitų deivę Astartę ir
amonitų stabą Milkomą. 6 Jis darė, kas Viešpačiui
nepatiko. 7 Saliamonas pastatė ant kalno, ties Jeruzale,
aukojimo aukštumą — aukurą Moabo stabui Kemošui ir
amonitų stabui Molechui. (4 M 21,29; 2 Kar 23,13) 8
Visoms užsienietėms žmonoms jis pastatė tokius aukurus,
kur jos smilkydavo ir aukodavo savo dievams.
9 Viešpats užsirūstino ant Saliamono, kad jis nusigręžė
nuo savo Viešpaties, Izraelio Dievo, kuris jam buvo
pasirodęs du kartus. (1 Kar 3,5;9,2) 10 Nežiūrint Dievo
įsakymo nesekti svetimų dievų, Saliamonas neklausė Jo.
11 Tada Viešpats tarė Saliamonui: "Kadangi tu taip

pasielgei, nesilaikei mano Sandaros bei mano nuostatų,
kuriuos tau daviau, tai Aš atimsiu iš tavęs karalystę ir ją
atiduosiu tavo tarnui. (1 Sam 15,28) 12 Tačiau, tau gyvam
esant, to nedarysiu dėl tavo tėvo Dovydo; tavo sūnui
valdant, ją atimsiu. (1 Kar 12,19) 13 Visos karalystės
neatimsiu; vieną padermę paliksiu tavo sūnui, at-
sižvelgdamas į savo tarną Dovydą ir Jeruzalę, kuriuos
išsirinkau".

14 Viešpats sukurstė Hadadą, iš Edomo karaliaus
giminės, prieš Saliamoną. 15 Kai Dovydas nugalėjo
Edomą, ir kariuomenės viršininkas Joabas laidojo
kritusius, Joabas išžudė visus vyrus Edome. (2 Sam 8,14)
16 Jis Edome buvo pasilikęs šešis mėnesius su Izraelio
kariais išnaikinti visus vyrus. 17 Tuo būdu Hadadas su
kai kuriais edomitais, jo tėvo valdininkais, pabėgo iš
Edomo, norėdami patekti į Egiptą. Tada Hadadas buvo
dar vaikas. 18 Iš Midiano jie atvyko į Paraną. Čia prie jų
prisidėjo daugiau žmonių; jie visi nuvyko pas Egipto
karalių faraoną. Karalius Hadadui davė namus, žemės ir
maisto. 19 Hadadas įsigijo tokį didelį faraono
palankumą, kad tas leido jam vesti savo žmonos,
karalienės Tafenės, seserį. 20 Tafenės sesuo pagimdė sūnų
Genubatą. Genubatas augo Tafenės priežiūroje faraono
namuose, drauge su faraono sūnumis. 21 Kai Hadadas,
būdamas Egipte, sužinojo kad Dovydas ir kariuomenės
vadas Joabas miręs, jis prašė faraoną: "Leisk man vykti į
savo šalį!" 22 Faraonas klausė jį: "Ko tau trūksta pas
mane, kodėl nori grįžti į savo kraštą?" Jis atsakė: "Nieko
man netrūksta, bet maldauju, leisk man grįžti!"

23 Dievas sukėlė prieš Saliamoną Elijado sūnų Rezoną,
kuris buvo pabėgęs nuo savo valdovo Hadadezerio,
Zobos karaliaus. 24 Tas, surinkęs būrį vyrų, tapo jų vadu.
Dovydo žudynių metu Edome, jis su vyriais nuvyko į

Damaską, ten apsigyveno ir tapo Damasko karaliumi. (2
Sam 8,3; 10,18) 25 Kol gyveno Saliamonas, jis buvo
Izraelio priešas, jam kenkė ir nekentė jo lygiai taip, kaip
Hadadas.

26 Taip pat ir Nebato sūnus Jeroboamas, efraimitas iš
Zeredo, Saliamono tarnas, kurio motina buvo našlė,
vardu Zerua, tapo karaliaus priešu. 27 Maišto priežastis
prieš karalių buvo: Saliamonas, statydamas Milą, taisė
savo tėvo Dovydo miesto apsaugos sienas. (1 Kar 9,15,24)

28 Jeroboamas buvo sumanus vyras. Saliamonas,
matydamas, kad jaunuolis išradingas, pavedė jam visą
Juozapo padermės baudžiavą. 29 Kartą Jeroboamas,
išėjęs iš Jeruzalės, kelyje sutiko pranašą Ahiją iš Silo. Jis
buvo apsisiautęs nauju apsiaustu. Juodu buvo dviese. 30
Ahijas, nutvėręs savo naują apsiaustą, suplėšė jį į dvylika
dalių 31 ir tarė Jeroboamui: "Pasiimk dešimt dalių, nes
Viešpats, Izraelio Dievas, sako: 'Aš atimsiu karalystę iš
Saliamono ir tau duosiu dešimt padermių. (1 Kar
12,15;14,2) 32 Vieną padermę jam paliksiu, at-
sižvelgdamas į savo tarną Dovydą ir Jeruzalę, kuriuos
išsirinkau iš visų Izraelio padermių 33 dėl to, kad jis
paliko mane ir garbino sidonitų deivę Astartę, Maobo
dievą Kemošą bei amonitų Milkomą ir neėjo mano
keliais, nevykdė kas teisinga mano akyse, nesilaikė mano
nuostatų ir potvarkių, kaip jo tėvas Dovydas. 34 Tačiau
Aš neatimsiu iš jo visos karalystės, jį paliksiu valdovu, kol
jis gyvas, dėl mano tarno Dovydo, kurį išsirinkau. Jis
laikėsi mano įsakymų bei nuostatų. (2 Sam 7,12) 35 Aš
atimsiu karalystę iš Saliamono sūnaus ir tau duosiu
dešimt padermių. (1 Kar 12,16) 36 Jo sūnui paliksiu vieną
padermę, kad visą laiką mano tarno Dovydo palikuonis
(žiburys) būtų karaliumi Jeruzalėje, kurią išsirinkau savo

vardui. 37 Tave, Jeroboamai, paskirsiu karaliumi visam
Izraeliui. 38 Jei paklusi man, vykdysi ką tau įsakysiu,
vaikščiosi mano keliais, elgsiesi teisingai, laikysies mano
nuostatų ir įsakymų, kaip darė mano tarnas Dovydas, tai
Aš būsiu su tavimi, tau įkursiu pastovius namus, kaip
įkūriau Dovydui, ir tau duosiu Izraelį. (1 Kar 9,4) 39 Tuo
Aš pažeminsiu Dovydo palikuonis, tačiau ne visiems
amžiams'." (Iz 11,1-2; Lk 1,31-33).
40 Saliamonas norėjo nužudyti Jeroboamą, bet
Jeroboamas pabėgo į Egiptą pas karalių Sisaką ir pasiliko
ten iki Saliamono mirties. (1 Kar 14,25).
41 Saliamono darbai ir visa jo veikla bei išmintis yra
aprašyta Saliamono metraščių knygoje. (2 Ch 9,29-31) 42
Saliamonas karaliavo visam Izraeliui Jeruzalėje
keturiasdešimt metų. 43 Jis mirė ir buvo palaidotas savo
tėvo Dovydo mieste; jo sostą užėmė jo sūnus
Rehoboamas.

———

Saliamonas turėjo 1000 žmonų; dalis jų buvo užsienietės, karalių dukterys. Politiniu atžvilgiu buvo išmintingai pasielgta, laikantis anų laikų papročių; žmonių gyvenimo pagrindas turėtų būti tikėjimas Dievu. Jei žmogus praranda tikėjimą ir dorovę, jis nustoja tikro gyvenimo prasmės. Taip gyvendamas, išmintingasis Saliamonas tapo išmintingu kvailiu. Vyrams skirta gyventi su viena moterimi. Kas nepasitenkina viena, tas nepasitenkins ir dviem, trimis. Jei žmogus netenka idealizmo, jis netenka ir dorovės. Tai ko siekti gyvenime? Tada žmogus pasitenkina prabanga ir beverte garbe. Toks buvo "išmintingojo" Saliamono gyvenimas. Saliamonas nesilaikė Viešpaties nuostatų; Dievas atstūmė jį.

Edomitas Hadadas ir sirijietis Rezonas buvo nereikšmingi žmonės, bet jie labai pakenkė Saliamonui ir bendrai izraelitams. Dievas pašaukė Jeroboamą ir pažadėjo jam karalystę su sąlyga, jei jis laikysis Viešpaties

nuostatų. Saliamono mirtis paminėta labai trumpai.

12 skyrius
JUDĖJOS KARALIUS REHOBOAMAS, IZRAELIO KARALIUS JEROBOAMAS 1-33
1 Rehoboamas nuvyko į Sikemą, kur buvo susirinkę
izraelitai oficialiai pripažinti jį karaliumi. (2 Ch 10) 2
Nebato sūnus Jeroboamas, kuris buvo pabėgęs nuo
karaliaus Saliamono į Egiptą, išgirdęs apie Rehoboamo
išrinkimą, sugrįžo iš Egipto. (1 Kar 11,40) 3 Jeroboamo
šalininkai pasikvietė jį. Atvyko Jeroboamas ir visų
šiaurės Izraelio padermių vyrai. Jie kalbėjo Rehoboamui:
4 "Tavo tėvas uždėjo mums kietą jungą. Tu dabar
palengvink savo tėvo mums uždėtą naštą, tai mes tau
tarnausime". 5 Jis jiems atsakė: "Eikite, po trijų dienų
sugrįžkite pas mane!" Visi nuėjo.
6 Karalius Rehoboamas tarėsi su senesniaisiais,
buvusiais jo tėvo Saliamono valdininkais: "Patarkite
man, ką atsakyti tautai!" (Pat 12,5) 7 Tie jam kalbėjo: "Jei
šiandien šitiems žmonėms nusileisi ir kalbėsi švelniais
žodžiais, jie visados bus tavo pavaldiniai". 8 Karalius
atmetė senesniųjų duotą patarimą, ir tarėsi su
jaunesniaisiais, kurie užaugo su juo. 9 Jis jiems tarė: "Ką
jūs patariate man atsakyti šitiems žmonėms, kurie man
kalbėjo: 'Palengvink jungą, kurį mums uždėjo tavo
tėvas!'" 10 Jaunieji, kurie užaugo su juo, jam kalbėjo:
"Šitiems žmonėms, kurie tau sakė: 'Tavo tėvas padarė
mūsų jungą sunkų, tu jį mums palengvink!', taip atsakyk:
'Mano mažasis pirštas yra storesnis už mano tėvo
strėnas. 11 Mano tėvas jums uždėjo sunkų jungą, bet aš jį
dar pasunkinsiu jums. Mano tėvas jus plakė botagais, o aš
jus plaksiu dygliuotais rimbais'.
12 Kai Jeroboamas ir visa tauta trečią dieną grįžo pas
Rehoboamą, kaip karalius buvo liepęs: "Sugrįžkite pas
mane trečiąją dieną!" 13 Karalius, atmetęs senesniųjų

patarimą, atsakė tautai šiurkščiai, 14 kaip jaunieji patarė:
"Mano tėvas uždėjo jums sunkų jungą, o aš jį dar
pasunkinsiu. Mano tėvas jus plakė botagais, o aš jus
plaksiu dygliuotais rimbais". 15 Karalius nepaklausė
tautos, nes taip buvo Viešpaties nulemta; Viešpats ištesėjo
savo Žodį, kurį Jis kalbėjo per silonitą Ahiją Nebato
sūnui Jeroboamui. (1 Kar 11,31).
16 Izraelitai pamatę, kad karalius nenori jų išklausyti,
tarė: "Mes nieko bendro neturime su Dovydu, nei su Jesės
sūnaus tėvonyste. Izraeli, grįžk į savo palapines! Dovyde,
rūpinkis savo namais!" (Pat 15,1;2 Sam 20,1) Izraelis
nuėjo į savo palapines. 17 Izraelitams, gyvenantiems
Judėjos miestuose, karaliavo Rehoboamas. 18 Jis
pasiuntė Adoramą, baudžiavos prievaizdą, pas izraelitus,
bet jie jį užmušė akmenimis. Karalius Rehoboamas spėjo
įšokti į vežimą ir pabėgo į Jeruzalę. 19 Taip Izraelis
pasitraukė nuo Dovydo iki šios dienos. 20 Visas Izraelis
išgirdęs, kad Jeroboamas grįžęs, pasikvietė jį į
susirinkimą ir pripažino jį viso Izraelio karaliumi. Niekas
nebesekė Dovydo, išskyrus Judo padermę.
21 Rehoboamas, parvykęs į Jeruzalę, surinko visus
Judėjos ir Benjamino padermių vyrus, šimtą
aštuoniasdešimt tūkstančių rinktinių karių, karui su
Izraeliu, siekdamas atgauti tėvo Saliamono sostą. (2 Ch
11,1-4) 22 Viešpats kalbėjo Dievo vyrui Semajui: 23
"Sakyk Saliamono sūnui Rehoboamui, Judėjos karaliui,
visai Judėjai, Benjaminui ir likusiai tautai 24 neiti ir
nekariauti su savo broliais izraelitais; kiekvienam grįžti į
savo namus, nes tas kilo iš manęs!" Jie pakluso Viešpaties
Žodžiui ir grįžo iš žygio, kaip Viešpats liepė.
25 Jeroboamas pastatydino Sikemą (tvirtovę) Efraimo
kalnyne ir ten apsigyveno. Iš ten išėjęs, jis sutvirtino
Penu 'io miestą. (1 M 32,31) 26 Jeroboamas tikėjo, kad
sosta sugrįš Dovydo giminei. 27 Jei šita tauta eis aukoti į
Viešp ties namus Jeruzalėje, tai tauta gręšis į jų valdovą, į
Judėj karalių Rehoboamą, o Jeroboamą nužudys. 28

Karalius apsigalvojęs padirbdino du auksinius veršius ir
tarė tautai: “Per toli jums eiti į Jeruzalę. Izraeli, štai tavo
dievai, kurie tave išvedė iš Egipto šalies!” (2 M 32,4-8) 29
Jis pastatė vieną jų Betelyje, o kitą — Dane. (Teis 18,30)
30 Tai buvo nusikaltimas, nes tauta eidavo į Daną ir
Betelį garbinti stabų. (1 Kar 14,16) 31 Jeroboamas
pastatydino aukurų aukštumose ir paskyrė kunigų iš
žmonių, kurie nebuvo levitų kilmės. 32 Aštuntojo
mėnesio penkioliktą dieną, Jeroboamas įvedė šventę
panašią į tą, kurią švęsdavo Judėjoje, aukodami aukas.
Taip jis darė Betelyje, — aukojo veršiams, kuriuos
padirbdino. Betelio aukštumoms jis paskyrė kunigus 33 ir
aukojo stabams, kuriuos sauvališkai pastatė Betelyje.
Aštunto mėnesio penkioliktą dieną jis suruošė šventę
izraelitams ir, priėjęs prie aukuro, smilkė.

Izraelio karalija prasidėjo su karaliumi Sauliu; ji buvo padalinta po Saliamono mirties; išsilaikė 120 metų. Po padalinimo šiaurinė valstybė vadinosi Izraelis ir susidėjo iš 10 padermių; 19 karalių ją valdė apie 200 metų. Ją sunaikino asiriečiai 721 m pr. Kr. Pietinė valstybė vadinosi Judėja. Ji buvo iš Judo ir Banjamino padermių. Joje viešpatavo 20 karalių apie 300 metų. Ją sunaikino babiloniečiai po 600 m pr. Kr.

Šiaurinės valstybės pirmasis karalius Jeroboamas įvedė stabų — jaučių garbinimą, kurį jis pažino Egipte. Jezabelė, Ahabo žmona, buvo įvedus Baalo garbinimą; tam labai pasipriešino pranašas Elijas ir Elisas. Karalius Jehus visai sunaikino Baalo garbinimą.

Pietinėje valstybėje buvo išlaikytas Viešpaties (Javės) garbinimas. Judėjos gyventojai dažnai nutoldavo nuo Dievo ir garbindavo stabus — svetimus dievaičius. Bet kartais vyko reformacija. Daugelis karalių nuoširdžiai nesilaikė Viešpaties nuostatų, dažnai nukrypdavo į Baalo garbinimą, nupuldavo tikėjime ir doroje.

Kada valstybių padalinimas įvyko, tiksliai sunku

pasakyti; spėjama apie 983-831 m pr. Kr. Kartais du karaliai valdė tuo pačiu laiku, o kartais nepilni metai įskaityti pilnais. Taip susidarė 52 metų skirtumas.

Tėvai negali perduoti vaikams savo išminties nei tikėjimo. Saliamono sūnus Rehoboamas nebuvo išmintingas. Turėti šeimą nuodėmingu būdu, kaip Saliamonas turėjo, nieko gero nedavė.

Dar Saliamonui gyvam esant, buvo jaučiamas valstybės skilimas. Kad jo išvengtų, Sikeme įvyko tautos sąskrydis karalių įstatyti (10 padermių teritorijoje). Tas sąskrydis pasikvietė Jeroboamą iš Egipto būti jų atstovu. Žmonės nesiskundė Saliamono nupuolimu, bet didelių mokesčių našta. Mokesčius mokėti niekada nėra noro. Bet jų skundas dėl mokesčių buvo melas. Izraelitai niekados taip gerai ir turtingai negyveno, kaip Saliamono laikais. Saliamono sūnus Rehoboamas nepaklausė senų patarėjų gerų patarimų. Jo jauni patarėjai sugalvojo gražų šūkį: "Mano mažasis pirštas yra storesnis už mano tėvo strėnas. Mano tėvas uždėjo jums sunkų jungą, bet aš dar pasunkinsiu jį. Mano tėvas plakė jus botagais, o aš jus plaksiu dygliuotais rimbais". Žmonės valdomi ne gražiais šūkiais, bet išmintimi.

Dešimt padermių žmonės buvo drąsūs; jie atsimetė nuo Saliamono sūnaus, neatsiminė kiek gero jiems padarė Dovydas ir Saliamonas. Kai Rehoboamas pasiuntė mokesčių rinkėją pas 10 padermių, jie užmušė jį. Taip jie galutinai atsiskyrė nuo Judėjos. Karalius Rehoboamas norėjo karine jėga susigrąžinti 10 padermių. Dievo siųstas pranašas įspėjo jį to nedaryti. Rehoboamas pakluso.

Jeroboamas su savo patarėjais galvojo kaip sustabdyti žmones nuo plūdimo Jeruzalėn švenčių metu. Jis nusprendė įvesti jaučių — stabų garbinimą, kaip buvo daroma Egipte. Jis įtikino žmones, kad jiems vykti į Jeruzalę yra per toli, per sunku. Jis ir kunigus skyrė ne iš levitų giminės. Taip jis atitraukė žmones nuo gyvojo Dievo.

13 skyrius

ĮSPĖJIMAS JEROBOAMUI 1-10, NEPAKLUSNAUS PRANAŠO MIRTIS 11-34

1 Viešpaties siųstas Dievo vyras atėjo iš Judėjos į Betelį
kaip tik tuo metu, kai Jeroboamas stovėjo prie aukuro,
norėdamas smilkyti. 2 Jis, Viešpačiui veikiant, atsistojęs
prieš aukurą, šaukė: "Aukure, aukure! Taip sako
Viešpats: 'Dovydo namams užgims sūnus, vardu Josijas;
jis aukos ant to aukuro aukštumų kunigus, kurie čia
smilko, ir žmonių kaulus sudegins ant jo'. (2 Kar 23,16) 3
Jūs matysite ženklą, kad Viešpats tikrai taip kalbėjo. Tas
ženklas bus, kad aukuras sugrius ir pelenai išbyrės". 4
Karalius, išgirdęs Dievo vyro žodžius, kuriuos jis kalbėjo
prieš aukurą Betelyje, ištiesė savo ranką ir liepė suimti
vyrą, kalbantį prie aukuro. Tuo metu ranką paralyžavo,
jis nebegalėjo jos valdyti. 5 Aukuras staiga sugriuvo,
pelenai išbyrėjo, kaip Dievo vyro buvo pasakyta. 6 Tada
karalius tarė Dievo vyrui: "Maldauk Viešpatį, savo
Dievą, kad vėl galėčiau ranką valdyti". Dievo vyras
meldėsi ir karaliaus ranka pasveiko. (2 M 8,4-8) 7
Karalius kvietė Dievo vyrą į savo namus pasistiprinti. Jis
žadėjo jam atsilyginti. 8 Dievo vyras atsakė karaliui: "Jei
man duotum pusę savo namų, aš neičiau su tavimi,
nevalgyčiau duonos ir negerčiau vandens šioje
vietoje, (4 M 22,18) 9 nes Viešpats man taip įsakė: 'Tau
nevalia nei duonos valgyti, nei vandens gerti, nei grįžti
keliu, kuriuo atėjai'." 10 Dievo vyras grįžo kitu keliu, ne
tuo, kuriuo atėjo į Betelį. 11 Betelyje gyveno senas
pranašas. Jo sūnūs parėję papasakojo jam viską, ką
Dievo vyras buvo padaręs tą dieną Betelyje ir, ką jis
kalbėjo karaliui. 12 Tada tėvas klausė: "Kuriuo keliu jis
nuėjo?" Sūnūs jam parodė kelią, kuriuo nuėjo Dievo
vyras. 13 Tėvas liepė pabalnoti asilą. Užsėdęs jis nujojo
paskui Dievo vyrą; 14 radęs jį sėdintį po ąžuolu, klausė:
"Ar tu esi Dievo vyras iš Judėjos?" Jis atsakė: "Aš esu

tas". 15 Tuomet tėvas pakvietė jį valgyti. 16 Jis atsakė:
"Negaliu grįžti su tavimi, nei valgyti duonos, nei gerti
vandens šioje vietoje, 17 nes man Viešpaties pasakyta:
"Tau nevalia nei duonos valgyti, nei vandens gerti, nei
grįžti tuo keliu, kuriuo atėjai". 18 Tėvas jam tarė: "Aš irgi
esu pranašas, kaip ir tu; angelas, Viešpačiui paliepus, man
kalbėjo: "Parsivesk jį atgal į savo namus valgyti ir gerti"".
Bet šis jam melavo. 19 Jie sugrįžo, valgė duonos ir gėrė
vandens jo namuose.

20 Jiems tebesėdint prie stalo, Viešpats kalbėjo
pranašui, kuris buvo jį parsivedęs. 21 Betelio pranašas
šaukė Dievo vyrui, kuris buvo atėjęs iš Judėjos: "Taip
sako Viešpats: 'Kadangi neklausei Viešpaties, nesilaikei
įsakymo, kurį tau davė Viešpats, tavo Dievas, 22 sugrįžai
ir valgei duonos bei gėrei vandens vietoje, apie kurią Jis
tau kalbėjo, kad nevalia nei duonos valgyti, nei vandens
gerti, tavo lavonas nebus palaidotas tėvų kape"'. (1 Pt
4,17) 23 Dievo vyrui pavalgius ir atsigėrus, Betelio
pranašas pabalnojo jam asilą. 24 Jam keliaujant, jį sutiko
liūtas ir nužudė. Jo lavonas gulėjo ant kelio, o asilas
stovėjo šalia jo; taip pat ir liūtas stovėjo šalia lavono. (1
Kar 20,36) 25 Žmonės praeidami matė gulintį lavoną ant
kelio ir liūtą, stovintį šalia lavono. Atėję į miestą, kuriame
gyveno senasis pranašas, kalbėjo, ką buvo matę. 26 Tai
išgirdęs pranašas, kuris jį buvo sugrąžinęs nuo kelio, tarė:
"Tai Dievo vyras, kuris buvo nepaklusnus Viešpaties
įsakymui; todėl Viešpats jį atidavė liūtui, tas jį sudraskė ir
nužudė, kaip Viešpats buvo man kalbėjęs". 27 Savo
sūnums jis tarė: "Pabalnokite man asilą!" 28 Nuvykęs jis
rado lavoną, gulintį ant kelio, ir asilą su liūtu, stovinčius
šalia lavono. Liūtas nebuvo nei lavono ėdęs, nei asilo
sudraskęs. 29 Pranašas pakėlė Dievo vyro lavoną, uždėjo
jį ant asilo ir pargabeno atgal į miestą, kad apraudotų ir jį
palaidotų. 30 Jis paguldė jo lavoną į savo paties kapą ir
raudojo: "Ak, mano broli!" (Jer 22,18) 31 Jį palaidojęs, jis
tarė savo sūnums: "Kai numirsiu, palaidokite mane kape,

kuriame palaidotas Dievo vyras; šalia jo kaulų padėkite
mano kaulus, kad mano kaulai liktų nepaliesti drauge su
jo kaulais. 32 Tikrai įvyks Žodis, kurį jis, Viešpačiui
įsakius, šaukė prieš aukurą Betelyje, Samarijos miestų
visose aukojimo aukštumose".

33 Po to Jeroboamas neatsisakė savo pikto kelio, bet
toliau skyrė kunigus aukštumoms ne levitų kilmės. Kas
norėdavo, tą jis įšventindavo aukštumų kunigu. (1 Kar
12,31; 2 M 28,41) 34 Tai buvo Jeroboamo nusikaltimas,
pašalinęs jį nuo žemės paviršiaus. (1 Kar 12,30)

Kai Jeroboamas Betelyje aukojo ant jo pastatyto aukuro, Dievas atsiuntė pranašą iš Judėjos įspėti jį. Pranašas ne tyliai kalbėjo karaliui, bet viešai garsiai šaukė prieš aukurą, tuo pačiu ir prieš aukuro statytoją bei jo garbintojus. Pranašas minėjo karaliaus Josijo vardą, kad jis po 300 metų ant to aukuro aukos aukštumų kunigus ir mirusių kaulus. Taip bus išniekintas šis aukuras. Dabar aukuras suskils ir jo pelenai išbyrės. Karalius, ištiesęs ranką, įsakė sulaikyti pranašą. Karaliaus ranka sustingo. Visi tai matė. Karalius suprato, kad jo aukuras ir stabas jam nieko nepadės, jam gali tik padėti gyvasis Dievas. Jis pranašo prašė melstis, kad pasveiktų jo ranka; o širdies atnaujinimo ir atsivertimo nepageidavo. Karalius ir jo sekėjai visa tai matė, bet negrįžo prie Viešpaties. Koks žmogus užkietėjęs!

Pranašas nepriėmė karaliaus kvietimo atvykti į jo rūmus ir priimti dovaną. Bet netikro, melagio pranašo, kvietimą jis priėmė; dėl to nusikaltimo jis mirė. Tai įspėjimas kiekvienam paklusti Dievo įsakymams, o ne žmonių pataikavimams. Pranašų vardai neminimi. Melagiai, netikri pranašai, nori mirti teisiųjų mirtimi, prie jų prisiglausti. Gyvasis Dievas įsako žmonėms, jie gali neklausyti Jo, bet gyvuliai ir žvėrys Jo klauso: liūtas nedraskė lavono nei asilo.

14 skyrius
JEROBOAMO SŪNAUS MIRTIS, JEROBOAMO
KARAS SU REHOBOAMU 1-31
1 Jeroboamo sūnus Abijas susirgo. 2 Jeroboamas tarė
savo žmonai: "Persirenk, kad neatpažintų, jog esi mano
žmona, ir eik į Silą. Ten gyvena pranašas Ahijas; jis
pasakė, kad aš tapsiu šitos tautos karaliumi. (1 Kar 11-31)
3 Pasiimk dešimt duonos kepalų, pyragaičių bei medaus
ąsotį ir keliauk. Jis pasakys, kas atsitiks vaikui".
4 Jeroboamo žmona taip ir padarė; ji nuėjo į Silą pas
Ahiją. Ahijas silpnai matė dėl senatvės. 5 Viešpats
pranešė Ahijui: "Ateina Jeroboamo žmona sužinoti iš
tavęs apie savo sūnų, nes jis serga. Aš pasakysiu, ką jai
sakyti". Atėjus ji dėjosi esanti kita. 6 Kai Ahijas išgirdo
įeinančios žingsnius, jis tarė: "Įeik, Jeroboamo žmona!
Kodėl dediesi esanti kita? Turiu tau nemalonią žinią. 7
Pasakyk Jeroboamui, kad Viešpats, Izraelio Dievas,
sako: 'Aš tave išaukštinau ir paskyriau vadu savo tautai,
Izraeliui. (1 Kar 11,37; 16,2) 8 Atėmęs karalystę iš
Dovydo, ją tau daviau; bet tu nebuvai, kaip mano tarnas
Dovydas, kuris laikė mano įsakymus ir sekė mane visa
savo širdimi, darydamas tai, kas buvo teisinga mano
akyse. 9 Tu elgeisi blogiau už visus, pirma tavęs buvusius,
pasidirbdinai kitų dievų, nulietų stabų, mane įžeidei ir
atsukai man nugarą, 10 Todėl Aš bausiu Jeroboamo
giminę ir išnaikinsiu jo giminės visus vyrus Izraelyje,
subrendusius ir nepilnamečius; išnaikinsiu visą
Jeroboamo giminę, kaip sunaikinamos išmatos. (1 Kar
15,29; 21,21) 11 Kas iš Jeroboamo mirs mieste, tą ės
šunys; kas mirs lauke, tą les paukščiai', nes Viešpats taip
kalbėjo. (1 Kar 16,4; 21,24) 12 O tu, eik namo. Tau
įžengus į miestą, vaikas mirs. 13 Jį apraudos visas Izraelis
ir palaidos. Jis vienas iš Jeroboamo bus palaidotas kape,
nes tik jis patiko Viešpačiui, Izraelio Dievui, iš
Jeroboamo giminės. 14 Viešpats siųs Izraeliui karalių,

kuris sunaikins Jeroboamo giminę. (1 Kar 15,29) 15
Viešpats baus Izraelį, kad jis susiūbuos, kaip nendrė;
pašalins Izraelį iš šitos geros žemės, kurią Jis davė jų
protėviams; Jis išsklaidys juos anapus Eufrato dėl to, kad
jie garbino Ašeras, įžeisdami Viešpatį. (2 Kar 17,23) 16
Izraelis bus nubaustas dėl Jeroboamo nusikaltimo; jis
pats nusidėjo ir įvedė Izraelį į nusikaltimus". (1 Kar 12,30;
13,34).

17 Jeroboamo žmona sugrįžo į Tirzą. Jai įžengiant į
namus, berniukas mirė. 18 Jis buvo palaidotas ir
apraudotas Izraelio, kaip paskelbė Viešpats per savo
tarną, pranašą Ahiją.

19 Visa kita Jeroboamo veikla, kaip jis kariavo ir
karaliavo yra surašyta Izraelio karalių metraščių knygoje.
20 Jeroboamas valdė Izraelį dvidešimt dvejus metus. Jam
mirus, jo vietą užėmė jo sūnus Nadabas. (1 Kar 15,25).

21 Saliamono sūnus Rehoboamas karaliavo Judėjoje.
Jis buvo keturiasdešimt vienerių metų amžiaus,
pradėdamas valdyti kraštą. Septyniolika metų jis
karaliavo Jeruzalės mieste, kurį Viešpats išsirinko iš visų
Izraelio padermių. Jo motina buvo amonitė Nama. (1 Kar
12,17; 2 Ch 12) 22 Judėja nusikalto Viešpačiui. Jų
nusidėjimai buvo sunkesni, negu jų tėvų. (2 M 20,5) 23 Jie
statėsi Ašerai stabų kiekvienoje aukštumoje, kalvoje ir po
kiekvienu žaliuojančiu medžiu. (2 Kar 16,4) 24 Krašto
šventovėse buvo paleistuvių. Jie pamėgdžiojo pagonių
tautų blogus įpročius, kurias Viešpats sunaikino Izraeliui
užimant kraštą. (5 M 23,18).

25 Penktaisiais karaliaus Rehoboamo valdymo metais,
Egipto karalius Sišakas atžygiavęs užėmė Jeruzalę, (1 Kar
11,40) 26 apiplėšė Viešpaties šventovę bei karaliaus
rūmus ir, viską pagrobęs, išvežė. Jis išgabeno ir visus
Saliamono padirbtus auksinius skydus. (1 Kar 10,16) 27
Karalius Rehoboamas padirbdino jų vietoje žalvarinių
skydų ir juos pavedė saugoti karaliaus rūmų sargybos
viršininkams. 28 Sargybiniai juos naudodavo, karaliui
einant į Viešpaties šventovę; po to juos atgal padėdavo į

sargybos sandėlį.
29 Visa kita Reohoboamo veikla yra surašyta Judėjos
karalių metraščių knygoje. 30Karas tarp Rehoboamo ir
Jeroboamo tęsėsi visą laiką jiems valdant. (1 Kar 15,6) 31
Rehoboamui mirus, jis buvo palaidotas prie savo tėvų
Dovydo mieste. Jo motina buvo amonitė Nama.
Rehoboamo sūnus Abijamas užėmė tėvo sostą.

———————

Jeroboamo (933-911 pr. Kr.) sūnus, gal pirmagimis, sunkiai susirgo. Tėvai norėjo žinoti ar jis pasveiks. Jie sutarė, kad karalienė eitų pasiteirauti pas pranašą Ahiją. Jeroboamas nenorėjo klausti pranašo Dievo valios, bet tik žinoti ateitį norėjo. Kokia nauda iš to? Daugelis žmonių nori tik žinoti! Karalienė slaptai nuėjo pas pranašą. Žmonės galėjo jos einančios nepastebėti, bet Dievas tai matė ir pranešė aklam pranašui. Pranašas pasakė, kad karalius labai nusikalto Viešpačiui, todėl jis pražudė pats save, šeimą ir visą tautą. Sūnus mirs, nes jame yra dar šis tas vertingo, ko visoje Jeroboamo šeimoje nėra. Taip įvyko, kaip pranašas pasakė. Jeroboamas mirė natūralia mirtimi, bet kiti jo sūnūs ir visa karališka šeima buvo išžudyta.

Apie Judėjos karalių Rehoboamą (933-916 pr. Kr.) nieko gero neparašyta. Jis buvo išdidus, laikėsi tikėjimo tik dėl žmonių akių; statė aukštumose dievaičiams aukurus; žmonės ištvirkavo; jis visą laiką kariavo prieš Izraelį. Egipto karalius Sisakas išplėšė šventovės ir karaliaus turtus ir išgabeno juos į Egiptą.

15 skyrius
JUDĖJOS KARALIAI ABIJAMAS IR ASAS 1-24, IZRAELIO — NADABAS IR BASAS 25-34

1 Aštuonioliktaisiais karaliaus Jeroboamo, Nebato
sūnaus, valdymo metais, Abijamas pradėjo karaliauti
Judėjoje. (2 Ch 13; 2 Sam 14,27; 18,18) 2 Trejus metus jis

valdė Judėją, gyvendamas Jeruzalėje. Jo motina buvo
Abisalomo duktė Maka. 3 Abijamas ėjo savo tėvo
pėdomis ir darė tuos pačius nusikaltimus, kaip jo tėvas.
Jis nebuvo ištikimas Viešpačiui, savo Dievui, kaip
Dovydas. 4 Tačiau Dovydo dėlei Viešpats , jo Dievas,
leido jo palikuoniui karaliauti Jeruzalėje. (1 Kar 11,36) 5
Dovydas elgėsi teisingai; visą gyvenimą vykdė Viešpaties
įsakymus, išskyrus įvykį su hititu Uriju.(2 Sam 11.27;
12,9). 6 Karas tarp Rehoboamo ir Jeroboamo vyko visą
laiką jiems valdant . (1 Kar 14,30) 7 Visa kita Abijamo
veikla surašyta Judėjos karalių metraščių knygoje. . 8
Abijamui mirus, jis buvo palaidotas prie savo tėvų
Dovydo mieste, o jo vietoje pradėjo karaliauti jo sūnus
Asas.

9 Dvidešimtaisiais Izraelio karaliaus Jeroboamo
valdymo metais, Judėją pradėjo valdyti karalius Asas. 10
Keturiasdešimt vienerius metus jis karaliavo Jeruzalėje.
Jo motina buvo Abisalomo duktė Maka. (2 Ch 14,1-4; 15,
16-18) 11 Asas, kaip jo protėvis Dovydas, elgėsi teisingai
Viešpaties atžvilgiu. 12 Jis pašalino iš krašto šventovių
paleistuvius ir visus stabus, kuriuos buvo padarę jo tėvai.
(1 Kar 14,24; 22,47) 13 Net savo motiną Maką jis pašalino
iš karalienės vietos, nes ji buvo padirbdinusi Ašerai stabą,
kurį Asas sukapojo ir sudegino Kidrono slėnyje. 14
Aukojimo aukštumose jis nepanaikino. Asas liko
ištikimas Viešpačiui visą amžių.(1 Kar 22,44) 15 Jis
atidavė Viešpaties šventovei savo tėvo ir savo paties
paskirtas dovanas: sidabrą, auksą ir kitus daiktus.

16 Karas tarp Aso ir Izraelio karaliaus Baso tęsėsi visą
jų valdymo laikotarpį. (2 Ch 16,1-6; 11-14) 17 Izraelio
karalius Basas atžygiavo prieš Judėją; užėmęs Ramą,
atkirto susisiekimą Aso valdomai Judėjai. 18 Tuomet
Asas, paėmęs visą sidabrą ir auksą, likusį Viešpaties
šventovėje ir karaliaus rūmų iždе, pasiuntė su savo
valdininku į Damaską Sirijos karaliui Benhadadui,
Heziono sūnaus Tabrimono sūnui, su pasiūlymu: (2 Kar

12,19; 16,8) 19 "Padarykime sąjungą tarp manęs ir tavęs, kaip buvo tarp mūsų tėvų. Siunčiu tau sidabro ir aukso dovaną ir prašau: sulaužyk sąjungą su Izraelio karaliumi Basu, tada jis atsitrauks iš mano teritorijos". 20 Benhadadas paklausė karaliaus Aso, pasiuntė savo kariuomenės vadus prieš Basą ir užėmė Izraelio miestus: Ijoną, Daną, Abelbetmaką, visą Kinerotą ir Neftalio kraštą. (2 Kar 15,29) 21 Basas, tai išgirdęs, sustabdė sutvirtinimų statybą Ramoje ir sugrįžo į Tirzą. 22 Karalius Asas sušaukė visus Judėjos gyventojus, be išimties: jie paėmė Ramos akmenis ir medžius, kuriuos Basas naudojo sutvirtinimams, jais karalius Asas sutvirtino Benjamino Gebą bei Mizpą. 23 Visa kita Aso veikla, jo pasisekimai ir miestai, kuriuos jis sutvirtino, yra surašyta Judėjos karalių metraščių knygoje. Senatvėje jo kojos buvo nesveikos. (2 Ch 14,5) 24 Asui mirus, jis buvo palaidotas prie savo tėvų Dovydo mieste. Jo sūnus Jozapatas užėmė tėvo sostą. (1 Kar 22,41).

25 Jeroboamo sūnus Nadabas pradėjo karaliauti Izraelyje antraisiais karaliaus Aso valdymo metais ir karaliavo dvejus metus. (1 Kar 14,20) 26 Jo valdymas Viešpačiui nepatiko. Jis, kaip ir jo tėvas, nusikalto Viešpačiui ir įvėlė Izraelį į nuodėmę. (1 Kar 12,30).

27 Ahijo sūnus Basas iš Isacharo padermės, sudarė sąmokslą prieš Nadabą ir jį nužudė Gibetone, kuris priklausė filistėnams tuo laiku, kai Nadabas su visa kariuomene buvo apgulęs Gibetoną. (1 Kar 16,9) 28 Tas įvyko trečiaisiais Judėjos karaliaus Aso valdymo metais; tuomet Basas užėmė Nadabo sostą. 29 Tapęs karaliumi, jis išžudė visą Jeroboamo giminę, nepaliko nė vieno gyvo, remiantis Viešpaties Žodžiais, kurie buvo paskelbti per tarną Ahiją iš Silo. (1 Kar 14,10-11) 30 Tai įvykó dėl Jeroboamo nuodėmių, kuriomis jis nusidėjo, ir į kurias įvedė Izraelį įžeisdamas Viešpatį Izraelio Dievą.

31 Visa kita Nadabo veikla yra surašyta Izraelio karalių metraščių knygoje. 32 Karas tarp Aso ir Izraelio karaliaus

Baso vyko per visą jų viešpatavimą.
33 Trečiaisiais Judėjos karaliaus Aso valdymo metais,
Ahijo sūnus Basas pradėjo karaliauti Izraeliui Tirzoje ir
karaliavo dvidešimt ketverius metus. 34 Jo valdymas
Viešpačiui nepatiko. Jis ėjo Jeroboamo pėdomis,
nusikalto Viešpačiui ir įtraukė Izraelį į nuodėmę.

———

Apiė Judėjos karalių Abijamą (915-913 pr. Kr.) pasakyta, kad jis buvo blogas karalius; 2 Ch 13 apie jį parašyta geriau. Jis kariavo visą laiką prieš Izraelį.

Judėjos karalius Asas (912-872 pr. Kr.) buvo geras karalius. Apie jį daugiau pasakyta 2 Ch 14,15 ir 16 skyriuose. Jo gyvenimas ir elgesys buvo panašus į Dovydo gyvenimą. Jis pašalino paleistuvius iš krašto; sunaikino dievaičių stabus, net seną karalienę pašalino iš karaliaus rūmų ir jos pagamintą Ašeros stabą sunaikino, Tačiau jis nesunaikino aukurų aukštumose. Jis visą laiką kariavo prieš Izraelį. O kai Izraelio karalius Basas jį labai spaudė, jis pasamdė Sirijos karalių Benhadadą, kuris jam padėjo kariauti prieš Izraelį.

16 skyrius
JEHUS PRANAŠAUJA APIE IZRAELIO KARALIUS: BASĄ, ELĄ, OMRĮ IR AHABĄ 1-34

1 Viešpats kalbėjo Hananijo sūnui Jehui apie Basą: 2
"Aš tave pakėliau iš dulkių, išaukštinau ir padariau vadu
Izraelio tautai, o tu ėjai Jeroboamo keliu ir įtraukei į
nuodėmę mano tautą Izraelį, įžeizdamas mane jo
nusikaltimais. (1 Kar 14,7) 3 Aš sunaikinsiu Basą ir jo
namus išvalysiu, kaip padariau Nebato sūnui
Jeroboamui. (1 Kar 15,29) 4 Kas Baso giminės mirs
mieste, tą ės šunys, o kas mirs lauke, — les padangių
paukščiai". (1 Kar 14,11).

5 Visi kiti Baso darbai, veikla ir pasisekimai yra
surašyti Izraelio karalių metraščių knygoje. 6 Basa mirė ir
buvo palaidotas prie savo tėvų Tirzoje, o jo vietoje
pradėjo karaliauti jo sūnus Elas. 7 Viešpats kalbėjo per
pranašą Jehų, Hananijo sūnų, apie Basą ir jo giminę ne tik
dėl to, kad jis įžeidė Viešpatį savo darbais, kaip
Jeroboamo giminė, bet ir dėl to, kad jis išžudė Jeroboamo
giminę.

8 Dvidešimt šeštaisiais Judėjos karaliaus Aso
valdymo metais, Baso sūnus Elas tapo Izraelio karaliumi
Tirzoje ir valdė dvejus metus. 9 Zimris, pusės kovos
vežimų viršininkas, sukėlė maištą prieš jį. Eliui puotaujant
Tirzoje pas Arsą, kuris buvo karaliaus rūmų viršininkas,
(1 Kar 15, 27) 10 Zimris įsibrovė ir jį nužudė; tas įvyko
dvidešimt septintaisiais Judėjos karaliaus Aso valdymo
metais, ir Zimris atsisėdo į jo sostą. (2 Kar 9, 31; 15, 10, 14,
25, 30) 11 Tapęs karaliumi, Zimris išžudė visą Baso
giminę; nepaliko gyvų nei vyrų, nei giminaičių, nei
draugų; 12 taip paskelbė Viešpats per pranašą Jehų. 13
Visa tai įvyko dėl visų Baso ir jo sūnaus Elo nusikaltimų,
kurie įtraukė ir Izraelį į nuodėmę, įžeisdami Viešpatį
Izraelio Dievą, savo stabais. 14 Visi kiti Elo darbai ir
veikla yra surašyta Izraelio karalių metraščių knygoje.

15 Dvidešimt septintaisiais Judėjos karaliaus Aso
valdymo metais, Zimris karaliavo Izraelyje tik septynias
dienas. Kariuomenė tuo laiku buvo sukoncentruota prieš
Gibetoną, priklausantį filistėnams. (1 Kar 15, 27) 16
Sužinojusi, kad Zimris sukėlė maištą ir nužudė karalių
Elą, ji tą pačią dieną išsirinko Izraelio karaliumi
kariuomenės vadą Omrį. 17 Omris su visa Izraelio armija
atžygiavo iš Gibetono ir paėmė Tirzą. 18 Zimris,
matydamas kad miestas paimtas, įėjo į karaliaus rūmus,
juos padegė ir žuvo liepsnose 19 dėl savo nuodėmių. Jis
nusidėjo Viešpačiui, sekdamas Jeroboamą, ir įtraukė
Izraelį į nusikaltimą. 20 Visi kiti Zimrio veiksmai ir
sąmokslas prieš karalių yra surašyti Izraelio karalių

metraščių knygoje.
21 Tada Izraelio tauta suskilo: pusė tautos palaikė
Ginato sūnų Tibnį, norėdama turėti jį karaliumi, o kita
pusė — Omrį. 22 Tautos dalis, palaikanti Omrį laimėjo
prieš Ginato sūnų Tibnį. Tibnis mirė, o Omris tapo
karaliumi.

23 Trisdešimt pirmaisiais Judėjos karaliaus Aso
viešpatavimo metais, Omris pradėjo valdyti Izraelį ir
karaliavo dvylika metų, Tirzoje — tik šešerius metus. 24
Jis nupirko iš Semerio Samarijos kalną už du talentus
sidabro, pastatė miestą, jį sutvirtino ir pavadino
Samarija, buvusio savininko Semerio vardu. 25 Omris
nusikalto Viešpačiui, elgdamasis blogiau už visus savo
pirmtakus. (Mik 6, 16) 26 Jis ėjo Nebato sūnaus
Jeroboamo pėdomis, nusikalto Viešpačiui, Izraelio
Dievui, ir įtraukė Izraelį į stabų garbinimą. (1 Kar 12, 30)
27 Visa kita Omrio veikla ir jo pasisekimai yra surašyti
Izraelio karalių metraščių knygoje. 28 Karalius Omris
mirė ir buvo palaidotas Samarijoje; jo vietoje pradėjo
karaliauti jo sūnus Ahabas.

29 Omrio sūnus Ahabas paėmė Izraelio sostą
trisdešimt aštuntaisiais Judėjos karaliaus Aso
viešpatavimo metais ir karaliavo Samarijoje dvidešimt
dvejus metus. 30 Ahabas irgi nusidėjo Viešpačiui, nes
elgėsi blogiau už visus savo pirmtakus. 31 Negana to, kad
jis sekė Nebato sūnaus Jeroboamo pėdomis, jis dar vedė
sidonitų karaliaus Etbaalo dukterį Jezabelę ir tarnavo
Baalui bei garbino jį. 32 Jis pastatė Samarijoje šventovę ir
joje aukurą Baalui. (2 Kar 3, 2; 10, 27-28) 33 Ahabas dar
padirbdino Ašeros stabą. Jis įžeidė Viešpatį Izraelio
Dievą, ir nusikalto dar labiau, negu visi, prieš jį buvę
Izraelio karaliai. 34 Ahabui valdant, Hielis iš Betelio
atstatė Jerichą. Jis apmokėjo jo pamatus savo
pirmagimio Abiramo mirtimi ir užbaigė miestą (įstatė
vartus) jauniausiojo sūnaus Segubo mirtimi, kaip buvo
paskelbęs Viešpats per Nuno sūnų Jozuvą. (Joz 6, 26)

Izraelio karalius Nadabas (911-910 pr. Kr.) karaliavo tik dvejus metus. Jis buvo blogas karalius.

Izraelio karalius Basas (910-887 pr. Kr.) nužudė Nadabą ir visus jo palikuonis; visą laiką kariavo prieš Judėją; jis nebuvo geras karalius.

Izraelio karaliai: Elas (887-886 pr. Kr.), Zimris (886 pr. Kr.), Omris (886-875 pr. Kr.), Ahabas (875-854 pr. Kr.). (1 Kar 16, 1-34)

Apie Izraelio karalius Elą, Zimrį ir Omrį mažai rašyta. Visi jie buvo blogi karaliai. Omris įkūrė sostinę Samariją. Pirmoji Izraelio valstybės sostinė buvo Sikemas, vėliau Tirza, po jos — Samarija. Apie Ahabą sakyta, kad jis buvo vienas blogiausių Izraelio karalių. Jis vedė sidonitę, labai ambicingą moterį. Jai pataikaudamas, Ahabas pastatė Samarijoje Baalui šventovę. Apie Ahabą ir Jezabelę bus vėliau kalbama.

Hielis atstatė Jericho miestą ir neteko dviejų sūnų. Taip paskelbė Jozuvas. (Joz 6, 26)

17 skyrius
PRANAŠAS ELIJAS 1-24

1 Elijas iš Gileado Tisbos tarė karaliui: „Kaip gyvas
Viešpats, Izraelio Dievas, kuriam aš tarnauju, šiais metais
nebus nei rasos, nei lietaus, nebent man paliepus". (Jok 5,
17; Apr 11, 6) 2 Viešpats jam kalbėjo: 3 „Eik iš čia ir
pasislėpk prie Kerito upelio, esančio Jordano rytuose. 4
Gerk iš upelio, o varnams įsakiau aprūpinti tave maistu".
5 Elijas darė, ką Viešpats buvo jam įsakęs. Jis apsistojo
prie Kerito upelio. 6 Varnai atnešdavo jam duonos ir
mėsos kas rytą ir vakarą, o iš upelio jis atsigerdavo. 7 Po
kurio laiko upelis išdžiūvo, nes krašte nebuvo lietaus.

8 Tuomet Viešpats kalbėjo jam: (LK 4, 25-26) 9 „Eik į
Sareptą Sidono krašte ir ten pasilik. Aš įsakiau vienai
našlei aprūpinti tave". 10 Jis nuėjo į Sareptą. Prie miesto
vartų jis pamatė našlę, rankiojančią malkas. Elijas
kreipėsi į ją: „Atnešk man truputį vandens atsigerti". 11

Jai einant, jis jai dar šūktelėjo: „Atnešk ir duonos
kąsnelį!" 12 Ji atsakė: „Kaip gyvas Viešpats, tavo Dievas,
nieko neturiu, tik saują miltų ąsotyje ir truputį aliejaus
puodelyje. Aš renku malkų, parėjusi paruošiu sau ir savo
sūnui valgį; suvalgę jį, galėsime mirti". (1 Kar 18, 10) 13
Elijas jai atsakė: „Nebijok! Parėjusi padaryk kaip sakei,
tik iškepk man pirma mažą paplotėlį ir atnešk jį man, o
sau ir sūnui paskui padarysi. 14 Viešpats, Izraelio Dievas,
sako: ,Miltų ąsotyje nepristigs ir puodelyje aliejus
nesumažės iki tos dienos, kol Viešpats žemei duos
lietaus' ". (2 Kar 4, 2-4) 15 Parėjusi namo ji padarė kaip
Elijas sakė; valgė ji, Elijas ir jos sūnus kasdien, 16 o
ąsotyje miltų nemažėjo ir aliejus puodelyje nesibaigė, kaip
Viešpats skelbė per Eliją. (Mt 10, 41)

17 Po to susirgo tos šeimininkės sūnus. Jo liga buvo
rimta, ir jis mirė. 18 Tuomet ji tarė Elijui: „Ką aš
padariau, Dievo vyre?! Tai tu atėjai man priminti mano
kaltes ir mano sūnaus numarinti!" (Lk 5, 8) 19 Jis jai
atsakė: „Duok man savo sūnų!" Paėmęs jį iš jos, užnešė į
aukštutinį kambarį kuriame Elijas gyveno, ir paguldė
savo lovoje. 20 Melsdamas jis kalbėjo: „Viešpatie, mano
Dieve, argi tai našlei, pas kurią aš gyvenu, Tu nori siųsti
nelaimę, numarindamas jos sūnų?" 21 Po to jis, tris kartus
nusilenkęs ant vaiko, meldėsi: „Viešpatie, mano Dieve,
prašau grąžink šitam vaikui gyvybę!" (2 Kar 4, 34; Apd
20, 10) 22 Viešpats išklausė Elijo maldą, ir vaikas atgijo.
23 Elijas, paėmęs vaiką, jį nunešė iš aukštutinio kambario
žemyn ir, atiduodamas jo motinai, tarė: „Žiūrėk, tavo
sūnus gyvas!" (Lk 7, 15; Žyd 11, 35) 24 Moteris atsakė
Elijui: „Dabar žinau, kad tu esi Dievo vyras ir kad
Viešpaties Žodis tavo burnoje yra tiesa".

Pranašas Elijas, tisbitas iš Gileado, iškrito lyg iš debesų. Nieko nežinome apie jo tėvus, nei apie jo šeimą. Todėl Izraelio rabinai sakė, kad jis buvo Dievo siųstas angelas. Elijas reiškia — „Mano Dievas yra Javė". Jis skelbė: „Dievas yra gyvas, sekite Jį".

Elijas turėjo drąsos pasakyti karaliui Ahabui, kad jis klaidino Izraelį. Todėl seks Dievo bausmė — sausra. Viešpats pranešė Elijui, kad ir jis kentės nuo sausros, bet Dievas apsaugos jį ir išliks gyvas. Elijas dėl sausros apsigyveno prie upelio Kerito. Ten nebuvo jokių rūmų, gal tik būda, o gal tik nendrės pilnos uodų? Jį maistu aprūpino varnos. Jonas Krikštytojas, žymiausias žmogus, tyruose maitinosi žiogais ir laukiniu medumi. Pranašo Elijo maistas nebuvo geresnis. Pagaliau upelis išdžiūvo. Gamtos ištekliai yra riboti, bet Dievo — neriboti. Dievas pasiuntė Eliją į Sidoną, iš kur Jezabelė buvo kilusi. Dievas rado galimybę ir ten pranašą išlaikyti bei aprūpinti. Ten pagonė našlė suprato, kad Dievas yra gyvas ir Jis turi žmonių — pranašų. Šventajame Rašte minimas pirmas miręs prikeltas žmogus. Pranašas tikėjo, meldėsi; Viešpats prikėlė mirusį. Jei tu ir aš turime eiti tikėjimo keliu, kuriuo dar nė vienas nėjo, — eikime; Dievas yra gyvas.

18 skyrius
ELIJAS, KARALIUS AHABAS, BAALO PRANAŠAI
1-46

1 Trečiaisiais sausros metais, Viešpats vėl kalbėjo
Elijui: „Eik ir pasirodyk Ahabui: Aš duosiu
lietaus žemei!" 2 Elijas išėjo pas Ahabą. Samarijoje
buvo idelis badas. 3 Ahabas pasišaukė Obadją, rūmų
viršin ką, kuris buvo labai dievobaimingas žmogus. 4
Jezab lei naikinant Viešpaties pranašus, Obadjas paslėpė
šimtą ranašų po penkiasdešimt oloje ir aprūpino juos

duona ir vandeniu. 5 Ahabas tarė rūmų viršininkui
Obadjui: „Keliaukime po kraštą ir apžiūrėkime vandens
šaltinius ir upelius; gal rasime žolės žirgams ir asilėnams ir
galėsime juos išlaikyti". 6 Jie nutarė, kur kiekvienas eis.
Ahabas ėjo vienu keliu, o Obadjas kitu. 7 Obadjas
keliaudamas netikėtai sutiko Eliją. Jį atpažinęs, jis puolė
ant kelių ir tarė: „Ar tai tu Elijau, mano viešpatie!?" 8 Tas
jam atsakė: „Aš čia. Eik ir pasakyk savo valdovui, kad aš
Elijas esu!" 9 Obadjas klausė: „Kuo nusidėjau, kad tu
atiduodi mane (savo tarną) Ahabui nužudyti? 10 Kaip
gyvas Viešpats, tavo Dievas, nėra tautos, nė karalystės,
kur mano valdovas nebūtų siuntęs tavęs ieškoti. O
atsakius: 'Jo čia nėra', jis prisaikdino tą karalystę ar tautą,
kad tu nerastas. (1 Kar 17, 12) 11 O dabar tu sakai: 'Eik,
sakyk savo valdovui: čia yra Elijas!' 12 Man nuėjus,
Viešpaties Dvasia nuneš tave į man nežinomą vietą; taigi,
man pranešus Ahabui, kad Elijas čia, neradęs tavęs, jis
nužudys mane, nors tavo tarnas klauso Viešpaties nuo pat
savo jaunystės. 13 Argi nebuvo pranešta mano viešpačiui,
ką aš, Jezabelei žudant Viešpaties pranašus, padariau,
paslėpdamas šimtą Viešpaties pranašų, po penkiasdešimt
vienoje oloje, ir juos aprūpinau duona bei vandeniu. 14 O
dabar tu sakai: 'Eik, sakyk savo valdovui: čia yra Elijas!',
kad mane nužudytų!" 15 Elijas atsakė: „Kaip gyvas pulkų
Viešpats, kuriam aš tarnauju, šiandien Ahabui
pasirodysiu!" (1 Kar 17, 1: 2 Kar 3, 14) 16 Obadjas
susitiko Ahabą ir jam pranešė, kad Elijas čia. Tada
Ahabas nuskubėjo susitikti Eliją.

17 Ahabas, pamatęs Eliją, tarė: „Ar tai tu, nelaimių
kėlėjau, Izraelyje?" (Am 7, 10: Apd 16, 20) 18 Elijas
atsakė: „Ne aš nelaimes keliu Izraelyje, bet tu ir tavo tėvo
giminės, atsisakydami Viešpaties įsakymų ir sekdami
Baalą. (1 Kar 16, 31-32) 19 Dabar surink prie manęs visą
Izraelį ant Karmelio kalno, taip pat keturis šimtus
penkiasdešimt Baalo ir keturis šimtus Ašeros pranašų,
valgančių nuo Jezabelės stalo!" (1 Kar 16, 33)

20 Ahabas surinko visus izraelitus ir minėtus pranašus
ant Karmelio kalno. 21 Elijas, atsistojęs prieš juos, tarė:
„Kaip ilgai jūs patys save apgaudinėsite? Jei Viešpats yra
Dievas, sekite Jį, o jei Baalas, — sekite Baalą!" Tauta
tylėjo. (Joz 24, 15; Mt 6, 24) 22 Elijas tęsė: „Aš likau
vienas Viešpaties pranašas, o Baalo pranašų yra keturi
šimtai penkiasdešimt. 23 Duokite mums jaučių; jie
tepasirenka vieną jautį ir, jį supjaustę į gabalus, tepadeda
ant malkų, bet neuždega; o aš paruošiu kitą jautį ir
uždėsiu ant malkų, bet neuždegsiu. 24 Tegul jie šaukiasi
savo dievo, o aš šauksiuos Viešpaties. Tas, kuris atsiųs
ugnį, yra Dievas!" Žmonės atsakė: „Pasiūlymas geras".
25 Elijas tarė Baalo pranašams: „Pasirinkite vieną jautį ir
jį paruoškite pirma, nes jūsų yra daug; šaukitės savo
dievo, bet neuždekite aukuro". 26 Jie paruošė jautį ir
šaukėsi Baalo nuo ryto iki vidudienio: „Baale, išklausyk
mus!" Bet atsakymo nebuvo. Jie tupinėjo aplink aukurą,
kurį buvo pasidarę. 27 Vidudienį Elijas, tyčiodamasis iš
jų, tarė: „Šaukite garsiau! Juk jis dievas! Gal jis šnekasi su
kuo, užsiėmęs, ar kelionėje? Gal jis miega, reikia jį
pažadinti?" (Ps 115, 4-8; Iz 44, 9-20). 28 Jie šaukė garsiai,
kaip buvo įpratę, kirtosi kardais iki kraujo. 29 Praėjus
vidudieniui, jie vis dar šaukė iki aukojimo laiko, bet — nei
balso, nei atsakymo nesulaukė. (1 Sam 18, 10; 4 M 28, 4-5)

30 Tada Elijas tarė žmonėms: „Ateikite prie manęs!"
Žmonėms priartėjus, jis atstatė Viešpaties aukurą, kuris
buvo sugriautas. 31 Elijas ėmė dvylika akmenų, pagal
Jokūbo sūnų padermių skaičių, kuriam Viešpats buvo
sakęs: „Izraelis tebūnie tavo vardas". (2 M 24, 4; 1 M 32,
29) 32 Jis atstatė aukurą iš akmenų Viešpaties vardu ir
iškasė aplink jį griovelį. 33 Sudėjęs tinkamai malkas, jis
supjaustė į gabalus jautį, uždėjo juos ant malkų 34 ir tarė:
„Pripildykite keturis ąsočius vandens ir užpilkite ant
deginamosios aukos ir ant malkų!" Jie taip ir padarė. Po
to jis tarė: „Pakartokite!" Jiems pakartojus, jis vėl tarė:

„Darykite tai trečią kartą!" Jie padarė ir trečią kartą. 35
Vanduo tekėjo ir pripildė griovelį.
36 Vakarinės aukos metu, pranašas Elijas priėjęs
meldėsi: „Viešpatie, Abraomo, Izaoko ir Izraelio Dieve,
tebūnie šiandien žinoma, kad Tu esi Izraelio Dievas, o aš
Tavo tarnas; visa šita Tavo paliepimu padariau. 37
Išklausyk mane, Viešpatie, išklausyk mane, kad šita tauta
patirtų, jog Tu, Viešpatie, esi Dievas ir, kad esi Tas, kuris
gali pakeisti širdis!" 38 Tada Viešpaties ugnis krito ant
aukuro ir sudegino auką, malkas, akmenis ir dulkes, net
griovelyje buvusį vandenį išgarino. (3 M 9, 24) 39 Visi
žmonės, tai matydami, puolė ant žemės ir šaukė:
„Viešpats yra Dievas! Viešpats yra Dievas!" 40 Elijas
jiems tarė: „Sulaikykite Baalo pranašus! Nė vienas tegul
neištrūksta!" Jiems juos pagavus, Elijas nuvedė prie
Kisono upelio ir ten juos nužudė. (5 M 13, 6; 2 Kar 10, 25)
41 Po to Elijas tarė Ahabui: „Valgyk ir gerk, nes jau
girdžiu lietaus šniokštimą!" 42 Ahabas nuėjo valgyti ir
gerti, o Elijas, užėjęs į Karmelio viršūnę, pasilenkė ir
paslėpė savo veidą tarp kelių. (Jok 5, 18) 43 Jis tarė savo
tarnui: „Eik ir pažiūrėk jūros link!" Tas nuėjęs ir
pažiūrėjęs, sakė: „Nieko nėra!. Elijas tarė: „Pakartok
septynis kartus". 44 Septintąjį kartą tarnas sakė:
„Debesėlis vyro plaštakos pločio kyla iš jūros!" Elijas
atsakė: „Eik ir sakyk Ahabui: 'Pasikinkyk arklius ir
skubėk, kad tavęs neužkluptų lietus!'" 45 Tuo tarpu
dangus apsiniaukė, užėjo smarkus lietus, o Ahabas
nuskubėjo į Jezreelį. 46 Viešpats paveikė Elijų; jis stipriau
susijuosė ir bėgo Ahabo priekyje į Jezreelį.

Izraelyje pranašai buvo žudomi karaliaus įsakymu. Dauguma kunigų ir levitų pabėgo į Judėją. (2 Ch 11, 13-14) Samuelio įsteigtos pranašų mokyklos veikė; dalį jų Obadjas išgelbėjo. Dievas visur turėjo ir turi savo ištikimų žmonių; čia Ahabo, o ir Romoje Nerono rūmuose. (Fil 4, 22)

Pranašas Elijas skelbė artėjančią sausrą. Jį dabar kaltino bado užleidimu. Ahabas ieškojo vandens gyvuliams išlaikyti, bet savo siela jis nesirūpino ir nelaimės pašalinti nesistengė.

Pagaliau Elijas pasirodė Ahabui. Šis dėl bado krašte kaltino Eliją, bet Elijas kaltę suvertė Ahabui. Viešpats — Javė pasirodė gyvu Dievu. Daugelis piktinasi ir kaltina Eliją žiaurumu — Baalo pranašų išžudymu. Bet visai nepagalvoja, kad tie „pranašai" tūkstančius tikrųjų pranašų išžudė. Megide, netoli Samarijos, buvo atkasti Astartės šventovės griuvėsiai iš Ahabo laikų. Astartė buvo deivė, Baalo žmona, vaisingumo deivė. Jos garbinimas buvo virtęs paleistuvyste. Prie šios šventovės buvo surastos kapinės, kuriose rado daugybę puodų su kūdikių liekanomis. Buvo nustatyta, kad toje šventovėje buvo aukojami kūdikiai. Baalo pranašai buvo kūdikių žudytojai. Ar tokie žmonės neverti pasmerkimo ir mirties bausmės?

19 skyrius
ELIJAS ANT HOREBO KALNO 1-18, ELISO PAŠAUKIMAS 19-21

1 Ahabas papasakojo Jezabelei visa, ką padarė Elijas
ir kaip jis išžudė visus Baalo pranašus. (1 Kar 18, 40) 2
Jezabelė siuntė pasiuntinį pas Eliją ir pranešė: „Tegul
mane baudžia dievai, jei rytoj apie šitą laiką aš
nepadarysiu tau taip, kaip tu padarei Baalo pranašams."
3 Elijas pabūgęs išėjo, kad išgelbėtų savo gyvybę. Atėjęs į
Judėjos Bersebą ir palikęs ten savo tarną, 4 pats ėjo į tyrus
visą dieną. Atėjęs jis atsisėdo po vienu kadugiu ir meldė
sau mirties: „Viešpatie, gana, pasiimk mane, aš nesu
geresnis už savo tėvus". (Job 7, 16; Jon 4, 3; Fil 1, 23) 5 Jis
atsigulė ir užmigo po kadugiu. Angelas palietė jį ir tarė:
„Kelkis, valgyk!" 6 Elijas pažiūrėjo ir pamatė galvūgalyje
paplotį ir indą su vandeniu. Pavalgęs ir atsigėręs, jis vėl

atsigulė. 7 Viešpaties angelas atėjo antrą kartą ir, jį
palietęs, tarė: „Kelkis, valgyk, nes tavo kelias dar ilgas".
(1 M 16, 7) 8 Pavalgęs ir sustiprėjęs, jis ėjo keturiasdešimt
parų iki Dievo kalno Horebo. (2 M 24, 18)
9 Jam apsinakvojus vienoje oloje, Viešpats jam tarė:
„Ką čia veiki, Elijau?" 10 Jis atsakė: „Aš ištikimai
tarnavau Viešpačiui, pulkų Dievui; izraelitai sulaužė
Tavo Sandorą, nugriovė aukurus ir išžudė Tavo
pranašus. Aš vienas išlikau gyvas; jie siekia ir mano
gyvybės". (Iz 49, 4; Rom 11, 3; 1 Kar 18, 22) 11 Viešpats
tarė: „Išeik ir atsistok ant kalno". Viešpats praėjo. Didelė
ir smarki audra, ardanti kalnus ir trupinanti uolas, pakilo
Jam praėjus, bet audroje nebuvo Viešpaties. Po audros
drebėjo žemė, bet žemei drebant, Viešpaties nebuvo. (2 M
33, 32) 12 Žemės drebėjimui praėjus, pakilo liepsnos, bet
ir liepsnose Viešpaties nebuvo. Tada pasigirdo ramus
vėjelio ūžimas. (2 M 34, 6) 13 Elijas, tai išgirdęs,
apsigaubė veidą apsiaustu ir išėjęs atsistojo olos angoje.
Pasigirdo balsas: „Ką čia veiki, Elijau?" 14 Jis atsakė:
„Ištikimai tarnavau Viešpačiui, pulkų Dievui; izraelitai
sulaužė Tavo Sandorą, nugriovė aukurus ir išžudė Tavo
pranašus. Aš vienas išlikau gyvas, dabar jie siekia mano
gyvybės". (Ps 69, 10) 15 Viešpats jam tarė: „Grįžk tyrų
keliu į Damaską ir, nuvykęs ten, patepk Hazaelį Sirijos
karaliumi, (2 Kar 8, 13-15) 16 Nimso sūnų Jehų —
Izraelio karaliumi, ir Safato sūnų Elisą iš Abelmeholo —
pranašu savo vieton. (2 Kar 9, 2-3) 17 Kas išliks nuo
Hazaelio kardo, tą nužudys Jehus, o kas išliks nuo Jehaus
kardo, tą nužudys Elisas. 18 Tačiau Aš palikau Izraelyje
septynis tūkstančius, kurie nesiklaupė prieš Baalą, ir
nebučiavo jo". (Rom 11, 4)
19 Elijas išėjęs iš ten, pamatė Safato sūnų Elisą ariantį
lauką. Dvylika jungų jaučių ėjo pirma jo, jis pats arė su
dvyliktuoju. Elijas, praeidamas pro jį, užmetė ant jo savo
apsiaustą. 20 Tas, palikęs jaučius ir bėgdamas paskui
Eliją, tarė: „Leisk man atsisveikinti ir pabučiuoti savo

tėvą ir motiną, tuomet aš seksiu tave". Elijas jam atsakė: „Gerai, grįžk! Aš savo padariau". (Lk 9,61) 21 Jis sugrįžo; jungo jaučius papjovęs, pakinktais išviręs juos, mėsą išdalino žmonėms; jie valgė. Po to jis sekė Eliją ir jam tarnavo.

Dievas apsireiškė, bet žmonės nekreipė į tai dėmesio. Ahabas papasakojo Jezabelei ne apie Viešpaties darbus, bet apie pranašo. Ahabas ir Jezabelė mielai būtų nužudę pranašą, bet jie bijojo žmonių. Tad Jezabelė nusprendė pagąsdinti pranašą, — kad ji nori jį nužudyti. Jis pabėgo į pietinę Judėją. Čia pranašui nebuvo jokio pavojaus. Tačiau jis buvo visai nusivylęs gyvenimu — nebenorėjo gyventi. Elijas, atbėgęs į tyrus, užmigo po krūmokšniu. Dievas rūpinosi juo ir siuntė angelą.

Viešpats klausė Eliją, ką jis čia veikia? Juk jo vieta Izraelyje! Pranašas skundėsi, kad žmonės sugriovė Viešpaties aukurą ir nori jį nužudyti. Jis yra vienišas. Bet Viešpats jį ramino, sakydamas, kad Izraelyje yra 7000 Jo garbintojų. Viešpats vėl apsireiškė pranašui. Tada pranašas paklausė ir vykdė Dievo įsakymą. Pirmiausia jis rado Elisą. Tas mielai paliko darbą ir tėvus, sekė Eliją ir tarnavo jam.

20 skyrius
AHABAS NUGALI BENHADADĄ 1-43

1 Sirijos karalius Benhadadas, surinkęs visą savo
kariuomenę, su trisdešimt dviem kitais karaliais, jų
žirgais ir kovos vežimais, puolė Samariją. 2 Benhadadas
per pasiuntinius pranešė Izraelio karaliui Ahabui: 3
„Tavo sidabras ir auksas yra mano, taip pat ir tavo
gražiosios žmonos ir vaikai". 4 Izraelio karalius atsakė:
„Mano valdove karaliau, kaip tu sakei: aš ir visa kas man
priklauso, esame tavo". 5 Pasiuntiniai, sugrįžę pas
Ahabą, pranešė, kad Benhadadas reikalavo iš Ahabo jo

sidabrą, auksą, žmonas ir vaikus, 6 bet dabar Benhadadas
štai ką sako: „Rytoj šituo laiku atsiųsiu pas tave tarnų, jie
apiplėš tavo bei tavo valdininkų namus ir visa, kas jiems
patiks, surinkę išsigabens".
7 Tada Izraelio karalius, sušaukęs visus šalies
vyresniuosius, jiems kalbėjo: „Klausykite ir stebėkite,
kaip Benhadadas siekia pikto. Jis atsiuntė pas mane
pasiuntinius, reikalaudamas mano žmonų, vaikų, sidabro
ir aukso; aš sutikau". (2 Kar 5,7) 8 Visi vyresnieji ir tauta
jam atsakė: „Neklausyk ir nesutik!" 9 Ahabas atsakė
Benhadado pasiuntiniams: „Sakykite mano valdovui
karaliui, kad aš visa, ko jis reikalavo pradžioje, darysiu,
bet paskutinio jo reikalavimo nevykdysiu". Pasiuntiniai
viską pranešė Benhadadui. 10 Karalius vėl siuntė pas
Ahabą pasiuntinius su tokiu pranešimu: „Tegul dievai
mane baudžia, jei mano kariai saujomis neišnešios
Samarijos dulkių!" 11 Izraelio karalius atsakė:
„Tenesigiria tas, kuris ginklus ima kovai, lyg jau būtų
kovą laimėjęs". 12 Pranešant šitą atsakymą, Benhadadas
puotavo su karaliais vyriausioje būstinėje. Jis įsakė savo
kariams pulti miestą. Kariai vykdė įsakymą.
13 Vienas pranašas, priėjęs prie Izraelio karaliaus
Ahabo, tarė: „Viešpats klausia: 'Ar matai visą šitą
daugybę? Aš ją šiandien atiduodu į tavo rankas, kad
žinotum, jog Aš esu Viešpats'". 14 Ahabas klausė: „Kas
vadovaus puolimui? „Pranašas atsakė: „Viešpats sako:
'Apskričių viršininkai'". Karalius vėl klausė: „Kas turi
pradėti mūšį? „Tu", atsakė pranašas. 15 Apskričių
viršininkų buvo du šimtai trisdešimt du, o karių —
septyni tūkstančiai.
16 Benhadadui puotaujant palapinėje su trisdešimt
dviem karaliais, jo sąjungininkais, puolimas prasidėjo. 17
Apskričių viršininkai išėjo pirmieji. Benhadadas pasiuntė
žvalgus, kurie jam pranešė: „Vyrai žygiuoja iš
Samarijos". 18 Jis įsakė: „Jei jie eina taikos prašyti,
suimkite juos gyvus, o jei eina kariauti, irgi suimkite juos

gyvus".
19 Apskričių viršininkai išėjo iš miesto, o kariuomenė
sekė juos. 20 Jie priešą puolė taip smarkiai, kad sirijiečiai
bėgo; izraelitai juos vijosi. Sirijos karalius Benhadadas
pabėgo ant žirgo su keliais raiteliais. 21 Sirija gavo
smarkų smūgį; Izraeliui teko daug kovos vežimų ir žirgų.
22 Tada pranašas, atėjęs pas Izraelio karalių, jam tarė:
„Apgalvok ir planuok, ką darysi, nes už metų Sirijos
karalius vėl puls tave".
23 Sirijos karaliaus valdininkai kalbėjo karaliui: „Jų
dievai yra kalnų dievai, todėl jie mus nugalėjo. Bet jei
kariautume su jais lygumoje, mes juos nugalėtume. 24
Padaryk šitaip: pašalink visus karalius iš jų vietų; jų
vieton paskirk vadus. 25 Žuvusių karių vietas užpildyk
naujais kariais, taip pat žirgų skaičių ir kovos vežimus
atstatyk. Tada kariausime su jais lygumoje ir tikrai juos
nugalėsime". Karalius paklausė jų patarimo ir taip
padarė.
26 Metams praslinkus, Benhadadas su savo armija
atžygiavo į Afeką kariauti su Izraeliu. 27 Izraelitai
pasiruošė sutikti juos. Izraelitai sustojo stovyklose, lyg
dvi mažos ožkų kaimenės, o sirijiečių buvo pilnas kraštas.
28 Tuomet Dievo vyras, priėjęs prie Izraelio karaliaus,
tarė: „Taip sako Viešpats: ‚Kadangi sirijiečiai sakė, kad
Viešpats yra kalnų ne slėnių dievas, tai Aš atiduosiu visą
šitą daugybę į tavo rankas, kad jūs žinotumėte, jog Aš esu
Viešpats'". 29 Taip jie stovėjo pasiruošę vieni prieš kitus
septynias dienas; septintą dieną įvyko kova. Izraelitai
nugalėjo sirijiečius; tą dieną jų krito šimtas tūkstančių
pėstininkų. 30 Likusieji pabėgo į Afeko miestą, kur juos
užgriuvo mūras; ten jų žuvo dvidešimt septyni
tūkstančiai. Benhadadas irgi pabėgo į miestą ir pasislėpė
viename kambaryje. 31 Jo valdininkai kalbėjo jam: „Mes
girdėjome, kad Izraelio karaliai yra gailestingi.
Apsisiauskime ašutinėmis, užsidėkime virves ant kaklo ir
išeikime pas Izraelio karalių; gal jis paliks tave gyvą". 32

Jie apsijuosė ašutinėmis, užsidėjo virves ir, atėję pas
Izraelio karalių, tarė: „Tavo tarnas Benhadadas prašė:
‚Palik mane gyvą!'" Ahabas atsakė: „Jei jis dar gyvas, jis
yra mano brolis". 33 Vyrai tai palaikė geru ženklu ir
pakartojo: „Benhadadas yra tavo brolis". Karalius tarė:
„Atveskite jį!" Benhadadui atėjus, Ahabas pasisodino jį į
savo vežimą. 34 Benhadadas tarė jam: „Miestus, kuriuos
mano tėvas atėmė iš tavo tėvo, grąžinu; tu įsisteik
prekyviečių Damaske, kaip mano tėvas buvo įsteigęs
Samarijoje". Ahabas atsakė: „Šitomis sąlygomis aš tave
paleidžiu". Juodu sudarė sutartį. Ahabas paleido Sirijos
karalių.

35 Vienas pranašų, Viešpačiui paliepus, tarė savo
draugui: „Mušk mane!" Bet tas atsisakė jį mušti. 36 Tada
jis jam sakė: „Kadangi nepaklausei Viešpaties Žodžio,
tau pasitraukus nuo manęs, liūtas tave nužudys. Jam kiek
paėjus, jį sutiko liūtas ir sudraskė. (1 Kar 13,24) 37
Sutikęs kitą vyrą, jis vėl sakė: „Mušk mane!" Tas kirto
jam ir sužeidė. 38 Po to, pranašas kiek paėjęs, atsistojo
ant kelio ir laukė karaliaus. Jis užsirišo raikštį ant akių,
kad nebūtų atpažintas. 39 Karaliui praeinant, jis sušuko:
„Tavo tarnas dalyvavo mūšyje. Vienas karių atvedė pas
mane vyrą ir įsakė: ‚Saugok jį! Jei jis pabėgs, tu atsakysi
savo gyvybe, arba turėsi sumokėti talentą sidabro'. (2 Kar
10,24) 40 Man, tavo tarnui, besižvalgant, jis pabėgo".
Izraelio karalius jam tarė: „Teismo sprendimą tu pats sau
padarei". 41 Jis skubiai nusiėmė raikštį: Izraelio karalius
jį atpažino, kad jis pranašas. 42 Pranašas jam tarė: „Taip
sako Viešpats: ‚Kadangi tu paleidai Benhadadą, kuris
turėjo mirti, tai tavo gyvybė atsakys už jo gyvybę ir tavo
tauta už jo tautą!'" 43 Izraelio karalius vyko namo į
Samariją blogai nusiteikęs ir įtūžęs.

Viešpats leido Ahabui nugalėti Benhadadą įtikindamas jį, kad Jis yra Viešpats; Ahabas bei sirijiečiai

turi pripažinti Jį tokį esant. Benhadadas buvo žiaurus ir mėgo lėbauti, o Ahabas — nuolaidus ir nekreipė dėmesio nei į Dievą, nei klausė savo valdininkų patarimo. Jis pats vienas sudarė taikos sutartį bei priėmė Benhadado pasiūlymą.

21 skyrius

AHABAS NUŽUDO NABOTĄ IR PASISAVINA JO NUOSAVYBĘ 1-29

1 Jesreelitas Nabotas turėjo vynuogyną šalia
Samarijos karaliaus Ahabo rūmų. 2 Ahabas kalbėjo
Nabotui: „Duok man savo vynuogyną, aš pasidarysiu
daržą iš jo, jis yra arti mano namų, o aš tau duosiu į jo
vietą geresnį už jį, jei tau geriau, sumokėsiu kiek jis
vertas". 3 Nabotas atsakė karaliui: „Gink Dieve, kad
atiduočiau savo tėvų palikimą!" 4 Ahabas sugrįžo į
namus blogai nusiteikęs ir supykęs dėl jesreelito Naboto
atsakymo: „Neatiduosiu savo tėvų palikimo!" Jis atsigulė
į lovą, nusisuko ir nevalgė.
5 Jo žmona Jezabelė, atėjusi pas jį, klausė: „Kodėl tu
taip blogai nusiteikęs ir nevalgai?" 6 Jis jai atsakė: „Aš
prašiau jesreelito Naboto parduoti man savo vynuogyną
arba išmainyti į kitą vynuogyną, bet jis nesutiko." 7 Jo
žmona Jezabelė tarė jam: „Ar ne tu valdai Izraelį? Kelkis,
valgyk ir būk geroje nuotaikoje! Aš pasistengsiu, kad
jesreelito Naboto vynuogynas būtų tavo".
8 Ji parašė Ahabo vardu laiškų, juos užantspaudavo
jo antspaudu ir pasiuntė Naboto vyresniesiems bei
didikams. 9 Laiškuose ji rašė šitaip: „Paskelbkite
pasninką, pasodinkite Nabotą į pirmą vietą tarp žmonių,
10 o prieš jį — du niekšus, kurie paliudytų, kad Nabotas
keikė Dievą ir karalių! Po to išveskite jį ir užmuškite
akmenimis. "(Job 1,5; 2 M 22,27) 11 Jo miesto vyrai,
vyresnieji ir didikai, gyvenantieji mieste, padarė taip, kaip
buvo parašyta Jezabelės laiškuose, kuriuos ji jiems

pasiuntė. 12 Jie paskelbė pasninką ir pasodino Nabotą į
pirmąją vietą tarp žmonių. 13 Po to atėjo du niekšai ir
atsisėdo prieš jį. Tie liudijo prieš Nabotą visiems
žmonėms girdint: „Nabotas keikė Dievą ir karalių". Po to
jie, išvedę jį už miesto, užmušė akmenimis 14 ir pranešė
Jezabelei: „Nabotas užmuštas akmenimis".

15 Jezabelė išgirdusi, kad Nabotas užmuštas
akmenimis, tarė Ahabui: „Pasisavink jesreelito Naboto
vynuogyną, kurį jis atsisakė tau parduoti už pinigus;
Nabotas jau yra miręs". 16 Ahabas, sužinojęs kad
Nabotas miręs, tuojau išėjo į jesreelito Naboto
vynuogyną jį pasisavinti.

17 Tuomet Viešpats kalbėjo Elijui: 18 „Eik į Samariją;
ten sutiksi Izraelio karalių Ahabą; jį rasi Naboto
vynuogyne, kurį jis nuėjo pasisavinti. 19 Sakyk jam, kad
Viešpats taip sako: ‚Tu nužudei žmogų ir pagrobei jo
nuosavybę. Toje vietoje, kurioje šunys laižė Naboto
kraują, šunys laižys ir tavo kraują!'" (1 Kar 22,38)

20 Ahabas, pamatęs Eliją, tarė: „Ir tu mane suradai,
mano priešе?" Tas atsakė: „Aš tave radau, nes tu darai
bloga Viešpaties akyse. 21 Viešpats sako: ‚Aš bausiu tave,
išnaikinsiu visus Ahabo šeimos vyrus, nė vieno nepaliksiu
gyvo, (2 Kar 9,7-8; 5 M 32,36) 22 padarysiu tau, kaip
padariau Nebato sūnui Jeroboamui ir Ahijo sūnui Basui,
nes tu įtraukei Izraelį į nuodėmę'". (1 Kar 15,29; 16,11-12)
23 Ir apie Jezabelę Viešpats taip pat kalbėjo: „Šunys ės
Jezabelę Jesreelio mieste. (2 Kar 9,33-36) 24 Ahabo
gimines, mirusias mieste, ės šunys, o mirusias laukuose,
les padangių paukščiai". (1 Kar 14,11)

25 Nebuvo kito tokio nusikaltėlio Viešpaties akyse,
kaip Ahabas, nes jį suvedžiojo jo žmona Jezabelė. 26 Jo
elgesys buvo pasibaisėtinas. Jis garbino stabus kaip
amoritai, kuriuos Viešpats išvarė iš jų krašto, izraelitams
jį užimant.

27 Ahabas, išgirdęs šituos žodžius, įplėšė savo
drabužius ir, užsidėjęs ašutinę, pasninkavo, gulėjo

ašutinėje ir vaikščiojo nusiminęs. 28 Tada Viešpats
kalbėjo pranašui Elijui: 29 „Ar matei, kaip Ahabas man
nusižemino? Kadangi jis taip padarė, Aš nesiųsiu jam
nelaimių iki jo mirties, bet jo sūnaus amžiuje įvykdysiu
bausmę jo giminei." (2 Kar 9,22,26)

Toks žmogus yra nupuolęs doros atžvilgiu, be tikėjimo ir be Dievo. Nabotas laikėsi Dievo įsakymo — tėvonystė neperleidžiama kitam. Ji gali būti perleidžiama tik iki laisvės metų, iki 49 mętų. Nabotas nužudytas, prisidengiant tikėjimo ir teisės skraiste; pasninkaujama, tarsi ieškant kaltininko Dievo bausmei išvengti. Nusikaltimas primetamas Nabotui, liudijant dviem asmenims.

Karalius Ahabas ir jo žmona Jezabelė buvo niekšai. Visgi Ahabe dar buvo kibirkštėlė tiesos; jis išsigando pranašo kalbos ir atgailavo. Tada Viešpats pakeitė savo sprendimą, — nebaudė Ahabo, bet pažadėjo bausti jo vaikus.

22 skyrius
AHABO MIRTIS 1-40, JOZAPATAS JUDĖJOS, AHAZIJAS IZRAELIO KARALIAI 41-54

1 Trejus metus nebuvo karo tarp Sirijos ir Izraelio. (2
Ch 18,2-34) 2 Trečiaisiais metais Judėjos karalius
Jozapatas atvyko pas Izraelio karalių. 3 Izraelio karalius
kalbėjo savo valdininkams: „Ar žinote, kad
Ramotgileadas mums priklauso, o mes delsiame jį
atsiimti iš Sirijos karaliaus?" (Joz 21,38) 4 Ahabas klausė
Jozapato: „Ar eisi su manimi kariauti į Ramotgileadą?"
Jozapatas atsakė Izraelio karaliui: „Jei tu pasiruošęs, tai
ir aš; mano tauta, kaip tavoji; mano žirgai, kaip tavo". (2
Kar 3,7; 2 Ch 18,3)
5 Jozapatas sakė Izraelio karaliui: „Klausk Viešpaties

patarimo". 6 Izraelio karalius sušaukė apie keturis šimtus
Izraelio pranašų ir jų klausė: „Ar man eiti į karą prieš
Ramotgileadą?" Jie atsakė: „Eik! Viešpats jį atiduos į
tavo rankas". 7 Jozapatas vėl klausė: „Ar čia nėra
Viešpaties pranašo, kad jis mums tarpininkautų?" (2 Kar
3,11) 8 Izraelio karalius atsakė Jozapatui: „Yra vienas,
Imlo sūnus Mikas, per kurį būtų galima klausti Viešpatį,
bet aš jo nekenčiu, nes jis niekad nepranašauja apie mane
gera, tik bloga." Jozapatas atsakė: „Nekalbėk taip,
karaliau!" 9 Izraelio karalius pasišaukė vieną rūmų
valdininką ir įsakė: „Skubiai atvesk Imlo sūnų Miką!" 10
Izraelio karalius Ahabas ir Judėjos karalius Jozapatas
sėdėjo atskiruose sostuose, apsivilkę karališkais
drabužiais, aikštėje, prie Samarijos vartų; visi pranašai
pranašavo jų akyse. 11 Chenano sūnus Zedekijas,
pasidaręs geležinius ragus, pakartojo Viešpaties Žodžius:
„Šitais badysi sirijiečius, kol juos pribaigsi". 12 Ir visi
pranašai taip pranašavo: „Eik į Ramotgileadą ir laimėk!
Viešpats jį atiduos į tavo rankas".

13 Pasiuntinys, nuėjęs Miko pakviesti, jam kalbėjo:
„Pranašai vienbalsiai skelbia karaliui pergalę. Ir tu
kalbėk panašiai, kaip jie kalbėjo". 14 Mikas atsakė:
„Kaip Viešpats gyvas, ką Viešpats man sakys, tą
kalbėsiu!" 15 Jam atėjus, karalius klausė: „Mikai, ar
mums eiti į Ramotgileadą?" Tas jam atsakė: „Eik ir
užimk! Viešpats jį atiduos į tavo rankas". 16 Karalius jam
tarė: „Kiek kartų reikės tave saikdinti, kad nieko kito
nekalbėtum tik tiesą Viešpaties vardu?" 17 Tada Mikas
atsakė: „Mačiau izraelitus išsklaidytus kalnuose, jie kaip
avys be piemens. O Viešpats tarė: ‚Šitie neturi valdovo;
tegul jie grįžta ramybėje į savo namus'". 18 Izraelio
karalius atsakė Jozapatui: „Ar tau nesakiau, kad jis
nepranašauja apie mane gera, tik bloga?" 19 Mikas tęsė:
„Klausyk Viešpaties Žodžio, mačiau Viešpatį, sėdintį
savo soste, ir visus dangaus pulkus stovinčius Jo dešinėje
ir kairėje. (Apr 5,11) 20 Viešpats klausė: ‚Kas suklaidins

Ahabą, kad jis eitų ir kristų Ramotgileade?' Vieni sakė
taip, kiti kitaip. 21 Pagaliau išėjo dvasia ir, atsistojusi
Viešpaties akivaizdoje, tarė: ‚Aš jį suklaidinsiu!' Viešpats
ją klausė: ‚Kaip?' (Iz 19,14; Zach 3,1; Job 1,6; 1 Ch 21,1)
22 Ji atsakė: ‚Aš eisiu ir paveiksiu visus karaliaus Ahabo
pranašus, kad jie meluotų'. Viešpats tarė: ‚Tau pavyks, tu
jį suklaidinsi'. (Jn 8,44; Apr 16,14) 23 Taigi, Viešpaties
siųsta dvasia suvedžioti melavo per tavo pranašus, bet
pats Viešpats lėmė tau pražūtį".

24 Tada Chenano sūnus Zedekijas, priėjęs prie Miko,
skėlė jam į veidą ir tarė: „Ar tai Viešpaties Dvasia
pasitraukė nuo manęs, kad kalbėtų su tavimi?" 25 Mikas
atsakė: „Tu sulauksi dar tokių dienų, kai bėgiosi slėptis iš
vieno kambario į kitą". 26 Izraelio karalius įsakė sulaikyti
Miką, nuvesti jį pas miesto burmistrą Amoną ir pas
karalaitį Joasą, 27 sakydamas: „Laikykite jį kalėjime ir
maitinkite sumažintu duonos bei vandens daviniu, kol
ramybėje sugrįšiu!" 28 Mikas atsakė: „Jei tu sugrįši
ramybėje, tai Viešpats nekalbėjo per mane. Visos tautos,
klausykitės ir išgirskite!"

29 Izraelio ir Judėjos karaliai išžygiavo į
Ramotgileadą. 30 Izraelio karalius Ahabas kalbėjo
Jozapatui: „Aš persirengsiu, o tu savo karališkais
drabužiais eik į mūšį". 31 Sirijos karalius buvo įsakęs savo
trisdešimt dviem kovos vežimų viršininkams nepulti
nieko, tik Izraelio karalių. 32 Kovos vežimų viršininkai,
pamatę Jozapatą, palaikė jį Izraelio karaliumi ir puolė.
Jozapatas šaukėsi pagalbos. 33 Kovos vežimų viršininkai,
pamatę kad jis ne Izraelio karalius, sustabdė puolimą. 34
Vienas karys, įtempęs lanką, iššovė. Strėlė netikėtai
pataikė Izraelio karaliui Ahabui tarp šarvų susegimų.
Tada jis tarė savo vežikui: „Išvežk mane iš kovos lauko,
esu sužeistas". (2 Ch 35,23) 35 Tą dieną, kovai siaučiant,
karalius turėjo stovėti vežime. Kraujas tekėjo iš žaizdos į
vežimą. Karalius, netekęs daug kraujo, vakare mirė. 36
Saulei leidžiantis kariuomenei buvo pranešta:

„Kiekvienas į savo kraštą ir miestą! 37 Karalius mirė!" Jie
grįžo į Samariją ir ten palaidojo karalių. 38 Jiems
plaunant vežimą prie Samarijos tvenkinio, šunys laižė jo
kraują, o paleistuvės prausėsi tvenkinyje; viskas įvyko
pagal Viešpaties Žodį. (1 Kar 21,19; 2 Kar 9,25) 39 Visa
kita Ahabo veikla: dramblio kaulo namai, kuriuos jis
pastatė, miestai, kuriuos sutvirtino, yra surašyta Izraelio
karalių metraščių knygoje. 40 Ahabas buvo palaidotas
prie savo tėvų, o jo vietoje pradėjo karaliauti jo sūnus
Ahazijas.

41 Aso sūnus Jozapatas pradėjo karaliauti Judėjai
ketvirtaisiais Izraelio karaliaus Ahabo valdymo metais.
(2 Ch 20,31-21, 1) 42 Jis, pradėdamas valdyti kraštą, buvo
trisdešimt penkerių metų amžiaus; karaliavo dvidešimt
penkerius metus Jeruzalėje. Jo motina buvo Silo duktė
Azuba. 43 Jis ėjo savo tėvo Aso pėdomis; elgėsi teisingai,
44 bet aukojimo aukštumų nepanaikino; žmonės
tebeaukojo ir tebesmilkė aukštumose. (1 Kar 15,14; 2 Kar
12,4) 45 Jozapatas gyveno taikoje su Izraelio karaliumi.

46 Visa Jozapato veikla ir pasisekimai jam
karaliaujant, yra surašyti Judėjos karalių metraščių
knygoje. (2 Ch 17-20) 47 Jis išnaikino krašte užsilikusius
nuo jo tėvo Aso laikų šventovių paleistuvius. (1 Kar
15,12)

48 Tuomet nebuvo karaliaus Edome; jį valdė
vietininkas. 49 Jozapatas pastatė tolimoms kelionėms
laivų, gabenti auksą iš Ofiro krašto. Bet jie nenuplaukė,
nes laivai sudužo Eziongeberyje. (1 Kar 9,28) 50 Ahabo
sūnus Ahazijas pasiūlė Jozapatui: „Mano tarnai
teplaukioja laivuose su tavo tarnais", bet Jozapatas
pasiūlymo nepriėmė. 51 Jozapatui mirus, jis buvo
palaidotas prie savo tėvų protėvio Dovydo mieste, o jo
vietoje pradėjo karaliauti jo sūnus Joramas. (2 Kar 8,16)

52 Ahabo sūnus Ahazijas pradėjo karaliauti Izraelyje,
Samarijoje septynioliktais Judėjos karaliaus Jozapato
valdymo metais ir karaliavo Izraelyje dvejus metus. 53 Jis

darė, kas buvo nepriimtina Viešpačiui ir ėjo savo tėvo, motinos ir Nebato sūnaus Jeroboamo keliu, kuris įtraukė Izraelį į nuodėmę. (1 Kar 12,30) 54 Jis tarnavo Baalui, jį garbino ir įžeidinėjo Viešpatį, Izraelio Dievą, kaip jo tėvas. (1 Kar 16,31-33)

Ahabui du kartus nugalėjus Sirijos karalių Benhadadą, šis pažadėjo grąžinti Izraeliui atimtus miestus. Pasirodė, kad Benhadadas nesilaikė duoto žodžio. Ahabas kaltino save ir savo pavaldinius, ko laukiama; kodėl nežygiuojama atsiimti žymųjį miestą Ramotgileadą? Judėjos karalius Jozapatas sutiko padėti kare prieš Siriją. Baalo pranašai veikė viešai krašte. Viešpaties — Javės pranašai buvo visų nemėgiami. Žymiausi jų buvo Elijas ir Elisas. 400 Baalo pranašų skatino karalius žygiuoti į Gileadą ir atsiimti iš Sirijos Ramotą. Jozapatas reikalavo atsiklausti Viešpaties — Javės valios per Jo pranašus. Buvo pakviestas pranašas Mikas, kuris kalbėjo apie Viešpaties apreikštą tiesą. „Pranašas" Zedekijas, Baalo pranašų pirmininkas, karalių akivaizdoje, sumušė pranašą Miką. Įvyko taip, kaip pranašas Mikas pranašavo.

Apie karalių Jozapatą kronikos knygoje parašyta plačiau. Ten paminėta, kad prekyba laivais nesisekė; audra sudaužė laivus. Edomitus jis nugalėjo. Religinius reikalus Jozapatas tvarkė gerai, bet aukurų aukštumose jis nepašalino.

Ahabo sūnus Ahazijas ėjo savo tėvo pėdomis. Jis garbino Baalą ir vedė Izraelį į pražūtį.

ANTROJI KARALIŲ KNYGA

Antroji karalių knyga yra tąsa pirmosios knygos. Joje aprašytos žydų padalintos valstybės. Šiaurinė valstybė — Izraelis išsilaikė apie 120 metų. Ji krito 721 pr. Kr. Ją sunaikino asiriečiai.

Pietinė valstybė Judėja dar išsilaikė apie 120 metų po Izraelio valstybės sunaikinimo. Ji krito 586 pr. Kr. Ją sunaikino Babilonija. Tuo laiku veikė Dievo siųsti pranašai Elijas ir Elisas, jų veikla tęsėsi apie 75 metus.

ANTROJI KARALIŲ knyga

1 skyrius
AHAZIJO MIRTIS 1-18

1 Ahabui mirus, Moabas sukilo prieš Izraelį. (2 Kar
3,5) 2 Ahazijas nukrito Samarijoje nuo viršutinio aukšto
pro grotelius ir susižeidė. Jis siuntė pasiuntinius pas
Ekrono dievą Baalzebubą paklausti, ar jis pasveiks iš šitos
ligos. (1 Kar 22,52; Iz 19,3) 3 Viešpaties angelas įsakė
Elijui: „Eik pasitikti Samarijos karaliaus pasiuntinių ir jų
paklausk, ar nėra Dievo Izraelyje, kad eina klausti
Ekrono dievo Baalzebubo. (Iz 8,19) 4 Pasakyk jiems
pranešti karaliui, ką sako Viešpats: ‚Iš lovos, į kurią
atsigulei, nebeatsikelsi, — mirsi!'" Elijas nuėjo.
5 Pasiuntiniai sugrįžo pas karalių. Jis klausė jų:
„Kodėl sugrįžote?" 6 Jie jam atsakė: „Vienas vyras
pasitiko mus ir tarė: ‚Grįžkite pas karalių, kuris jus siuntė,
ir jam sakykite, ką Viešpats sako:' Ar nėra Dievo
Izraelyje, kad siunti pasiuntinius klausti Ekrono dievo
Baalzebubo? Todėl iš lovos, į kurią atsigulei,
nebeatsikelsi, — mirsi!'" 7 Karalius jų klausė: „Kaip
atrodė tas vyras, kuris jus pasitiko ir jums taip kalbėjo?" 8
Jie jam atsakė: „Tas vyras buvo ilgais plaukais ir odiniu
diržu susijuosęs". Ahazijas tarė: „Tai Elijas!" (Zach 13,4;
Mt 3,4)
9 Karalius siuntė pas Eliją penkių dešimčių viršininką
su jo vyrais. Tas, užlipęs į kalno viršūnę, kur Elijas sėdėjo,
kreipėsi į jį: „Dievo vyre, karalius įsako tau lipti žemyn!"
10 Elijas atsakė viršininkui: „Jei aš Dievo vyras, tai tegul
ugnis krinta iš dangaus ir praryja tave bei tavo
penkiasdešimt vyrų". Ugnis krito iš dangaus ir prarijo jį
bei jo visus vyrus. (Lk 9,54; Apr 11,5)
11 Karalius siuntė pas jį kitą penkių dešimčių
viršininką su jo vyrais. Tas užėjęs į kalną, tarė jam:
„Dievo vyre, karalius įsako tau skubiai lipti žemyn!" 12

Elijas jiems atsakė: „Jei aš Dievo vyras, tekrinta iš
dangaus ugnis ir tepraryja tave bei tavo vyrus!" Dievo
ugnis krito iš dangaus ir prarijo jį ir visus jo vyrus.
13 Karalius siuntė trečią penkių dešimčių viršininką
su jo vyrais. Trečiasis viršininkas, atėjęs pas Eliją,
atsiklaupė ant kelių prieš jį ir maldavo: „Dievo vyre,
meldžiu, pasigailėk manęs ir šitų penkiasdešimt vyrų
gyvybės. 14 Štai, krito dangaus ugnis ir prarijo abu
pirmuosius penkių dešimčių viršininkus ir kiekvieno jų
vyrus. Prašau, pasigailėk manęs!" 15 Viešpaties angelas
sakė Elijui: „Lipk su juo žemyn! Nebijok!" Elijas nuėjo su
viršininku pas karalių 16 ir jam kalbėjo, ką Viešpats sako:
„Kadangi tu siuntei pasiuntinių pas Ekrono dievą
Baalzebubą klausti patarimo, argi nėra Izraelyje Dievo,
kurio galima pasiklausti? Todėl iš lovos, į kurią atsigulei,
nebeatsikelsi, — mirsi!"
17 Karalius mirė, kaip paskelbė Viešpats per Eliją, o jo
vietoje pradėjo karaliauti jo brolis Joramas, antraisiais
Judėjos karaliaus Jozapato sūnaus Joramo valdymo
metais, nes Ahazijas neturėjo sūnaus. (2 Kar 3,1) 18 Visa
kita Ahazijo veikla yra surašyta Izraelio karalių
metraščių knygoje.

Ahazijas buvo blogas karalius, kaip ir kiti Izraelio karaliai. Jis susižeidė, moabitai sukilo prieš jį; jis nesugebėjo sutvarkyti amonitų. Dėl savo ligos jis ieškojo pagalbos pas Baalzebubo dievaitį. Dievas priminė Ahazijui per pranašą Eliją, kad Izraelio Dievas yra Javė. Karalius panoro suimti pranašą Eliją. Žuvo 100 karių. Tik trečiasis karininkas kreipėsi į Eliją, kaip Viešpaties pranašą, ir tokiu būdu išvengė mirties. Pranašas Elijas, nuėjęs pas karalių, pranešė, kad jis mirs. Naujasis Testamentas moko, (Lk 9,54) kad žmones reikia vesti prie Viešpaties, o nežudyti.

2 skyrius

ELIJO PAĖMIMAS Į DANGŲ 1-11, ELISO VEIKLOS PRADŽIA 12-25

1 Elijui ir Elisui einant iš Gilgalos, Viešpats buvo
numatęs paimti Eliją viesule į dangų. 2 Elijas tarė Elisui:
„Pasilik čia, Viešpats mane siunčia į Betelį". Bet Elisas
atsakė: „Prisiekiu Viešpačiu, kad tavęs nepaliksiu!" Jie
nuėjo į Betelį. 3 Pranašų mokiniai, kurie buvo Betelyje,
atėję pas Elisą, klausė: „Ar žinai, kad šiandien Viešpats
paims tavo valdovą nuo tavęs?" Tas atsakė: „Aš žinau,
tylėkite!"
4 „Elisai, pasilik čia, Viešpats mane siunčia į Jerichą",
tarė Elijas. Tas atsakė: „Prisiekiu Viešpačiu, kad tavęs
nepaliksiu". Jie atėjo į Jerichą. 5 Pranašų mokiniai, kurie
buvo Jeriche, atėję pas Elisą, klausė: „Ar žinai, kad
šiandien Viešpats paims tavo valdovą nuo tavęs?" Tas
atsakė: „Aš žinau, tylėkite!"
6 Tada Elijas jam tarė: „Pasilik čia, Viešpats mane
siunčia prie Jordano". Tas atsakė: „Prisiekiu Viešpačiu,
kad tavęs nepaliksiu". Juodu ėjo toliau. 7 Penkiasdešimt
pranašų mokinių ėjo ir sustojo nepasiekę Jordano, o
juodu nuėjo iki Jordano. 8 Elijas, paėmęs savo apsiaustą,
suvyniojo jį ir juo palietė vandenį. Vanduo persiskyrė.
Juodu sausuma perėjo per Jordaną. (2 M 14,21-22; Joz
3,16)
9 Kitoje Jordano pusėje Elijas tarė Elisui: „Ko
norėtum, kad tau padaryčiau prieš būsiu paimtas iš čia".
Elisas atsakė: „Prašau tavo dvasinių jėgų dvigubai!" (5 M
21,17) 10 Elijas atsakė: „Prašai sunkaus dalyko. Jei
matysi mane paimant, įvyks, ko prašei; bet jei nematysi,
— neįvyks". 11 Jiems besikalbant ir einant toliau,
pasirodė ugninis vežimas bei liepsnų žirgai ir perskyrė
juodu. Taip Elijas buvo paimtas viesulu į dangų. (1 M
5,24) 12 Elisas tai matė ir šaukė: „Mano tėve, mano tėve!
Izraelio kovos vežimai ir arkliai (gynėjau)!" Ir jis daugiau

jo nebematė. Tuomet jis perplėšė savo drabužius. (2 Kar 13,14)

13 Elisas, pakėlęs Elijo apsiaustą, kuris nuo jo nukrito, sugrįžęs atsistojo ant Jordano kranto 14 ir, palietęs juo vandenį, tarė: „Kur yra Viešpats, Elijo Dievas?" Ir vėl palietė vandenį. Vanduo persiskyrė. Taip Elisas sausuma perėjo per Jordaną.

15 Pranašų mokiniai, kurie buvo kitoje pusėje, Jeriche, pamatę sakė: „Elijo dvasia veikia Elisą". Atėję jo pasitikti, jie nusilenkė prieš jį iki žemės, (Lk 1,17) 16 ir jam tarė: „Mūsų yra penkiasdešimt tvirtų vyrų. Leisk mums eiti ir ieškoti Elijo. Gal Viešpaties Dvasia, paėmusi jį, numetė ant kokio kalno ar į slėnį?" Jis atsakė: „Nesiųskite!" 17 Jiems primygtinai prašant, Elisas sutiko. Jie išsiuntė penkiasdešimt vyrų, kurie ieškojo tris dienas, bet jo nerado. 18 Jiems sugrįžus į Jerichą, Elisas jiems tarė: „Argi aš jums nesakiau neiti?"

19 Jericho gyventojai skundėsi Elisui: „Miestas gražus, kaip tu pats matai, bet vanduo blogas; jis iššaukia nelaiku gimdymą". 20 Elisas atsakė: „Atneškite man naują dubenį ir įberkite į jį druskos." 21 Paėmęs dubenį ir nuėjęs prie vandens šaltinio, įmetė į jį druskos, tardamas, ką Viešpats sako: „Aš išvalau šitą vandenį, jis nebus priežastimi nei mirties, nei persileidimų". 22 Vanduo yra sveikas iki šios dienos, kaip Elisas buvo pasakęs.

23 Iš Jericho jis ėjo į Betelį. Jam einant keliu, maži vaikai, išėję iš miesto, tyčiodamiesi , šaukė: „Pliki, eik sau! Eik sau, pliki!" 24 Atsigręžęs ir žiūrėdamas į juos, jis juos prakeikė Viešpaties vardu. Dvi lokės, atbėgusios iš miško, sudraskė keturiasdešimt du vaikus. 25 Iš čia jis nuėjo į Karmelio kalną, o iš ten grįžo į Samariją. (2 Kar 4,25)

Elijo veikla tęsėsi apie 25 metus. Jis manė, kad jo veikla yra bereikšmė ir norėjo mirti. Bet Dievas vertino jį:

Jis siuntė ugninį vežimą ir paėmė Eliją gyvą į dangų. Elijo tėviškė buvo Gileade — jis skubėjo grįžti į ją. Gal antra priežastis buvo — ten mirė Mozė. Elijo santykiai su Moze buvo artimi. Elijas buvo Horebo kalne, kuriame Mozė gavo iš Dievo 10 įsakymų. Elijas ir Mozė pasirodė peršvietimo kalne. (Mt 17,3) Elijo veikla pasibaigė šioje žemėje; jo vieton stojo Elisas, jo mokinys. Pranašų mokyklas įsteigė Samuelis; jos veikė ir Ahabo laikais. Kas čia pasakyta, logiškai išaiškinti neįmanoma. Gyvasis Dievas veikia, bet Jo valios mes nesuprantame.

Eliso veikla prasidėjo Jordano vandens perskyrimu. Iš to pranašų mokiniai suprato, kad Elijo dvasia veikia Elisą. Jericho mieste Elisas nesveiką gerti vandenį pavertė sveiku. Betelyje labai plačiai veikė Baalo garbintojai. Jie ir vaikus buvo išmokę tyčiotis iš Javės pranašų.

3 skyrius

IZRAELIO KARALIUS JORAMAS NUGALI MOABITUS 1-27

1 Ahabo sūnus Joramas pradėjo valdyti Izraelį
Samarijoje aštuonioliktaisiais Judėjos karaliaus
Jozapato viešpatavimo metais ir karaliavo dvylika metų.
(2 Kar 1,17) 2 Jis nusikalto Viešpačiui mažiau, negu jo
tėvas ir motina. Jis pašalino Baalo akmeninį stabą, kurį
buvo pastatęs jo tėvas. (1 Kar 16,32) 3 Tačiau jis laikėsi
Nebato sūnaus Jeroboamo nuodėmių, kurios įtraukė
Izraelį į nusikaltimą; jis neatsitraukė nuo jų. (1 Kar 12,30)
4 Moabo karalius Mesa buvo avių augintojas. Jis
kasmet duodavo Izraelio karaliui duoklę šimtą
tūkstančių ėriukų ir šimto tūkstančių avių vilnų. 5 Ahabui
mirus, Moabo karalius nesilaikė sutarties su Izraeliu. 6
Tada Izraelio karalius Joramas, sušaukęs savo karius, 7
siuntė pranešimą Judėjos karaliui Jozapatui, kad Moabo
karalius sukilo prieš jį ir klausė: „Ar eisi su manimi
kariauti prieš Moabą?" Jozapatas pažadėjo jam padėti:

„Jei tu pasiruošęs, tai ir aš; mano tauta, — tavo tauta;
mano žirgai, — tavo žirgai". (1 Kar 22,4) 8 Jozapatas
klausė: „Kuriuo keliu žygiuosime?" Joramas atsakė:
„Edomo dykumos keliu".
9 Izraelio, Judėjos ir Edomo karaliai kartu žygiavo.
Septintą žygio dieną jiems pritrūko vandens kariuomenei
ir gyvuliams. 10 Izraelio karalius sakė: „Vargas! Viešpats
pašaukė šiuos tris karalius, kad moabitai juos
sunaikintų". 11 Jozapatas paklausė: „Ar čia nėra
Viešpaties pranašo, kurio galėtume paklausti Viešpaties
valios?" Vienas izraelio kariškių atsakė: „Čia yra Safato
sūnus Elisas, kuris tarnavo Elijui (pildavo vandens ant
rankų)". (1 Kar 22,5,7; 19,19,21) 12 Jozapatas atsakė: „Jis
yra tikras Viešpaties pranašas!" Izraelio karalius,
Jozapatas ir Edomo karalius nuėjo pas jį.
13 Elisas kalbėjo Izraelio karaliui: „Neturiu nieko
bendro su tavimi. Eik pas savo tėvo ir motinos pranašus!"
Izraelio karalius jam atsakė: „Ne! Juk Viešpats pašaukė
šituos tris karalius, kad juos atiduotų į Moabo rankas!"
14 Tuomet Elisas tarė: „Kaip gyvas pulkų Viešpats,
kuriam tarnauju, jei ne Judėjos karalius Jozapatas, aš
nežiūrėčiau ir nekreipčiau dėmesio į tave. (1 Kar 18,15; Ps
15,4) 15 Dabar atveskite man skambinantį styginiu
instrumentu". Muzikui skambinant, Viešpaties Dvasia
veikė jį 16 ir jis kalbėjo: „Iškaskite šioje sausoje upės
vagoje griovius arti vienas kito, 17 nes Viešpats sako: ‚Jūs
nepastebėsite nei vėjo, nei lietaus, o tačiau šita vaga
prisipildys vandens; galėsite gerti jūs ir jūsų gyvuliai
maistui bei transporto gyvuliai'. 18 Negana to, Viešpats
dar atiduos Moabo kraštą į jūsų rankas. 19 Jūs užimsite
visus žymesniuosius ir sustiprintus miestus, iškirsite
vaisinius medžius, užkimšite vandens šaltinius ir derlingą
žemę nuklosite akmenimis". 20 Tikrai, rytą, kai paprastai
būdavo aukojama, pasirodė vanduo iš Edomo pusės; jis
pripildė visą upės vagą.
21 Moabitai išgirdę, kad karaliai atžygiavo prieš juos,

pašaukė visus vyrus, jaunus ir senus, galinčius vartoti ginklą. Jie sustojo krašto pasienyje. 22 Anksti rytą atsikėlę, saulei šviečiant, moabitai pamatė vandenį raudoną, kaip kraują 23 ir tarė: „Tai kraujas! Tikrai karaliai bus kovoję tarp savęs ir vienas kitą išžudę. Dabar prie grobio, Moabe!" 24 Bet, jiems atėjus prie Izraelio stovyklos, izraelitai taip sumušė moabitus, kad tie bėgo, o trijų karalių kariai vijo juos. 25 Jie sugriovė miestus ir derlingą žemę nuklojo akmenimis; vandens versmes užkimšo ir vaisinius medžius iškirto; išliko tik Kirharesetas. Apsupę kilpininkai jį apšaudė akmenimis. 26 Moabo karalius matė, kad jis nebeišsilaikys. Jis pasiėmė septynis šimtus vyrų, ginkluotų kardais, ir norėjo prasilaužti pas Edomo karalių, bet neįstengė. 27 Tada jis aukojo savo pirmagimį sūnų, kuris turėjo karaliauti jo vietoje, ant miesto sienų mūro. Tada Izraelis taip pasibjaurėjo jo elgesiu, kad jie atsitraukė nuo miesto ir grįžo į savo šalį.

Joramas karaliavo 12 metų. Nors jis pašalino savo tėvo Ahabo pagamintą Baalo stabą, bet šiaip buvo blogas karalius, kaip ir kiti Izraelio karaliai.

Moabitų karaliaus Mesos akmens plokštė buvo surasta 1868 m prie Negyvosios jūros. Joje aprašytas karaliaus Mesos sukilimas prieš Izraelį.

4 skyrius

NAŠLĖS ALIEJUS 1-7, SUNAMITĖ 8-37, MIRTIS PUODE 38-41,ŠIMTO PAMAITINIMAS 42-44

1 Vieno pranašo žmona šaukė Elisui: „Tavo tarnas, mano vyras, mirė; tu žinai, kad jis bijojo Viešpaties, tačiau skolintojas atėjo už skolą paimti vergais abu mano vaikus". 2 Elisas klausė: „Kuo galiu padėti? Sakyk, ką turi namuose?" Ji atsakė: „Nieko kito neturiu, tik ąsotėlį aliejaus". (1 Kar 17,12) 3 Jis jai tarė: „Eik ir pasiskolink

tuščių indų iš visų savo kaimynų; žiūrėk, kad jų tau
nepritrūktų! 4 Sugrįžusi užsirakink duris. Tau ir tavo
sūnums esant namuose, pilk alyvos į visus tuščius indus;
pilnus padėk į šalį". 5 Parėjusi ji su savo sūnumis,
užsirakinusi duris, pradėjo darbą: jie jai padavinėjo
indus, o ji pylė. 6 Kai visi indai buvo pilni, ji tarė sūnui:
„Paduok man dar vieną indą! "Jis atsakė: „Nebeturiu!"
Tuomet aliejus sustojo tekėjęs. 7 Ji, nuėjusi pas Dievo
vyrą, viską jam pranešė. Elisas tarė: „Parduok aliejų ir
užmokėk skolą; kas liks, naudokite pragyvenimui".

8 Kartą Elisas ėjo į Sunemą, kur gyveno turtinga
moteris. Ji kvietė jį užeiti pavalgyti. Nuo to laiko
kiekvieną kartą, eidamas į Sunemą, jis užsukdavo
pavalgyti. (Joz 19,18) 9 Kartą ji tarė savo vyrui: „Aš esu
tikra, kad tas žmogus, kuris nuolat užeina pas mus, yra
šventas Dievo vyras. 10 Padarykime mažą kambarėlį ant
aukšto ir padėkime jam ten lovą, stalą, kėdę ir lempą, kad,
užsukęs jis turėtų kur pailsėti.

11 Kartą Elisas atėjęs užėjo į tą kambarį ir ten ilsėjosi.
12 Jis liepė savo tarnui Gehaziui pakviesti sunamitę. Ji
atėjo. 13 Jai atėjus, jis tarė tarnui: „Paklausk jos, kuo
galėčiau atsilyginti; ji uoliai mums tarnavo? Gal ji norėtų
kad pakalbėčiau už ją su karaliumi ar kariuomenės
vadu?" Ji atsakė: „Aš gyvenu gerai savųjų tarpe". 14
Elisas vėl klausė: „Kaip jai padėti?" Gehazis atsiliepė: „Ji
neturi sūnaus, o jos vyras senas". 15 Tuomet Elisas liepė
pakviesti ją. Atėjus ji atsistojo tarpduryje. 16 Jis tarė jai:
„Už metų, apie šitą laiką, tu glamonėsi sūnų!" „O ne,
mano viešpatie, Dievo vyre, neapvilk savo tarnaitės," ji
atsakė. (1 M 18,10-14) 17 Moteris po metų pagimdė sūnų,
kaip Elisas jai buvo sakęs.

18 Vaikui paaugus, kartą jis išėjo pas tėvą prie
pjovėjų. 19 Staiga jis ėmė skųstis tėvui: „Mano galva,
mano galva!" Tėvas liepė tarnui parnešti jį namo pas
motiną. 20 Tas jį parnešė. Prasėdėjęs ant jos kelių iki
vidudienio, jis mirė. 21 Ji užnešė sūnų ir, paguldžiusi jį į

Dievo vyro lovą, užrakino duris ir išėjo. 22 Pašaukusi
savo vyrą, ji tarė: „Atsiųsk tarną ir asilę, kad galėčiau kuo
skubiausiai nuvykti pas Dievo vyrą ir tuojau sugrįžti!" 23
Jis paklausė: „Kodėl tu vyksti pas jį šiandien? Juk nei
jaunatis, nei sabata". Bet ji atsakė: „Būk ramus!" 24
Pabalnojusi asilę, ji sakė savo tarnui: „Varyk, skubėkime!
Negaiškime!" 25 Ji atkeliavo pas Dievo vyrą prie
Karmelio kalno. Dievo vyras, pamatęs ją atvykstant, tarė
savo tarnui Gehaziui: „Sunamitė čia! 26 Skubėk ją
pasitikti ir paklausk, kaip jai, jos vyrui ir vaikui sekasi". Ji
atsakė: „Gerai". 27 Atėjusi pas Dievo vyrą, nusilenkusi ji
apkabino jo kojas. Gehazis norėjo atitraukti, bet Dievo
vyras tarė: „Palik ją, ji labai nusiminusi; Viešpats man to
visai neapreiškė". 28 Sunamitė tarė: „Argi aš tavęs, mano
viešpatie, prašiau sūnaus? Argi nesakiau, neapvilk
manęs?" 29 Tada Elisas liepė Gehaziui pasiruošti,
pasiimti jo lazdą ir eiti: „Jei ką sutiksi, nesveikink jo, o jei
kas tave sveikins neatsakyk jam. Nuėjęs, uždėk mano
lazdą ant berniuko veido". (Lk 10,4) 30 Vaiko motina
atsakė Elisui: „Prisiekiu Viešpačiu, kad aš tavęs
nepaliksiu!" Jis ėjo kartu su ja. 31 Gehazis, nuėjęs pirma
jų, uždėjo lazdą ant berniuko, tačiau nebuvo jokio garso,
nė gyvybės ženklo. Tada jis grįžo ir, kelyje susitikęs juos,
pranešė Elisui: „Berniukas nepabudo".

32 Elisas, įėjęs į namus, pamatė berniuką negyvą
lovoje. 33 Jis užrakino duris jiems esant viduje ir meldėsi.
(Apd 9,40) 34 Po to jis pasilenkė ant vaiko, uždėjo savo
burną ant jo burnos, savo akis ant jo akių ir savo rankas
ant jo rankų. Vaiko kūnas sušilo. (1 Kar 17,21) 35
Pavaikščiojęs Elisas vėl nusilenkė ant vaiko. Tuomet
berniukas sučiaudėjo septynis kartus ir atsimerkė. 36
Pasišaukęs Gehazį, jis tarė: „Pašauk sunamitę!" Jai
atėjus, jis liepė pasiimti savo sūnų. (Lk 7,15; Žyd 11,35) 37
Įėjusi ji parpuolė prie jo kojų, nusilenkė iki žemės ir,
pasiėmusi sūnų, išėjo.

38 Elisas atėjo į Gilgalą. Badas siautė šalyje. Pranašų

mokiniams sėdint prie jo, jis liepė savo tarnui užkaisti
didelį katilą ir išvirti visiems viralo. 39 Vienas mokinių
išėjo į lauką pasirinkti daržovių; jis rado laukinį augalą,
nuo kurio jis prisirinko laukinių kolocintų (dynių) pilną
apsiaustą. Parėjęs juos supjaustė į viralo katilą, nors jų
nepažino. 40 Vyrai, paragavę įpilto viralo, šaukė: „Mirtis
katile, Dievo vyre!" Jie negalėjo valgyti. 41 Elisas liepė
atnešti miltų. Berdamas juos į katilą, jis tarė: „Pilkite
žmonėms viralo!" Katile nebuvo nieko kenksmingo.
42 Vienas vyras atėjo iš Baalsaliso ir atnešė Dievo
vyrui pirmojo derliaus dvidešimt miežinių kepalų ir
šviežių varpų maiše. Elisas liepė savo tarnui duoti
žmonėms valgyti, 43 bet jis atsakė: „Ar tuo maistu galiu
pamaitinti šimtą vyrų?" Elisas pakartojo: „Duok
žmonėms valgyti, nes Viešpats sako: ‚Jie valgys ir dar
paliks'". (Jn 6,9; Mt 15,33) 44 Jis dalino jiems maistą; jie
valgė ir dar liko, pagal Viešpaties Žodį. (Mt 16,9-10)

Pranašas Elisas darė stebuklus, norėdamas padėti žmonėms, o neparodyti savo galią. Jis davė patarimą vargšei našlei. Jis matė turtingos, visko turinčios, ilgesį ir gavo Dievo pažadą jai susilaukti sūnaus. Sūnui mirus, jis nuoširdžiai meldėsi, prašydamas Viešpatį grąžinti jai mirusį sūnų. Elisas rūpinosi maistu žmonėms sausros ir bado metais ir pranašų mokyklomis.

5 skyrius

NAAMANAS 1-19, GEHAZIS 20-27

1 Sirijos karaliaus kariuomenės vadas Naamanas
buvo savo valdovo laikomas garbingu vyru, nes Viešpats
padėjo jam laimėti pergalę Sirijai. Tas karys sirgo
raupsais. 2 Sirijiečiai, kartą išėję plėšikauti, pasigrobė iš
Izraelio jauną mergaitę; ji tarnavo Naamano žmonai. 3
Kartą ji tarė savo valdovei: „Jei mano valdovas būtų
Samarijoje, tai pranašas pagydytų jį nuo raupsų". 4

Naamanas atėjęs pas karalių, pranešė savo valdovui, ką
mergaitė iš Izraelio buvo pasakiusi jo žmonai. 5 Sirijos
karalius jam tarė: „Gerai, vyk! O aš pasiųsiu Izraelio
karaliui laišką".

Jis pasiėmė dešimtį talentų sidabro, šešis tūkstančius
šekelių aukso, dešimt išeiginių drabužių bei laišką ir
išvyko. 6 Izraelio karaliui laiškas buvo tokio turinio:
„Kartu su šituo laišku, siunčiu pas tave savo valdininką
Naamaną, kad jį pagydytum nuo raupsų". 7 Izraelio
karalius, perskaitęs laišką, įplėšė savo drabužius ir tarė:
„Argi aš Dievas, kad gyvybė ir mirtis būtų mano rankose?
Jis siunčia pas mane, kad pagydyčiau vyrą nuo raupsų!
Pagalvokite ir supraskite, jis ieško tik priekabių prie
manęs". (1 Kar 20,7)

8 Dievo vyras Elisas išgirdęs, kad Izraelio karalius
įplėšė savo rūbus, siuntė pas karalių pasiuntinius su
pranešimu: „Kodėl įplėšei savo drabužius? Tegul jis
ateina pas mane; jis patirs, kad Izraelyje yra pranašas!" 9
Naamanas atvyko su žirgais ir vežimais ir sustojo prie
Eliso namų durų. 10 Elisas siuntė pas Naamaną savo
tarną ir pranešė jam: „Eik ir apsiplauk septynis kartus
Jordane; tavo kūnas taps sveikas ir švarus". 11 Naamanas
supykęs iškeliavo, sakydamas: „Aš galvojau, kad jis išeis,
atsistos, šauksis Viešpaties, savo Dievo, pamosikuos
ranka virš raupsuotų vietų ir taip pagydys nuo raupsų. 12
Argi Damasko upės Amano ir Parparo vanduo ne
geresnis už visus Izraelio vandenis? Argi negalėčiau jose
apsiplauti ir tapti švariu?" Jis apsigręžė ir nukeliavo labai
supykęs. 13 Bet jo tarnai priartėję jam kalbėjo: „Jei
pranašas tau būtų įsakęs atlikti kokį didelį dalyką, argi
nebūtum daręs? Tuo labiau šiuo atveju; tik sakė:
‚Apsiplauk ir būsi švarus ir sveikas'". 14 Jis, nukeliavęs
prie Jordano, pasinėrė jame septynis kartus, kaip Dievo
vyras buvo liepęs. Jo kūnas pasidarė toks gražus, kaip
mažo vaiko. (Lk 4,27)

15 Naamanas ir visi jo palydovai sugrįžo pas Dievo
vyrą. Atsistojęs prieš pranašą, jis tarė: „Dabar tikrai
žinau, kad niekur kitur pasaulyje nėra Dievo, tik
Izraelyje. Priimk, prašau, dovaną iš manęs, tavo tarno!"
16 Elisas atsakė: „Prisiekiu Viešpačiu, kuriam aš
tarnauju, nieko nepriimsiu!" Nors Naamanas primygtinai
jį ragino priimti, tačiau jis atsisakė. 17 Tuomet Naamanas
prašė: „Jeigu ne, tai, prašau, duok man, savo tarnui, tiek
žemės, kiek gali panešti pora asilėnų, nes tavo tarnas
daugiau nebeaukos deginamųjų ir kitų aukų jokiam
dievui, tik Viešpačiui. 18 Tik norėčiau, kad Viešpats man
atleistų nusikaltimą, kai aš vesiu savo valdovą į Rimono
šventovę melstis, ir kartu su juo garbinsiu Rimoną
(Sirijos dievą)." (2 Kar 7,2) 19 Elisas jam tarė: „Eik
ramus!"
Jam paėjus nuo jo gerą kelio galą, 20 Dievo vyro Eliso
tarnas Gehazis pagalvojo: „Mano viešpats pasigailėjo
sirijiečio Naamano ir nepriėmė iš jo atgabentų dovanų.
Kaip Dievas danguje, aš bėgsiu, pasivysiu jį ir gausiu iš jo
ko nors". 21 Naamanas, pamatęs atbėgantį vyrą jam iš
paskos, nušoko nuo vežimo ir klausė: „Kas atsitiko?" 22
Tas atsakė: „Viskas gerai! Tik mano viešpats siunčia
mane ir praneša tau: ‚Ką tik atėjo du pranašų mokiniai iš
Efraimo kalnų, duok jiems, prašau, talentą sidabro ir
dvejus išeiginius drabužius'". 23 Naamanas atsakė:
„Duodu du talentus"; jis primygtinai siūlė. Buvo
supakuota du talentai sidabro į du maišus ir dvi eilutės
išeiginių drabužių ir paduota dviem tarnams, nunešti iki
jo namų. 24 Atėjęs prie kalvos, Gehazis paėmė iš jų
maišus ir padėjo juos savo namuose. Po to jis paleido
vyrus, ir jie grįžo. 25 Gehazis atėjo pas Elisą, kuris
paklausė: „Iš kur ateini, Gehazi?" Tas atsakė: „Tavo
tarnas niekur nebuvo išėjęs". 26 Bet jis jam atsakė: „Argi
mano širdis nebuvo su tavimi, kai vyras iššoko iš vežimo
tavęs pasitikti? Taigi, dabar gavęs sidabro, įsigysi
drabužių, alyvų sodų ir vynuogynų, avių ir galvijų, tarnų

ir tarnaičių. 27 Bet ir Naamano raupsai prilips tau ir tavo
palikuonims per amžius". Jis išėjo nuo jo raupsuotas,
baltas kaip sniegas.

Ir garsieji žmonės vargsta bei kenčia. Didžiausias vargšas nebūtų keitęs savo padėties su Naamanu. Pagrobta mergaitė, vergė, svetimame krašte, linki gero savo priešui! Naamanas pasveiko kūnu ir dvasia. Jis suprato Viešpaties, Izraelio Dievo, didybę ir norėjo tik Jį vieną garbinti. Eliso tarnas buvo godus. Net ir Viešpaties Jėzaus apaštalas, Judas, buvo išdavikas; už pinigus išdavė Viešpatį.

6 skyrius
KIRVIS PLAUKIA VANDENYJE 1-7, SIRIJIEČIAI IR ELISAS 8-33

1 Pranašų mokiniai sakė Elisui: „Vieta, kurioje
gyvename, kaip matai, mums perankšta. 2 Mes norime
eiti prie Jordano, pasikirsti ten miško medžiagos ir
pasistatyti namus". Jis atsakė: „Eikite!" 3 Vienas jų prašė
pranašą eiti su jais. Jis atsakė: „Gerai, aš eisiu". 4 Ir visi
išėjo. Atėję prie Jordano, jie kirto medžius. 5 Vienam,
medį kertant, kirvio galva įkrito į vandenį. Jis sušuko: „O
varge! Jį buvau pasiskolinęs!" 6 Dievo vyras paklausė:
„Kur kirvis įkrito?" Kai tas parodė, kur kirvis įkrito,
pranašas nusipjovė lazdą, įmetė ją į tą vietą ir kirvis iškilo.
7 „Pasiimk jį", tarė pranašas. Vyras ištiesė ranką ir
pasiėmė kirvį.

8 Sirijos karalius kariavo su Izraeliu. Jis susitarė su
savo vyrais numatytoje vietoje pasistatyti stovyklą. 9 Bet
Dievo vyras per pasiuntinius pranešė Izraelio karaliui:
„Saugokis, neeik pro tą vietą, nes ten sirijiečiai!" 10
Izraelio karalius vengė tos vietos, kurią jam nurodė Dievo
vyras. Taip įspėtas jis išvengė kelis sirijiečių užpuolimus.

11 Sirijos karalius dėl to labai nerimavo. Jis,
pasišaukęs savo vyrus, tarė: „Išduokite, kas praneša apie
mus Izraelio karaliui!" 12 Vienas jo vyrų tarė: „Nė vienas,
mano valdove, karaliau! Bet pranašas Elisas, kuris
gyvena Izraelyje, praneša Izraelio karaliui, net ką kalbi
savo miegamajame kambaryje". 13 Jis įsakė savo vyrams:
„Eikite ir ištirkite, kur jis yra, kad jį suimčiau!" Jam buvo
pranešta: „Jis Dotane!" 14 Jis pasiuntė raitelių, kovos
vežimų ir stipriai ginkluotų karių būrį, kurie nakčia
apsupo miestą.

15 Dievo vyro tarnas, anksti atsikėlęs ir išėjęs, pamatė
ginkluotą karių būrį, raitelius ir kovos vežimus, kurie
buvo apsupę miestą. Jo tarnas sakė jam: „Vargas, mano
viešpatie! Ką dabar darysime?" 16 Elisas atsakė:
„Nebijok, mūsų pusėje daugiau, negu jų". (2 Ch 32,7) 17
Elisas meldėsi: „Viešpatie, atverk jo akis, kad matytų!"
Viešpats atvėrė tarno akis, ir jis pamatė: kalnas buvo
pilnas ugninių žirgų ir vežimų, supančių Elisą. 18
Sirijiečiams artinantis prie jo, Elisas meldėsi: „Viešpatie,
aptemdyk jų akis". Eliso prašymas išsipildė. (1 M 19,11)
19 Tada Elisas sirijiečiams tarė: „Čia ne tas kelias ir ne tas
miestas! Sekite mane, aš jus nuvesiu pas tą vyrą, kurio
ieškote!" Jis juos nuvedė į Samariją.

20 Jiems atvykus į Samariją, Elisas meldėsi:
„Viešpatie, atverk jų akis, kad jie vėl matytų!" Viešpats
atvėrė jų akis. Jie pamatė esą Samarijoje. 21 Izraelio
karalius juos pamatęs, klausė Elisą: „Mano tėve, ar juos
sunaikinti?" 22 Elisas atsakė: „Ne! Argi tu žudai tuos,
kuriuos paimi karo metu į nelaisvę? Aprūpink juos duona
ir vandeniu, kad pavalgytų ir atsigertų; tada tegul jie eina
pas savo valdovą!" 23 Karalius jiems iškėlė puotą; jiems
pavalgius ir atsigėrus, paleido juos grįžti į Siriją. Jie
sugrįžo pas savo valdovą. Nuo to laiko Sirijos
kariuomenės daliniai daugiau nebepuldinėjo Izraelio.

24 Kartą Sirijos karalius Benhadadas, surinkęs visą
savo kariuomenę, atžygiavo ir apgulė Samariją. 25 Tada

kilo baisus badas Samarijoje. Jie laikė ją apgulę, kol asilo
galva kainavo aštuoniasdešimt sidabrinių šekelių ir
ketvirtis kabo (litro) „balandžių mėšlo" (labai blogo
maisto) penki sidabriniai šekeliai. 26 Izraelio karaliui
einant mūro siena, viena moteris sušuko: „Gelbėk, mano
valdove, karaliau!" 27 Jis atsakė: „Jei Viešpats tavęs
negelbės, kaip aš tau padėsiu? Nebent maistu arba vynu?"
28 Karalius ją paklausė: „Ko norėtum?" Ji atsakė: „Šita
moteris man sakė: ‚Valgykime tavo sūnų šiandien, o
mano sūnų rytoj valgysime'. 29 Išsivirėme mano sūnų ir jį
suvalgėme. O kai sekančią dieną jai pasakiau, kad duotų
savo sūnų suvalgyti, tai ji paslėpė jį". (5 M 28,53) 30
Karalius, išgirdęs moters žodžius, įplėšė drabužius.
Žmonės pastebėjo, kad jis po rūbais vilkėjo ašutinę ant
nuogo kūno. 31 Jis tarė: „Tegul Dievas baudžia mane
mirtimi, jei Safato sūnaus Eliso galva šiandien pasiliks
ant jo pečių!"

32 Karalius pasiuntė vyrą pas Elisą, kuris tuo laiku
sėdėjo savo namuose su vyresniaisiais. Elisas tarė
vyresniesiems prieš pasiuntiniui ateinant: „Ar matote,
šitas žmogžudys pasiuntė vyrą, kad man galvą nukirstų?
Pamatę pasiuntinį ateinant, užrakinkite duris ir tvirtai
laikykite, nes ir jo valdovą tuoj pamatysite." 33 Jiems
kalbant su pasiuntiniu, atėjo karalius ir tarė: „Šita
nelaimė yra iš Viešpaties! Tai ko mums dar laukti iš
Viešpaties?" (Am 3,6)

Jei Dievas sukūrė visatą iš nieko, Jėzus ėjo vandens paviršiumi, tai kodėl geležis negalėjo plaukti kaip medis? Dievas kartais leidžia pranašams matyti ir žinoti tai, ko kiti nemato.

7 skyrius
ELISO PRANAŠAUTA PERGALĖ 1-20
1 Elisas sakė: „Klausykite Viešpaties Žodžio: ‚Rytoj
tuo laiku Samarijos vartuose smulkių miltų saikas
kaštuos vieną šekelį ir du miežių saikai — vieną šekelį". 2
Tuomet karaliaus adjutantas sakė Dievo vyrui: „Jei
Viešpats atidarytų dangaus langus (siųstų maistą), ar
galėtų taip įvykti?" Jis atsakė: „Tu tai matysi savo akimis,
bet nevalgysi jo!"
3 Keturi raupsuoti vyrai buvo prie miesto vartų. Jie
kalbėjosi: „Ar mes čia sėdėsime iki mirsime? (3 M 13,46) 4
Jei eisime į miestą, — mirsime, ten badas siaučia; o jei čia
pasiliksime, — taip pat mirsime. Taigi, eikime į sirijiečių
stovyklą. Jei jie paliks mus gyvus, gyvensime; o jei jie mus
nužudys, — mirsime". (Est 4,16) 5 Vakaro prieblandoje
jie išėjo į sirijiečių stovyklą. Jiems priartėjus prie
stovyklos, pasirodė, kad ten nebuvo nė vieno žmogaus. 6
Viešpats padarė, kad sirijiečių stovykla girdėjo vežimų
bildesį, žirgų kanopų garsą, didelės kariuomenės
žygiavimą. Sirijiečiai kalbėjosi: „Tikrai Izraelio karalius
pasamdė prieš mus hititų ir egiptiečių karalius". (2 Kar
19,7) 7 Jie skubėdami pabėgo vakaro prieblandoje,
palikdami palapines, žirgus, asilus ir viską, kas stovykloje
buvo; jie bėgo gelbėdami savo gyvybę. 8 Raupsuotieji
pasiekė stovyklą. Įėję į vieną palapinę, valgė, gėrė ir,
pasiėmę sidabro, aukso bei drabužių, paslėpė. Po to jie
sugrįžo, įėjo į kitą palapinę ir padarė tą patį.
9 Vėliau jie sakė vienas kitam: „Negerai darome; šita
diena yra geros naujienos diena. Jei mes delsime ir
lauksime iki ryto aušros, palaikys mus nusikaltėliais. Tad
dabar eikime ir praneškime karaliaus rūmams." 10
Sugrįžę jie pranešė miesto vartų sargybai: „Buvome nuėję
į sirijiečių stovyklą; ten nėra nė vieno žmogaus, tik pririšti
žirgai, asilai ir palapinės; viskas kaip buvo". 11 Vartų

sargyba pranešė tą žinią karaliaus rūmams. 12 Karalius,
naktį atsikėlęs, sakė savo valdininkams: „Aš jums
pasakysiu, ką sirijiečiai planavo padaryti. Jie žinojo, kad
mes badaujame. Taigi, jie išėjo iš stovyklos, pasislėpė
atvirame lauke, manydami, kad mes išeisime iš miesto,
tada jie mus gyvus suims ir įsiverš į miestą". 13 Vienas jo
valdininkų tarė karaliui: „Leisk paimti iš likusiųjų mieste
penkis žirgus (jie vistiek bus suvalgyti); pasiųskime vyrus
ir ištirkime". 14 Pasikinkę žirgus į du vežimus, karaliaus
įsakymu, vyrai vijosi sirijiečių kariuomenę, norėdami
ištirti kas atsitiko. 15 Jie sekė juos iki Jordano; visas
kelias buvo pilnas drabužių ir ginklų, kuriuos sirijiečiai
skubėdami išmėtė. Pasiuntiniai sugrįžo ir pranešė
karaliui.

16 Tada žmonės ėjo ir plėšė sirijiečių stovyklą. Saikas
smulkių miltų arba du saikai miežių kainavo vienas
šekelis, kaip Viešpats buvo sakęs. 17 Karalius pavedė
savo adjutantui miesto vartų tvarką, bet žmonės jį
mirtinai sumynė vartuose; kaip Dievo vyras buvo karaliui
sakęs, kai jis pas jį atėjo. 18 Įvyko, kaip Dievo vyras sakė
karaliui: „Du saikai miežių arba vienas saikas smulkių
miltų kainuos vieną šekelį rytoj apie šitą laiką Samarijos
vartuose". 19 Adjutantas atsakė Dievo vyrui: „Jei
Viešpats atidarytų dangų (siųstų maisto), ar galėtų taip
įvykti?" Pranašas atsakė: „Tu matysi savo akimis, tačiau
nevalgysi!" 20 Taip ir atsitiko. Žmonės adjutantą mirtinai
sumindžiojo vartuose.

———

Nelaimės metu kenčia visi; kentė ir pranašas. Šį kartą sirijiečiai norėjo badu išmarinti Samariją, bet Dievas išgelbėjo. Sirijiečiai „girdėjo" didelės armijos bildesį ir pabėgo.

8 skyrius
SEPTYNERIŲ METŲ BADAS 1-6, BENHADADO MIRTIS 7-15, JORAMAS IR AHAZIJAS JUDĖJOS KARALIAI 16-29

1 Elisas kalbėjo moteriai, kurios sūnų jis atgaivino:
„Eik iš čia su savo namiškiais ir apsigyvenk kur nors
svetur, nes Viešpaties siųstas badas šitoje šalyje siaus
septynerius metus." (2 Kar 4,35) 2 Moteris padarė, kaip
Dievo vyras patarė. Ji nuvyko su savo namiškiais į
filistėnų kraštą ir septynerius metus gyveno ten kaip
ateivė. 3 Septyneriems metams praslinkus, moteris
sugrįžo iš filistėnų šalies; grįžusi ji kreipėsi į karalių savo
namų ir žemės reikalu. 4 Karalius paprašė Dievo vyro
tarno Gehazio papasakoti visus didžiuosius stebuklus,
kuriuos padarė Elisas. 5 Gehaziui pasakojant, kaip Elisas
prikėlė mirusį, atėjo ta moteris, kurios sūnų jis buvo
atgaivinęs, savo namų ir žemės reikalu. Gehazis tarė:
„Mano valdove, karaliau, štai ta moteris ir jos sūnus, kurį
prikėlė Elisas." 6 Karalius klausinėjo moterį; ji jam viską
papasakojo. Po to karalius paskyrė jai vieną rūmų
valdininką ir įsakė: „Atgauk jai viską, kas jai priklauso, ir
visą lauko derlių nuo tos dienos, kai ji paliko šalį, iki šiol."
7 Kartą Elisas atėjo į Damaską. Sirijos karalius
Benhadadas sirgo. Kai jam pranešė, kad atėjo Dievo
vyras, 8 karalius sakė Hazaeliui: „Imk dovanų ir eik
Dievo vyro pasitikti; iš jo sužinok, ką sako Viešpats: ‚Ar
pasveiksiu iš šitos ligos?'" 9 Hazaelis, pasiėmęs dovanų,
visokių Damasko brangenybių, kiek keturiasdešimt
kupranugarių gali panešti, ėjo susitikti su Elisu. Sutikęs jį,
Hazaelis tarė: „Tavo sūnus Benhadadas, Sirijos karalius,
atsiuntė mane pas tave paklausti, ar jis pasveiks iš šitos
ligos?" 10 Elisas jam atsakė: „Eik ir pasakyk jam: ‚Tu
tikrai pagysi', bet Viešpats man parodė, kad jis tikrai
mirs". 11 Elisas ilgai žiūrėjo į jį baisiu žvilgsniu ir pradėjo

verkti. (Lk 19,41) 12 Hazaelis klausė: „Kodėl verki,
viešpatie?" Jis atsakė: „Dėl to, kad aš žinau, ką tu darysi
izraelitams. Jų sutvirtintus miestus tu sudeginsi,
jaunuolius išžudysi, kūdikius sutriuškinsi ir nėščias
moteris perskrosi". (2 Kar 10,32) 13 Hazaelis atsakė:
„Kasgi aš esu? Tik menkas žmogus. Kaip galėčiau
padaryti tokius dalykus?" Elisas atsakė: „Viešpats man
parodė, kad tu tapsi Sirijos karaliumi". (1 Sam 24,15; 1
Kar 19,15) 14 Atsiskyręs su Elisu, jis atėjo pas valdovą,
kuris jį klausė: „Ką sakė Elisas?" „Jis sakė, kad tu tikrai
pagysi". 15 Kitą dieną jis ėmė antklodę, pamirkė ją
vandenyje ir, uždėjęs karaliui ant veido, užtroškino jį.
Hazaelis tapo Sirijos karaliumi.

16 Penktaisiais Izraelio karaliaus Ahabo sūnaus
Joramo valdymo metais, Joramas, Judėjos karaliaus
sūnus, pradėjo karaliauti Jeruzalėje. (2 Ch 21,5-10) 17 Jis
buvo trisdešimt dviejų metų amžiaus ir karaliavo
aštuonerius metus Judėjoje. 18 Jis ėjo Izraelio karalių
takais, kaip visa Ahabo giminė, nes Ahabo duktė buvo jo
žmona; jis nusikalto Viešpačiui. 19 Viešpats tačiau
nenorėjo Judėjos sunaikinti dėl savo tarno Dovydo, nes
jam buvo pažadėjęs, kad Judėjos karaliai visuomet bus iš
jo palikuonių. (2 Sam 7,11-16; 1 Kar 11,36)

20 Joramui valdant, Edomas sukilo, atsiskyrė nuo
Judėjos ir pasiskelbė karalyste. 21 Joramas nuvyko į
Seirą su kovos vežimais. Naktį, kai jis rengėsi pulti
edomitus, jie jau buvo apsupę karaliaus įgulą. Karalius ir
jo vadai su kovos vežimais prasilaužė iš apsupimo ir
pabėgo; kariai grįžo į savo palapines. 22 Taip Edomas
išsilaisvino iš Judėjos valdžios. Tuo pačiu laiku atsiskyrė
ir Libna. 23 Visa kita Joramo veikla surašyta Judėjos
karalių metraščių knygoje. 24 Joramui mirus, jis buvo
palaidotas prie savo tėvų Dovydo mieste, o jo sūnus
Ahazijas pradėjo karaliauti jo vietoje. (2 Kar 11,1)

25 Dvyliktaisiais Izraelio karaliaus Ahabo sūnaus
Joramo valdymo metais, Jeruzalėje pradėjo karaliauti

Joramo sūnus Ahazijas. 26 Jis buvo dvidešimt dviejų
metų amžiaus ir valdė Judėją tik vienerius metus. Jo
motina buvo vardu Atalija, Izraelio karaliaus Omrio
anūkė. 27 Jis ėjo Ahabo giminės pėdomis ir nusikalto
Viešpačiui, nes vedybomis jis buvo susigiminiavęs su
Ahabo gimine.
28 Jis su Ahabo sūnumi Joramu kariavo prieš Sirijos
karalių Hazaelį Ramotgileade; čia sirijiečiai sužeidė
Joramą. 29 Karalius Joramas sugrįžo gydytis į Jesreelį.
Judėjos karalius Ahazijas, Joramo sūnus, aplankė
Jesreelyje sužeistą karalių Joramą, Ahabo sūnų. (2 Kar
9,15; 9,16,21).

Izraelitai kentė badą, bet sunamitei pranašas patarė pasitraukti iš krašto kol praeis ta nelaimė. Grįžus sunamitei į tėviškę, jos nuosavybe naudojosi kiti. Kaip tik tuo laiku, kai jai buvo reikalinga valdovo pagalba nuosavybei atgauti, pranašo tarnas kalbėjo su karaliumi.

Kodėl ir kokiu reikalu Elisas nuvyko į Sirijos sostinę, neparašyta. Benhadadas, galingas ir turtingas karalius, sirgo. Ligos ir mirtis paliečia ir rūmuose gyvenančius ir soste sėdinčius. Elisas buvo žinomas Damaske Naamano išgydymu ir Sirijos kariuomenės nepasisekimais. Benhadadas nepasitikėjo savo dievaičiais, bet Izraelio pranašu ir Viešpačiu. Hazaelį Benhadadas vadino sūnumi, pasitikėjo juo, o tas nužudė karalių! Hazaelis kalbėjo apie save, kaip niekam vertą pastipusį šunį, o nužudė karalių; vėliau ir izraelitus žudė.

Joramas, gero karaliaus, Jozapato, sūnus, vedė Ahabo dukterį ir gyveno Ahabo papročiu. Jis buvo vienas blogiausių Judėjos karalių. Jam karaliaujant, sukilo edomitai ir išsilaisvino iš jo valdžios. Dėl jo bedieviško gyvenimo, prieš jį sukilo kunigų miestas Libna. Po Joramo trumpo karaliavimo, Judėjos karaliumi tapo Ahazijas, kuris viešpatavo dar trumpiau.

9 skyrius

JEHUS IZRAELIO KARALIUS 1-37

1 Pranašas Elisas, pasišaukęs vieną pranašų mokinį,
jam tarė: „Pasiruošk, pasiimk ąsotėlį aliejaus ir eik į
Ramotgileadą. 2 Ten surask Nimšio sūnaus Jozapato
sūnų Jehu. Pašauk jį iš pasitarimo ir, įsivedęs į kambarį, 3
užpilk jam aliejaus iš ąsotėlio ant galvos, tardamas, ką
Viešpats sako: ‚Aš tave patepu Izraelio karaliumi'. Po to,
atidaręs duris, skubiai išbėk." (1 Kar 19,16)
4 Jaunasis pranašas atėjo į Ramotgileadą. 5 Čia jis
rado kariuomenės vadus posėdžiaujant. Jis tarė: „Turiu
jums, pulkininke, ką pasakyti". Jehus paklausė: „Kuriam
iš mūsų?" Jis atsakė: „Tau, pulkininke!" 6 Atsikėlęs Jehus
įėjo į namus. Tuomet pranašas užpylė aliejaus jam ant
galvos ir tarė, kad Viešpats, Izraelio Dievas, sako: „Aš
tave patepu Viešpaties tautos, Izraelio karaliumi. 7 Tu
sunaikinsi savo valdovo Ahabo giminę ir atkeršysi
Jezabelei už pranašų ir visų Viešpaties tarnų kraują. (1
Kar 21,22) 8 Visa Ahabo giminė žus! Aš išnaikinsiu
Izraelyje Ahabo giminės visus vyrus, nepilnamečius ir
subrendusius. (1 Kar 14,10) 9 Padarysiu su Ahabo
namais, kaip padariau su Nebato sūnaus Jeroboamo ir su
Ahijo sūnaus Baso gimine. (1 Kar 15,29; 16,3,11) 10
Jezabelę ės šunys Jesreelyje ir niekas jos nepalaidos". Po
to jis atidarė duris ir išbėgo. (1 Kar 21,23)
11 Jehui įėjus pas savo valdovo tarnus, jie klausė:
„Kas atsitiko? Ko tas beprotis buvo atėjęs pas tave?" Jis
jiems atsakė: „Jūs pažįstate tokius žmones ir jų kalbą". 12
Jie sakė: „Tai atsikalbinėjimas! Pasakyk mums tiesą!"
Tuomet jis pasakė, ką pranašas kalbėjo ir ką padarė. Taip
sako Viešpats: „Aš tave patepu Izraelio karaliumi". 13
Tada kiekvienas jų skubiai ėmė savo apsiaustą, patiesė jį
po jo kojų ant plikų laiptų, sutrimitavo ir paskelbė:
„Jehus yra karalius!" (Mt 21,7)
14 Taip Nimšio sūnaus Jozapato sūnus Jehus padarė

sąmokslą prieš Joramą, kuris su visu Izraeliu buvo
užėmęs Ramotgileadą, kad neįsiveržtų Sirijos karalius
Hazaelis. 15 Karalius Joramas buvo sugrįžęs į Jesreelį
gydytis; jis buvo sužeistas, kariaujant su Sirijos karaliumi
Hazaeliu. Jehus sakė: „Jei jūs pritariate, tai tegul niekas
neišeina iš miesto, kad nepraneštų Jesreelyje". (2 Kar
8,28-29) 16 Jehus sėdo į vežimą ir išvažiavo į Jesreelį, nes
Joramas ten gydėsi, o Judėjos karalius Ahazijas buvo
atvykęs Joramą lankyti.

17 Jesreelio bokšte sargybinis, pamatęs Jehaus būrį
atvažiuojant, pranešė: „Matau karių būrį". Joramas
įsakė pasiųsti raitelį ir jų paklausti: „Kaip sekasi?" 18
Raitelis, susitikęs su Jehaus būriu, klausė: „Kaip sekasi?
Ar ramu?" Jehus atsakė: „Ne tavo reikalas, kaip mums
sekasi. Apsisuk ir jok paskui mane". Sargybinis pranešė:
„Pasiuntinys su jais susitiko, bet negrįžta". 19 Joramas
išsiuntė kitą raitelį. Tas, susitikęs su atvykstančiais,
klausė: „Ar gerai sekasi?" Jehus atsakė taip, kaip
anksčiau, ir liepė jam joti paskui jį. 20 Sargybinis pranešė:
„Jis juos pasiekė, bet negrįžta; važiavimas panašus į
Nimšio sūnaus Jehaus važiavimą — lekia, kaip beprotis".

21 Joramas įsakė paruošti vežimą. Izraelio karalius
Joramas ir Judėjos karalius Ahazijas išvažiavo
kiekvienas savo vežime. Jie susitiko Jehų prie jesreelito
Naboto žemės sklypo. (1 Kar 21,1) 22 Joramas, pamatęs
Jehų, paklausė: „Kaip sekasi, Jehau?" Tas atsakė: „Ar
gali sektis, kol vyksta tavo motinos Jezabelės
nusikaltimai ir žyniavimai?" 23 Joramas pasuko vežimą ir
norėjo pabėgti, šaukdamas: „Išdavystė, Ahazijau!" 24
Tačiau Jehus įtempė lanką ir iššovė. Strėlė pataikė
Joramui į širdį ir jis susmuko vežime. 25 Jehus įsakė savo
adjutantui Bidkarui: „Išmesk jį ant jesreelito Naboto
lauko! Aš prisimenu, kaip mudu važiavome paskui jo
tėvą Ahabą ir Viešpats paskelbė prieš jį šį sprendimą: (1
Kar 21,19) 26 ‚Taip, kaip Aš vakar čia mačiau Naboto ir
jo sūnų kraują, taip Aš tau atlyginsiu ant šito žemės

sklypo', sako Viešpats. Dabar išmesk jį ant šito sklypo,
kaip Viešpats pasakė".
27 Judėjos karalius Ahazijas, tai pamatęs, bėgo
Bethagano link. Jehus jį vijosi ir šaukė: „Nušaukite jį!"
Jie peršovė jį vežime Guro įkalnėje, prie Ibleamo. Jis,
nubėgęs į Megidą, ten mirė. (2 Ch 22,7-9) 28 Jo tarnai
parvežė jo lavoną į Jeruzalę ir palaidojo prie jo tėvų,
Dovydo mieste. 29 Vienuoliktaisiais Ahabo sūnaus
Joramo valdymo metais Ahazijas pradėjo karaliauti
Judėjoje.
30 Jehus atvyko į Jesreelį. Jezabelė, tai patyrusi,
išsidažė akis, pasipuošė galvą ir žiūrėjo pro langą. 31
Jehui įeinant pro vartus, ji klausė: „Kaip jautiesi, Zimri,
nužudęs savo valdovą?" (1 Kar 16,10,18) 32 Jis pažvelgė
aukštyn į langą ir šaukė: „Kas už mane? Kas?" Du ar trys
rūmų valdininkai pažiūrėjo žemyn. 33 Jis įsakė:
„Numeskite ją žemyn!" Jie numetė ją; jos kraujas aptaškė
net sienas ir žirgus, kurie ją sutrypė. 34 Po to jis, įėjęs į
vidų, valgė ir gėrė. Tarnui jis įsakė: „Neužmirškite ir
palaidokite tą prakeiktąją; visgi ji buvo karaliaus duktė!"
35 Nuėję jos laidoti, jie rado tik kaukuolę, kojas ir rankas.
36 Jie sugrįžę jam pranešė, ką rado. Jehus tarė: „Įvyko
Viešpaties Žodis, kurį Jis kalbėjo per savo tarną tisbitą
Eliją: „Jesreelyje šunys ės Jezabelės kūną; (1 Kar 21,23) 37
jos lavonas gulės, tarsi mėšlas, Jesreelio laukuose; nebus
galima atpažinti, kad tai Jezabelės kūnas'".

Pranašas Elisas pradėjo veikti apie 850 m pr. Kr. Jis buvo ūkininko sūnus; (1 Kar 9,16) tarnavo pranašui Elijui. Elijo būdas buvo skirtingas nuo Eliso būdo. Elijas buvo smarkus, lyg žemės drebėjimas. Jis mėgo vienatvę, gyveno atsiskyręs nuo žmonių, dėvėjo kupranugario plaukų apsiaustą. Elisas buvo malonaus būdo, ramus, gyveno mieste, dėvėjo rūbus kaip visi kiti, buvo karaliaus patarėjas. Karalius Jehus karaliavo 28 metus. Jis buvo

Ahabo asmeninės apsaugos karininkas; jis sunaikino Ahabo giminę ir Baalo pranašus.

Izraelis kariavo prieš Siriją Gileade. Izraelio karalių Joramą sužeidė. Tada jis pavedė kariuomenę karininkui Jehui, o pats išvyko į Jesreelį gydytis. Judėjos karalius Ahazijas aplankė jį. Kai Jehus posėdžiavo su karininkais Ramoje, Elisas pasiuntė jauną pranašą patepti Jehų Izraelio karaliumi. Karininkai laikė Viešpaties pranašus bepročiais. Bet kai Jehus pasakė jiems, kad tas pranašas patepė jį karaliumi, jie pagerbė Jehų ir paskelbė jį karaliumi. Jehus skubėjo į Jesreelį, kurio atstumas buvo dienos kelionė. Ten jis nužudė Joramą, Ahaziją ir Jezabelę. Jezabelė laikėsi labai išdidžiai, manė, kad Jehus pralaimės sukilimą, kaip Zimris, kuris po 7 dienų maištavimo pats susidegino. Jos pačios valdininkai išmetė Jezabelę pro langą; šunys sudraskė ją. (1 Kar 21,23) Joramo lavoną numetė Naboto darže. Jehus atsiminė pranašą Eliją, kai sutiko ten Ahabą.

10 skyrius
JEHUS IŠŽUDO AHABO GIMINĘ IR BAALO PRANAŠUS 1-36

1 Ahabas turėjo septyniasdešimt sūnų Samarijoje. Jehus nusiuntė Samarijos miesto vyresniesiems ir Ahabo sūnų globėjams tokio turinio laiškus: 2 „Gavę šitą laišką, visi, kurie turite savo valdovo sūnus, sustiprintą miestą, kovos vežimų ir ginklų, 3 pasirinkite geriausią ir tinkamiausią savo valdovo sūnų, pasodinkite jį į jo sostą ir ginkite jo giminę". 4 Visi labai nusigando. „Du karaliai neatsilaikė prieš jį, kaip tad mes atsilaikysime?" galvojo jie. 5 Rūmų viršininkas, miesto burmistras, vyresnieji ir sūnų globėjai pasiuntė Jehui tokį atsakymą: „Mes esame tavo tarnai ir visa, ką mums įsakysi, vykdysime; nė vieno karaliumi nepaskirsime. Daryk, kaip tau patinka". 6 Tada Jehus parašė jiems antrą laišką tokio turinio: „Jei

jūs esate mano šalininkai ir norite manęs klausyti,
paimkite savo valdovo sūnų galvas ir rytoj apie šitą laiką
atneškite jas pas mane į Jesreelį!" Karaliaus sūnūs,
septyniasdešimt vyrų, buvo miesto didikų užauginti. 7
Gavę šitą laišką, jie nužudė visus karaliaus sūnus,
septyniasdešimt vyrų; sudėję jų galvas į pintines, nusiuntė
jas Jehui į Jesreelį. 8 Pasiuntinys jam pranešė: „Atnešė
karaliaus sūnų galvas". Jis įsakė: „Sukraukite jas į dvi
krūvas vartų įėjime ir palikite iki ryto!" 9 Rytą Jehus,
išėjęs ir atsistojęs prie vartų, tarė visiems žmonėms: „Jūs
esate nekalti. Aš padariau sąmokslą prieš savo valdovą ir
jį nužudžiau. Bet kas nužudė šituos? 10 Žinokite, kad
Viešpaties Žodžiai nepranyksta; ką Viešpats kalbėjo prieš
Ahabo giminę, turi įvykti. Dabar Viešpats įvykdė, ką
kalbėjo per savo tarną Eliją". (1 Kar 21,22) 11 Jehus
išžudė visas likusias Ahabo gimines Jesreelyje, visus jo
didikus, patikėtinius ir kunigus; nieko nepaliko gyvo.

12 Po to jis ėjo į Samariją. Pakelyje, prie piemenų
namų-Betekedos, 13 Jehus sutiko Judėjaus karaliaus
Ahazijo brolius ir klausė: „Kas jūs esate?" Jie atsakė:
„Mes esame Ahazijo broliai; atėjome aplankyti
karalaičių ir karalienės motinos sūnų". (2 Ch 22,8) 14
Jehus įsakė suimti juos gyvus. Jie visi buvo išžudyti prie
Betekedo šulinio; keturiasdešimt du vyrai, — nė vieno
nepaliko gyvo.

15 Išvykęs iš ten, jis sutiko Rechabo sūnų Jonadabą.
Jis jį pasveikino ir klausė: „Ar tu esi man toks ištikimas,
kaip aš tau?" Jonadabas atsakė: „Taip!" Jehus tarė: „Jei
taip, tai duok ranką!" Jam padavus ranką, Jehus padėjo
jam įlipti į savo vežimą 16 ir tarė: „Vyk su manimi
pasižiūrėti, koks aš ištikimas Viešpačiui!" 17 Atvykęs į
Samariją, jis išžudė visas likusias Ahabo gimines
Samarijoje. Viešpaties Žodis, paskelbtas Elijui, įvyko. (1
Kar 21,21-22; Jer 35,6)

18 Jehus, sušaukęs visus žmones, jiems tarė: „Ahabas

nebuvo ištikimas Baalui; Jehus bus jam ištikimesnis. (1
Kar 16,31-33) 19 Dabar sušaukite pas mane visus Baalo
pranašus, visus jo garbintojus ir visus kunigus; žiūrėkite,
kad nei vieno netrūktų, nes turiu aukoti Baalui didelę
auką! Kas neatvyks, — mirs!" Jehus tai darė klastingai,
norėdamas išžudyti Baalo pranašus. 20 Jis įsakė suruošti
Baalui iškilmingą šventę. 21 Jehus apie tai paskelbė visam
Izraeliui. Atvyko visi Baalo garbintojai. Baalo šventovė
buvo pilna. 22 Jis įsakė drabužių prievaizdui išduoti
drabužius visiems Baalo garbintojams. 23 Jehus, įėjęs su
Rechabo sūnumi Jonadabu į Baalo šventovę, tarė Baalo
garbintojams: „Rūpestingai patikrinkite ir peržiūrėkite,
kad čia nebūtų su jumis Viešpaties tarnų, tik vieni Baalo
garbintojai." 24 Jie ruošėsi aukoti deginamąsias ir kitas
aukas. Jehus buvo pastatęs lauke aštuoniasdešimt vyrų ir
įsakęs: „Tas vyras, kuris leis ištrūkti bent vienam tų
žmonių, kuriuos pavedu jūsų žinion, savo gyvybe atsakys
už jį!" (1 Kar 20,39) 25 Baigus aukoti deginamąją auką,
Jehus įsakė sargybai ir kariams: „Išžudykite juos! Niekas
teneišlieka gyvas!" Visi buvo išžudyti. Sargyba ir kariai
juos išmetė iš šventovės. Tada, įsiveržę į Baalo šventovę,
(1 Kar 18,40; 14,27) 26 jie išmetė Ašeros stabą ir sudegino
jį; (2 Kar 11,18) 27 sudaužė Baalo aukurą, sugriovė
šventovę ir iš jų padarė išvietes, išlikusias iki šios dienos.
(2 Kar 3,2)

28 Taip Jehus išnaikino Baalą iš Izraelio. 29 Tačiau
nuo Nebato sūnaus Jeroboamo nuodėmių, į kurias jis
įvėlė Izraelį, nuo auksinių veršių Betelyje ir Dane, Jehus
nepasitraukė. (1 Kar 12,26-33) 30 Viešpats tarė Jehui:
„Kadangi tu gerai darei ir įvykdei, kas teisinga mano
akyse, padarei Ahabo giminei, kaip Aš norėjau, tai tavo
sūnūs iki ketvirtos kartos sėdės Izraelio soste". (2 Kar
15,12) 31 Tačiau Jehus nesilaikė Viešpaties, Izraelio
Dievo, įstatymo, neatsitraukė nuo Jeroboamo nuodėmių,
į kurias jis įtraukė Izraelį.

32 Tuo laiku Viešpats pradėjo mažinti Izraelio
teritoriją. Hazaelis juos nugalėjo visame pasienyje. (2 Kar
8,12) 33 Jis užėmė Jordano rytuose: visą Gileado šalį,
gaditus, rubenitus ir manasitus iki Aroerio miesto prie
Arnono upės ir Basaną. 34 Visa kita Jehaus veikla ir jo
drąsūs žygiai yra surašyti Izraelio karalių metraščių
knygoje. 35 Jehui mirus, jį palaidojo Samarijoje; jo sūnus
Joahazas pradėjo karaliauti jo vietoje. (2 Kar 13,1) 36
Jehus karaliavo Izraelio Samarijoje dvidešimt
aštuonerius metus.

Jehus išnaikino visą Ahabo giminę, net ir Judėjos karaliaus Ahazijo brolius bei visus Baalo pranašus. Rechabitai negėrė vyno ir gyveno tik palapinėse; vengė miestų, taip gyveno 300 metų. (Jer 35,6-) Jehus sunaikino Baalo garbintojus, bet pats nesekė nuoširdžiai Viešpaties. Jis paliko veršių garbinimą, rėmė jį politiniais tikslais, kad 10 Izraelio padermių negrįžtų prie Judėjos. Tuo metu Sirija pasiglemžė visą rytinį Jordano kraštą.

11 skyrius
KARALIENĖ ATALIJA, KARALIUS JOASAS 1-21

1 Ahazijo motina Atalija, sužinojusi kad jos sūnus
nužudytas, išžudė visus karaliaus palikuonis. (2 Kar 8,26;
9,27) 2 Bet karaliaus Joramo duktė Joseba, Ahazijo
sesuo, paėmė Ahazijo sūnų Joasą vogčiomis iš karaliaus
sūnų tarpo, kurie turėjo būti nužudyti, ir jį uždarė su jo
aukle miegamajame; tuo būdu jį paslėpė nuo Atalijos ir jis
išliko gyvas. 3 Jis su ja, paslėptas Viešpaties namuose,
išbuvo šešerius metus. Atalija valdė kraštą.

4 Septintais metais Jojadas, pasikvietęs karitų ir
sargybos vadų-šimtininkų, įsivedė į Viešpaties šventovę ir
padarė su jais sutartį. Prisaikdinęs Viešpaties šventovėje,
jis parodė jiems karaliaus sūnų. 5 Po to jis įsakė:
„Trečdalis jūsų eis sargybą sabatoje prie karaliaus rūmų;

6 antras trečdalis, — prie Suro vartų; trečias trečdalis —
už sargybos vartų. 7 O dvi jų grupės, atlikusios sargybą
sabatoje, saugos Viešpaties šventovę ir karalių. 8
Kiekvienas jūsų, laikydamas rankoje paruoštą ginklą,
būkite arti karaliaus; jei kas artintųsi prie jo, įeinant ar
išeinant, nužudykite".

9 Šimtininkai padarė taip, kaip įsakė kunigas Jojadas:
kiekvienas su savo vyrais, kurie sabatoje baigė arba
pradėjo sargybą, atėjo pas kunigą Jojadą. 10 Kunigas
padavė šimtininkams karaliaus Dovydo ietis ir skydus,
buvusius Viešpaties šventovėje. (2 Sam 8,7) 11
Sargybiniai stovėjo su ginklais rankose nuo pietinio
šventovės šono iki šiaurinio, atsigręžę į aukurą ir
šventovę. 12 Jis išvedė karaliaus sūnų, uždėjo jam karūną,
įteikė karališką raštą, patepė jį ir paskelbė karaliumi. Jie
plojo rankomis ir šaukė: „Tegyvuoja karalius!" (5 M
17,18-19)

13 Atalija, išgirdusi sargybos ir minios šauksmą, atėjo
į Viešpaties šventovę. 14 Pamačiusi karalių, stovintį ant
paaukštinimo prie kolonos, karininkus, trimitininkus
prie jo ir krašto žmones, besidžiaugiančius trimitams
aidint, Atalija įplėšė savo drabužius ir šaukė:
„Sąmokslas! Sąmokslas!" 15 Kunigas Jojadas įsakė
karininkams: „Išveskite Ataliją pro eiles! Kas ją seks, nuo
kardo žus!" Kunigas paskelbė: „Draudžiama ją žudyti
Viešpaties šventovėje". 16 Jie išvedė ją į karaliaus rūmus
pro Žirgų vartus ir nužudė. (Neh 3,28)

17 Jojadas padarė sandorą tarp Viešpaties, karaliaus
ir tautos, kad jie bus Viešpaties tauta. 18 Po to visi
žmonės, įsibrovę į Baalo šventovę, ją sugriovė, aukurus ir
atvaizdus sudaužė ir Baalo kunigą Mataną nužudė prie
aukurų. Kunigas Jojadas pastatė sargybinius prie
Viešpaties šventovės. (2 Kar 10,26-27; Teis 6,25) 19 Jis,
karininkai, karitai, sargybiniai ir visi žmonės nuvedė
karalių iš Viešpaties šventovės pro sargybos vartus į
karaliaus rūmus, kur jis atsisėdo į karaliaus sostą. 20 Visi

žmonės džiaugėsi; mieste buvo ramu. Atalija buvo kardu nužudyta karaliaus rūmuose. 21 Joasas buvo septynerių metų, pradėdamas karaliauti.

Kai Jehus nužudė Ahaziją, jo motina, Jezabelės duktė, išžudė Judėjos karaliaus vaikus, savo vaikaičius, ir pati karaliavo Jeruzalėje. Vienas karaliaus sūnus, Joasas, buvo paslėptas ir išgelbėtas. Jam esant septynerių metų, kunigas Jojadas suorganizavo sukilimą prieš Ataliją; paskelbė Joasą karaliumi, o Ataliją nužudė. Taip buvo padarytas galas Atalijos viešpatavimui ir jos globojamam Baalo garbinimui.

12 skyrius

JUDĖJOS KARALIUS JOASAS 1-21

1 Septintaisiais Izraelio karaliaus Jehaus viešpatavimo metais, Joasas tapo karaliumi ir valdė Judėją keturiasdešimt metų, gyvendamas Jeruzalėje. (2 Ch 24) Jo motina buvo vardu Zibija iš Bersebos. 2 Joasas elgėsi teisingai Viešpaties akyse per visą amžių, kaip jį mokė kunigas Jojadas. 3 Tik aukojimo aukštumose jis nepašalino; žmonės vis dar aukojo ir smilkė aukštumose. (2 Kar 14,4; 1 Kar 22,44)

4 Joasas įsakė kunigams: „Visi pinigai, duoklės šventovei, asmens mokesčiai, laisvu noru duodamos aukos šventovei, 5 surenkamos kunigų. Kiekvienas kunigas atsakingas už savo aptarnaujamos apylinkės aukas. Šventovės remontas apmokamas iš tų pinigų". 6 Dvidešimt trečiaisiais karaliaus Joaso valdymo metais, kunigai dar nebuvo atremontavę šventovės. 7 Todėl karalius Joasas, pasišaukęs kunigą Jojadą ir kitus, jiems tarė: „Kodėl jūs neužtaisote šventovės plyšių? Nuo dabar visus gautus pinigus įneškite į šventovės remonto fondą." 8 Kunigai nuo to laiko iš žmonių pinigų neberinko; jie

buvo atleisti ir nuo šventovės remonto pareigų.
9 Kunigas Jojadas, paėmęs dėžę, išgręžė jos dangtyje
skylę ir ją pastatė šalia aukuro, dešinėje pusėje prie įėjimo
į Viešpaties namus. Kunigai, stovėję prie įėjimo
sumesdavo į ją visus pinigus, atneštus į Viešpaties namus
10 Pastebėję, kad dėžėje daug pinigų, karaliaus
sekretorius ir vyriausias kunigas atėję rastus pinigus
Viešpaties namuose suskaičiuodavo ir, užrišę maišus
paimdavo. 11 Suskaičiuotus pinigus įteikdavo darbo
vedėjams, prižiūrėjusiems Viešpaties namų remontą. Jie
sumokėdavo dailidėms ir statybininkams, dirbusiems
Viešpaties namuose; 12 taip pat mūrininkams bei
akmens tašytojams ir už medžiagas bei tašytus akmenis.
Visos šventovės remonto išlaidos buvo apmokamos iš to
fondo. 13 Iš surinktų pinigų Viešpaties namams, nebuvo
apmokamos sąskaitos Viešpaties šventovės reikmenų:
sidabrinių dubenių, gnybtuvų, šlakstytuvų, trimitų ir
auksinių bei sidabrinių indų. 14 Pinigai buvo išmokami
tik darbininkams ir už remonto medžiagą. 15 Nebuvo
reikalaujama apyskaitos iš tų, kurie pinigus išmokėdavo;
pasitikėta sąžiningumu. 16 Piniginės aukos už
nusikaltimus nebuvo įnešamos į Viešpaties namų fondą,
jos priklausė kunigams. (3 M 5,16; 4 M 5,6-8)
17 Kartą Sirijos karalius Hazaelis kariavo prieš Gatą
ir jį užėmė. Užėmęs Gatą, Hazaelis žygiavo prieš Jeruzalę.
(2 Kar 10,32) 18 Judėjos karalius Joasas, surinkęs visas
šventovei paskirtas dovanas: savo protėvio Jozapato,
Jeramo, Ahazijo, Judėjos karalių, savo paties dovanas ir
visą auksą Viešpaties ir karaliaus namų iždų, nusiuntė
Sirijos karaliui Hazaeliui. Jis tada pasitraukė nuo
Jeruzalės.

19 Visa kita Joaso veikla yra surašyta Judėjos karalių
metraščių knygoje. 20 Jo valdininkai padarė sąmokslą,
sukilo ir nužudė Joasą Milo namuose, pakelėje į Silą. (2
Kar 14,5) 21 Jį nužudė Simeato sūnus Jozakaras ir
Somerio sūnus Jozabadas. Jį palaidojo prie jo tėvų,

Dovydo mieste, o jo sūnus Amazijas pradėjo karaliauti jo vietoje. (2 Kar 14,1)

Kunigui Jojadui gyvam esant, Joasas laikėsi Viešpaties nuostatų; stengėsi atremontuoti šventovę, kuri ilgą laiką nebuvo tinkamai prižiūrima ir apleista. (2 Ch 24,7). Joasas nepašalino aukurų aukštumose.

Sirijos karalius Hazaelis atplėšė rytinio Jordano kraštą nuo Izraelio; jis užėmė Judėjos miestą Gatą ir rengėsi žygiuoti į Jeruzalę. Kai Joasas pasiuntė jam savo ir šventovės auksą bei sidabrą, tada jis pasitraukė nuo Jeruzalės. Joaso valdininkai sukilo ir nužudė jį.

13 skyrius

IZRAELIO KARALIUS JOAHAZAS 1-9, ELISO PASKUTINĖS PRANAŠYSTĖS 10-25

1 Dvidešimt trečiais metais, viešpataujant Ahazijo sūnui Joasui Judėjoje, Jehaus sūnus Joahazas pradėjo karaliauti Izraelyje, Samarijoje. Jis karaliavo septyniolika metų (2 Kar 10,35) 2 ir nusikalto Viešpačiui, kaip Nebato sūnus Jeroboamas, kuris įtraukė į nusidėjimą ir Izraelį. (1 Kar 12,26-33) 3 Viešpaties rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir Jis juos atidavė Sirijos karaliui Hazaeliui ir jo sūnui Benhadadui nugalėti juos kovose. (2 Kar 10,32) 4 Joahazas meldėsi ir Viešpats jį išklausė. Jis matė, kaip Izraelis vargo Sirijos priespaudoje. 5 Viešpats davė Izraeliui gelbėtoją; jis išlaisvino Izraelį iš Sirijos priespaudos; tuomet izraelitai ramiai gyveno savo palapinėse, kaip anksčiau. (2 Kar 14,27) 6 Tačiau jie neatsitraukė nuo Jeroboamo giminės nuodėmių, į kurias jis įvėlė Izraelį; net Ašeros statula buvo pastatyta Samarijoje. (1 Kar 16,33) 7 Sirijos karalius paliko Joahazui tik penkiasdešimt raitelių, dešimt kovos vežimų ir dešimt tūkstančių pėstininkų, nes jis juos sunaikino ir

sutrynė į dulkes, tarsi kuliant javus. 8 Visa kita Joahazo veikla ir jo pasisekimai yra surašyti Izraelio karalių metraščių knygoje. 9 Joahazui mirus, jis buvo palaidotas Samarijoje, o jo sūnus Joasas paveldėjo jo sostą.

10 Trisdešimt septintaisiais Judėjos karaliaus Joaso viešpatavimo metais, Izraelio sostą Samarijoje paėmė Joahazo sūnus Joasas ir valdė kraštą šešiolika metų. 11 Jis nusikalto Viešpačiui; neatsisakė Nebato sūnaus Jeroboamo nuodėmių, kurios įtraukė ir Izraelį į nusikaltimą. 12 Visa kita Joaso veikla ir jo pasisekimai, kariaujant su Judėjos karaliumi Amaziju, yra surašyti Izraelio karalių metraščių knygoje. (2 Kar 14,8-16) 13 Joasui mirus, jo sūnus Jeroboamas (II) užėmė jo sostą. Joasą palaidojo Samarijoje prie Izraelio karalių. (2 Kar 14,23)

14 Elisas susirgo ir buvo prie mirties. Izraelio karalius Joasas atėjo jį lankyti. Jis verkdamas tarė: „Mano tėve, mano tėve, tu buvai Izraelio vežimai ir raiteliai (jėga)!" (2 Kar 2,12) 15 Elisas paprašė jo atnešti lanką ir strėlių. Joasas atnešė. 16 Tuomet Elisas prašė karaliaus uždėti savo ranką ant lanko, o jis, uždėjęs savo rankas ant karaliaus rankų, 17 tarė: „Atidaryk langą į rytus ir šauk!" Paleidus strėlę, Elisas sakė: „Tai Viešpaties pergalės strėlė; pergalės strėlė prieš Siriją! Tu galutinai nugalėsi Siriją Afeke". 18 Po to jis sakė: „Paimk strėlių ir suduok į žemę!" Karalius sudavė tris kartus strėlėmis į žemę. 19 Dievo vyras supykęs tarė: „Reikėjo suduoti penkis ar šešis kartus, tada būtum galutinai nugalėjęs Siriją. O dabar tik tris kartus prieš ją laimėsi!" Elisas mirė ir buvo palaidotas.

20 Moabo plėšikaujantieji būriai įsiverždavo į Izraelį kas metai. 21 Kartą laidojant vyrą, jie pamatė plėšikaujančių karių būrį. Žmonės, paskubom įleidę tą vyrą į Eliso kapą, nuskubėjo. Įleistas į kapą to vyro lavonas, palietęs Eliso kaulus, atgijo ir atsistojo.

22 Sirijos karalius Hazaelis spaudė Izraelį, valdant

Joahazui, 23 tačiau Viešpats buvo jiems malonus, jų
gailėjosi dėl savo Sandoros su Abraomu, Izaoku ir
Jokūbu. Jis nenorėjo jų sunaikinti ir iki šiol jų dar
neatstūmė. (3 M 26,42) 24 Sirijos karaliui Hazaeliui mirus
ir jo sūnui Benhadadui pradėjus karaliauti jo vietoje, 25
Joahazo sūnus Joasas atsiėmė iš Hazaelio sūnaus
Benhadado miestus, kuriuos jis buvo karu paėmęs iš jo
tėvo Joahazo. Tris kartus Joasas jį nugalėjo ir atgavo
Izraelio miestus.

Šie du Izraelio karaliai negarbino Viešpaties, kaip ir kiti Izraelio karaliai; jie garbino veršių stabus. Betgi Viešpats nepaliko Izraelio, savo išrinktosios tautos. Jis gailėjosi jos ir teikė jai pagalbos. Pranašas Elisas, prieš mirdamas, pranašavo izraelitams Viešpaties pagalbą kovojant su sirijiečiais. Karalius Joasas kelis kartus nugalėjo sirijiečius ir iš jų atsiėmė kelis miestus. Dievas pagerbė pranašą Elisą; vieno mirusio lavonas, kape palietęs pranašo kaulus, atgijo.

14 skyrius

JUDĖJOS KARALIAI AMAZIJAS IR ASARIJAS 1-22, IZRAELIO KARALIUS JEROBOAMAS II 23-29

1 Antraisiais metais, viešpataujant Izraelio karaliui
Joasui, Joahazo sūnui, Judėjos sostą paėmė Joaso sūnus
Amazijas. (2 Ch 25-26) 2 Pradėdamas karaliauti, jis buvo
dvidešimt penkerių metų amžiaus ir karaliavo Jeruzalėje
dvidešimt devynerius metus. Jo motina buvo vardu
Joadina iš Jeruzalės. 3 Amazijas elgėsi teisingai
Viešpaties akyse, tačiau ne taip, kaip jo protėvis Dovydas.
Jis ėjo savo tėvo Joaso pėdomis. (2 Kar 12,3-4) 4
Aukštumose stabų garbinimas nebuvo pašalintas;
žmonės tebeaukojo ir smilkė. (2 Kar 15,4) 5 Kai

karališkoji jo valdžia sustiprėjo, jis nužudė tuos
valdininkus, kurie buvo nužudę jo tėvą. (2 Kar 12,21-22) 6
Tačiau jų sūnų jis nežudė, laikydamasis Dievo Žodžio,
kuris parašytas Mozės įstatymų knygoje: „Negalima
žudyti tėvų už vaikus, nė vaikų už tėvus; kiekvienas turi
mirti už savo nusikaltimus". (5 M 24,16) 7 Jis nugalėjo
Druskos slėnyje edomitus, nukaudamas jų dešimt
tūkstančių, ir ginklu paėmė Selą. Jis ją pavadino Jokteliu;
taip ji vadinasi iki šios dienos.

8 Tuomet Amazijas siuntė pasiuntinių pas Jehaus
sūnaus Joahazo sūnų Joasą, Izraelio karalių, ir siūlė jam
kariauti ir išmėginti jėgas. 9 Izraelio karalius Joasas
siuntė Judėjos karaliui Amazijui tokį atsakymą: „Libane
augantis erškėtis siuntė Libano kedrui pranešimą: ‚Leisk
mano sūnui vesti tavo dukterį!' Bet Libano laukiniai
žvėrys bėgo ir sumynė erškėtį. (Teis 9,14) 10 Tu nugalėjai
edomitus, todėl tu didžiuojies. Gėrėkis turima garbe ir
padėk ginklus! Kodėl nori įsivelti į nelaimę ir žūti kartu su
Judėja?"

11 Amazijas nepaklausė. Izraelio karalius Joasas
atžygiavo. Jo ir Judėjos karaliaus Amazijo jėgos susitiko
Betsemese, kuris priklauso Judėjai. 12 Izraelis nugalėjo
Judėją, jos kariai pabėgo į savo palapines. 13 Judėjos
karalių Amaziją, Ahazijo sūnaus Joaso sūnų, Izraelio
karalius Joasas paėmė į nelaisvę; atvykęs į Jeruzalę,
nugriovė Jeruzalės mūro sieną, nuo Efraimo vartų iki
Kampo vartų; padarė keturių šimtų mastų spragą. 14 Jis
pasiėmė visą auksą, sidabrą, visus daiktus, rastus
Viešpaties namuose ir karaliaus rūmuose, žmones įkaitu
ir sugrįžo į Samariją.

15 Visa kita Joaso veikla ir jo pasisekimai, kariaujant
su Judėjos karaliumi, yra surašyti Izraelio karalių
metraščių knygoje. 16 Joasui mirus, jis buvo palaidotas
Samarijoje prie Izraelio karalių, o jo sūnus Jeroboamas
(II) pradėjo karaliauti jo vietoje. (2 Kar 13,13)

17 Joaso sūnus Amazijas, Judėjos Karalius, dar
gyveno penkiolika metų, mirus Joahazo sūnui Joasui,
Izraelio karaliui. 18 Visa kita Amazijo veikla surašyta
Judėjos karalių metraščių knygoje. 19 Jeruzalėje kilo
sąmokslas prieš jį. Amazijas pabėgo į Lakisą, ten jis buvo
surastas ir nužudytas. 20 Jo kūną pargabeno ant žirgų
Jeruzalėn ir palaidojo Dovydo mieste. (2 Kar 9,28)
21 Tada Judėjos tauta paskelbė Azariją, nors jis buvo
tik šešiolikos metų amžiaus, savo karaliumi jo tėvo
Amazijo vieton. (2 Kar 15,1-2) 22 Jis sutvirtino Elatą ir po
tėvo mirties, sugrąžino jį Judėjai. (2 Kar 16,6)
23 Jeroboamas, Izraelio karaliaus Joaso sūnus,
pradėjo karaliauti Samarijoje penkioliktaisiais Judėjos
karaliaus Joaso sūnaus Amazijo valdymo metais. Jis
valdė keturiasdešimt vienerius metus. (Oz 1,1; Am 1,1) 24
Jeroboamas nusikalto Viešpačiui, nes neatsisakė Nebato
sūnaus Jeroboamo nuodėmių, į kurias buvo įveltas
Izraelis. (1 Kar 12,26-33) 25 Jis atgavo Izraelio sritį nuo
Hamato iki Negyvosios jūros, Jordano žemumoje, kaip
Viešpats, Izraelio Dievas, paskelbė per savo tarną,
pranašą Joną, Amitajo sūnų, kilusį iš Gateferio. (Jon 1,1)
26 Viešpats matė baisią Izraelio vergų ir laisvųjų
priespaudą; nebuvo nė vieno, kas padėtų Izraeliui. (5 M
32,36) 27 Viešpats nebuvo žadėjęs išnaikinti Izraelio
vardą nuo žemės paviršiaus; Jis juos išgelbėjo per Joaso
sūnų Jeroboamą. (2 Kar 13,5)
28 Visa kita Jeroboamo veikla, jo didvyriški žygiai,
kariaujant prie Damasko ir Hamato, yra surašyti Izraelio
karalių metraščių knygoje. 29 Jeroboamas mirė ir buvo
palaidotas Izraelio karalių kapuose; jo sūnus Zacharijas
pradėjo karaliauti jo vietoje. (2 Kar 15,8)

Amazijas karaliaudamas elgėsi gerai, bet ne taip, kaip
Dovydas. Jis laikėsi įstatymo ir nežudė vaikų tų, kurie
nužudė jo tėvą. (5 M 24,16) Jis nugalėjo edomitus, bet

prieš Izraelį pralaimėjo. Izraelitai sugriovė dalį Jeruzalės sienos ir išplėšė auksą bei sidabrą iš šventovės ir karaliaus rūmų. Amazijo valdininkams labai nepatiko karas ir pralaimėjimas prieš Izraelį. Jie sukilo prieš Amaziją. Jis pabėgo į Lakisą. Sukilėliai nuvykó ten, surado jį ir nužudė. Jo sūnus Azarijas tada buvo 4 metų. Kraštą valdė sudaryta taryba iki sūnui suėjo 16 metų. Tada jis tap karaliumi.

Izraelio karalius Jeroboamas II karaliavo Samarijoje 41 metus. Politiniai jam sekėsi gerai. Jis sutvarkė valstybę ir praplėtė jos sienas. Bet jis garbino ir toliau veršius, kaip ir visi Izraelio karaliai. Viešpats siuntė pranašus įspėti izraelitus. Tuo metu Izraelyje buvo šie pranašai: Jonas, Hozejas, Amosas ir Mikas.

15 skyrius

JUDĖJOS IR IZRAELIO KARALIAI: AZARIJAS, ZACHARIJAS, SALUMAS, MENAHEMAS, PEKAJAS, PEKAS IR JOTAMAS 1-38

1 Dvidešimt septintaisiais Izraelio karaliaus
Jeroboamo viešpatavimo metais, Judėjoje pradėjo
karaliauti karaliaus Amazijo sūnus Azarijas. (2 Ch 26,
1,3-23; 2 Kar 14,21) 2 Pradėdamas valdyti, jis buvo
šešiolikos metų amžiaus ir penkiasdešimt dvejus metus
karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jekolija iš
Jeruzalės. 3 Jis elgėsi teisingai Viešpaties akyse, kaip jo
tėvas Amazijas. 4 Tik aukštumos vis dar nebuvo
pašalintos; žmonės aukojo ir smilkė aukštumose. (2 Kar
14,3-4) 5 Viešpats baudė karalių raupsais. Iki mirties jis
gyveno atskiruose namuose; sūnus Jotamas valdė kraštą
ir savo dvarą. (3 M 13,46) 6 Visa kita Azarijo veikla
surašyta Judėjos karalių metraščių knygoje. 7 Azarijas
mirė ir buvo palaidotas tėvų kapuose, Dovydo mieste; jo
sūnus Jotamas pradėjo karaliauti jo vietoje.

8 Trisdešimt aštuntaisiais Judėjos karaliaus Azarijo
viešpatavimo metais, pradėjo karaliauti Izraelyje,
Samarijoje, Jeroboamo sūnus Zacharijas. Jis valdė tik
šešis mėnesius. (2 Kar 14,29) 9 Karaliaudamas jis
nusikalto Viešpačiui, kaip jo tėvai; jis neatsisakė Nebato
sūnaus Jeroboamo nuodėmių, į kurias buvo įtrauktas
Izraelis. (1 Kar 12,26-33) 10 Prieš jį sukėlė sąmokslą
Jabeso sūnus Salumas. Jis, užpuolęs Zachariją Ibleame,
nužudė jį ir pradėjo karaliauti jo vietoje. (Am 7,9) 11 Visa
Zacharijo veikla surašyta Izraelio karalių metraščių
knygoje. 12 Viešpaties pažadas, duotas Jehui, „Iki
ketvirtosios kartos tavo sūnūs sėdės Izraelio soste“, įvyko.
(2 Kar 10,30)

13 Jabeso sūnus Salumas pradėjo karaliauti Izraelyje
trisdešimt devintaisiais Judėjos karaliaus Azarijo
valdymo metais ir karaliavo tik vieną mėnesį Samarijoje.
14 Gadžio sūnus Menahemas, atvykęs iš Tirzos, įsibrovė į
Samariją; jis, užpuolęs Jabeso sūnų Salumą, nužudė jį ir
pradėjo karaliauti jo vietoje. (1 Kar 16,17) 15 Visa
Salumo veikla ir sąmokslas yra surašyta Izraelio karalių
metraščių knygoje. 16 Menahemas nusiaubė Tapuos
miestą ir visą kraštą nuo Tirzos; gyventojus išžudė,
nėščias moteris perskrodė, nes niekas neatidarė jam
miesto vartų.

17 Trisdešimt devintaisiais Judėjos karaliaus Azarijo
valdymo metais Izraelyje pradėjo karaliauti Gadžio sūnus
Menahemas. Viešpataudamas dešimt metų Samarijoje,
18 jis nusikalto Viešpačiui; neatsisakė Nebato sūnaus
Jeroboamo nuodėmių, į kurias buvo įtrauktas Izraelis. 19
Jam valdant, Asirijos karalius Pulis įsiveržė į šalį;
Menahemas davė jam tūkstantį talentų sidabro, kad jam
padėtų įsitvirtinti valdžioje. 20 Menahemas visus
pasiturinčius gyventojus apdėjo mokesčiais, kiekvieną po
penkiasdešimt šekelių sidabro, mokėti Asirijos karaliui.
Asirijos karalius, gavęs duoklę, pasitraukė iš krašto. (2

Kar 23,35) 21 Visa kita Menahemo veikla užrašyta
Izraelio karalių metraščių knygoje. 22 Menahemas mirė ir
buvo palaidotas; jo sūnus Pekajas pradėjo karaliauti jo
vietoje.
23 Penkiasdešimtaisiais Judėjos karaliaus Azarijo
valdymo metais, Izraelio karaliumi Samarijoje buvo
Menahemo sūnus Pekajas. Jis karaliavo dvejus metus. 24
Jo elgesys nepatiko Viešpačiui; jis ėjo Nebato sūnaus
Jeroboamo pėdomis ir Izraelį vedė tuo pačiu keliu. 25
Prieš jį sukėlė sąmokslą Remalijo sūnus Pekas, jo
adjutantas. Jis, susitaręs su penkiasdešimt gileaditų,
Argobu ir Arija, nužudė jį Samarijoje, karaliaus rūmų
bokšte, ir pradėjo karaliauti jo vietoje. 26 Visa kita
Pekajo veikla surašyta Izraelio metraščių knygoje.
27 Penkiasdešimt antraisiais Judėjos karaliaus
Azarijo viešpatavimo metais, pradėjo karaliauti Izraelyje,
Samarijoje, Remalijo sūnus Pekas. Jis valdė dvidešimt
metų. 28 Pekas nusikalto Viešpačiui, nes neatsisakė
Nebato sūnaus Jeroboamo nuodėmių, į kurias buvo
įtrauktas Izraelis. 29 Izraelio karaliaus Peko valdymo
metu, Asirijos karalius Tiglatpileseras įsiveržė ir paėmė
Ijoną, Abel-beth-Maką, Janoą, Kedesą, Hazorą, Gileadą
ir Galilėją, visą Neftalio šalį ir žmones ištrėmė į Asiriją. (1
Ch 5, 26) 30 Elo sūnus Hosejas suruošė sąmokslą prieš
Remalijo sūnų Peką; nužudė jį ir pradėjo karaliauti jo
vietoje dvidešimtaisiais Uzijo sūnaus Jotamo, Judėjos
karaliaus, valdymo metais. (2 Kar 17,1; 17,25) 31 Visa
kita Peko veikla surašyta Izraelio karalių metraščių
knygose.
32 Antraisiais Remalijo sūnaus Peko, Izraelio
karaliaus, valdymo metais, pradėjo karaliauti Judėjos
karaliaus Uzijo sūnus Jotamas. (2 Ch 27) 33 Tuomet jis
buvo dvidešimt penkerių metų ir karaliavo Jeruzalėje
šešiolika metų. Jo motina buvo Zadoko duktė Jaruša. 34
Jis elgėsi teisingai Viešpaties akyse, kaip jo tėvas Uzijas,

(2 Kar 15,3-4) 35 bet stabų garbinimas ir smilkymas
tebeveikė aukštumose. Jis pastatė aukštutinius Viešpaties
namų vartus. 36 Visa Jotamo veikla yra surašyta Judėjos
karalių metraščių knygoje. 37 Jotamui viešpataujant,
Sirijos karalius Rezinas ir Remalijo sūnus Pekas pradėjo
pulti Judėją. (2 Kar 16,5) 38 Jotamas mirė ir buvo
palaidotas protėvio Dovydo mieste; jo sūnus Ahazas
pradėjo karaliauti jo vietoje.

———

Judėjos karalius Azarijas sirgo raupsais; kraštą valdė jo sūnus Jotamas. Visi Izraelio karaliai garbino stabus. Izraelio valstybė politiniai ir ekonomiškai geriausiai klestėjo Jehaus dinastijos metu.

16 skyrius

JUDĖJOS KARALIUS AHAZAS TIGLATPILESERO VASALAS 1-20

1 Septynioliktaisiais Remalijo sūnaus Peko valdymo
metais, sostą paėmė Judėjos karaliaus Jotamo sūnus
Ahazas. (2 Ch 28; 2 Kar 15,38) 2 Jis buvo dvidešimt metų
amžiaus ir karaliavo Jeruzalėje šešiolika metų. Jis elgėsi
neteisingai Viešpaties, jo Dievo, akyse, ne taip kaip darė
jo protėvis Dovydas; 3 jis sekė Izraelio karalių pėdomis,
net savo sūnų sudegino kaip auką stabams,
mėgdžiodamas bjaurius papročius tautų, kurias Viešpats
išvarė prieš izraelitams užimant tą kraštą. (2 Kar 21,6; 3
M 18,21) 4 Jis aukojo ir smilkė aukštumose, ant kalvų ir
po kiekvienu žaliuojančiu medžiu.

5 Sirijos karalius Rezinas ir Remalijo sūnus Pekas,
Izraelio karalius, atžygiavę prieš Jeruzalę, apgulė miestą,
bet neįstengė jo paimti. (Iz 7,1-8) 6 Sirijos karalius
Rezinas sugrąžino Elatą Sirijai ir, išvaręs Judėjos
piliečius iš Elato, jį apgyvendino edomitais, kurie ten
tebegyvena iki šios dienos. (2 Kar 14,22) 7 Tada Ahazas

siuntė pasiuntinius pas Asirijos karalių Tiglatpileserą,
prašydamas jam padėti apsiginti nuo Sirijos ir Izraelio
karalių puolimo. (2 Kar 15,29) 8 Ta proga Ahazas
pasiuntė Asirijos karaliui aukso ir sidabro dovanų iš
Viešpaties šventovės ir karaliaus rūmų. (1 Kar 15,18) 9
Asirijos karalius atžygiavo padėti Ahazui; paėmęs
Damaską, gyventojus ištrėmė į Kirą, o Reziną nužudė.
10 Karalius Ahazas nuvyko į Damaską pasitikti
Asirijos karaliaus Tiglatpilesero. Pamatęs Damaske
aukurą, karalius Ahazas pasiuntė kunigui Urijui aukuro
atvaizdą, jo modelį ir brėžinius su visomis detalėmis. 11
Kunigas Urijas pastatė aukurą visiškai tokį, kokį modelį
karalius Ahazas atsiuntė iš Damasko, prieš jam grįžtant.
12 Karalius, parvykęs iš Damasko ir pamatęs aukurą,
priėjo 13 ir aukojo deginamąją bei augalinę auką, išliejo
geriamąją auką ir šlakstė padėkos aukų krauju aukurą. 14
Žalvarinį aukurą, dedikuotą Viešpačiui, perkėlė į kitą
vietą, į šiaurinę Viešpaties šventovės pusę. 15 Karalius
Ahazas įsakė kunigui Urijui: „Ant naujojo aukuro aukok
deginamąją ryto ir augalinę vakaro auką, karaliaus
deginamąją bei augalinę auką ir šalies gyventojų
deginamąsias, augalines ir geriamąsias aukas; aukų
krauju pašlakstyk aukurą. Žalvarinį aukurą palik mano
nuožiūrai". 16 Kunigas Urijas padarė, kaip jam įsakė
karalius Ahazas.
17 Karalius Ahazas supjaustė papėdžių rėmus ir
nuėmė nuo jų tankus. Jis taip pat nukėlė baseiną nuo
žalvarinių jaučių, kurie jį laikė, ir padėjo jį ant akmeninio
grindinio. (1 Kar 7,23-29) 18 Be to, sabatos pastogę (vietą
karaliui), kuri buvo pastatyta prie šventovės, ir karaliaus
įėjimą jis pašalino iš Viešpaties šventovės. Ahazas tą
padarė, norėdamas įtikti Asirijos karaliui. 19 Visi kiti
Ahazo darbai yra surašyti Judėjos karalių metraščių
knygoje. 20 Ahazui mirus, jis buvo palaidotas Dovydo
mieste; jo sūnus Hiskijas paveldėjo sostą. (2 Kar 18,1)

Karalius Ahazas buvo vienas blogiausių Judėjos karalių. Jis elgėsi panašiai, kaip Izraelio ir aplinkinių kraštų pagonių karaliai. Ahazas net aukojo savo vaikus stabams. (2 Ch 28,3) Kai jo valstybę užpuolė Izraelis ir Sirija, jis kreipėsi pagalbos į Asiriją ir jos gavo. Asirijos karaliui jis labai pataikavo, net įsakė Jeruzalėje pastatyti tokį pat aukurą, kurį jis buvo matęs Damaske. Ahazas darė pakeitimus ir Jeruzalės šventovėje. Kunigas Urijas jam labai pataikavo, darė visa, ką karalius įsakė.

Asirijos karalius Salmanasaras, nugalėjęs babiloniečius, iškėlė Asirijos galią ir sunaikino Izraelio valstybę. Asirijos rastuose užrašuose minimi 10 žydų karalių. Asirijos sostinė buvo Ninevė. Asiriečiai nugalėtas tautas ištremdavo iš savo tėviškės; taip jas nutautindavo. Asiriečių kariai buvo labai karingi, drąsūs ir žiaurūs. Jie plėšė ir išnaudojo nugalėtas tautas. Jie savo priešams gyviems nulupdavo odą, nukirsdavo rankas, kojas, nupjaudavo ausis, nosis, išdurdavo akis, ištraukdavo liežuvius ir t. t.

17 skyrius
IZRAELIO KARALIUS HOSEJAS, SAMARITAI 1-41

1 Dvyliktaisiais Judėjos karaliaus Ahazo valdymo
metais, Izraelyje, Samarijoje, pradėjo karaliauti Elo
sūnus Hosejas; jis valdė devynerius metus. (2 Kar 15,30) 2
Jis nusikalto Viešpačiui, tik ne taip baisiai, kaip Izraelio
karaliai, valdę prieš jį. 3 Asirijos karalius Salmaneseras
kariavo prieš Hoseją ir jį nugalėjo. Hosejas tapo jo vasalu
ir mokėjo jam duoklę. (2 Kar 18,9-12) 4 Asirijos karalius,
sužinojęs, kad Hosejas kažką ruošia, nemoka metinės
duoklės, siunčia pasiuntinius pas Egipto karalių Soą,
suėmė Hoseją ir įmetė į kalėjimą. (Oz 12,2) 5 Asirijos
karalius užėmė visą kraštą, pasiekė Samariją ir ją laikė
apgulęs trejus metus. 6 Devintaisiais Hosejo valdymo

metais, Asirijos karalius paėmė Samariją, ištrėmė
izraelitus į Asiriją ir juos apgyvendino Haloje, Gozane,
prie Haboro upės ir medų miestuose.

7 Taip įvyko dėl to, kad izraelitai nusidėjo Viešpačiui,
savo Dievui, kuris juos išvedė iš Egipto žemės ir faraono
priespaudos; garbino svetimus dievus 8 ir elgėsi pagal
papročius tautų, kurias Viešpats išvarė prieš izraelitams
užimant tą kraštą. Be to, izraelitai vykdė Izraelio karalių
nuostatus. (2 Kar 16,3) 9 Tai buvo nusikaltimas
Viešpačiui, jų Dievui. Jie visur įsteigė stabų garbinimo
vietų, pradedant kaimais, kur stovėjo sargybos ir baigiant
sutvirtintais miestais. 10 Jie statė stabus ir Ašerai statulas,
stulpus kiekvienoje kalvoje ir po kiekvienu žaliuojančiu
medžiu. (2 Kar 16,15; 1 Kar 14,23) 11 Ten jie smilkė, kaip
pagonys, kuriuos Viešpats ištrėmė; tuo jie įžeidė Viešpatį.
12 Jie tarnavo stabams; tą Viešpats buvo jiems uždraudęs.
13 Viešpats įspėjo Izraelį ir Judėją per savo pranašus ir
regėtojus: „Atsisakykite savo piktų darbų ir kelių ir
laikykite mano įsakymus bei nuostatus; laikykitės visų
nurodymų, kuriuos daviau jūsų protėviams, siųsdamas
savo tarnus, pranašus". 14 Tačiau jie neklausė; buvo
kietasprandžiai, kaip ir jų protėviai, kurie netikėjo
Viešpaties Dievo. 15 Izraelitai atmetė Jo nuostatus ir
Sandorą, kurią Jis buvo padaręs su jų protėviais; jie
garbino beverčius stabus ir patys tapo beverčiais, sekė
aplinkines tautas, ko Viešpats buvo įsakęs nedaryti. (2 M
23,24) 16 Jie sulaužė Viešpaties, savo Dievo, įsakymus,
pasidarė du lietinius veršius ir Ašeros stabų; garbino
dangaus kūnus ir tarnavo Baalui. (1 Kar 12,28; 16,33) 17
Jie aukojo savo sūnus bei dukteris ant aukuro, žyniavo ir
būrė iš gamtos reiškinių; tuo jie nusikalto Viešpačiui ir
įžeidė Jį. (2 Kar 16,3) 18 Viešpats, labai užsirūstinęs ant
izraelitų, atstūmė juos; paliko tik viena Judėjos padermė.

19 Bet ir Judėja nesilaikė Viešpaties, savo Dievo,
įsakymų; elgėsi pagal Izraelio pasisavintus svetimus

papročius. 20 Viešpats atstūmė visus izraelitus;
bausdamas Jis atidavė juos į žiaurių priešų rankas.
21 Izraeliui atsiskyrus nuo Judėjos, izraelitai paskelbė
Nebato sūnų Jeroboamą Izraelio karaliumi. Jeroboamas
atskyrė Izraelį nuo Viešpaties ir juos įvedė į didelę
nuodėmę. (1 Kar 12,20) 22 Izraelitai ėjo Jeroboamo
nuodėmingu keliu; jie neatsisakė jo, 23 kol Viešpats
visiškai atstūmė Izraelį nuo savęs, kaip kalbėjo per savo
tarnus, pranašus. Jų nusikaltimai privedė prie ištrėmimo į
Asiriją, kur jie pasiliko iki šios dienos. (5 M 28,63-64)
24 Asirijos karalius atkėlė į Samarijos miestus,
izraelitų vieton, žmonių iš Babilono, Kuto, Avo, Hamato
ir Sefarvaimo. Jie įsikūrė Samarijoje ir paveldėjo izraelitų
nuosavybę. 25 Ten apsigyvenę, jie negarbino Viešpaties.
Viešpats siuntė tarp jų liūtų, kurie juos žudė. 26 Asirijos
karaliui buvo pranešta: „Tautos, kurias atkėlei į
Samarijos miestus, nepažįsta tos šalies dievo garbinimo
būdo; todėl jų Dievas siuntė liūtų, kurie žudo juos". 27
Asirijos karalius įsakė: „Nusiųskite ten vieną tremtinių
kunigą, kad jis nuvykęs ten apsigyventų ir juos pamokytų
tos šalies dievo garbinimo būdo". 28 Vienas tremtinių
kunigas, parvykęs apsigyveno Betelyje ir mokė juos, kaip
reikia garbinti Viešpatį.
29 Tačiau kiekviena tauta pasidarė savo stabą ir,
pastačiusi jį samaritų aukštumų šventovėje, garbino.
Kiekviena tauta tame mieste, kur ji gyveno, pasistatė
stabą: 30 babiloniečiai garbino Sukotbenotą, Kuto —
Nergalį, Hamato — Asimą, 31 avitai — Nibhazą ir
Tartaką, o Sefarvaimo žmonės aukodavo savo vaikus
sudegindami Sefarvaimo dievams Adramelechui ir
Anamelechui. 32 Be to, jie dar garbino ir Viešpatį.
Kunigais jie paskyrė savo žmones, kurie atliko reguliarias
apeigas aukštumų šventovėse. 33 Jie garbino Viešpatį ir
kartu tarnavo stabams, kaip buvo papratę savame krašte.
34 Iki šios dienos jie laikosi savo senų įpročių. Jie
negarbina Viešpaties, kaip reikalauja Jo nuostatai ir

potvarkiai, įstatymai ir įsakymai, kuriuos Viešpats davė
Jokūbo sūnums — Izraeliui. 35 Viešpats sudarė su jais
Sandorą ir jiems įsakė: „Negarbinkite kitų dievų,
nesilenkite prieš juos, netarnaukite ir neaukokite jiems. (2
M 23,24) 36 Garbinkite tik Viešpatį, kuris jus išvedė iš
Egipto šalies savo galinga jėga; prieš Jį lenkitės ir Jam
aukokite. 37 Nuostatus ir potvarkius, įstatymus ir
įsakymus, kuriuos jums surašiau, saugokite, vykdykite ir
nebijokite kitų dievų. 38 Nepamirškite Sandoros, kurią
sudariau su jumis; 39 klausykite manęs, — savo
Viešpaties, savo Dievo; Aš jus išgelbėsiu iš visų jūsų
priešų". (5 M 6,12-19) 40 Tačiau jie neklausė Jo, bet elgėsi
pagal savo įpročius.

41 Tos tautos garbino Viešpatį ir tarnavo savo
dievaičiams. Taip darė jų vaikai ir vaikų vaikai; taip jie
tebedaro ir iki šios dienos.

———————

Paskutinis Izraelio karalius buvo neblogesnis už prieš jį buvusius; bendrai, tauta garbino stabus, o ne Viešpatį — Javę. Izraelis buvo Asirijos vasalas. Jis prašė pagalbos ne Viešpaties, o Egipto. Kokia buvo nauda? Jis ieškojo tik pakeisti jungą! Asiriečiai, sužinoję apie izraelitų slaptą pasitarimą su egiptiečiais, nusiaubė visą Izraelio kraštą. Po trijų metų apgulimo, paėmė sostinę Samariją. Suėmė karalių, žmones ištrėmė į Asiriją, o į Izraelio kraštą atgabeno žmonių iš kitur. Kodėl taip įvyko? Todėl, kad tauta ir valdovai neklausė Viešpaties, nesilaikė Jo nuostatų: gyveno panašiai kaip kitos pagonių tautos. Dievas nėra šališkas; už nusikaltimus Jis baudžia visus lygiai — pagonis ir izraelitus. Izraelio valstybės žmonės buvo ištremti ir paskendo pagonių jūroje — nutautėjo. Tiesa, apaštalas Jokūbas rašė dvylikai padermių laišką, (Jok 1,1) ir Paulius minėjo dvyliką padermių, (Apd 26,7) bet niekur nekalbama apie 10 padermių likutį, o tik apie Judėjos gyventojus.

Ištrėmus izraelitus, krašte priviso plėšrių žvėrių. Žmonės skundėsi dėl jų (liūtų) Asirijos karaliui. Buvo manoma, kad atvežti svetimieji nepažįsta krašto papročių ir tinkamai negarbina dievaičių. Mat, anais laikais manyta, kad kiekviename krašte yra dievas-valdovas. Asirijos karalius atsiuntė vieną izraelitų kunigą pamokyti žmones, kaip reikia garbinti Izraelio dievus. Kiek gi vienas kunigas galėjo išmokyti? Be to, ir jis pats buvo stabų garbintojas. Iš tų tautų atgabenti žmonės laikėsi savo papročių ir garbino savo dievus iš meilės jiems, o Izraelio Dievą — tik iš baimės. Taip tikybos ir tautos buvo sumaišytos. Iš to mišinio atsirado samaritai.

18 skyrius

JUDĖJOS KARALIUS HISKIJAS IR SAMARIJOS TREMTIS 1-37

1 Trečiaisiais Elo sūnaus Hosėjo, Izraelio karaliaus,
viešpatavimo metais, Judėjoje pradėjo karaliauti Ahazo
sūnus Hiskijas.(2 Kar 16,20) 2 Paėmęs sostą, jis buvo
dvidešimt penkerių metų amžiaus ir valdė Jeruzalėje
dvidešimt devynerius metus. Jo motina buvo vardu
Abija, Zacharijo duktė. (2 Ch 29,1-2) 3 Jis sekdamas savo
protėvį Dovydą, savo elgesiu ir darbais įtiko Viešpačiui.
(2 Kar 20,3) 4 Hiskijas pašalino stabų garbinimą
aukštumose, sudaužė stabus ir aukurus, sukapojo Ašeros
statulas, į gabalus sulaužė žalvarinę gyvatę, užsilikusią
nuo Mozės laikų; iki to laiko izraelitai dar tebesmilkė
gyvatei. Ją vadino Nehustanu. (2 Ch 31; 4 M 21,8-9)
5 Hiskijas pasitikėjo Viešpačiu, Izraelio Dievu. Tokio
karaliaus Judėja neturėjo nei prieš, nei po jo. (2 Kar
23,25) 6 Jis liko ištikimas Viešpačiui; sekė Jį ir vykdė
įsakymus, kuriuos Viešpats davė Mozei. 7 Viešpats lydėjo
jį visur; visuomet jam sekėsi, nes Viešpats jį laimino. Jis
sukilo prieš Asirijos karalių ir atsisakė jam tarnauti.

8 Hiskijas nugalėjo filistėnus ir nustūmė juos iki Gazos
apylinkių, pradėdamas sargybų vietovėmis ir baigdamas
sutvirtintais miestais.
9 Ketvirtaisiais karaliaus Hiskijo valdymo metais, tai
buvo septintieji Izraelio karaliaus Hosejo, Elo sūnaus,
valdymo metai, Asirijos karalius Salmaneseras atžygiavo
prieš Samariją, ją apgulė, (2 Kar 17,3-6) 10 ir tik po trijų
metų ją paėmė. Tas įvyko šeštaisiais Hiskijo ir
devintaisiais Izraelio karaliaus Hosejo valdymo metais.
11 Asirijos karalius ištrėmė Izraelį į Asiriją ir juos
apgyvendino Haloje bei Gozane, prie Haboro ir Medų
miestuose, 12 nes jie neklausė Viešpaties, savo Dievo, ir
sulaužė Jo Sandorą; jie neklausė ir nevykdė, ką Viešpaties
tarnas Mozė buvo įsakęs.
13 Keturioliktais karaliaus Hiskijo valdymo metais,
Asirijos karalius Sencheribas atžygiavęs puolė visus
sutvirtintus Judėjos miestus ir juos paėmė. (2 Ch 32,1-19;
Iz 36) 14 Tada Judėjos karalius Hiskijas siuntė Asirijos
karaliui į Lakisą pranešimą: „Nusikaltau, pasitrauk su
savo armija! Ko reikalausi, padarysiu". Asirijos karalius
uždėjo Judo karaliui Hiskijui mokėti tris šimtus sidabro ir
trisdešimt aukso talentų duoklės. 15 Jis atidavė visą
sidabrą — Viešpaties šventovės ir karaliaus rūmų. (2 Kar
16,8) 16 Hiskijas nuplėšė net Viešpaties šventovės durų ir
staktų auksą, kurias jis buvo aptraukęs, ir atidavė Asirijos
karaliui.
17 Asirijos karalius siuntė iš Lakiso Tartaną, Rabsarį
ir Rabsakį su stipria kariuomene pulti karalių Hiskiją
Jeruzalėje. Jie, atžygiavę į Jeruzalę, sustojo prie
aukštutinio vandentiekio tvenkinio vėlėjo lauke, prie
vieškelio. 18 Jie pakvietė karalių. Atėjo Hilkijo sūnus
Eljakimas, rūmų viršininkas, ministeris pirmininkas
Sebnas ir Asafo sūnus Joahas, metraščių vedėjas. 19
Rabsakis jiems tarė: „Praneškite Hiskijui, kad Asirijos
imperatorius sako: ‚Koks pasitikėjimas! Kuo remies? 20

Ar manai, kad karo laimėjimas ir jėga yra žodžiuose!?
Kuo gi pasitiki, kad sukilai prieš mane? 21 Ar pasitiki šita
palūžusia nendrine lazda, Egiptu? Pasirėmus ja, ji
įsminga į ranką ir ją perduria'. Toks yra Egipto karalius
faraonas visiems, kurie juo pasitiki. 22 O jei sakysite:
‚Mes pasitikime Viešpačiu, savo Dievu', tai ar ne Hiskijas
pašalino aukštumas ir aukurus, paliepė Judėjai ir
Jeruzalei: „Jūs privalote garbinti tik prie šito aukuro
Jeruzalėje?' (2 M 20,24; 5 M 12,14) 23 Taigi, dabar
lenktyniauk su mano valdovu, Asirijos karaliumi; aš tau
duosiu du tūkstančius žirgų, jei tik turi tiek vyrų, galinčių
joti! 24 Ar gali prilygti mano valdovo silpniausiam
karininkui? Tačiau tu pasitiki Egipto kovos vežimais ir
raiteliais! 25 Manai, kad aš be Viešpaties valios atvykau į
šitą kraštą jį sunaikinti? Pats Viešpats man liepė žygiuoti
ir sunaikinti šitą šalį". 26 Tuomet Hilkijo sūnus
Eljakimas, Joahas ir Sebnas tarė Rabsakiui: „Kalbėk
mums aramėjiškai, mes suprantame; nekalbėk
hebrajiškai kareiviams girdint!" 27 Rabsakis atsakė: „Ar
tu manai, kad mano valdovas siuntė mane pas tavo
valdovą pranešti šituos žodžius, o tiems vyrams, kurie
priversti sėdėti ant mūro ir valgyti su jumis savo išmatas ir
gerti savo šlapumą, nieko nesakyti?" 28 Rabsakis
atsistojo ir šaukė garsiai: „Klausykite Asirijos
imperatoriaus žodžių: 29 ‚Nesiduokite Hiskijo
suvedžiojami, jis neišgelbės jūsų iš mano rankų! 30
Netikėkite jo žodžiais, kad Viešpats tikrai jus išgelbės ir
neatiduos šito miesto Asirijos imperatoriui! 31
Neklausykite Hiskijo! Pasiduokite! Sudarykite su
manimi sutartį; pas mane kiekvienas valgysite nuo savo
vynmedžio, figmedžio ir gersite vandens iš savo šulinio. (1
Kar 5,5) 32 Aš jums duosiu šalį, panašią į jūsų kraštą, kur
turėsite duonos, vynuogių, alyvmedžių, aliejaus ir
medaus; tokiu būdu išliksite gyvi. Neklausykite Hiskijo!
Jis jus suvedžioja, sakydamas, kad Viešpats jus išgelbės.

33 Argi kuris nors iš tautų dievų išgelbėjo savo kraštą iš
Asirijos karaliaus rankų? (Iz 10,10-11) 34 Kur yra
Hamato ir Arpado dievai? Kur Sefarvaimo, Heno ir Ivo
dievai? Ar Samarijos krašto dievai išgelbėjo ją iš mano
rankų? 35 Kuris tų dievų išgelbėjo savo kraštą? Ar tikite,
kad Viešpats išgelbės Jeruzalę?'"
36 Žmonės tylėjo ir jam neatsakė nė žodžio, nes
karaliaus įsakymas buvo: „Neatsakykite jam!" 37 Hilkijo
sūnus Eljakimas, rūmų viršininkas, ministeris
pirmininkas Sebnas ir Asafo sūnus Joahas, metraščių
vedėjas, atėjo pas Hiskiją perplėštais drabužiais ir jam
pranešė Rabsakio kalbą.

Hiskijo tėvas buvo vienas blogiausių Judėjos karalių, o kunigas Urijas — didžiausias pataikūnas. Dievo malonė taip veikė Hiskiją, kad jis elgėsi panašiai kaip protėvis Dovydas. Jis pats laikėsi Viešpaties nuostatų ir skatino tautą sekti Viešpatį. Hiskijas pravedė Judėjoje reformą. Jis panaikino aukurus aukštumose, sunaikino stabus, net ir Mozės pagamintą varinę gyvatę. Ta gyvatė buvo dieviškas ženklas (stabas) izraelitų tikyboje. Izraelitai garbino ją kaip dievaitį, net aukojo jai aukas.

Politikoje Hiskijui sekėsi su filistėnais. Bet kai jis atsisakė mokėti duoklę Asirijai, labai nukentėjo visa valstybė. Asiriečiai nusiaubė kraštą, tik sostinė Jeruzalė išliko nepaimta. Hiskijas prisipažino klydęs; prašė taikos, pažadėjo mokėti tokią taikos kainą, kokią Asirijos karalius paskirs. Sencheribas paskyrė 300 sidabro ir 30 aukso talentų. Hiskijas sumokėjo. Bet Sencheribas nesilaikė duoto žodžio; reikalavo besąlyginio sostinės pasidavimo, tyčiojosi iš karaliaus Hiskijo, jo kariuomenės ir Viešpaties.

19 skyrius
KARALIUS KREIPIASI Į PRANAŠĄ IZAIJĄ PATARIMO 1-37

1 Karalius Hiskijas, tai išgirdęs, įplėšė savo drabužius,
apsisiautė ašutine ir nuėjo į Viešpaties namus. (Iz 37; 2 Ch
32,20-23) 2 Jis nusiuntė rūmų viršininką Eljakimą,
ministerį pirmininką Sebną ir vyresniuosius kunigus,
apsisiautusius ašutinėmis, pas pranašą Izaiją, Amoso
sūnų. 3 Jie jam pranešė, ką sako Hiskijas: „Šita diena yra
bausmės, pažeminimo ir gėdos diena; mes esame lyg
gimdyvė — laikas gimdyti, o jėgų nėra. 4 Viešpats, tavo
Dievas, girdėjo Rabsakio pasakytus Asirijos
imperatoriaus įžeidžiančius Gyvąjį Dievą žodžius. Gal
Dievas jį baus už tuos žodžius. Melskis už tuos, kurie dar
gyvi". (2 Kar 18,35) 5 Izaijas, išklausęs karaliaus Hiskijo
pranešimą, atsakė: 6 „Sakykite savo valdovui, kad
Viešpats sako: ‚Neišsigąsk tų žodžių, kuriais Asirijos
imperatoriaus tarnai mane įžeidė. 7 Aš jį taip paveiksiu,
kad jis, gavęs žinią, grįš į savo šalį ir ten bus nužudytas'".
8 Rabsakis girdėjo, kad Asirijos karalius pasitraukė
nuo Lakiso; jis sugrįžęs rado jį kovojantį prie Libnos. 9
Asirijos imperatorius sužinojo, kad Etiopijos karalius
Tirhakas atžygiuoja prieš juos. Tuomet jis dar kartą
siuntė pasiuntinius pas Hiskiją su tokiu pranešimu: (2 Kar
18,30) 10 „Nepasitikėk ir nesiduok suklaidinamas Dievo
pažadu, kad Jeruzalė nepateks į Asirijos rankas! 11 Tu
pats girdėjai, ką Asirijos karaliai padarė visose šalyse; jas
užėmę — sunaikino. Argi tu manai išsigelbėsi? 12 Argi
tuos, kuriuos sunaikino mano protėviai: Gozaną,
Haraną, Rezefą ir edonitus, gyvenančius Telasare,
išgelbėjo tautų dievai? (2 Kar 18,33-34) 13 Kur yra
Hamato, Arpado, Sefarvaimo, Heno ir Avo miestų
karaliai?"
14 Hiskijas priėmė laišką iš pasiuntinių ir jį perskaitė.

Po to, nuėjęs į šventovę, karalius jį išskleidė Viešpaties
akivaizdoje 15 ir melsdamasis tarė: „Viešpatie, Izraelio
Dieve, kuris viešpatauji cherubams; Tu vienas esi
pasaulio karalysčių Valdovas. Tu sukūrei dangų ir žemę.
(2 M 25,22; Ps 80,2) 16 Išgirsk, Viešpatie, mano maldas!
Atverk, Viešpatie, savo akis ir pamatyk! Išgirsk
Sencheribo žodžius, kuriais jis įžeidė Gyvąjį Dievą! (1
Sam 17,10) 17 Viešpatie, Asirijos karaliai naikino tautas
ir jų šalis; 18 sudegino stabus, nes jie nebuvo dievai, tik
žmonių rankų padaras, — medis ir akmuo; todėl jie galėjo
juos sunaikinti. 19 Dabar, Viešpatie, mūsų Dieve,
išgelbėk mus iš jo rankų, kad visos pasaulio karalystės
patirtų, jog Tu vienas, Viešpatie, esi Dievas!"

20 Amoso sūnus Izaijas pranešė Viešpaties Žodžius
Hiskijui: „Tavo maldą dėl Asirijos karaliaus Sencheribo,
Aš išklausiau. 21 Jis paniekino tave, pasityčiojo iš tavęs,
Siono mergele! 22 Ką tu įžeidinėjai? Prieš ką išdidžiai
pakėlei balsą ir akis? – Prieš Izraelio Šventąjį! 23 Per savo
pasiuntinius tu įžeidei Viešpatį ir sakei: ‚Su daugybe
vežimų aš pasikėliau į kalnų aukštumas, į Libano
aukščiausias vietas. Aš nukirtau jo aukštuosius kedrus,
gražiausius kiparisus. Aš pasiekiau tolimiausią vietą,
Libano tankiausią mišką. 24 Aš iškasiau šulinius ir gėriau
svetimus vandenis; išdžiovinau savo kojų padais visas
Egipto upes. 25 Argi negirdėjai? Jau seniai, labai seniai
suplanavau, tik dabar įvykdžiau; sustiprintus miestus
paverčiau griuvėsių krūvomis. 26 Jų gyventojai yra
bejėgiai; jie nusigando ir tapo kaip lauko augalai, kaip
stogų žolė, kuri sudžiūvo dar neužaugusi'. 27 Aš žinau, ką
tu darai ir kur eini; kaip siauti prieš mane. 28 Tavo
siautimas ir tavo išdidumas jau man įkyrėjo; Aš įversiu
savo grandį tau į nosį ir tave pažabosiu; sugrąžinsiu tave iš
kur atėjai. 29 Hiskijau! Šiemet valgyk, ką randi; kitais
metais — kas augs savaime; trečiaisiais metais sėkite ir
pjaukite, sodinkite vynuogynus ir valgykite jų vaisius! 30

Judėjos išlikusieji leis šaknis ir neš vaisių. 31 Iš Siono
kalno — Jeruzalės išeis, kas išsigelbės. Viešpats tai
padarys!" (Iz 9,6) 32 Viešpats apie Asirijos karalių sako:
„Jis neįsiverš į šitą miestą ir nepaleis į jį nė vienos strėlės;
nepasirodys jam su skydais ir nesupils pylimo — neapguls
miesto. 33 Keliu, kuriuo jis atėjo — sugrįš; į šitą miestą
neįsiverš. 34 Aš apginsiu šitą miestą ir jį išgelbėsiu, dėl
savęs ir dėl mano tarno Dovydo". (2 Kar 20,6)
35 Tą naktį Viešpaties angelas smogė Asirijos
stovyklą, žuvo šimtas aštuoniasdešimt penki tūkstančiai.
Jiems atsikėlus anksti rytą, mirusiųjų lavonų buvo visur.
36 Asirijos karalius Sencheribas pasitraukė ir sugrįžo į
Ninevę. 37 Jam besimeldžiant savo dievo Nisrocho
šventovėje, jo sūnūs Adramelekas ir Sarezeras užmušė jį
ir pabėgo į Ararato kraštą. Jo sūnus Asarhadonas
pradėjo karaliauti jo vietoje.

Hiskijas kreipėsi pagalbos į Viešpatį, meldėsi šventovėje, vilkėjo ašutinę, siuntė pasiuntinius pas pranašą Izaiją. Viešpats užtikrino pranašui, kad Jis išgelbės Jeruzalę. Asirijos karalius išsigando išgirdęs, kad prieš jį atžygiuoja abisinai ir kiti jų sąjungininkai. Tad jis dėjo pastangas kuo skubiausiai paimti Jeruzalę. Jis parašė Hiskijui laišką, gyrėsi pergalėmis ir ragino Hiskiją pasiduoti. Hiskijas ėjo į šventovę ir meldėsi. Pranašas Izaijas, gavęs pažadą iš Viešpaties, pranešė tai karaliui Hiskijui. Vieną naktį, be jokios kovos, krito 185000 asiriečių. Likę gyvi asiriečiai buvo priversti skubėti į savo kraštą. Asirijos karalių nužudė jo paties sūnūs, jam besimeldžiant savo dievo šventovėje.

20 skyrius

HISKIJO LIGA, BABILONIJOS PASIUNTINIAI 1-21

1 Hiskijas sunkiai susirgo. Pranašas Izaijas, Amoso
sūnus, atėjęs pas jį, tarė: "Sutvarkyk savo
namų reikalus, nes tu mirsi — nebepagysi,
sako Viešpats". (Iz 38,39; 2 Ch 32,24-33) 2 Tada
Hiskijas nusigręžė į sieną ir meldėsi: 3 „Viešpatie,
atsimink, kaip aš visa širdimi ištikimai tau tarnavau!"
Hiskijas graudžiai verkė. 4 Izaijui dar neišėjus iš kiemo,
Viešpats kalbėjo: 5 „Grįžk ir sakyk mano tautos vadui
Hiskijui, kad Viešpats, tavo protėvio Dovydo Dievas,
sako: ‚Aš girdėjau tavo maldą, mačiau tavo ašaras. Aš
tave pagydysiu; poryt galėsi eiti į Viešpaties namus. 6 Aš
pridėsiu prie tavo amžiaus penkiolika metų, be to,
išgelbėsiu tave ir šitą miestą iš Asirijos karaliaus rankų
savo garbei ir savo tarno Dovydo vardui'". (2 Kar 19,34) 7
Po to Izaijas patarė uždėti karštos figų košės ant voties,
kad jis pagytų.

8 Hiskijas paklausė Izaiją: „Koks yra ženklas, kad
Viešpats išgydys mane ir poryt galėsiu eiti į Viešpaties
namus?" 9 Izaijas atsakė: „Viešpaties pažado ženklas bus
saulės laikrodžio šešėlis. Jei Viešpats įvykdys pažadą, tai
saulės laikrodžio šešėlis, nuėjęs dešimt laiptų pirmyn,
sugrįš. Ar norėtum, kad jis eitų pirmyn, ar kad grįžtų
atgal?" 10 Hiskijas atsakė: „Lengva šešėliui pailgėti
dešimt laiptų, tačiau aš norėčiau kad jis grįžtų atgal". 11
Pranašas Izaijas šaukėsi Viešpatį, ir Jis grąžino Ahazo
saulės laikrodžio šešėlį dešimt laiptų atgal.

12 Tuo metu Babilonijos karalius Merodach —
Baladano sūnus atsiuntė Hiskijui laišką ir dovanų, nes jis
sužinojo, kad Hiskijas serga. 13 Hiskijas apsidžiaugė jų
atėjimu ir jiems parodė visus savo turtus: sidabrą, auksą,
balzamo brangųjį aliejų ir pilnus ginklų sandėlius; nebuvo
nieko, ko Hiskijas nebūtų jiems parodęs savo namuose ir

karalystės sandėliuose. 14 Pranašas Izaijas, atėjęs pas
karalių Hiskiją, paklausė: „Iš kur tie vyrai atėjo pas tave,
ir ką jie tau pasakė?" Hiskijas atsakė: „Jie atėjo iš tolimos
šalies". 15 Izaijas toliau klausė: „Ką jie matė tavo
namuose?" Hiskijas atsakė: „Jie viską matė, kas yra mano
namuose; nėra nieko, ko nebūčiau jiems parodęs". 16
Tada Izaijas tarė Hiskijui: „Klausyk Viešpaties Žodžio:
17 ‚Ateis diena, kai į Babiloną nugabens viską, kas yra
tavo namuose ir ką iki šiol yra sukrovę tavo protėviai,
nieko nepaliks'. (2 Kar 24,13-14) 18 Be to, kai kurie tavo
palikuonys bus paimti ir paskirti rūmų valdininkais
Babilonijos karaliaus rūmuose". (Dan 1,3-4) 19 Hiskijas
atsakė Izaijui: „Viešpaties Žodis teisingas". Jis galvojo,
kad jo amžiuje bus taika ir saugus gyvenimas. (1 Sam
3,18)
20 Visa kita Hiskijo veikla ir jo pasisekimai: tvenkinio
įrengimas ir vandentiekio įvedimas į miestą yra surašyti
Judėjos karalių metraščių knygoje. 21 Pagaliau Hiskijas
mirė, o jo sūnus Manasas tapo karaliumi jo vietoje.

Išsigelbėjus nuo asiriečių, Hiskijas susirgo; pranašas pranešė, kad jis mirs. Hiskijas verkdamas meldė Dievą ne jį išgydyti, bet atsiminti, kaip ištikimai jis tarnavo Viešpačiui. Pranašas Izaijas sugrįžo ir pasakė jam, kad po trijų dienų jis galės eiti į šventovę ir dar gyvens 15 metų. Kadangi buvo staigus Dievo sprendimo pakeitimas, karalius norėjo kokio nors ženklo. Jam buvo leista pasirinkti ženklą. Jis pasirinko saulės šešėlio ėjimą atgal. Dauguma aiškintojų mano, kad tai buvo saulės laikrodis; stulpas, kurio šešėlis krito ant laiptų, trumpėdamas iki pietų ir ilgėdamas po pietų. Šešėlio atgal grįžimą nėra reikalo svarstyti. Saulės spindulys, atsimušęs į bet kokį kūną, lūžta. Žmogus, veidrodžio pagalba, gali saulės spindulius pakreipti, kur nori. Dievas yra galingesnis už žmogų.

Babilonijos karaliui labai patiko, kad Hiskijas drįso sukilti prieš Asirijos karalių ir laimėjo. Tad jis siuntė pasiuntinius pasveikinti Hiskiją pasveikus. Jis labai džiaugėsi ir viską, ką turėjo, parodė pasiuntiniams. Kartais draugai virsta priešais. Izaijas pranešė Hiskijui, kad Babilonija taps Judėjos priešu ir apiplėš Jeruzalę.

21 skyrius
KARALIUS MANASAS 1-18, KARALIUS AMONAS 19-26

1 Paėmęs sostą, Manasas buvo dvylikos metų
amžiaus; jis karaliavo penkiasdešimt penkerius metus
Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Hefsiba. (2 Ch 33) 2 Jis
nusikalto Viešpačiui, mėgdžiodamas bjaurius papročius
tautų, kurias Viešpats buvo išnaikinęs, izraelitams
užimant kraštą. 3 Jis vėl pastatė aukurą Baalui ir Ašerai
aukštumose, grąžino stabų garbinimą, kurį jo tėvas
Hiskijas buvo išnaikinęs. Jis, kaip Izraelio karalius
Ahabas, garbino dangaus kūnus ir jiems tarnavo. (1 Kar
16,33) 4 Manasas pastatė aukurų net Viešpaties
šventovėje, apie kurią Viešpats buvo pasakęs: „Jeruzalėje
bus garbinamas mano vardas". 5 Abiejuose Viešpaties
namų šventoriuose jis pastatė aukurus garbinti dangaus
kūnus. (2 Kar 23,12) 6 Jis paaukojo (sudegino) savo sūnų,
žyniavo ir būrė iš ženklų, turėjo ryšių su dvasių iššaukėjais
bei žyniais; tuo jis labai nusikalto Viešpačiui. (2 Kar 16,3)
7 Jis pastatė Ašeros stabą net šventovėje, apie kurią
Viešpats pasakė Dovydui ir jo sūnui Saliamonui: „Iš visų
Izraelio padermių išsirinkau Jeruzalę ir šituos namus; čia
mano vardas bus garbinamas amžinai. (1 Kar 8,29; 9,3) 8
Nebeleisiu Izraelio ištremti iš žemės, kurią daviau jų
protėviams, jei jie rūpestingai elgsis, laikysis mano
įstatymų ir įsakymų, kuriuos jiems davė mano tarnas

Mozė." 9 Tačiau jie neklausė, o karalius Manasas juos
suvedžiojo, jie elgėsi blogiau negu tautos, kurias Viešpats
išnaikino izraelitų užimtame krašte.
10 Viešpats kalbėjo per savo tarnus pranašus, 11 kad
Judėjos karalius Manasas elgėsi blogiau negu amoritai,
gyvenę pirma jo, ir įvedė į nuodėmę Judėją stabų
garbinimu. 12 Todėl Viešpats, Izraelio Dievas, sako: „Aš
užleisiu Jeruzalei ir Judėjai nelaimę, kad kiekvienas,
išgirdęs apie ją, išsigąs ir stebėsis. (1 Sam 3,11; Jer 19,3) 13
Aš bausiu Jeruzalę, kaip baudžiau Samariją ir Ahabo
giminę; Jeruzalę išvalysiu, kaip išvalomas indas ir
iššluostytas apverčiamas. 14 Gyvus išlikusius atiduosiu į
jų priešų rankas, kurie juos pavergs ir apiplėš. 15 Bausiu
juos, nes jie man nusikalto; mane įžeidinėja nuo to laiko,
kai jų protėviai išėjo iš Egipto, iki šios dienos." 16 Be to,
Manasas praliejo tiek nekalto kraujo, kad Jeruzalės
gatvės nuo vieno galo iki kito patvino krauju, neminint jo
nuodėmės, į kurią jis įtraukė Judėją nusikalsti Viešpačiui.
(2 Kar 24,4)
17 Visa kita Manaso veikla ir jo nusikaltimai yra
surašyti Judėjos karalių metraščių knygoje. 18 Manasas
mirė ir buvo palaidotas rūmų sode (Uzo sode); jo sūnus
Amonas paveldėjo tėvo sostą.
19 Pradėdamas valdyti, Amonas buvo dvidešimt
dviejų metų amžiaus; jis dvejus metus karaliavo
Jeruzalėje. Jo motina buvo Mesulemeta, Haruzo duktė, iš
Jotbos. 20 Jis nusidėjo Viešpačiui, kaip jo tėvas Manasas,
21 sekė tėvą, tarnavo stabams ir juos garbino; 22 atkrito
nuo Viešpaties, savo tėvų Dievo, nėjo Jo nurodytu keliu.
23 Amono valdininkai padarė sąmokslą ir nužudė karalių
jo namuose. (2 Kar 14,19) 24 Tačiau krašto žmonės
nužudė visus, kurie padarė sąmokslą prieš karalių
Amoną; jo vieton karaliumi paskelbė jo sūnų Josiją. 25
Visi kiti Amono darbai yra surašyti Judėjos karalių

metraščių knygoje. 26 Amoną palaidojo jo kape, Uzo
sode; jo sūnus Josijas pradėjo karaliauti jo vietoje.

———

Manasas buvo vienas blogiausių ir ilgiausiai karaliavusių Judėjos karalių. Tai vėl įrodymas, kad vaikai nepaveldi tėvų tikėjimo. Ką jo tėvas gerbė ir vykdė, tą sūnus niekino ir naikino. Manasas atstatė aukurus aukštumose, pamėgdžiojo bjaurius aplinkinių tautų papročius; statė aukurus Baalui, Astartei, sutepė Jeruzalės šventovę, statydamas jo šventoriuose dangaus pulkams aukurus; laikė mirusių dvasių iššaukėjus, aukojo savo vaikus dievaičiams, persekiojo Viešpaties garbintojus ir žudė juos. Žydų padavimai sako, kad jis nužudė ir pranašą Izaiją. Kadangi Manasas suvedžiojo izraelitus ir taip bjauriai elgėsi, net pikčiau už pagonis, Viešpats siuntė pranašus ir įspėjo jį, kad valstybė bus sunaikinta ir gyventojai ištremti. 2 Ch 33,11- pasakyta, kad Manasas prieš savo mirtį atsivertė.

Karalius Amonas, Manaso sūnus, elgėsi panašiai kaip tėvas — blogai. Kai kurie valdininkai nebegalėjo pakęsti to, jie nužudė Amoną.

22 skyrius
KARALIUS JOSIJAS, ĮSTATYMŲ KNYGA 1-20

1 Pradėdamas valdyti Judėją, Josijas buvo aštuonerių
metų amžiaus; jis karaliavo Jeruzalėje trisdešimt
vienerius metus. Jo motina buvo vardu Jedida, Adajo
duktė, iš Bozkato. (2 Ch 34,1-28) 2 Jis elgėsi teisingai,
Viešpačiui patiko jo darbai, jis ėjo savo protėvio Dovydo
pramintu keliu, nenukrypdamas nuo jo. (2 Kar 18,3; 5
M 5,29)
3 Aštuonioliktais karaliaus Josijo valdymo metais,
karalius siuntė raštininką Safaną, Mesulamo sūnaus
Azalijo sūnų į Viešpaties namus 4 pas vyriausią kunigą

Hilkiją sužinoti, kiek pinigų buvo surinkta prie šventovės
įėjimo. 5 Tuos pinigus jis įsakė perduoti darbo vedėjams,
kurie prižiūri Viešpaties namų remontą, kad tie juos
išmokėtų amatininkams, dirbantiems prie šventovės: 6
dailidėms, mūrininkams ir įvairių medžiagų užpirkėjams.
7 Tačiau atsiskaitymo nereikalauti, pasitikėti
sąžiningumu. (2 Kar 12,16)
8 Vyriausias kunigas Hilkijas sakė raštininkui
Safanui: „Įstatymo knygą radau Viešpaties namuose!
„Hilkijas padavė tą knygą Safanui. Jis ją skaitė. 9 Safanas
įėjo pas karalių ir pranešė jam, kad jo tarnautojai
suskaičiavo suaukotus pinigus ir juos perdavė darbo
vedėjams, kurie paskirti rūpintis Viešpaties namų
remontu. 10 Tuo pačiu jis pranešė karaliui, kad kunigas
Hilkijas davė jam knygą, kurią jis čia skaitė karaliui.
11 Karalius, išgirdęs įstatymo knygos žodžius, įplėšė
savo drabužius. 12 Jis įsakė kunigui Hilkijui, Safano
sūnui, Ahikamui, Miko sūnui, Achborui, raštininkui
Safanui ir karaliaus tarnui Asajui 13 eiti ir atsiklausti
Viešpaties Judėjos karaliaus vardu, kas toliau daryti, nes
jų tėvai, neklausydami šitos knygos žodžių ir
nevykdydami jos nuostatų, užrūstino Viešpatį.
14 Kunigas Hilkijas, Ahikamas, Achboras, Safanas ir
Asajas nuėjo pas pranašę Huldą, Harhaso sūnaus, Tikvo
sūnaus, Salumo drabužių sargo žmoną, kuri gyveno
Jeruzalėje, antrame miesto rajone, ir kalbėjo su ja. 15 Ji
jiems pasakė, kad Viešpats, Izraelio Dievas, sako:
„Sakykite tam vyrui, kuris jus siuntė pas mane, 16 kad
Aš, Viešpats, bausiu šitą vietą ir jos gyventojus, kaip
pasakyta knygoje, kurią skaitė Judėjos karalius. 17 Jie
paliko mane ir aukojo kitiems dievams, įžeisdami mane
savo rankų darbo stabais; mano rūstybė užsidegė prieš
šitą vietą ir ji neužges. (5 M 31,29; 32,21-23) 18 Judėjos
karaliui, kuris jus siuntė manęs atsiklausti, sakykite, kad
Aš, Izraelio Dievas, sakau: 'Kadangi žodžiai, kuriuos tu,

karaliau, girdėjai, 19 paveikė tavo širdį ir tu nusižeminai
man klausydamas, ką Aš kalbėjau apie šitą vietą ir jos
gyventojus, kad ji taps siaubu ir prakeikimu, įplėšei savo
drabužius bei verkei mano akivaizdoje, Aš išklausiau
tave. 20 Todėl Aš pasiųsiu tave prie tavo protėvių, tu būsi
paguldytas kapų ramybėn; tavo akys nebematys visų tų
nelaimių, kurias Aš siųsiu šitai vietai". Jie pranešė tuos
žodžius karaliui. (Iz 57,1-2)

———

Josijas elgėsi priešingai kaip jo tėvas ir senelis. Jis suprato jų klaidas ir sekė Viešpatį kaip ir Dovydas. Remontuojant šventovę, rado įstatymų knygą — Mozės penkias knygas. Kai knygą paskaitė karaliui, jis suprato, kad izraelitai yra nutolę nuo Viešpaties. Tikėdamas, kad už tai bus baudžiami, išsigandęs jis siuntė delegaciją pas pranašę Huldą paklausti, ką daryti. Tuo metu pranašas Izaijas buvo jau miręs. Pranašas Jeremijas veikė kur nors arti Jeruzalės. Žydų padavimai sako, kad Hulda pranašavusi karaliaus rūmų moterims. Manoma, kad ji buvo karaliaus rūmų moterų draugijos pirmininkė. Jos vyras buvo karaliaus rūbų sandėlninkas. Dievas per Huldą pranešė karaliui, kad Jis bausmę įvykdys po Josijo mirties.

23 skyrius
KARALIAUS JOSIJO VEIKLA 1-30, KARALIUS JEHOAZAS IR JOAKIMAS 31-37

1 Karalius sukvietė visus Judėjos ir Jeruzalės
vyresniuosius. (2 Ch 34,29-36) 2 Visi su kunigais,
pranašais, Judėjos bei Jeruzalės gyventojais nuo vargšo
iki turtuolio nuėjo į Viešpaties namus. Jiems klausant,
karalius skaitė žodžius iš Sandoros knygos, atrastos
Viešpaties namuose. 3 Karalius atsistojo prie kolonos ir
pakartojo Sandorą Viešpaties akivaizdoje; sekti Viešpatį

ir laikyti Jo įsakymus, įspėjimus ir nuostatus visa širdimi ir visa siela, kad būtų įvykdyti Sandoros Žodžiai, užrašyti šitoje knygoje; visa tauta pasižadėjo vykdyti Sandorą. (2 Kar 11,14: Joz 24,25)
4 Karalius įsakė vyriausiajam kunigui Hilkijui, antros eilės kunigui ir sargams išnešti iš Viešpaties šventovės visus daiktus, skirtus Baalui, Ašerai bei dangaus kūnams. Jie buvo sudeginti už Jeruzalės sienų, Kidrono slėnyje, o
jų pelenus išnešė į Betelį. (2 Kar 21,3) 5 Jis pašalino stabų
kunigus, kuriuos buvo paskyrę Judėjos karaliai prie aukurų aukštumose, Judėjos miestuose ir Jeruzalės apylinkėse; taip pat ir tuos, kurie aukojo Baalui, saulei,
mėnuliui, žvaigždėms ir kitiems dangaus kūnams. 6 Jis
išgabeno Ašeros statulą iš Viešpaties namų už Jeruzalės sienų, į Kidrono upelio slėnį; ten ją sudegino, sutrynė į
dulkes ir išbarstė jas kapuose. 7 Be to, jis sugriovė
paleistuvių butus, buvusius prie Viešpaties namų, kur moterys ausdavo apdangalus Ašeros garbei. (1 Kar 14,24)
8 Jis atšaukė visus kunigus iš Judėjos miestų ir išniekino aukštumas, kuriose kunigai aukojo, nuo Gebos iki Bersebos. Karalius sugriovė ožio dievaičio aukurą, kuris
buvo miesto burmistro Jozuvo vartų kairėje. 9 Aukštumų
kunigai nebeturėjo teisės tarnauti prie Viešpaties aukuro Jeruzalėje, tik valgė neraugintą duoną savo brolių tarpe.
10 Josijas išniekino Tofetą Hinomo slėnyje, kad niekas nebedegintų auka savo sūnaus ar dukters kaip auką
dievui Molechui. (2 Kar 17,17; 3 M 18,21) 11 Taip pat
pašalino Judėjos karalių žirgus, pašvęstus saulei, nuo Viešpaties namų įėjimo; jie stovėjo prie valdininko Natanmelecho rūmų, o saulės vežimus sudegino. 12
Judėjos karalių pastatytus aukurus ant Ahazo rūmų stogo ir Manaso pastatytus aukurus šventoriuose, karalius nugriovė ir viską sumetė į Kidrono upelį. (2 Kar 16,10-11; 21,4-5; 2 Ch 28,24) 13
Karalius išniekino aukštumas, kurios buvo į rytus nuo Jeruzalės ir į pietus

nuo Papiktinimo kalno; Izraelio karalius Saliamonas
buvo jas pastatęs sidonitų stabui Astartei, Moabo stabui
Kemošui ir amonitų stabui Milkomui. (1 Kar 11,7) 14 Jis
sudaužė stabų stulpus, sukapojo Ašeros stabus ir jų vietas
apibarstė žmonių kaulais.
15 Aukurą Betelio aukštumoje, kurį įsteigė Nebato
sūnus Jeroboamas ir įtraukė į nusikaltimą Izraelį,
karalius Josijas nugriovė, jo akmenis sutrupino, sutrynė į
dulkes ir sudegino Ašeros statulą. (1 Kar 12,32) 16 Josijas,
pamatęs kapus ant kalno, liepė iškasti kaulus ir sudeginti
juos ant aukuro. Tuo būdu jis aukurą išniekino, pagal
Viešpaties Žodį, paskelbtą Dievo vyro šventės metu
Jeroboamui prie aukuro. Paskui jis, pasisukęs ir
pažvelgęs į Dievo vyro kapą, kuris paskelbė šituos
žodžius, (1 Kar 13,2) 17 paklausė: „Kieno tas kapo
paminklas, kurį aš ten matau?" Miesto žmonės jam
atsakė: „Tai kapas Dievo vyro, kuris buvo atėjęs iš
Judėjos ir paskelbė, ką tu dabar įvykdei ant Betelio
aukuro". (1 Kar 13,30) 18 Jis atsakė: „Palikite jį
ramybėje. Niekas tenepajudina jo kaulų!" Jie paliko jo ir
pranašo, kuris buvo iš Samarijos, kaulus nepaliestus. 19
Visas aukštumų šventyklas, buvusias Samarijos
miestuose, kurias pastatė Izraelio karaliai Viešpačiui
įžeisti, Josijas pašalino taip, kaip Betelyje. 20 Jis išžudė
visus ten buvusius aukštumų kunigus ir ant aukurų
degino žmonių kaulus. Po to jis sugrįžo į Jeruzalę.
21 Karalius įsakė visai tautai: „Švęskite Pasą
Viešpačiui, savo Dievui, kaip parašyta šitoje Sandoros
knygoje!" (2 M 12) 22 Pasa nebuvo švenčiama nuo teisėjų
laikų, per visą Izraelio bei Judėjos karalių laikotarpį. 23
Aštuonioliktais karaliaus Josijo valdymo metais vėl
šventė tokią Pasą Viešpačiui Jeruzalėje.
24 Josijas pašalino mirusių dvasių iššaukėjus, žynius,
stabus ir visus pagoniškus daiktus,kurie buvo Judėjos
šalyje ir Jeruzalėje, kad įvykdytų įstatymo žodžius,

užrašytus knygoje, kurią vyriausias kunigas Hilkijas rado
Viešpaties namuose. (2 M 20,27; 5 M 29,16-17) 25 Nebuvo
buvę tokio karaliaus, kuris, pasišventęs visa širdimi, siela
ir visomis jėgomis, vykdytų įstatymus, kaip Mozė
reikalavo, ir tokio nebus. (2 Kar 18,5)
26 Tačiau Viešpats neatsisakė nuo didžiosios bausmės
Judėjai, kurią sukėlė Manasas, įžeisdamas Viešpatį. (2
Kar 21,11-16) 27 Viešpats tarė: „Aš atstumsiu Judėją,
kaip atstūmiau Izraelį, Jeruzalę, šitą miestą, kurį
išsirinkau, ir namus, apie kuriuos sakiau: ‚Mano vardas
ten bus garbinamas'". (2 Kar 17,18; 1 Kar 8,29) 28 Visa
kita Josijo veikla surašyta Judėjos karalių metraščių
knygose.
29 Josijui viešpataujant, Egipto faraonas Nekas
žygiavo prieš Asirijos karalių Eufrato upės link. Karalius
Josijas užstojo jam kelią; kovoje prie Megido, Josijas
žuvo. 30 Jo valdininkai atgabeno jo kūną iš Megido į
Jeruzalę ir palaidojo jo kape. Krašto žmonės paskelbė
Jehoazą, Josijo sūnų, karaliumi jo tėvo vietoje. (2 Kar
9,28)
31 Pradėdamas karaliauti, Jehoazas buvo dvidešimt
trejų metų ir karaliavo Jeruzalėje tik tris mėnesius. Jo
motina buvo Hamutala, Jeremijo duktė iš Libnos. 32 Jis
nusikalto Viešpačiui, nes ėjo savo protėvių pėdomis. 33
Faraonas Nekas paėmė jį į nelaisvę ir laikė Ribloje,
Hamato šalyje, kad negrįžtų Jeruzalėn, o kraštui uždėjo
baudą: šimtą talentų sidabro ir talentą (dešimt) aukso.
(Ez 19,4) 34 Faraonas Nekas paskyrė Judėjos karaliumi
Josijo sūnų Eljakimą jo tėvo Josijo vieton ir pakeitė jo
vardą į Joakimą, o Jehoazą nusivedė į Egiptą; ten jis ir
mirė. 35 Joakimas turėjo pristatyti sidabrą ir auksą
faraonui. Jis apdėjo gyventojus mokesčiais, kad galėtų
sumokėti faraonui uždėtą duoklę. Kiekvienas šalies
gyventojas turėjo sumokėti jam paskirtą mokestį sidabru
ir auksu. (2 Kar 15,20)

36 Pradėdamas karaliauti, Joakimas buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus ir valdė Jeruzalėje vienuolika metų. Jo motina buvo vardu Zebida, Pedajo duktė iš Rumos. 37 Jis nusikalto Viešpačiui, gyvendamas protėvių pavyzdžiu.

Pirmiausia karalius Josijas sušaukė tautos suvažiavimą Jeruzalėje, perskaitė rastą įstatymo knygą: pats atsistojo karaliui skirtoje vietoje prie stulpo, pats prisiekė ir tautą prisaikdino sekti Viešpatį, laikytis Jo įstatymų. Po to apvalė šventovę, pašalino svetimus aukurus, stabus, sunaikino aukurus aukštumose ir pašalino jų kunigus. Visus svetimus stabus ir aukurus sudegino. Buvo pasibaisėtinų dalykų įrengta. Saulės garbinimui buvo skirti arkliai ir vežimai. Jais pasitikdavo tekančią saulę. Vaikus aukodavo dievaičiams; kad nebūtų girdimas jų šauksmas deginant juos, mušdavo būgnus. Prie šventovės buvo vyrų ir moterų paleistuvių namai, kuriuose vykdavo orgijos dievų garbei.

Josijas pravedė reformas tolimesniuose miestuose; net anksčiau buvusios Izraelio valstybės ribose, Betelyje ir Samarijoje. Po reformos pravedimo šventė Pasą.

Josijas buvo Asirijos (Babilonijos) vasalas. Egipto karaliui Nekui žygiuojant prieš Asiriją, Josijas jautė pareigą pastoti jam kelią. Karalius žuvo kovoje prie Megido. Viešpats baudė Judėją. Josijo mirtimi reforma buvo sulaikyta. Jo sūnūs, tapę karaliais, elgėsi ne pagal Dievo nurodymus. Josijui mirus, tauta paskelbė karaliumi jo sūnų Jehoazą. Jis nepatiko Egipto karaliui, todėl jis, suėmęs jį, nugabeno į Egiptą, o Judėjos karaliumi įstatė Josijo sūnų Eljakimą ir pareikalavo didelės duoklės.

24 skyrius
KARALIAI: JOAKIMAS, JOACHINAS IR ZEDEKIJAS 1-20

1 Joakimui valdant, Babilonijos karalius
Nebukadnezaras atžygiavo į Judėją. Joakimas, išbuvęs jo
vasalu trejus metus, sukilo prieš jį. (2 Ch 36,6-13) 2
Tuomet Viešpats siuntė kaldėnų, sirų, moabitų bei
amonitų karius prieš Judėją, kad ją sunaikintų, kaip Jis
buvo paskelbęs per savo tarnus, pranašus. 3 Viešpaties
valia Judėja buvo sunaikinta, nes Manasas nusikalto
Viešpačiui; (2 Kar 21,10,16; 23,26-27) 4 ypatingai dėl
nekaltai pralieto kraujo Jeruzalėje, Viešpats neatleido. 5
Visa kita Joakimo veikla yra surašyta Judėjos karalių
metraščių knygose. 6 Joakimas mirė; jo sūnus Joachinas
pradėjo karaliauti jo vietoje. 7 Egipto faraonas daugiau
nebeišėjo iš savo šalies, nes Babilonija valdė visą kraštą,
kuris anksčiau priklausė Egipto karaliui, nuo Egipto
upelio iki Eufrato upės.

8 Pradėdamas valdyti, Joachinas buvo aštuoniolikos
metų ir karaliavo Jeruzalėje tik tris mėnesius. Jo motina
buvo Nehusta, Elnatano duktė iš Jeruzalės. 9 Jis
nusikalto Viešpačiui, nes ėjo tėvo pėdomis. (2 Kar 23,37)

10 Tuo laiku Babilonijos karaliaus Nebukadnezaro
didikai apgulė Jeruzalę. 11 Nebukadnezaras, jo didikams
laikant apgultą miestą, pats atvyko. 12 Judėjos karalius
Joachinas, jo motina, tarnai, vadai ir rūmų valdininkai
pasidavė į nelaisvę. Tai įvyko aštuntaisiais Babilonijos
karaliaus Nebukadnezaro valdymo metais. 13 Jis
išgabeno visus Viešpaties namų ir karaliaus rūmų turtus ir
sukapojo visus auksinius daiktus, kuriuos Izraelio
karalius Saliamonas buvo padaręs pagal Viešpaties
nurodymą. (2 Kar 20,17) 14 Jis ištrėmė Jeruzalės
gyventojus, visus kunigaikščius ir karius, — dešimt
tūkstančių belaisvių; visus amatininkus, įskaitant ir

kalvius. Paliko tik šalies varguomenė. 15 Joachiną,
karaliaus motiną, jo žmoną, rūmų valdininkus, šalies
didikus (Jer 22,26; 24,1; 2 Kar 25,27) 16 ir visus karius,
viso septynis tūkstančius Nebukadnezaras ištrėmė į
Babiloniją. Taip pat amatininkus, įskaitant kalvius, —
tūkstantį, ir visus vyrus, tinkančius kariuomenei,
Babilonijos karalius išsivedė belaisviais į Babiloniją. 17
Judėjos karaliumi jis paskyrė Joachino dėdę Mataniją, jo
vardą pakeitė Zedekiju.

18 Pradėdamas valdyti Zedekijas buvo dvidešimt
vienerių metų; jis karaliavo Jeruzalėje vienuolika metų.
Jo motina buvo Hamutala, Jeremijo duktė, iš Libnos.
(Jer 52,1-3) 19 Jis nusikalto Viešpačiui, kaip Joachinas. (2
Kar 23,37) 20 Dievo rūstybė privedė prie to, kad Jis
Jeruzalę ir Judėją pašalino iš savo akių. Zedekijas sukilo
prieš Babilonijos karalių. (2 Kar 23,27)

Joakimas sukilo prieš Babilonijos karalių. Egiptas pralaimėjo. Joakimas jaunas mirė. Joachinas tapo karaliumi. Atžygiavus babiloniečiams, jis pasidavė. Babiloniečiai, išplėšę visus turtus iš šventovės ir karaliaus rūmų, išgabeno juos į Babiloniją. Jie taipgi ištrėmė į Babilonijos kraštą visą inteligentiją, amatininkus ir karius, krašte paliko tik vargšus gyventojus. Nebukadnezaras paskyrė Judėjos karaliumi Zedekiją.

25 skyrius
JERUZALĖ KRINTA 1-21, GEDALIJAS 22-26, JOACHINUI SUTEIKIAMA MALONĖ 27-30

1 Devintaisiais Zedekijo karaliavimo metais, dešimto
mėnesio dešimtą dieną prieš Jeruzalę atžygiavo
Babilonijos karalius Nebukadnezaras su visa karo jėga ir
apgulė ją. Jie supylė aplinkui pylimą. (Jer 52,4,27; 39,1-

10; 2 Ch 36,17-20) 2 Miestas buvo apgultas iki vienuoliktų
karaliaus Zedekijo valdymo metų. 3 Vienuoliktais metais
ketvirto mėnesio devintą dieną mieste siautė toks baisus
badas, kad žmonės neturėjo ko valgyti. 4 Miesto sieną
pralaužus, karalius pasitraukė su visais kariais naktį taku,
esančiu tarp dviejų miesto sienų, prie karaliaus sodo.
Kaldėnai buvo apgulę miestą. Zedekijas su kariais bėgo
Jordano lygumos link. 5 Kaldėnų kariuomenė vijosi
karalių ir, prisiviję Jericho lygumoje, karalių pagavo, o
kariuomenę išsklaidė. 6 Karalius buvo nuvestas į Riblą
pas Babilonijos karalių, kuris padarė sprendimą. 7 Jis
liepė nužudyti Zedekijo sūnus tėvui matant, o Zedekijui
išdurti akis, sukaustyti jį grandinėmis ir nuvesti į
Babiloną.

8 Penkto mėnesio septintą dieną devynioliktais
Babilonijos karaliaus Nebukadnezaro valdymo metais į
Jeruzalę atvyko Babilonijos karaliaus valdininkas,
sargybų viršininkas Nebuzaradanas 9 ir sudegino
Viešpaties namus, karaliaus rūmus ir visus miesto
žymesnius pastatus. 10 Kaldėnų ginkluotos jėgos, kurios
buvo su sargybų viršininku, nugriovė aplink Jeruzalę
esančias sienas. 11 Išlikusius miesto gyventojus ir
perbėgusius į Babilonijos karaliaus pusę, sargybų
viršininkas Nebuzaradanas išvedė į Babilonijos nelaisvę.
12 Krašto varguomenės dalį jis paliko vynuogynų
prižiūrėti ir laukų arti.

13 Kaldėnai sulaužė žalvarines kolonas, papėdes ir
žalvarinį baseiną Viešpaties namuose ir jų žalvarį
išgabeno į Babiloną. (Jer 27,19-22) 14 Jie paėmė puodus,
kastuvus, žvakių gnybtuvus, dubenis ir visus žalvarinius
indus, kurie buvo naudojami šventovės reikalams. 15
Sargybų viršininkas pasiėmė indus smilkalams bei
auksines ir sidabrines taures. 16 Dviejų kolonų, baseino ir
papėdžių, kuriuos Saliamonas padirbo Viešpaties
namams, buvo tiek žalvario, kad buvo neįmanoma

pasverti. 17 Viena kolona buvo aštuoniolikos mastų
aukščio, ant jo žalvarinė galvena trijų mastų aukščio;
groteliai ir granatiniai obuolėliai buvo iš žalvario. Tokių
pat pagražinimų turėjo ir antroji kolona.
18 Sargybų viršininkas pasišaukė vyriausiąjį kunigą
Serają, antrąjį kunigą Zefaniją ir tris šventovės durų
sargus, 19 vieną miesto rūmų valdininką, kariuomenės
viršininką, penkis karaliaus patarėjus, kariuomenės vado
sekretorių, kuris šaukdavo kariuomenėn vyrus, ir
šešiasdešimt krašto vyrų, kurie buvo mieste 20 ir nuvedė
juos pas Babilonijos karalių į Riblą. 21 Karalius įsakė
juos nužudyti Ribloje. Taip Judėjos gyventojai buvo
ištremti iš savo krašto. (2 Kar 23,33)
22 Judėjos krašte likusiai tautai Babilonijos karalius
Nebukadnezaras paskyrė valdovą Safano sūnaus
Ahikamo sūnų Gedaliją. (Jer 40,5-9; 41,1-7; 43,5-7) 23
Kariuomenės dalinių vadai ir jų kariai išgirdę, kad
Babilonijos karalius paskyrė Judėjos valdovu Gedaliją,
atėjo pas jį į Mizpą: Netanijo sūnus Ismaelis, Karaho
sūnus Johananas, Tanhumeto sūnus Serajas ir Makatito
sūnus Jazanijas ir jų kariai. 24 Gedalijas prisiekė jiems:
„Nebijokite kaldėnų valdininkų; likite šalyje, tarnaukite
Babilonijos karaliui ir viskas bus gerai". 25 Septintą
mėnesį į Mizpą atėjo Elisamo sūnaus Netanijo sūnus
Ismaelis, iš karališkos giminės, su dešimt vyrų ir užmušė
Gedaliją, žydus ir kaldėnus, buvusius su juo. 26 Tada visi
žmonės — vargšai, turtuoliai ir kariuomenės dalinių
vadai išvyko į Egiptą, nes jie bijojo kaldėnų.
*27 Trisdešimt septintais Judėjos karaliaus Joachino
tremties metais, dvyliktą mėnesį dvidešimt septintą dieną
Babilonijos karalius Evilmerodachas, pradėjęs karaliauti,
dovanojo bausmę Judėjos karaliui Joachinui ir jį išleido iš
kalėjimo. (Jer 52,31-34; 2 Kar 24,15) 28 Jis draugiškai
elgėsi su juo ir paskyrė jam aukštesnę vietą negu kitiems
karaliams, kurie buvo su juo Babilonijos tremtyje. 29 Jam

leido pakeisti kalėjimo drabužius kitais rūbais ir valgyti prie karaliaus stalo iki gyvos galvos. 30 Jis gavo karaliaus davinį visą amžių.

———————

Zedekijas elgėsi priešingai Viešpaties įsakymams. Jis nesilaikė sutarties bei priesaikos Babilonijos karaliui. Tada atžygiavo Nebukadnezaras, apgulė Jeruzalę ir ją paėmė. Zedekijui su savo artimais valdininkais ir kariais pavyko nakties metu pabėgti iš sostinės, bet jį sugavo babiloniečiai prie Jericho. Nebukadnezaras įsakė Zedekijo akivaizdoje nužudyti jo sūnus ir po to išdurti jam akis. Tad paskutinis vaizdas, kurį jis matė, buvo sūnų nužudymas.

Po to Nebukadnezaras pasiuntė karininką Nebuzaradaną į Jeruzalę surinkti kas vertinga; šventovę bei geresnius namus sudeginti, o miesto sieną nugriauti. Žmones ištrėmė į Babiloniją. Krašte paliko šiek tiek beturčių darbininkų prižiūrėti vynuogynų ir laukus apdirbti babiloniečiams valdininkams. Tuo pasibaigė žydų gyvenimas pažadėtoje žemėje. Jie čia gyveno apie 860 metų. Žydai buvo ištremti todėl, kad negarbino gyvojo Dievo, jiems taip aiškiai apsireiškusio, ir kad nesilaikė Viešpaties įsakymų.

Nebukadnezaras paskyrė Gedaliją valdovu krašte likusiems žydams. Pranašas Jeremijas visą laiką patarė Zedekijui pasiduoti Nebukadnezarui. Nebukadnezaras žinojo apie tai ir leido Jeremijui pasirinkti ką nori: vykti į tremtį ar likti krašte. Jeremiją išgelbėjo iš mirties Gedalijo tėvas. (Jer 26,24) Gal Jeremijo rekomendacija Gedalijas buvo paskirtas krašto valdovu? Gedalijas apsigyveno ne Jeruzalėje, bet Mizpoje, kuri pagarsėjo Samuelio laikais. Ismaelis, vienas iš karaliaus giminės, nužudė Gedaliją ir su juo buvusius žydus bei babiloniečius. Ismaelis bei jo sėbrai, pasigrobę pranašą Jeremiją ir likusius žydus, išvyko į Egiptą.

Pradėjęs valdyti, Babilonijos karalius Evilmerodachas dovanojo bausmę karaliui Joachinui. Gal per pranašo Danieliaus užtarimą?

Judėjos gyventojų trėmimas į Babiloniją vyko 4 kartus. 606 m pr. Kr. Nebukadnezaras paėmė Jeruzalę; išplėšė šventovės ir karaliaus rūmų turtus ir ištrėmė karaliaus šeimą bei kitus žymesnius asmenis į Babiloniją, jų tarpe ir Danielių. (2 Ch 16,7; Dan 1,1-3)

597 m pr. Kr. Nebukadnezaras atžygiavo antrą kartą į Jeruzalę, surinko likusius turtus ir ištrėmė apie 10000 vadovaujančių žmonių. (2 Kar 24,14-16)

586 m pr. Kr. babiloniečiai vėl atžygiavo į Jeruzalę, sunaikino miestą ir ištrėmė 832 asmenis. (2 Kar 25,8-12; Jer 52,12-20)

581 m pr. Kr. babiloniečiai atžygiavo į Judėjos kraštą ir ištrėmė 745 asmenis. (Jer 52,30)

Judėjos tremtis buvo prieš 100 metų pranašo Izaijo ir Miko išpranašauta. (Iz 39,6; Mik 4,10) Jeremijas pranašavo, kad tremtis tęsis 70 metų.

Pranašas Danielius greit išgarsėjo Babilonijoje ir tapo Nebukadnezaro patarėju bei draugu.

PIRMOJI KRONIKŲ KNYGA

Kronikų knygos yra trumpa santrauka pirmųjų dvylikos Šventojo Rašto knygų, — nuo pasaulio sutvėrimo iki žydų ištrėmimo iš pažadėtosios žemės. Šiose knygose ypač iškeliamas Dovydo, Saliamono ir kitų Judėjos karalių viešpatavimas. Pirmoje kronikų knygoje randame parašytus tuos pačius įvykius, kas yra antroje Samuelio knygoje. Kronikų, Ezro ir Nehemijo knygos anksčiau buvo vienoje knygoje. Žydų padavimai šių knygų autoriumi laiko Ezrą. Knygoms medžiaga imta iš metraščių, įvairių užrašų ir sąrašų, kurių mes nebeturime, apie juos mažai žinome ir iš Senojo Testamento pasakojimų.

Knygoje aiškiai pabrėžta Dovydo giminė, iš kurios kilo pažadėtasis ir lauktasis Mesijas. Geneologijos sąrašas vietomis yra nepilnas; kai kur tęstinumas nutrūksta. Žydams šie sąrašai yra labai svarbūs: jie yra jiems Senojo Testamento rėmai. Mes krikščionys, kilę iš pagonių, mažai vertiname žydų sąrašus. Kai kurie sąrašai ir juose minimi vardai yra reikšmingi; iš jų galima daug pasimokyti.

Pirmąją kronikų knygą galima padalinti į dvi dalis: geneologija — sąrašai 1-9 skr., Dovydo giminė 10-29 skr.

PIRMOJI KRONIKŲ KNYGA

1 skyrius

GIMINIŲ SĄRAŠAS NUO ADOMO IKI IZAOKO 1-
34, EZAVO PALIKUONIŲ SĄRAŠAS 35-54

1 Adomas, Setas, Enosas, (1 M 5) 2 Kenanas,
Malalelis, Jaredas, 3 Enokas, Metusaelis, Lamekas, 4
Nojus, Semas, Hamas ir Jafetas.
5 Jafeto sūnūs: Gomeras, Magogas, Madajas,
Javanas, Tubalas, Mesekas ir Tyras. 6 Gomero sūnūs:
Askenazas, Difatas ir Togarmas. 7 Javano sūnūs: Elisas,
Tarsis, Kitimas ir Rodanimas. (Dodanimas)
8 Hamo sūnūs: Kušas, Egiptas (Mizraimas), Putas ir
Kanaanas. (1 M 10,6-20) 9 Kušo sūnūs: Sebas, Havilas,
Sabtas, Ramas ir Sabtekas. Ramo sūnūs: Šebas ir
Dedanas. 10 Kušas buvo Nimrodo tėvas; jis buvo pirmas
asmuo pasižymėjęs krašte.
11 Egiptas buvo tėvas ludimų, anamimų, lehabimų,
naftuhimų, 12 patrusimų, kasluhimų, iš kurių kilo
filistėnai ir kaftorimai.
13 Kanaanas buvo tėvas pirmagimio Sidono ir Heto,
14 jebusitų, amoritų, girgasitų, 15 hivitų, arkitų, sinitų, 16
arvaditų, zemaritų ir hamatitų.
17 Semo sūnūs: Elamas, Asuras, Arpaksadas,
Aramas, Ludas, Uzas, Hulis, Geteras ir Mesekas. (1 M
10,21-31) 18 Arpaksadas buvo Selo tėvas, o Selas buvo
Eberio tėvas. 19 Eberis turėjo du sūnus: vienas buvo
vardu Pelegas, nes jo laikais žemės gyventojai pasiskirstė
grupėmis, o jo brolis buvo vardu Joktanas. 20 Joktanas
buvo Almodado, Selefo, Hazarmaveto, Jero, 21
Hadoramo, Uzalio, Diklo, 22 Ebalo, Abimaelio, Šebo, 23
Ofiro, Havilo ir Jobabo tėvas; tie visi buvo Joktano
sūnūs.
24 Semas, Arpaksadas, Selas, (1 M 11,10-26) 25
Eberis, Pelegas, Reus; 26 Serugas, Nahoras, Teras; 27

Abramas, tai yra Abraomas (Abraomo kilmė).
28 Abraomo sūnūs: Izaokas ir Ismaelis. (1 M 21,3;
16,15) 29 Šitie yra jų palikuonys: Ismaelio pirmagimis
Nebajotas, kiti: Kedaras, Adbelis, Mibsamas, (1 M 25,13-
16) 30 Mismas, Dumas, Masas, Hadadas, Temas, 31
Jeturas, Nafisas ir Kedemas; tai Ismaelio sūnūs. 32
Abraomo sugulovės Keturos sūnūs: Zimranas, Joksanas,
Medanas, Midianas, Isbakas ir Suas. Joksano sūnūs:
Šebas ir Dedanas. (1 M 25.1-3) 33 Midiano sūnūs: Efas,
Eferis, Hanokas, Abidas ir Eldas. Tie visi buvo Keturos
sūnūs.

34 Abraomas buvo Izaoko tėvas. Izaoko sūnūs:
Ezavas ir Izraelis (Jokūbas). (1 M 25,19-26) 35 Ezavo
sūnūs: Elifazas, Reuelis, Jeusas, Jalamas ir Koras. (1 M
36,10-19) 36 Elifazo sūnūs: Temanas, Omaras, Zefis,
Gatamas, Kenazas, Timnas ir Amalekas. 37 Reuelio
sūnūs: Nahatas, Zeras, Samas ir Mizas.

38 Seiro sūnūs: Lotanas, Sobalis, Zibeonas, Anas,
Disonas, Ezeris ir Disanas. 39 Lotano sūnūs: Horis ir
Homamas. Lotano sesuo buvo Timna. 40 Sobalio sūnūs:
Aljanas, Manahatas, Ebalis, Sefis ir Onamas. Zibeono
sūnūs: Ajas ir Anas. 41 Ano sūnus — Disonas. Disono
sūnūs: Hamranas, Esbanas, Itranas ir Keranas. 42 Ezerio
sūnūs: Bilhanas, Zavanas ir Jakanas. Disono sūnūs: Uzas
ir Aranas.

43 Šitie karaliai karaliavo Edomo šalyje, kai izraelitai
dar neturėjo jokio karaliaus. Beoro sūnus Belas, kurio
sostinė vadinosi Dinhaba. (1 M 36,31-43) 44 Belui mirus,
jo sostą paėmė Zero sūnus Jobabas iš Bozros. 45 Jobabui
mirus, jo vietoje viešpatavo Husamas iš Temano šalies. 46
Husamui mirus, jo vietoje valdė Bedado sūnus Hadadas,
kuris nugalėjo Midianą Moabo laukuose; jo sostinė
vadinosi Avitas. 47 Hadadui mirus, jo vietoje karaliavo
Samlas iš Masreko. 48 Samlui mirus, sostą paėmė Saulas
iš Rehoboto, esančio prie Eufrato. 49 Saului mirus, jo
vietoje karaliavo Akboro sūnus Baalhananas. 50
Baalhananui mirus, jo sostas teko Hadadui, kurio sostinė

buvo Pau; jo žmona buvo vardu Mehetabelė, Mezahabo dukters Matredos duktė. 51 Hadadui mirus, Edomo vadai buvo: Timas, Aljas, Jetetas, 52 Oholibamas, Elas, Pinomas, 53 Kenazas, Temanas, Mibzaras, 54 Magdielis, Iramas.

Apie šiuos sąrašus nedarau jokių paaiškinimų iki 9 skyriaus.

2 skyrius
IZRAELIO (JOKŪBO) SŪNŪS IR JUDO GIMINĖ 1-55

1 Izraelio sūnūs: Rubenas, Simeonas, Levis, Judas, Izacharas, Zabulonas, (1 M 35,22-26) 2 Danas, Juozapas, Benjaminas, Neftalis, Gadas ir Aseras.

3 Judo sūnūs: Eras, Onanas ir Selas; tie trys buvo kananietės, Bat-Suos vaikai. Judo pirmagimis Eras buvo blogas Viešpaties akyse, todėl Viešpats siuntė jam mirtį. (1 M 38,1-7) 4 Su savo marčia Tamara Judas turėjo Perezą ir Zerą. Viso Judo sūnų buvo penki. (1 M 38,29-30)

5 Perezo sūnūs: Hezronas ir Hamulas. (1 M 46,12) 6 Zero sūnūs: Zimris, Etanas, Hemanas, Kalkolis ir Daras, viso penki. 7 Karmio sūnus Acharas, (Akanas Joz 7,16-20) įvėlė į nelaimę Izraelį, nes jis pavogė, kas buvo skirta sunaikinti. 8 Etano sūnus buvo Azarijas.

9 Hezrono sūnūs: Jeramelis, Ramas ir Kelubajas (Kalebas). (Rt 4,19-22; Mt 1,3) 10 Ramas buvo Aminadabo tėvas; Aminadabas buvo Judėjos kunigaikščio Nasono tėvas. 11 Nasonas buvo Salmo tėvas, Salmas — Boazo tėvas, 12 Boazas — Obedo tėvas, o Obedas — Jeses tėvas. 13 Jeses sūnūs: pirmagimis Eliabas, antras — Abinadabas, trečias — Simejas, (1 Sam 16,6-10) 14 Ketvirtas — Netanaelis, penktas — Radajas, 15 šeštas — Ozemas, septintas — Dovydas. (1 Sam 17,12) 16 Jų seserys: Zeruja ir Abigailė. Zerujos sūnūs: Abisajas,

Joabas ir Asahelis, — trys. (2 Sam 2,18) 17 Abigailės
sūnus Amasas; jo tėvas buvo ismaelitas Jeteris. (2 Sam
17,25)

18 Hezrono sūnaus Kalebo sūnūs iš jo žmonų Azubos
ir Jeriotos buvo: Jeseris, Sobabas ir Ardonas, 19 Azubai
mirus, Kalebas vedė Efratą, kuri pagimdė sūnų Hurą. 20
Huras buvo Urio tėvas, o Uris — Bezalelio tėvas.

21 Vėliau Hezronas, būdamas šešiasdešimt metų
amžiaus, vedė Gileado tėvo Makiro dukterį; ji jam
pagimdė Segubą. 22 Segubas buvo Jairo tėvas, kuriam
priklausė dvidešimt trys miestai Gileado krašte. (Teis
10,3) 23 Gesuras ir Aramas atėmė iš Jairo Kenato
miestus ir jų kaimus — šešiasdešimt vietovių. Tie visi
buvo Gileado tėvo Makiro palikuonys. (1 Kar 4,13)

24 Hezronui mirus, Kalebas vedė savo tėvo Hezrono
žmoną Efratą, kuri pagimdė Tekojo tėvą Asurą. (1 Ch
4,5) 25 Hezrono pirmagimio Jeramelio sūnūs buvo:
pirmagimis Ramas, kiti: Bunas, Orenas, Ozemas ir
Ahijas. 26 Jeramelis dar turėjo kitą žmoną, kuri buvo
vardu Atara; ji buvo Onamo motina. 27 Jeramelio
pirmagimio Ramo sūnūs buvo: Mazas, Jaminas ir Ekeris.
28 Onamo sūnūs: Samajas ir Jadas, o Samajo sūnūs: —
Nadabas ir Abisuras. 29 Abisuro žmona buvo vardu
Abihailė; ji pagimdė Ahbaną ir Molidą. 30 Nadabo
sūnūs: Seledas ir Apajimas. Seledas mirė bevaikis. 31
Apajimo sūnus buvo Isis. Isio sūnus — Sesanas, Sesano
sūnus — Ahlajas. 32 Samajo brolio Jado sūnūs: Jeteris ir
Jonatanas. Jeteris mirė bevaikis. 33 Jonatano sūnūs:
Peletas ir Zazas. Šitie buvo Jeramelio palikuonys.

34 Sesanas neturėjo sūnų, tik dukteris. Sesanas turėjo
egiptietį vergą, vardu Jarą. 35 Jis vedė Sesano dukterį, o ji
jam pagimdė Atają. 36 Atajas buvo Natano tėvas,
Natanas — Zabado tėvas, 37 Zabadas — Eflalio tėvas,
Eflalis — Obedo tėvas, 38 Obedas — Jehaus tėvas, Jehus
— Azarijo tėvas, 39 Azarijas — Helezo tėvas, Helezas —
Eleaso tėvas, 40 Eleasas — Sismajo tėvas, Sismajas —
Salumo tėvas, 41 Salumas — Jekamijo tėvas, o Jekamijas

— Elisamo tėvas.
42 Jeramelio brolio Kalebo pirmagimis sūnus Mesas
buvo Zifo tėvas. Meso (Mareso) sūnus buvo Hebronas.
43 Hebrono sūnūs: Koras, Tapuas, Rekemas ir Semas. 44
Semas buvo Rahamo tėvas, o Rahamas — Jorkeamo,
Rekemas buvo Samajo tėvas. 45 Samajo sūnus buvo
Maonas, o Maonas buvo Betsuro tėvas. 46 Kalebo
sugulovė Efa pagimdė Haraną, Mozą ir Gazezą; o
Haranas buvo Gazezo tėvas. 47 Jadajo sūnūs: Regemas,
Jotamas, Gesanas, Peletas, Efas ir Safas. 48 Kalebo
sugulovė Maka pagimdė Seberį ir Tirhaną. 49 Ji dar
pagimdė Safą, Madmanos tėvą (miesto įkūrėją) ir Sevą
Makbeno ir Gibejo tėvą (miestų įkūrėjai). Kalebo
duktė buvo Aksa. (Joz 15,16; Teis 1,12) 50 Šitie buvo
Kalebo palikuonys. Efratos pirmagimio Huro sūnūs:
Sobalis Kirjatjearimo miesto įkūrėjas, 51 Salmas Betliejaus miesto įkūrėjas, Harefas Betgaderio miesto įkūrėjas,
52 Sobalis turėjo sūnų Haroę; pusė menuhotų buvo kilę iš
jo. 53 Sobalio, Kirjatjearimo įkūrėjo, giminės: iritai,
putitai, sumatitai ir misraitai; iš šitų kilo zoratitai ir
estaolitai. (1 Ch 4,2) 54 Salmo, Betliejaus įkūrėjo,
palikuonys: netofatitai, atrotbetitai ir zoritai, kurių pusė
buvo manahatitai. (1 Ch 9,16) 55 Raštininkų luomas
(artelė), gyvenę Jabeze: tiratitai, simeatitai, sukatitai; jie
yra kenitai, kilę iš Hamato, Rekabo palikuonys. (Teis
1,16; Jer 35)

3 skyrius
DOVYDO PALIKUONIŲ SĄRAŠAS 1-24

1 Dovydo sūnūs, gimę Hebrone: pirmagimis
Amnonas iš jezreelitės Ahinoamos, antras Danielius iš
karmelitės Abigailės, (2 Sam 3,2-5) 2 trečias Absalomas,
Gesuro karaliaus Talmajo dukters Makos sūnus,
ketvirtas Adonijas, Hagitos sūnus, 3 penktas Sefatijas —
iš Abitalos, šeštas Itreamas, Eglos sūnus. 4 Šeši sūnūs
gimė Hebrone, kur jis karaliavo septynerius metus ir šešis

mėnesius. Trisdešimt trejus metus jis karaliavo
Jeruzalėje. 5 Ten gimė: Simeas, Sobabas, Natanas ir
Saliamonas — keturi iš Amielio dukters Batsebos; (1 Ch
14,4-7; 2 Sam 5,14-16) 6 Ibaras, Elisuas, 7 Elifeletas,
Nogas, Nefegas, Jafijas, 8 Elisamas, Elijadas ir Elifeletas;
— devyni, 9 tai visi Dovydo sūnūs, neskaitant sugulovių
sūnų; Tamara buvo jų sesuo. (2 Sam 13,1)
10 Saliamono sūnus buvo Rehoboamas; jo sūnus
buvo Abijas, o Abijo sūnus — Asas. Aso sūnus —
Jozapatas. (Mt 1,7-12) 11 Jozapato — Joramas, Joramo
— Ahazijas. Ahazijo — Joasas. 12 Joaso — Amazijas,
Amazijo — Azarijas, Azarijo — Jotamas. 13 Jotamo —
Ahazas, kurio sūnus buvo Hiskijas, Hiskijo — Manasas.
14 Manaso — Amonas, kurio sūnus buvo Josijas. 15
Josijo pirmagimis — Johananas, antras — Joakimas,
trečias — Zedekijas, ketvirtas — Salumas. 16 Joakimo
sūnūs: Joakinas ir Zedekijas.
17 Belaisvio Jekonijo sūnūs: pirmagimis Sealtielis; (2
Ch 36,10) 18 Malkiramas, Pedajas, Senazaras, Jekamijas,
Hosamas ir Nedabijas. 19 Pedajo sūnūs: Zerubabelis ir
Simejas. Zerubabelio sūnūs: Mesulamas ir Hananijas;
Selomita buvo jų sesuo, 20 ir Hasubas, Ohelis, Berechijas,
Hasadijas ir Jušabesedas, — penki. 21 Hananijo
palikuonys: jo sūnūs Pelatijas ir Jesajas ir Refajo,
Arnano, Obadijo ir Sekanijo sūnūs. 22 Sekanijas turėjo
sūnų Semają ir penkis anūkus: Hatusą, Igalį, Bariją,
Neariją ir Safatą, viso šeši. 23 Nearijo sūnūs: Elijoenajas,
Hiskijas ir Azrikamas — trys. 24 Elijoenajo sūnūs:
Hodavijas, Elijasibas, Pelajas, Akubas, Johananas,
Delajas ir Ananis — septyni.

4 skyrius
JUDO IR SIMEONO PALIKUONYS : 1-43

1 Judo palikuonys: Perezas, Hezronas, Karmis,
Huras ir Sobalis. (1 Ch 2,4,5,7,19,50) 2 Sobalio sūnus
Reajas buvo Jahato tėvas, o Jahatas — Ahumajo ir
Lahado tėvas. Tai zoratitų giminės. (1 Ch 2,53) 3 Etamo

sūnūs: Jezreelis, Ismas, Idbasas, — jų sesuo buvo vardu
Hazelelponi. 4 Gedoro tėvas Penuelis, Huso — Ezeris.
Šitie buvo Efrato pirmagimio Huro palikuonys; jis įkūrė
Betliejų. (1 Ch 2,19,50)
5 Tekojo tėvas Ashuras turėjo dvi žmonas: Helą ir
Narą. 6 Su Nara jis turėjo Ahuzamą, Heferį, Temenį ir
Hahastarį. 7 Su Hela — Zeretą, Zoharą, Etnaną ir Kozą.
8 Kozas buvo Anubo ir Hazobebo tėvas ir Harumo
sūnaus Aharhelio giminės protėvis.
9 Jabezas pasižymėjo savo brolių tarpe. Jo motina jį
praminė Jabezu, nes jo gimdymas buvo labai sunkus. 10
Jabezas šaukėsi Izraelio Dievą: „Norėčiau kad Tu mane
laimintum ir praplėstum mano krašto sienas; kad būtum
su manimi ir atitolintum nuo manęs nelaimes, kad
nepatirčiau vargo". Dievas išklausė jo maldą. (1 M 28,20)
11 Suho brolis Kelubas buvo Mehiro tėvas, Mehiras
— Estono tėvas, 12 Estonas — Betrafo, Paseaho ir
Irnahaoso, šis Tehino tėvas. Šitie vyrai gyveno Reko
mieste.
13 Kenazo sūnūs: Otnielis ir Serajas. Otnielio sūnūs:
Katatas ir Meonotajas. (Joz 15,17; Teis 1,18) 14
Meonotajas buvo Ofro tėvas. Serajas iš Amatininkų
slėnio, buvo Joabo tėvas; jie buvo amatininkai.
15 Jefunės sūnaus Kalebo sūnūs: Irus, Elas ir Naamas.
Elo sūnus buvo Kenazas. (4 M 13,6; 14,6) 16 Jehalelio
sūnūs: Zif, Zifas, Tirijas ir Asarelis. 17 Ezro sūnūs:
Jeteris, Meredas, Eferis ir Jalonas. Meredas buvo vedęs
faraono dukterį Bitiją, su kuria jis turėjo du sūnus Samają
ir Isbahą, Estamojo tėvą (miesto įkūrėjas,) ir dukterį
Mirijamą. 18 Meredo žmona iš Judėjos pagimdė tris
sūnus: Jaredą — Gedaro tėvą (miesto įkūrėją,) Heberį —
Soko tėvą (miesto įkūrėją,) Jakutielį — Zanoaho tėvą
(miesto įkūrėją.) 19 Hodijo žmona buvo Nahamo sesuo.
Jų palikuonys buvo įkūrėjai garmitų, kurie gyveno
Keiloje, ir makatitų, kurie gyveno Estemoje. 20 Simeono
sūnūs: Amnonas, Rinas, Benhananas ir Tilonas. Isio
sūnūs: Zohetas ir Benzohetas.

21 Judo sūnaus Selo palikuonys: Leko tėvas Eris,
Mareso tėvas Laadas, drobės audėjų giminė iš Betasbejos.
(1 Ch 2,3) 22 Jokimo ir Kozebo vyrai, taip pat Joasas ir
Sarafas, kurie viešpatavo Moabe, o paskui sugrįžo į
Lahemą (pagal senus užrašus). 23 Jie buvo puodžiai
Netaimo bei Gederos gyventojai; gyveno pas karalių ir
jam dirbo.
24 Simeono palikuonys: Nemuelis, Jaminas, Jaribas,
Zeras ir Saulius. (1 M 46,10) 25 Jo sūnus buvo Salumas,
Salumo sūnus — Mibsamas ir Mibsamo sūnus —
Mismas. 26 Mismo sūnus Hamuelis, jo sūnus — Zakuras,
o jo sūnus — Simejis. 27 Simejis turėjo šešiolika sūnų bei
šešias dukteris; jo broliai neturėjo daug vaikų, jų giminė
nedaugėjo, kaip Judo.
28 Jie gyveno Bersebojė, Moladoje, Hazarsualoje,
(Joz 19,2-8) 29 Bilhoje, Ezeme, Tolade, 30 Betuelyje,
Hormoje, Ziklage, 31 Betmarkabote, Hazarsusime,
Betbiryje ir Saraime. Tai buvo jų miestai, iki pradėjo
karaliauti Dovydas. 32 Jų kaimai buvo: Etamas, Ainas,
Rimonas, Tokenas ir Asanas; 33 jiems priklausė kaimai,
esą prie šitų miestų, ligi Baalo (Balato). Tai buvo jų
gyvenvietės; jie vedė giminių kilmės sąrašą.
34 Mesobabas, Jamlechas, Amazijo sūnus Josas, 35
Joelis, Asielio sūnaus Serajo sūnaus Josibijo sūnus Jehus,
36 Eljoenajas, Jakobas, Jesohajas, Asajas, Adielis,
Jesimielis, Benajas 37 ir Semajo sūnaus Simrio sūnaus
Jedajo sūnaus Alono sūnaus Sifrio sūnus Zizas. 38 Čia
suminėti kunigaikščių vardai, kurie buvo giminių vadai.
Jų šeimos labai augo; 39 jie su visa manta traukėsi į
Gedoro apylinkes, į rytus nuo slėnio, norėdami susirasti
ganyklų savo bandoms. 40 Šalis buvo plati ir rami; jie
susirado labai gerų ganyklų. Ten pirmiau gyveno hamitai.
(Teis 18,7) 41 Visi čia išvardyti atsikėlė į tą kraštą Judėjos
karaliaus Hiskijo laikais. Jie nugalėjo meunitus, jų
palapines sunaikino, juos visiškai pavergę, apsigyveno jų
vietoje ir tebegyvena iki šių dienų, nes ten buvo geros
ganyklos jų bandoms. (2 Kar 18,1) 42 Be to, dalis tų

simeonitų, penki šimtai vyrų nužygiavo, vadovaujant
Felatijui, Nerajui, Refajui ir Uzieliui, Isio sūnums, į Seiro
aukštumas. 43 Nugalėję ir išnaikinę amalekitų likutį, ten
apsigyveno ir tebegyvena iki šios dienos. (1 Sam 15,3-8)

5 skyrius
RUBENO, GADO IR RYTŲ MANASO PADERMIŲ PALIKUONYS 1-26

1 Rubenas buvo Izraelio (Jokūbo) pirmagimis.
Kadangi jis sutepė savo tėvo vardą, jo pirmagimio teisė
buvo atiduota Izraelio sūnaus Juozapo sūnums; Rubenas
nebuvo įrašytas į sąrašą pirmagimio teisėmis. (1 M 35,22;
49,4) 2 Nors Judas buvo galingiausias savo brolių tarpe ir
iš jo ainių iškils kunigaikštis, bet pirmagimio teisė atiteko
Juozapui. (1 M 49,8-10; 5 M 33,7,13-17) 3 Izraelio
pirmagimio Rubeno sūnūs: Hanokas, Palus, Hezronas ir
Karmis. (2 M 6,14)

4 Joelio palikuonys: Semajas, jo sūnus Gogas, jo
sūnus Simejis, 5 jo sūnus Mikas, jo sūnus Reajas, jo sūnus
Baalas, 6 jo sūnus Beras, kurį ištrėmė Asirijos karalius
Tiglatpilesaras; jis buvo rubenitų kunigaikštis. 7 Rubeno
palikuonių šeimų sąrašas: Jeielis, Zacharijas, 8 Joelio
sūnaus Semo sūnaus Azazo sūnus Belas. Jo kraštas tęsėsi
nuo Aroerio iki Nebo ir Baalmeono. 9 Į rytus jis valdė iki
tyrų ir Eufrato upės, nes jis turėjo daug galvijų Gileado
šalyje. 10 Sauliaus laikais jis kariavo su hagritais. Juos
nugalėjęs, jis apsigyveno jų palapinėse visoje rytinėje
Gileado šalyje.

11 Gado sūnūs gyveno greta jų Basano šalyje iki
Saleko: 12 giminės vadai Joelis ir Safanas; Janajas ir
Safatas Basane. 13 Jų palikuonys: Michaelis, Mesulamas,
Sebas, Jorajas, Jakanas, Zijas ir Eberis; 14 šitie buvo
Abihailo sūnaus Hurio, sūnaus Jarojo, sūnaus Gileado,
sūnaus Michaelio, sūnaus Jesisajo, sūnaus Jado, sūnaus
Buzo. 15 Ahis Gunio sūnaus Abdielio sūnus buvo

vyriausias jų šeimose. 16 Jie gyveno Gileade, Basane ir
jiems priklausančiuose miestuose bei visose Sarono
ganyklose iki ribų. 17 Jie visi buvo surašyti giminėmis
Judėjos karaliaus Jotamo ir Izraelio karaliaus
Jeroboamo laikais. (2 Kar 15,32; 14,23)

18 Rubenitų, gaditų ir rytų Manaso padermėse buvo
karingų vyrų, galinčių nešioti skydą, kardą ir įtempti
lanką; įgudusių kovoje buvo keturiasdešimt keturi
tūkstančiai septyni šimtai šešiasdešimt vyrų. 19 Jie
kovojo su hagritais, Jeturu, Nafisu ir Nodabu. 20 Jie gavo
pagalbos ir nugalėjo hagritus ir visus jų sąjungininkus. Jų
pagalba buvo Dievas, į kurį jie šaukėsi malda; jie Juo
pasitikėjo ir Jis juos išklausė. 21 Jie paėmė visa, ką priešai
turėjo: penkiasdešimt tūkstančių kupranugarių, du
šimtus penkiasdešimt tūkstančių avių, du tūkstančius
asilų ir šimtą tūkstančių žmonių. 22 Daug jų krito mūšyje,
tas karas buvo Dievo leistas. Jie gyveno jų vietoje iki
ištrėmimo.

23 Rytų Manaso padermė gyveno Basano slėnyje iki
Baalhermono, Seniro — Hermono kalnų. Jų buvo daug.
(5 M 3,9) 24 Jų šeimų galvos buvo: Eferis, Isis, Elielis,
Azrielis, Jeremijas, Hodavijas ir Judielis; galingi kariai,
žymūs vyrai. 25 Jie nusikalto savo tėvų Dievui,
garbindami dievus svetimų tautų, kurias Dievas buvo
išnaikinęs tuose kraštuose. 26 Izraelio Dievas pažadino
Asirijos karalių Pulį (Tiglatpilesarą) ir ištrėmė rubenitus,
gaditus ir rytų Manaso padermę į Halą, Haborą ir Harą,
prie Gozano upės, kur jie tebegyvena iki šios dienos. (2
Kar 15,19; 15,29)

6 skyrius
LEVIO PALIKUONYS 1-81

1 Levio sūnūs: Gersonas, Kohatas ir Meraris. (1
Ch 6,1-3) 2 Kohato sūnūs: Amramas, Izaras, Hebronas ir
Uzielis. 3 Amramo sūnūs: Aronas, Mozė ir duktė

Mirjama. Arono sūnūs: Nadabas, Abijas, Eleazaras ir
Itamaras. (2 M 6,20,23,25) 4 Eleazaro palikuonys:
Eleazaras buvo Pinejaus tėvas, Pinejas — Abisuvo, 5
Abisuvas — Bukio, Bukis — Uzio, 6 Uzis — Zarahijo,
Zarahijas — Merajoto, 7 Merajotas — Amarijo,
Amarijas — Ahitubo, 8 Ahitubas — Zadoko, Zadokas —
Ahimazo, (2 Sam 8,17; 15,27,36) 9 Ahimazas — Azarijo,
Azarijas — Johanano, 10 Johananas — Azarijo; Azarijas
buvo tas, kuris ėjo kunigo pareigas šventovėje, kurią
Saliamonas pastatė Jeruzalėje. 11 Azarijas buvo Amarijo
tėvas, Amarijas — Ahitubo, 12 Ahitubas — Zadoko,
Zadokas — Salumo, 13 Salumas — Hilkijo, Hilkijas —
Azarijo, (2 Kar 22,4) 14 Azarijas — Serajo, Serajas —
Jozadako, (2 Kar 25,18; Ezr 7,1; Neh 12,26) 15 Viešpaties
valia Jozadakas buvo ištremtas, kai karalius
Nebukadnezaras Judėją ir Jeruzalę trėmė į Babiloniją. (2
Kar 25,21)

16 Levio sūnūs: Gersonas, Kohatas ir Meraris. (1 Ch
5,27; 2 M 6,16-19) 17 Gersono sūnų vardai: Libnis ir
Simejas. 18 Kohato sūnūs: Amramas, Izharas, Hebronas
ir Uzielis. 19 Merario sūnūs: Malis ir Musis. Šitos yra
Levio padermės giminės. 20 Gersono palikuonys: jo
sūnus Libnis, to sūnus Jehatas, to sūnus Zimas 21 to
sūnus Joasas, to sūnus Idas, to sūnus Zeras, to sūnus
Jeaterajas.

22 Kohato palikuonys: jo sūnus Aminadabas, to
sūnus Koras, to sūnus Asiras, (2 M 6,24) 23 to sūnus
Elkanas, to sūnus Ebijasafas, to sūnus Asiras, 24 to sūnus
Tahatas, to sūnus Urielis, to sūnus Uzijas, to sūnus
Saulas. 25 Elkano sūnūs: Amasajas ir Ahimotas; 26
Ahimoto palikuonys: jo sūnus Elkanas, to sūnus Zofajas,
to sūnus Nahatas, 27 to sūnus Eliabas, to sūnus
Jerohamas, to sūnus Elkanas. (1 Sam 1,1) 28 Samuelio
sūnūs: pirmagimis Joelis ir antrasis Abijas. 29 Merario
palikuonys: jo sūnus Malis, to sūnus Libnis, to sūnus
Simejis, to sūnus Uzas, 30 to sūnus Simejas, to sūnus
Hagijas, to sūnus Asajas.

31 Šitie vyrai buvo Dovydo paskirti rūpintis
Viešpaties namų choru ir muzika nuo to laiko, kai
Sandoros skrynia buvo padėta į jos vietą. 32 •Iki
Saliamonas pastatė Viešpaties namus Jeruzalėje, jie
tarnavo giedodami prie susitikimo padangtės, atlikdami
tarnybą nustatyta tvarka. 33 Kohato padermės pirmas
chorvedys buvo Joelio sūnus Hemanas. Jo ainiai siekė
Jokūbą: (1 Ch 15,17) 34 Hemanas, Joelis, Samuelis,
Elkanas, Jerohamas, Elielis, Toas, 35 Zufas, Elkanas,
Mahatas, Amasajas, 36 Elkanas, Joelis, Azarijas,
Zefanijas, 37 Tahatas, Asiras, Ebijasafas, Koras, 38
Izharas, Kohatas, Levis ir Izraelis.

39 Kohato brolis Asafas vadovavo antram chorui; jo
ainiai siekė Levį: Asafas buvo sūnus Berechijo, Simejo, (1
Ch 15,17) 40 Michaelio, Basejo, Malkijo, 41 Etnio, Zero,
Adajo, 42 Etano, Zimo, Semejo, 43 Jahato, Gersono,
Levio. 44 Merario palikuonys vadovavo trečiajam
chorui; jo ainiai siekė Levį: Etanas, Kisis, Abdis,
Malukas, (1 Ch 15,17) 45 Hasabijas, Amazijas, Hilkijas,
46 Amzis, Banis, Semeris, 47 Malis, Musis, Meraris,
Levis. 48 Jų broliai levitai atliko įvairias Dievo palapinės
pareigas. 49 Aronas ir jo sūnūs aukodavo aukas ant
deginamųjų aukų aukuro ir smilkalus — ant smilkymo
aukuro; jų pareigos buvo ir švenčiausiojoje religinėse
apeigose, kuriose Izraelio nusikaltimai buvo Dievo
atleidžiami, kaip Dievo tarnas Mozė buvo įsakęs. (2 M
28,1; 3 M 16)

50 Arono palikuonys: jo sūnus Eleazaras, jo sūnus
Pinejas; jo sūnus Abisuvas, (1 Ch 5,29-34) 51 jo sūnus
Bukis, jo sūnus Uzis, jo sūnus Zerajas, 52 jo sūnus
Merajotas, jo sūnus Amarijas, jo sūnus Ahitubas, 53 jo
sūnus Zadokas, jo sūnus Ahimazas. 54 Žemiau suminėtos
jiems skirtos gyvenvietės. Arono palikuonims iš Kohato
giminės krito burtas. 55 Jiems davė Judėjoje Hebroną ir
ganyklas aplink jį, 56 tačiau miesto laukus su jo kaimais
gavo Jefunės sūnus Kalebas. 57 Arono palikuonims davė
prieglaudos miestą Hebroną su ganyklomis ir visus čia

minimus miestus su ganyklomis: Libną, Jatirą, Estemoą,
58 Hileną, Debirą, 59 Asaną, Betsemesą; 60 iš Benjamino
padermės — Gebą, Alemetą ir Anatotą. Viso tų miestų
buvo trylika visoms jų šeimoms.
61 Likusieji Kohato palikuonys gavo savo žemes iš
rytų Manaso padermės — dešimt miestų. 62 Gersono
sūnų palikuonys gavo trylika miestų iš Isacharo, Asero,
Neftalio ir rytų Manaso padermės Basane. 63 Merario
sūnų palikuonys gavo žemes iš Rubeno, Gado, Zabulono
padermės — dvylika miestų. 64 Izraelitai davė levitams
miestų su ganyklomis 65 burtų keliu iš Judėjos, Simeono
ir Benjamino padermių.
66 Kai kurie Kohato palikuonys gavo miestus su
ganyklomis iš Efraimo padermės: 67 prieglaudos miestą
Sikemą Efraimo aukštumose, Gezerį, 68 Jokmeamą,
Bethoroną, 69 Ajaloną ir Gatrimoną; 70 iš rytų Manaso
padermės: Anerį ir Bileamą (Balaamo).
71 Gersonitai gavo žemės iš rytų Manaso padermės
Golaną Basane ir Astarotą; 72 iš Isacharo padermės —
Kedesą, Daberatą, 73 Ramotą ir Anemą; 74 iš Asero
padermės — Masalį, Abdoną, 75 Hukoką ir Rehobą; 76 iš
Neftalio padermės — Kedesą Galilėjoje, Hamoną ir
Kirjatajimą; visus pažymėtus miestus jie gavo su
ganyklomis. 77 Meraritai gavo iš Zabulono padermės:
Rimoną ir Taborą 78 ties Jerichu, į rytus nuo Jordano; iš
Rubeno padermės: Bezerio miestą tyruose, Jazo miestą,
79 Kedemoto ir Mefato miestus; 80 iš Gado padermės:
Ramotą Gileade ir Mahanaimą, 81 Hesboną ir Jazerį.
Visus miestus jie gavo su ganyklomis.

7 skyrius

ISACHARO, BENJAMINO, NEFTALIO, MANASO, EFRAIMO IR ASERO PALIKUONYS 1-40

1 Isacharo palikuonys: Tolas, Puas, Jasubas ir
Simronas — keturi sūnūs. (1 M 46,13; 4 M 26,23-24) 2

Tolo sūnūs: Uzis, Refajas, Jerielis, Jamajas, Ibsamas ir
Samuelis — šeimų vadai, narsūs kovotojai. Jų giminės
palikuonių Dovydo laikais buvo dvidešimt du tūkstančiai
šeši šimtai. 3 Uzio sūnus Izrahijas; Izrahijo sūnūs:
Michaelis, Obadijas, Joelis ir Isijas; jie visi šeimų vadai. 4
Jų giminės palikuonių, skaičiuojant šeimomis ir
kariuomenės vienetais, buvo trisdešimt šeši tūkstančiai,
nes jie turėjo daug žmonų ir vaikų. 5 Visoje Isacharo
giminėje buvo aštuoniasdešimt septyni tūkstančiai narsių
karių.
6 Benjamino sūnūs: Belas, Bekeris ir Jedijaelis. (1 Ch
8,1-2; 1 M 46,21) 7 Belo sūnūs: Esbonas, Uzis, Uzielis,
Jerimotas ir Iris; jie šeimų vadai, narsūs kariai, —
dvidešimt du tūkstančiai trisdešimt keturi. 8 Bekerio
sūnūs: Zemiras, Joasas, Eliezeras, Elijoenajas, Omris,
Jeremotas, Abijas, Anatotas ir Alemetas. 9 Šeimų
palikuonių sąraše buvo dvidešimt tūkstančių du šimtai
narsių karių. 10 Jedijaelio sūnus: Bilhanas; Bilhano
sūnūs: Jeusas, Benjaminas, Ehudas, Kenanas, Zetanas,
Tarsis ir Ahisharas. 11 Jie visi buvo giminės šeimų vadai;
narsių karių, tinkančių karui, buvo septyniolika
tūkstančių du šimtai vyrų. 12 Iro sūnūs: Supimas ir
Hupimas; Husimo sūnus Aheris.
13 Neftalio sūnūs: Janzielis, Gunis, Jezeris ir Salumas
(Silemas) (Bilos palikuonys). (1 M 46,24) 14 Manaso
sūnūs, kuriuos pagimdė jo sugulovė sirietė: Asrielis ir
Makiras, Gileado tėvas. (4 M 26,24) 15 Makiras surado
žmonas Hupimui ir Supimui. Jo sesuo buvo vardu Maka;
Makiro antrasis sūnus buvo Zelofehadas, kuris turėjo tik
dukteris. (4 M 27,1) 16 Makiro žmona Maka turėjo du
sūnus: Peresą ir Seresą; Sereso sūnūs buvo Ulamas ir
Rakemas. 17 Ulamo sūnus: Bedanas. Šitie buvo Gileado,
Makiro sūnaus, Manaso anūko palikuonys. 18 Jo sesuo
Hamolecheta pagimdė Ishodą, Abiezerį ir Malahą. 19
Semido sūnūs: Ahijanas, Sikemas, Likis ir Anijamas.
20 Efraimo sūnus: Sutelas; jo sūnus Beredas; jo sūnus
Tahatas; jo sūnus Eleadas; jo sūnus Tahatas; (4 M 26,35)

21 jo sūnus Zabadas; jo sūnus Sutelas. Efraimas turėjo
dar du sūnus Ezerį ir Eleadą. Juos nužudė Gato vyrai,
pagavę vagiant jų bandas. 22 Jų tėvas Efraimas ilgai
gedėjo savo sūnų. Jo broliai atėjo jį paguosti. 23 Jo žmona
pagimdė dar vieną sūnų, kurį jis pavadino Berija, nes
vaikas gimė šeimos nelaimės metu. 24 Jo duktė Sera įkūrė
žemąjį ir aukštąjį Bethorono ir Uzensero miestus. 25
Efraimas turėjo sūnų Refą. Jo palikuonys: Resefas, Telas,
Tahanas, 26 Ladanas, Amihudas, Elisamas, (4 M 1,10) 27
Nunas ir Jozuvas. (4 M 13,8)

28 Jų nuosavybė ir gyvenvietės buvo Betelis su
miesteliais rytuose iki Narano, vakaruose iki Gezerio su
miesteliais. Jiems teko Sikemo ir Ajo miestai su
miesteliais. (Joz 16,1,10) 29 Manaso palikuonys gyveno
Betseane, Tanache, Megide, Dore ir visuose tų miestų
apylinkių kaimuose. Tai buvo Izraelio sūnaus Juozapo
palikuonys. (Joz 17,11)

30 Asero sūnūs: Imnas, Isvas, Isvis, Berijas ir jų sesuo
Sera. (1 M 46,17) 31 Berijo sūnūs: Heberis ir Malkielis,
kuris buvo Birzajo tėvas (miesto įkūrėjas.) 32 Heberis
buvo Jafleto, Somerio, Hotamo ir jų sesers Suos tėvas. 33
Jafleto sūnūs: Pasachas, Bimhalas ir Asvatas. 34 Jo
brolio Somerio sūnūs: Ahis, Rogas, Jehubas ir Aramas.
35 Jo brolio Helemo sūnūs: Zofas, Imnas, Selesas ir
Amalas. 36 Zofo sūnūs: Suas, Harneferis, Sualas, Beris,
Imras, 37 Bezeris, Hodas, Samas, Silsas, Itranas ir Beras.
38 Jeterio sūnūsJefunas, Pispas ir Aras. 39 Ulo sūnūs:
Arahas, Hanielis ir Rizijas. 40 Šitie buvo Asero
palikuonys, šeimų galvos, narsūs kariai, vyriausieji
kunigaikščiai. Jų skaičiuje buvo dvidešimt šeši
tūkstančiai karo tarnybai tinkamų vyrų.

8 skyrius
BENJAMINO PALIKUONYS, SAULIAUS GIMINĖ
1-40
1 Benjamino pirmagimis buvo Belas, kiti: Asbelis,
Aharas, (1 M 46,21) 2 Nohas ir Rafas. 3 Belo palikuonys:
Adaras, Geras, Abihudas, 4 Abisuvas, Naamanas,
Ahovas, 5 Geras, Sefufanas ir Huramas. 6 Ehudo
palikuonys buvo Gebos gyventojai, šeimų vadai; jie buvo
ištremti į Manahatą: 7 Naamanas, Ahijas ir Geras, —
Heglamas, kuris buvo Uzo ir Ahihudo tėvas. 8
Saharaimas susilaukė sūnų Moabo krašte, atsiskyręs su
savo žmonomis Husima ir Bara. 9 Jis vedė Hodesą ir
susilaukė septynių sūnų: Jobabą, Zibiją, Mesą,
Malkamą, 10 Jeuzą, Sakiją ir Mirmą. Šitie jo sūnūs buvo
šeimų vadai. 11 Su Husimą jis turėjo Abitubą ir Elpalį. 12
Elpalio sūnūs: Eberis, Misamas ir Semedas, kuris įkūrė
Ono ir Lodo miestus ir jų miestelius. 13 Berijas ir Semas
buvo Ajalono gyventojų šeimų vadai; jie privertė
pasitraukti Gato gyventojus. 14 Berijo sūnūs: Ahijas,
Sasakas, Jeremotas, 15 Zebadijas, Aradas, Ederis, 16
Michaelis, Ispas ir Johas. 17 Elpalio sūnūs: Zebadijas,
Mesulamas, Hizkis, Heberis, 18 Ismerajas, Izlijas ir
Jobabas. 19 Simejo sūnūs: Jakimas, Zichris, Zabdis, 20
Elienajas, Ziletajas, Elielis, 21 Adajas, Berajas ir
Simratas. 22 Sasako sūnūs: Isfanas, Eberis, Elielis, 23
Abdonas, Zichris, Hananas, 24 Hananijas, Elamas,
Antotijas, 25 Ifdejas ir Penuelis. 26 Jerohamo sūnūs:
Samserajas, Searijas, Atalijas, 27 Jaresijas, Elijas ir
Zichris. 28 Šitie buvo jų palikuonių vyriausieji vadai. Jie
gyveno Jeruzalėje.

29 Gibeone gyveno Jelielis, Gibeono miesto tėvas, su
žmona Maka. (1 Ch 9,35-44) 30 Jų pirmagimis sūnus
buvo Abdonas, kiti: Zuras, Kisas, Baalas, Nadabas, 31
Gedoras, Ahias, Zecheris ir Miklotas, 32 Simejo tėvas. Jie
gyveno arti savo kilmės brolių Jeruzalėje.

33 Neris buvo Kiso tėvas, Kisas — Sauliaus; Saulius

— Jonatano, Malkisuvo, Abinadabo ir Esbaalo tėvas. (1
Sam 14,51) 34 Jonatano sūnus buvo Meribaalas, o
Meribaalo sūnus — Mikas. 35 Miko sūnūs: Pitonas,
Melechas, Tareas ir Ahazas. 36 Ahazas buvo Jehoado
tėvas, Jehoadas — Alemeto, Azmaveto ir Zimrio; Zimris
— Mozo, 37 Mozas buvo Binejo tėvas. Binejas — Rafo
tėvas, Rafas — Eliaso, o Eliasas — Azelio. 38 Azelis
turėjo šešis sūnūs: Azrikamą, Bocherą, Ismaelį, Seariją,
Obadiją ir Hananą. 39 Jo brolio Eseko sūnūs: pirmagimis
Ulamas, kiti: Jeusas ir Elifeletas. 40 Ulamo sūnūs buvo
pasižymėję kariai ir geri lankininkai. Ulamas turėjo šimtą
penkiasdešimt palikuonių — sūnų ir anūkų. Visi jie buvo
benjaminitai.

9 skyrius
JERUZALĖS GYVENTOJAI 1-16, LEVITŲ TARNYBA 17-34, SAULIAUS GIMINĖ 35-44

1 Visi izraelitai buvo surašyti giminėmis Izraelio
karalių knygose. Judėjos gyventojai buvo ištremti į
Babiloniją dėl neištikimybės Viešpačiui. (2 Kar 24,15-16)
2 Pirmieji, apsigyvenę Izraelio miestuose, buvo kunigai,
levitai ir šventovės tarnai. (Joz 9,23; Ezr 8,20) 3 Jeruzalėje
gyveno dalis Judėjos, Benjamino, Efraimo ir Manaso
padermių palikuonių. (Neh 11,3-19) 4 Judo sūnaus
Perezo palikuonys: Amihudas, Utajas, Omris, Imris ir
Banis su šeimomis. 5 Silonitų palikuonys: pirmagimis
Asarijas ir jo sūnūs. 6 Zero palikuonys: Jeuelis ir jų
giminės — šeši šimtai devyniasdešimt žmonių. 7
Benjaminitų: Salus, sūnus Mesulamo, kuris buvo
Hodavijo sūnus, o šis sūnus Hasenuo, 8 Jerohamo sūnus
Ibnejas, Michrio sūnaus Uzio sūnus Elas ir Mesulamas,
sūnus Sefatijo, kuris buvo Reuelio sūnus, o Reuelis —
Ibnijo sūnus. 9 Jų giminių skaičius buvo devyni šimtai
penkiasdešimt šeši. Visi minimi asmenys buvo šeimų
vadai.

10 Kunigai, gyvenę Jeruzalėje: Jedajas, Jehojaribas,
Jachinas 11 ir Azarijas, sūnus Hilkijo, kuris buvo sūnus
Mesulamo, sūnus Zadoko, sūnus Merajoto, sūnus
Ahitubo; jis buvo šventovės vyriausias. (1 Ch 5,39) 12
Jerohamo sūnaus Adajo palikuonys buvo: Pashuras,
Malkijas, Masajas, Adielis, Jazeras, Mesulamas,
Mesilemitas ir Imeris. 13 Kunigų, kurie buvo giminės
šeimų galvos, buvo tūkstantis septyni šimtai šešiasdešimt
pajėgių vyrų šventovės tarnybai.

14 Levitų: Semajas, sūnus Hasubo, sūnus Azrikamo,
sūnus Hasabijo iš meraritų; 15 Bakbakaras, Heresas,
Galalas ir Matanijas, sūnus Miko, sūnus Zichrio, sūnus
Asafo; 16 Obadijas, sūnus Semajo, sūnus Galalo, sūnus
Jedutuno ir Elkano sūnaus Aso sūnus Berechijas, kuris
gyveno netofatitų kaimuose. (1 Ch 2,54) 17 Vartininkai
buvo Salumas, Akubas, Talmonas ir Ahimanas;
giminaitis Salumas buvo jų viršininkas. 18 Jie ėjo sargybą
karaliaus vartų rytų pusėje. Šie vartų sargai buvo levitai.
19 Salumas, sūnus Korio, sūnus Ebijasafo, sūnus Koro, ir
jo šeimos giminaičiai korahitai buvo Viešpaties palapinės
durų sargai. Jų tėvai ėjo sargų pareigas prie Viešpaties
palapinės įėjimo. (4 M 4,18-20) 20 Eleazaro sūnus Pinejas
kadaise buvo jų viršininkas; Viešpats buvo su juo. 21
Meselemijo sūnus Zacharijas buvo sargas prie susitikimo
padangtės įėjimo. 22 Durų sargų buvo du šimtai dvylika.
Jie buvo įtraukti į giminių sąrašus savo vietovėse. Juos
paskyrė toms pareigoms Dovydas ir regėtojas Samuelis,
nes jais pasitikėjo. (1 Sam 9,9-11) 23 Jie ir jų sūnūs buvo
įpareigoti eiti sargybą prie Viešpaties palapinės. 24
Sargyba budėdavo visose keturiose palapinės pusėse:
rytų, vakarų, šiaurės ir pietų. 25 Jų giminaičiai,
gyvenantieji kaimuose, kas septintą dieną privalėjo juos
pakeisti ir septynias dienas eiti tas pareigas. 26 Keturi
vyresnieji vartininkai buvo levitai. Jie buvo nuolatiniai
tarnautojai tose pareigose ir atsakingi už Dievo namų
patalpas ir turtus. 27 Jų pareiga buvo kas naktį eiti
sargybą prie Dievo palapinės, o rytą ją atidaryti.

28 Kai kuriems jų buvo pavesta tvarkyti apeigų
reikmenis. Jie tikrindavo juos įnešant ir išnešant. 29 Kiti
jų buvo skirti prižiūrėti daiktus; visus šventovės
reikmenis: smulkius miltus, vyną, aliejų, smilkalus ir
kvepalus. 30 Kunigų sūnų pareigos buvo paruošti
kvepalų mišinį. 31 Levitas Matitija, Salumo pirmagimis,
Koro giminės, prižiūrėjo kepimą. 32 Kai kuriems Kohato
giminės levitams buvo pavesta rūpintis padėtine duona, ją
paruošti sabatai. (3 M 24,5-8)
33 Kai kurie giesmininkai, levitų šeimų vadai, buvo
laisvi nuo kitų pareigų. Jie gyveno prie šventovės, nes
dieną ir naktį jie turėjo būti pasiruošę tarnybai. 34 Šitie
buvo levitų šeimų vyriausieji, pagal geneologiją ir gyveno
Jeruzalėje.
35 Gibeone gyveno Gibeono tėvas Jejielis, kurio
žmona buvo vardu Maka. (1 Ch 8,29-38) 36 Jo
pirmagimis sūnus buvo Abdonas, kiti: Zuras, Kisas,
Baalas, Neris, Nadabas, 37 Gedoras, Ahijas, Zacharijas ir
Miklotas. 38 Miklotas buvo Simeamo tėvas; jie gyveno
netoli savo kilmės brolių Jeruzalėje. 39 Neris buvo Kiso
tėvas, Kisas — Sauliaus, Saulius — Jonatano,
Malkisuvo, Abinadabo ir Esbaalo tėvas. 40 Jonatano
sūnus buvo Meribaalas, o Meribaalas buvo Miko tėvas.
41 Miko sūnūs: Pitonas, Melechas, Tarejas ir Ahazas. 42
Ahazas buvo Jaro tėvas, Jaras — Alemeto, Azmaveto ir
Zimrio; Zimris — Mozo, 43 o Mozas — Binejo; jo sūnus
buvo Refajas; jo sūnus — Eleasas; jo sūnus — Azelis. 44
Azelis turėjo šešis sūnus: Azrikamą, Bocherą, Ismaelį,
Seariją, Obadiją ir Hananą.

10 skyrius

SAULIAUS KOVA IR MIRTIS 1-14

1 Filistėnai kariavo su Izraeliu. Izraelis bėgo nuo
filistėnų; daug jų žuvo Gilbojos kalnuose. (1 Sam 31) 2
Filistėnai nugalėjo Saulių, žuvo jo trys sūnūs: Jonatanas,
Abinadabas ir Malkisuvas. 3 Kovai siaučiant,
lankininkai sužeidė ir Saulių. 4 Tada Saulius tarė savo

ginklanešiui: „Ištrauk kardą ir juo perverk mane, kad
šitie neapipjaustytieji atėję nesityčiotų iš manęs!" Jo
ginklanešys to nenorėjo daryti, nes jis buvo labai
išsigandęs. Tada Saulius pats, nutvėręs savo kardą, krito
ant jo. 5 Ginklanešys, pamatęs Saulių mirus, tuo pačiu
būdu nusižudė. 6 Taip mirė Saulius ir jo trys sūnūs. 7
Izraelitai, kurie gyveno lygumoje, pamatę bėgančią
kariuomenę ir Saulių bei jo sūnus negyvus, paliko savo
miestus ir išsisklaidė. Atėję filistėnai apsigyveno juose.
8 Sekančią dieną filistėnai, atėję apiplėšti
užmuštuosius, rado Saulių ir tris jo sūnus žuvusius ant
Gilbojos kalno. 9 Jie išrengė jį, paėmė jo galvą bei ginklus
ir nešiojo po filistėnų šalį, skelbdami pergalę jų
dievaičiams ir tautai. 10 Jo ginklus jie padėjo savo deivės
šventovėje, o jo galvą prikalė prie Dagono šventovės.
11 Išgirdę, ką filistėnai padarė Sauliui, 12 drąsūs
Jabės — Gileado gyventojai, paėmę Sauliaus bei jo sūnų
lavonus, parnešė juos į Jabesą ir, palaidoję po ąžuolu,
pasninkavo septynias dienas. (2 Sam 2,5)
13 Taip mirė Saulius dėl savo neištikimybės
Viešpačiui. Jis nesilaikė Jo įsakymų, be to, ieškojo
patarimo pas mirusiųjų dvasių iššaukėją. (1 Sam 15,11;
28,8) 14 Jis neieškojo Viešpaties globos, todėl Viešpats
leido jam žūti; jo karalystę atidavė Jesės sūnui Dovydui.

Kas čia pasakyta, tas pats užrašyta 1 Sam 31. Karalius Saulius nusikalto neklausydamas Viešpaties ir nesilaikydamas Jo nuostatų bei įsakymų; dėl to nukentėjo visa jo šeima bei tauta. Vyresnieji yra atsakingi už save ir kitus.

11 skyrius

DOVYDAS KARALIUS, JO KARŽYGIAI 1-47

1 Visi izraelitai susirinko pas Dovydą į Hebroną ir
tarė: „Mes esame tavo kūnas ir kraujas. (2 Sam 5,1-10; 1
M 29,14) 2 Anksčiau, kai Saulius buvo mūsų karalius, tu

vadovavai izraelitams kovose; Viešpats, tavo Dievas, tau
pažadėjo: „Tu vadovausi mano tautai, Izraeliui, ir būsi
jos kunigaikščiu!'" 3 Visi Izraelio vyresnieji atėjo pas
karalių į Hebroną; Dovydas padarė su jais sutartį
Hebrone. Jie patepė Dovydą Izraelio karaliumi, kaip
Viešpats buvo paskelbęs per Samuelį. (1 Sam 16,1-12)
4 Dovydas su kariuomene žygiavo į Jeruzalę —
Jebusą, kur gyveno jebusitai. 5 Jebuso gyventojai kalbėjo
Dovydui, kad jis nepaims miesto. Tačiau Dovydas paėmė
Siono tvirtovę — Dovydo miestą. 6 Dovydas kalbėjo:
„Kas nugalės jebusitus, tas taps kariuomenės vadu".
Pirmasis miestą puolė Zerujos sūnus Joabas, jį paėmė ir
tapo kariuomenės vadu. 7 Dovydas apsigyveno
tvirtovėje, todėl ją pavadino Dovydo miestu. 8 Jis atstatė
miestą, pradėdamas nuo Milo, o Joabas — likusią miesto
dalį. 9 Dovydo galybė augo, jis garsėjo, nes pulkų
Viešpats buvo su juo.
10 Žymiausieji vadai, kurie rėmė Dovydą, užimant
karaliaus sostą, drauge su visu Izraeliu, kaip Viešpats
buvo kalbėjęs apie Izraelį, (2 Sam 28,8-39) yra: 11
hakmonitas Jasobeamas — vyriausias trijų; jis pakėlė
savo ietį prieš tris šimtus ir nukovė juos visus viename
mūšyje. (1 Ch 27,2) 12 Antrasis pasižymėjęs buvo Dodo
sūnus Eleazaras ahohitas. (1 Ch 27,4) 13 Jis kovojo su
Dovydu prie Pasdamimo prieš filistėnus. Kova įvyko
miežių laukuose. Kariams pradėjus bėgti iš kovos lauko,
14 jis ryžtingai, atsistojęs lauko viduryje, kovojo ir
nugalėjo filistėnus. Taip Viešpaties dėka pergalė buvo
laimėta.
15 Kartą trys vyrai, trisdešimties vyresniųjų, atėjo pas
Dovydą į Adulamo olą; tuo tarpu filistėnų kariuomenės
dalinys buvo pasistatęs stovyklą Refaimo slėnyje. (1 Sam
22,1) 16 Dovydas tuo laiku buvo tvirtovėje, o filistėnų
įgula stovėjo Betliejuje. 17 Tuomet Dovydas, ilgesio
kankinamas, tarė: „Norėčiau, kad kas nors atneštų man
vandens iš Betliejaus šulinio, esančio prievartyje." 18 Tie
trys narsuoliai prasimušė pro filistėnų stovyklą, pasėmė

vandens iš Betliejaus šulinio, esančio prievartyje, ir atnešė
Dovydui. Tačiau Dovydas negėrė jo; išliejo jį Viešpačiui
19 ir tarė: „Gink, Dieve, kad gerčiau šitų vyrų kraują? Juk
jie, statydami savo gyvybę pavojun, man jo atnešė". Tai
buvo tų trijų karžygių pasiaukojimas.
20 Joabo brolis Abisajas buvo iš tų trisdešimt
pranašiausias. Jis pakėlė savo ietį prieš tris šimtus; juos
nugalėjęs, pagarsėjo šalia tų trijų. 21 Iš trisdešimties jis
buvo garsiausias ir tapo jų vadu, tačiau aniems trims
neprilygo.
22 Jehojado sūnus Benajas, kilęs iš Kabzelio, buvo
narsus vyras. Jis padarė daug žygdarbių; nukovė abu
Moabo karžygius, užmušė liūtą duobėje sningant. 23 Be
to, nukovė egiptietį, vyrą penkių mastų aukščio.
Egiptiečio rankoje ietis buvo, kaip staklių riestuvas.
Nuėjęs prie jo su lazda, jis išmušė ietį iš egiptiečio rankos
ir jį nukovė jo paties ietimi. (1 Sam 17,7,40,51) 24 Tuo
Jehojado sūnus Benajas pagarsėjo šalia anų trijų
karžygių. (1 Ch 27,5-6) 25 Ir jis pagarsėjo tų trisdešimties
tarpe, tačiau tiems trims neprilygo. Dovydas jį paskyrė
savo asmeniniu sargybos viršininku.
26 Kariuomenės karžygiai buvo Joabo brolis
Asahelis, Dodo sūnus Elhananas iš Betliejaus, 27
haroditas Samotas, pelonitas Helezas, (1 Ch 27,8-10) 28
tekojitas Ikeso sūnus Iras, anatotitas Abiezeris, 29
husatitas Sibekajas, ahohitas Ilajas, 30 netofatitas
Maharajas, netofatitas Bano sūnus Heledas, 31 Ribajo
sūnus Itajas iš Benjamino Gibejos, piratonitas Benajas, 32
Hurajas iš Gaso klonių, arbatitas Abielis, 33 baharumitas
Azmavetas, salbonitas Elijabas, 34 gizonitas Hasemas,
hararitas Sagio sūnus Jonatanas, 35 hararitas Sakaro
sūnus Ahijamas, Urio sūnus Elifalas, 36 mecheratitas
Heferis, pelonitas Ahijas, 37 karmelitas Hezras, Ezbajo
sūnus Narajas, 38 Natano brolis Joelis, Hagrio sūnus
Mibharas, 39 amonitas Zelekas; Berotitas Naharajas,
Zerujos sūnaus Joabo ginklanešis, 40 Itritai Garebas ir
Iras, 41 hititas Urijas, Alajo sūnus Zabadas, (2 Sam 11,3)

42 rubenitas Sizo sūnus Adinas, rubenitų vadas ir
trisdešimties viršininkas, 43 Mako sūnus Hananas ir
mitnitas Josafatas, 44 asteratitas Uzijas, aroerito Hotamo
sūnūs Samas ir Jejielis, 45 Simrio sūnus Jedijaelis ir jo
brolis tizitas Johas, 46 mahovitas Elielis Elnamo sūnūs
Jeribajas ir Josavijas, moabitas Itmas, 47 Elielis, Obedas
ir mezobaitas Jasielis.

———

Kas Samuelio knygoje aprašyta apie Dovydo vargus, persekiojant jį Sauliui, čia neminima. Dovydo sandora su visu Izraeliu ir jo paskelbimas karaliumi, aprašyta trumpai. Sąrašas Dovydo karžygių yra labai panašus į 2 Sam 23 sąrašą.

12 skyrius
DOVYDO DRAUGAI IR KARININKAI 1-40

1 Čia kalbama apie karžygius, kurie atėjo pas Dovydą
į Ziklagą, kai jis dar turėjo slėptis nuo Kiso sūnaus
Sauliaus; jie priklausė prie drąsiųjų karžygių ir padėjo
jam kovose. (1 Sam 27,6) 2 Ginkluoti lankais jie sugebėjo
dešiniąja ir kairiąja ranka svaidyti akmenis ir šaudyti
strėlėmis; jie buvo Sauliaus giminaičiai iš Benjamino
padermės. (1 Ch 8,40) 3 Ahiezeris buvo jų vadas, jo
padėjėjas — Joasas, abu Semajo sūnūs iš Gibejos;
Azmaveto sūnūs Jezielis ir Peletas; Berakas ir anatotitas
Jehus; 4 gibeonitas Ismajas, — karžygys trisdešimties ir jų
viršininkas; 5 Jeremijas, Jahazielis, Johananas ir
gederitas Jozabadas, 6 Eluzajas, Jerimotas, Bealijas,
Semarijas ir harufitas Sefatijas; (1 Ch 25,18) 7 Elkanas,
Isijas, Azarelis, Joezeris ir Jasobeamas, korhitai;
Jerohamo sūnūs Joelas ir Zebadijas iš Gedoro.

8 Dovydui besislapstant tyruose, jo pusėn perėjo
Gado padermės narsūs vyrai, patyrę kariai, tinkami karo
žygiui, — sugebą vartoti skydą ir ietį. Savo narsumu jie
prilygo liūtui, o eiklumu — kalnų gazelei. (2 Sam 2,18) 9
Vyriausias jų buvo Ezeris; visi kiti čia sužymėti eilėje

pagal jų užimamą vietą: Obadijas, Eliabas, 10 Mismanas,
Jeremijas, 11 Atajas, Elielis, 12 Johananas, Elzabadas, 13
Jeremijas, Machbanajas. 14 Šitie buvo gaditų
kariuomenės karininkai, vadovavę nuo šimto iki
tūkstančio kareivių vienetams. 15 Jie persikėlė per
Jordaną, kai upė išsiliejo iš savo krantų pirmą metų
mėnesį, ir privertė trauktis visus iš slėnių į rytus ir į
vakarus. 16 Kai kurie iš Benjamino ir Judėjos karių atėjo į
Dovydo tvirtovę. 17 Dovydas išėjo jų pasitikti ir kalbėjo
jiems: „Jei atėjote pas mane taikingu tikslu, norėdami
man padėti, aš nuoširdžiai priimsiu jus, o jei atėjote mane
išduoti priešams, nors aš jums nieko blogo nepadariau,
tegul mūsų tėvų Dievas mato ir teisia!" 18 Tuomet Dievo
Dvasia veikė Amasają, trisdešimties viršininką, ir jis tarė:
„Dovydai, Jesės sūnau, mes tavo ir su tavimi! Taika,
taika tau ir taika tavo talkininkams, nes tau padeda tavo
Dievas!" Tuomet Dovydas juos priėmė ir paskyrė savo
kariuomenės dalinių viršininkais.

19 Ir iš Manaso padermės kai kurie persimetė į
Dovydo pusę, kai jis atžygiavo su filistėnais prieš Saulių.
Tačiau jis nekovojo drauge su jais, nes, pasitarę filistėnų
kunigaikščiai , pasiuntė jį atgal, sakydami: „Mokėdamas
mūsų galvomis, jis pereis į savo valdovo Sauliaus pusę".
20 Dovydui žygiuojant į Ziklagą, iš Manaso pusės perėjo:
Adnas, Jozabadas, Jedijaelis, Michaelis, Jozabadas,
Elihus ir Ziletajas, Manaso tūkstantininkai. 21 Jie padėjo
Dovydui prieš užpuolikus, nes jie visi buvo narsūs vyrai ir
kariuomenės vadai. 22 Kasdien dalis jų ateidavo pas
Dovydą padėti; susidarė didelis skaičius, lyg Dievo
kariuomenė.

23 Dovydui esant Hebrone, didelis skaičius ginkluotų
karių atvyko jam padėti perimti Sauliaus karalystę pagal
Viešpaties pažadą. 24 Judėjos ginkluotų vyrų skydais ir
ietimis buvo šeši tūkstančiai aštuoni šimtai; 25 Simeono
— septyni tūkstančiai šimtas; 26 Levio — keturi
tūkstančiai šeši šimtai. 27 Be to, aronitų vadas Jojadas su

trimis tūkstančiais septyniais šimtais; (2 Kar 11,9) 28
Zadokas, narsus ir pasižymėjęs jaunuolis, ir jo tėvo
giminių dvidešimt du vadai; (2 Sam 15,24; 1 Ch 5,34) 29
Benjamino, Sauliaus giminaičių, — trys tūkstančiai; ligi
to laiko jų dauguma buvo ištikimi Sauliui. 30 Efraimo —
dvidešimt tūkstančių aštuoni šimtai narsių, pagarsėjusių
vyrų; 31 pusė Manaso padermės — aštuoniolika
tūkstančių, sąrašuose išvardintų, atvyko paskelbti
Dovydą karaliumi. 32 Isacharo vyrų, kurie to laikotarpio
reikšmę suvokė ir suprato, kaip Izraelis turi laikytis,
atvyko du šimtai viršininkų su visais savo kariais; 33
Zabulono tinkamai paruoštų, patikimų ir ginkluotų karių
— penkiasdešimt tūkstančių, pasiryžusių padėti
Dovydui. 34 Neftalio — tūkstantis vadų ir trisdešimt
septyni tūkstančiai ginkluotų vyrų skydais ir ietimis; 35
Dano paruoštų kovai karių — dvidešimt aštuoni
tūkstančiai šeši šimtai; 36 Asero tinkamų karo žygiui
karių — keturiasdešimt tūkstančių; 37 Rytų Jordano
rubenitų, gaditų ir pusė Manaso padermės, tinkamai
ginkluotų karių — šimtas dvidešimt tūkstančių.

38 Visi šitie kariai buvo paruošti kovai ir atėjo į
Hebroną, pasiryžę paskelbti Dovydą viso Izraelio
karaliumi. Visi izraelitai buvo vieningai nusiteikę
Dovydo paskyrimu karaliumi. 39 Pas Dovydą jie buvo
tris dienas, vaišindamiesi su savo broliais, kurie buvo
paruošę tą susitikimą. 40 Net kaimynai iš Isacharo,
Zabulono ir Neftalio asilais, kupranugariais, asilėnais ir
jaučiais gabeno jiems maisto: spaustų figų, džiovintų
vynuogių, vyno aliejaus, galvijų ir avių; džiaugsmas
viešpatavo visame Izraelyje.

Patarlė sako: „Pažinsi draugą nelaimėje". Geriausieji draugai yra tie, kurie neapleidžia nelaimėje. Kai Saulius persekiojo Dovydą, prie jo atėjo 600 vyrų, kurie vargo taip kaip ir jis. (1 Sam 22) Bet po Isboseto mirties atėjo

šimtai tūkstančių karių įstatyti Dovydą viso Izraelio karaliumi.

13 skyrius

BANDYMAS PERKELTI SANDOROS SKRYNIĄ 1-14

1 Dovydas, pasitaręs su tūkstantininkais, šimtininkais
ir visais vadais, (2 Sam 6,1-11) 2 visiems susirinkusiems
tarė: „Jei jūs sutinkate ir, jei tai būtų Viešpaties, mūsų
Dievo, valia, siųskite pasiuntinius savo broliams
izraelitams ir jų tarpe gyvenantiems kunigams bei
levitams į miestus ir į jų ganyklas, kad susirinktų pas mus,
3 ir parsigabenkime Sandoros skrynią, nes Sauliaus
dienomis mes ja nesirūpinome". 4 Visi susirinkusieji tam
pritarė, nes visai tautai patiko tas pasiūlymas. 5 Dovydas
sušaukė visą Izraelį nuo Egipto Sihoro iki Hamato
pargabenti Sandoros skrynią iš Kirjatjearimo. 6 Dovydas
ir visas Izraelis nuvyko į Baalą — Kirjatjearimą, kuris
priklausė Judėjai, atgabenti Dievo skrynią, kuri
vadinama Viešpaties vardu; virš jos cherubai. (Joz 15,9) 7
Paėmę Dievo skrynią iš Abinadabo namų, vežė ją
naujame vežime, Uzas ir Ahijas vairavo. 8 Dovydas ir visi
izraelitai džiūgavo ir garbino Dievą giesmėmis ir lyrų,
kanklių, arfų, būgnų ir trimitų garsais. 9 Jiems pasiekus
Kidono klojimą, Uzas ištiesė ranką, norėdamas prilaikyti
skrynią, nes jaučiai vos neapvertė jos. 10 Tuomet
Viešpaties rūstybė užsidegė prieš Uzą. Už tai Dievas jį
nubaudė, nes jis palietė Sandoros skrynią. Jis mirė ten pat
Dievo akivaizdoje. 11 Dovydas liūdėjo, netekęs Uzo; ta
vieta iki šios dienos vadinama Perez-Uza. 12 Dovydas
išsigandęs tarė: „Kaip aš galiu išdrįsti parsigabenti Dievo
skrynią pas save?" 13 Dovydas nebeleido vežti skrynios į
Dovydo miestą; ji buvo nuvežta į gitito Obededomo
namus, 14 ir pasiliko ten tris mėnesius. Viešpats laimino
Obededomo namus ir visa, ką jis turėjo.

Kai tautos sostinė Jeruzalė buvo sutvarkyta ir sustiprinta, Dovydas panoro atgabenti Sandoros skrynią į sostinę. Jo patarėjai jam pritarė. Atžymėti tam įvykiui, jis sukvietė valdininkus į sostinę iš viso Izraelio, — visą tautą. Sandoros skrynią gabeno labai iškilmingai naujame vežime. Sandoros skrynia privalėjo būti levitų nešama, o ne vežama. Uzas ištiesė ranką skrynią tik prilaikyti ir mirė. Tas sugadino visą nuotaiką ir iškilmes. Taip yra parašyta 2 Sam 6.

14 skyrius

DOVYDO ŠEIMA, IR KARAS SU FILISTĖNAIS 1-17

1 Tyro karalius Hiramas siuntė pasiuntinius pas Dovydą; taip pat buvo pasiųsta kedro medžių, mūrininkų bei statybininkų, kad jie pastatytų Dovydui namus. (2 Sam 5,11-25) 2 Dovydas suprato, kad Viešpats patvirtino jį Izraelio karaliumi ir, jam viešpataujant, iškėlė Izraelį į pirmaujančią valstybę.

3 Jeruzalėje Dovydas vedė daugiau žmonų ir susilaukė daugiau sūnų bei dukterų. 4 Ten gimė jo vaikai: Samuas, Natanas, Sobabas, Saliamonas, 5 Ibharas, Elisuvas, Elpeletas, 6 Nogas, Nefegas, Jafijas, 7 Elisamas, Belijadas ir Elifeletas. (1 Ch 3,5-9; 2 Sam 5,14-16)

8 Filistėnai išgirdę, kad Dovydas pateptas Izraelio karaliumi, sukilo Dovydo ieškoti. Dovydas, tai išgirdęs, su kariuomene išėjo prieš juos. 9 Filistėnai atžygiavę puolė ir užėmė Refaimo slėnį. 10 Dovydas klausė Dievo: „Ar man pulti filistėnus? Ar aš laimėsiu?" Viešpats jam atsakė: „Žygiuok, laimėsi!" 11 Jis, nužygiavęs į Baalperazimą, juos nugalėjo. Dovydas tarė: „Dievo valia aš pralaužiau priešų eiles, kaip vanduo pralaužia pylimą". Todėl ta vieta pavadinta Baalperazimu. 12 Filistėnai ten paliko savo stabus, kuriuos Dovydas įsakė sudeginti. (5 M 7,5,25)

13 Filistėnai dar kartą puolė slėnį. 14 Dovydas vėl klausė Dievą. Dievas jam atsakė: „Nesivyk jų! Apsupk juos ir pulk prie balzamo medžių. 15 Išgirdęs šlamesį

balzamo medžių viršūnėse, pulk juos, Aš būsiu tavo
priekyje ir padėsiu sunaikinti filistėnų kariuomenę". 16
Dovydas padarė, kaip Dievas jam įsakė. Nugalėjęs
filistėnų kariuomenę, persekiojo ją nuo Gibeono iki
Gezerio. 17 Dovydo vardas išgarsėjo visose šalyse; visos
tautos pajuto baimę Viešpačiui.

———

Izraelio karaliui turėti daug žmonų buvo priešinga Dievo įstatymui, bet anų laikų papročiais tai buvo leidžiama. Dovydas nugalėjo du kartu filistėnus, kaip pasakyta 2 Sam 5. Dovydas klausė Viešpatį dėl karo prieš filistėnus, bet ar jam galima turėti daug žmonų, jis nesiteiravo Viešpaties.

15 skyrius
SANDOROS SKRYNIA ATGABENTA Į JERUZALĘ
1-29

1 Dovydas pasistatė namus Jeruzalėje. Paruošęs vietą
ir ištiesęs palapinę Dievo skryniai, 2 Dovydas įsakė:
„Niekam nevalia nešti Dievo skrynios, tik levitams, nes
juos Viešpats parinko skryniai nešioti ir Jam amžinai
tarnauti". 3 Buvo sušaukti visi izraelitai į Jeruzalę
atgabenti Viešpaties skrynią į jai paruoštą vietą.
4 Dovydas sušaukė Arono palikuonis ir levitus: 5
Kohato palikuonių: vyriausiąjį vadą Urielį ir jo gimines —
šimtą dvidešimt; 6 Merario palikuonių: vyriausiąjį vadą
Asają ir jo gimines — du šimtus dvidešimt; 7 Gersono
palikuonių: vyriausiąjį vadą Joelį ir jo gimines — šimtą
trisdešimt; 8 Elizafano palikuonių: vyriausiąjį vadą
Semają ir jo gimines — du šimtus; 9 Hebrono palikuonių:
vyriausiąjį vadą Elielį ir jo gimines — aštuoniasdešimt; 10
Uzielio palikuonių: vyriausiąjį vadą Aminadabą ir jo
gimines — šimtą dvylika.
11 Po to Dovydas pasikvietė kunigus Zadoką ir
Abjatarą bei levitus: Urielį, Asają, Joelį, Semają, Elielį ir
Aminadabą (2 Sam 15,29) 12 ir jiems tarė: „Jūs esate

levitų šeimų vadai; būkite šventi jūs ir jūsų broliai, kad
galėtumėte atgabenti Viešpaties, Izraelio Dievo, skrynią į
vietą, kurią jai paruošiau. 13 Kadangi pirmą kartą jūsų
nebuvo, Viešpats, mūsų Dievas, nubaudė mirtimi vieną iš
mūsų dėl to, kad mes nesilaikėme nustatyto reikalavimo".
(1 Ch 13,9-10) 14 Kunigai ir levitai pasišventė atgabenti
Viešpaties, Izraelio Dievo, skrynią. 15 Levitai, užsikėlę
Dievo skrynią ant pečių, kaip Mozė, vykdydamas
Viešpaties Žodį, buvo įsakęs, nešė ją į palapinę. (2 M
25,14; 4 M 4,15)

16 Dovydas įsakė levitų vadams paskirti brolius
giesmininkus su muzikos instrumentais: arfomis,
kanklėmis ir lyromis skambinti, nešant Sandoros skrynią.
17 Levitai paskyrė Joelio sūnų Hemaną, Berekijo sūnų
Asafą; iš meraritų — Kusajo sūnų Etaną; 18 su jais
sekančios eilės tarnautojus: Zachariją, Jazielį,
Semiramotą, Jehielį, Unį, Eliabą, Benają, Maseją,
Matitiją, Elifelehą, Mikneją ir vartininkus Obededomą ir
Jejielį. 19 Muzikai Hemanas, Asafas ir Etanas skambino
žalvariniais cimbolais, (1 Ch 6,18,24,29; 25,1) 20
Zacharijas, Azielis, Semiramotas, Jehielis, Unis, Eliabas,
Masejas ir Benajas skambino arfomis. 21 Matitijas,
Elifelebas, Miknejas, Obededomas, Jejielis ir Azazijas
skambino kanklėmis seminitų gaida. 22 Kenanijas buvo
levitų muzikos vadovas, nes jis pats buvo muzikos
žinovas. 23 Berechijas ir Elkanas buvo Sandoros skrynios
sargybiniai. 24 Kunigai: Sebanijas, Jozafatas, Netanelis,
Amasajas, Zacharijas, Benajas ir Eliezeris trimitavo prie
Dievo skrynios. Obededomas ir Jehijas buvo Sandoros
skrynios sargybiniai.

25 Dovydas, Izraelio vyresnieji ir tūkstantininkai ėjo
linksmai nusiteikę atgabenti Viešpaties Sandoros
skrynios iš Obededomo namų. (2 Sam 6,12-16) 26
Kadangi Dievas lydėjo levitus, nešusius Viešpaties
Sandoros skrynią, tai padėkai jie aukojo septynis jaučius
ir septynis avinus. 27 Dovydas vilkėjo plonos drobės
apsiaustą, kaip visi levitai, kurie nešė skrynią,

giesmininkai ir Kenanijas, kuris vadovavo chorui ir
orkestrui; Dovydas vilkėjo dar ir lininį efodą. 28 Taip
izraelitai gabeno Viešpaties Sandoros skrynią
džiūgaudami, rago, trimitų, cimbolų, arfų ir kanklių
garsams palydint. 29 Kai Viešpaties Sandoros skrynia
pasiekė Dovydo miestą, Sauliaus duktė Michala,
žiūrėdama pro langą, pamatė karalių Dovydą linksmai
šokinėjantį, ji pasipiktino jo elgesiu.

Dovydas suprato ir įsitikino, kad gabenant Sandoros skrynią prasilenkta su nuostatais. (2 M 25,14; 4 M 4,15) Tad antrą kartą gabenant ją, jis stengėsi daryti taip, kaip įstatyme parašyta. Sandoros skrynią atgabeno labai iškilmingai, pakilia nuotaika ir džiaugėsi, kaip 2 Sam 6,12-16 sakyta.

16 skyrius

SANDOROS SKRYNIA PADĖTA JOS VIETOJE 1-6, PADĖKOS ŠVENTĖ 7-43

1 Įnešę Dievo skrynią į palapinę ir pastatę ją į vietą,
kurią jai Dovydas paruošė, jie aukojo deginamąsias ir
padėkos aukas Dievo akivaizdoje. (2 Sam 6,17-19) 2
Dovydas, baigęs aukoti deginamąsias ir padėkos aukas,
palaimino tautą Viešpaties vardu 3 ir išdalino visiems
izraelitams, vyrams ir moterims, kiekvienam po duonos
kepalą, mėsos gabalą ir vynuogių pyragaitį.

4 Dalį levitų Dovydas paskyrė prie Sandoros skrynios
reikšti pagarbą ir padėką Viešpačiui, Izraelio Dievui: 5
Asafą vyriausiu, jo pavaduotoją Zachariją; Jejielį,
Semiramotą, Jehielį, Matitiją, Eliabą, Benają,
Obededomą ir Jejielį groti muzikos instrumentais —
arfomis ir kanklėmis; 6 Kunigą Benają ir Jahazielį nuolat
trimituoti prie Sandoros skrynios, Asafui skambinant
cimbolais.

7 Tą dieną Asafas, Dovydui įsakius, pirmą kartą su
broliais giedojo padėkos giesmę Viešpačiui: (Ps 105,1-15)
8 „Dėkokite Viešpačiui, šaukitės Jo vardo! Skelbkite
tautose Jo darbus! 9 Giedokite Jam, skambinkite Jam!
Praneškite visus Jo stebuklus! 10 Garbinkite Jo šventąjį
vardą! Tegul džiaugiasi širdis tų, kurie ieško Viešpaties!
11 Siekite Viešpaties ir Jo pagalbos! Nuolat garbinkite Jį!
12 Atsiminkite Jo stebuklus, kuriuos Jis yra padaręs, Jo
ženklus ir Jo sprendimus! 13 Jūs, Jo tarno Abraomo
palikuonys, Jokūbo sūnūs, Jo išrinktieji! 14 Jis Viešpats,
mūsų Dievas; visoje žemėje galioja Jo sprendimai. 15
Atsiminkite per amžius Jo Sandorą, — Žodį, kurį Jis davė
tūkstančiui kartų, 16Sandorą, kurią Jis padarė su
Abraomu, ir ją priesaika patvirtino Izaokui. 17 Jis
patvirtino ją Jokūbui įstatymu, Izraeliui amžina
sutartimi: 18 ‚Aš tau duosiu Kanaano šalį — paveldėjimą,
jūsų tėvonystę'. 19 Jie buvo negausūs skaičiumi, tik
ateiviai joje. 20 Jie keliavo iš tautos į tautą, iš vienos
karalystės į kitą. 21 Jis niekam neleido jų skriausti,
sudraudė net karalius: (1 M 12,17; 20,3; 26,9) 22
‚Nelieskite mano pateptųjų ir mano pranašams
nedarykite blogo!' (Ps 96) 23 Visos šalys giedokite
Viešpačiui! Kasdien skelbkite Jo išgelbėjimą, 24 Jo garbę
ir Jo stebuklus visoms tautoms. 25 Didis yra Viešpats,
didi Jo galybė ir garbė! 26 Visi tautų dievai yra stabai;
Viešpats sukūrė visatą. 27 Garbė ir didybė supa Jį, galia ir
džiaugsmas su Juo. 28 Tautos, pripažinkite Viešpačiui
garbę ir galybę! (Ps 29,1-2) 29 Pripažinkite Viešpaties
garbingą vardą! Aukokite Jam! Suklupkite prieš Viešpatį
šventiškai pasipuošę! 30 Visa žemė tesudreba prieš Jį!
Tvirtai stovi pasaulis. 31 Dangus ir žemė džiūgaukite!
Tegul skamba tautose: ‚Viešpats karaliauja!' 32 Tegul
šniokščia jūra ir kas joje! Tegul linksminasi laukas ir visa,
kas jame! 33 Krykštaukite, miško medžiai, Viešpaties
akivaizdoje, nes Jis ateis žemės teisti! (Ps 106,1,47-48) 34
Dėkokite Viešpačiui, nes Jis geras, ir Jo malonė amžina!
35 Šaukite: ‚Išvaduok mus, Dieve, mūsų Gelbėtojau!

Surink mus ir išlaisvink iš tautų vergijos, kad dėkotume
Tavo šventajam vardui ir garbintume Tave! 36 Garbė
Viešpačiui, Izraelio Dievui, per amžius!'" Visa tauta tarė
„Amen" ir garbino Viešpatį. (Ps 41,14)
37 Dovydas paskyrė Asafą ir jo brolius nuolat
tarnauti prie Viešpaties Sandoros skrynios, kaip
reikalavo kasdieninės pareigos; 38 taip pat Obededomą
bei jo brolius, šešiasdešimt aštuonis; Obededomas,
Jedutuno sūnus, ir Hosas buvo vartininkai. 39 Kunigą
Zadoką ir jo brolius kunigus paskyrė prie Viešpaties
padangtės Gibeono aukštumoje; (1 Ch 21,29) 40 jie
nuolat, rytą ir vakare, aukos Viešpačiui deginamąsias
aukas ant deginamojo aukuro ir vykdys visa, kas parašyta
Viešpaties įstatyme, kuris duotas Izraeliui; (2 M 29,38-39)
41 Hemaną, Jedutuną ir kitus, pažymėtus vardais, —
giedoti: „Dėkokite Viešpačiui, nes Jo malonė amžina". 42
Hemanas ir Jedutunas turėjo trimitus, cimbolus ir kitus
instrumentus giesmėms palydėti. Jedutuno sūnūs buvo
paskirti vartininkais. 43 Po to visi išsiskirstė į savo namus;
Dovydas nuėjo pasveikinti savo namiškių.

Kai Sandoros skrynią padėjo jai skirtoje vietoje, paruoštoje palapinėje, Dovydas labai džiaugėsi; dalino visiems žmonėms maistą: duoną, mėsą ir pyragaičius. Taipgi aukojo deginimo ir padėkos aukas. Šventovė dar nebuvo pastatyta; Mozės pagaminta padangtė ir aukuras buvo Gibeone, tad ir aukas ten aukojo. Dovydas įsakė tinkamai elgtis su Sandoros skrynia ir įteikė giedotojams giesmę šiai progai jo paties parašytą. Kai kas šiai giesmei buvo paimta iš psalmės 105 ir kitų psalmių.

17 skyrius
DOVYDUI PAŽADAMA KARALYSTĖ, DOVYDO PADĖKA 1-27

1 Gyvendamas savo rūmuose, Dovydas tarė pranašui
Natanui: „Aš gyvenu kedro rūmuose, o Viešpaties

Sandoros skrynia — palapinėje!" (2 Sam 7) 2 Natanas
atsakė Dovydui: „Daryk visa, ką manai, nes Dievas yra
su tavimi". 3 Tą pačią naktį Viešpats tarė Natanui: 4 „Eik
ir pasakyk mano tarnui Dovydui: ‚Tu nestatysi man
šventovės!' 5 Aš negyvenau namuose nuo tos dienos, kai
išvedžiau Izraelį iš Egipto iki šiol, keliavau iš palapinės į
palapinę, iš gyvenvietės į gyvenvietę. 6 Ar aš, keliaudamas
su Izraeliu, esu pasiskundęs kuriam Izraelio valdovui,
kuris valdė mano tautą: ‚Kodėl man nepastatėte kedrinių
namų?' 7 Sakyk mano tarnui Dovydui: ‚Aš tave paėmiau
iš ganyklos, nuo bandos, kad būtum vadas mano tautai,
Izraeliui. 8 Aš buvau su tavimi visur, kur tik tu ėjai;
sunaikinau visus tavo priešus; tavo vardą iškelsiu žemės
didžiūnų vardo lygiui. 9 Aš paskyriau žemėje vietą savo,
Izraelio, tautai ir ją įsodinau, kad ji gyventų savo vietoje ir
nebūtų stumdoma ir spaudžiama engėjų, kaip anksčiau,
10 teisėjams valdant Izraelį. Aš pažeminsiu visus tavo
priešus; Aš pareiškiu, kad Aš tau įkursiu namus. 11 Tavo
amžiui pasibaigus, iškeliavus į amžinybę, Aš iškelsiu
vieną tavo palikuonių ir padarysiu jį galingu karaliumi —
amžina dinastija. 12 Jis pastatys mano garbei namus, o Aš
patvirtinsiu jo sostą amžiams. (1 Ch 22,10; 28,6) 13 Aš
būsiu jo Tėvas, o jis bus mano sūnus; mano malonė
nepaliks jo, kaip paliko tavo pirmtaką (Saulių). 14 Jis
tvarkys mano tautą ir karalystę amžinai'". 15 Natanas
pranešė Dovydui šitą apreiškimą.

16 Karalius Dovydas, įėjęs ir atsisėdęs šventovėje,
meldėsi: „Aš ir mano giminė neverti esame, Viešpatie,
kad mus iki čia vedei. (1 M 32,11) 17 Bet to dar negana.
Dieve! Tu kalbėjai apie mano palikuonių ateitį ir
nušvietei gyvenimą ateinančių kartų. Viešpatie Dieve! 18
Ką gi aš begaliu sakyti? Būdamas tavo tarnas, esu taip
įvertintas! 19 Bet Tu, Viešpatie, mane pažįsti; Tu visa tai
padarei savo didybe ir apreiškei man, savo tarnui, tuos
didžius dalykus. 20 Viešpatie, nėra nieko Tau lygaus ir
nėra jokio kito Dievo, tik Tu vienas, kaip mes girdėjome
savo ausimis. 21 Ar yra kita tokia tauta ant žemės, kuri

prilygtų Tavo tautai, Izraeliui, kurią Dievas būtų išlaisvinęs didžiais ir ypatingais veiksmais? Tu išvarei kitas tautas ir padarei vietos savo išvaduotai tautai iš Egipto vergijos.
22 Tu, Viešpatie, išsirinkai Izraelio tautą visiems amžiams ir tapai jos Dievu.
23 Dabar, Viešpatie, tegul Tavo pažadas, duotas Tavo tarnui Dovydui ir jo giminei galioja amžinai; įvykdyk, ką žadėjai ir
24 Tavo didingas vardas skambės per amžius — ‚Pulkų Viešpats yra Izraelio Dievas'; Tavo tarno Dovydo giminė tegul pasilieka Tavo globoje.
25 Tu, Dieve, apreiškei man, kad mano dinastija valdys Izraelį, todėl aš, Tavo tarnas, išdrįstu melstis Tavo akivaizdoje.
26 Viešpatie, Tu esi tikrasis Dievas ir davei man tą pažadą.
27 Meldžiu, laimink mano palikuonius, kad jie visados būtų Tavo globoje. Tu, Viešpatie, juos laiminai; Tavo palaima juos lydės amžinai."

Dovydui buvo nemalonu gyventi kedriniuose rūmuose, kai tuo metu Sandoros skrynia buvo palapinėje. Dovydas panoro jai statyti didingą šventovę. Jis pasakė apie tai pranašui Natanui. Pranašas pritarė Dovydui, bet nakties metu Dievas įsakė pranašui pasakyti Dovydui, kad Jis, Viešpats, visur vedžiojęs Izraelį, nereikalauja statyti Jam didingų pastatų; Jis ir toliau rūpinsis Izraeliu ir Dovydu; Jis įkurs Dovydui amžinus namus. Bet tuo nesakoma, kad Jam negalima statyti puošnios šventovės. Dovydas tegul nestato jos, nes jis yra karys, praliejęs daug kraujo. Jo sūnus bus taikos vyras; jis pastatys šventovę. Dovydas dėl to buvo labai paveiktas. Jis nuėjo į šventovę ir prie Sandoros skrynios nuoširdžiai meldėsi už viską dėkodamas. Palygink šį aprašymą su 2 Sam 7 skyriumi.

18 skyrius
DOVYDAS LAIMI KARUS 1-17

1 Dovydas, nugalėjęs filistėnus, atėmė iš jų Gatą ir jam priklausomus miestelius. (2 Sam 8)
2 Nugalėjęs Moabą,

jis padarė moabitus savo pavaldiniais ir privertė mokėti
jam duoklę. 3 Po to Dovydas užpuolė ir nugalėjo Hamato
krašte Zobos karalių Hadadezerį; jis kariavo norėdamas
išplėsti savo valdžią iki Eufrato upės. 4 Dovydas paėmė į
nelaisvę tūkstantį kovos vežimų, septynis tūkstančius
raitelių ir dvidešimt tūkstančių pėstininkų. Jis sužalojo
kovos vežimų arkliams kojas, sau pasiliko šimtą vežimų
su arkliais. 5 Damasko sirai atvyko į pagalbą Zobos
karaliui Hadadezeriui; Dovydas kovoje juos nugalėjo,
žuvo dvidešimt du tūkstančiai sirų. 6 Po to Dovydas įvedė
įgulas į Damaską. Sirai tapo Dovydo pavaldiniais ir
mokėjo jam duoklę. Viešpats laimino Dovydą pergale; jis
visur laimėjo. 7 Dovydas paėmė auksinius skydus,
kuriuos nešiojo Hadadezerio tarnai, ir juos atgabeno į
Jeruzalę. 8 Iš Tibhato ir Kuno, Hadadezerio
miestų,dovydas parsigabeno labai daug žalvario. Iš jo
Saliamonas padirbdino baseiną, kolonas ir žalvarinius
šventovės reikmenis. (1 Kar 7,23)

9 Hamato karalius Tous, išgirdęs kad Dovydas
nugalėjo Zobos karaliaus Hadadezerio kariuomenę, 10
siuntė savo sūnų Hadoramą pasveikinti karalių Dovydą,
laimėjusį karą prieš Hadadezerį. Tous dažnai kariaudavo
su Hadadezeriu. Jis atsiuntė auksinių, sidabrinių ir
žalvarinių indų. 11 Tuos daiktus karalius Dovydas
paskyrė Viešpačiui kartu su parsigabentu sidabru ir
auksu iš edomitų, moabitų, amonitų, filistėnų ir
amalekitų.

12 Zerujos sūnus Abisajas sumušė edomitus Druskos
slėnyje; žuvo aštuoniolika tūkstančių. 13 Jis įvedė įgulas į
Edomą. Edomitai tapo Dovydo pavaldiniais. Viešpats
leido Dovydui visur laimėti.

14 Dovydas karaliavo visame Izraelyje; teisingai ir
sąžiningai valdė savo tautą. 15 Zerujos sūnus Joabas
buvo kariuomenės vadas, o Ahiludo sūnus Jozafatas —
metraščių vedėjas. 16 Ahitubo sūnus Zadokas ir Abjataro
sūnus Ahimelekas buvo kunigai, o Savsas — sekretorius.
(1 Ch 24,6) 17 Jehojado sūnus Benajas buvo keretitų ir

peletitų viršininkas, o Dovydo sūnūs buvo aukšti pareigūnai karaliaus tarnyboje.

———

Čia paminėtos Dovydo pergalės labai suglaustai. Kur tik Dovydas kariavo, visur jam sekėsi — Viešpats padėjo. Nugalėtus priešus Dovydas apiplėšė, kaip paprastai daroma kare. Dovydas sugebėjo užimtuose kraštuose išlaikyti taiką ir savo krašte vykdyti teisę.

19 skyrius

AMONITAI IŠNIEKINA DOVYDO PASIUNTINIUS, IZRAELITAI NUGALI AMONITUS IR SIRUS 1-19

1 Amonitų karalius Nahasas mirė, jo sūnus pradėjo
karaliauti jo vietoje. (2 Sam 10) 2 Dovydas, norėdamas
atsilyginti Nahaso sūnui Hanunui už jo tėvo padarytus
nuopelnus, siuntė pasiuntinius pas Hanuną su užuojauta,
tėvui mirus. Pasiuntiniams atvykus pas Hanuną, 3
amonitų kunigaikščiai tarė karaliui: "Ar manai, kad
Dovydas, pagerbdamas tavo tėvą, atsiuntė užuojautą per
pasiuntinius? Greičiausiai tam, kad ištirtų, išžvalgytų ir
iššnipinėtų šalį". 4 Hanunas liepė Dovydo tarnus suimti,
nuskusti jiems barzdas, nukirpti jų drabužius iki šlaunų ir
paleisti. 5 Dovydas, sužinojęs kas įvyko, pasiuntė vyrus jų
pasitikti. Pasiuntiniai buvo labai išniekinti. Karaliaus
siųsti vyrai pranešė: „Pasilikite Jeriche, kol atžels jūsų
barzdos; tada sugrįžkite". 6 Kai amonitai pasijuto įžeidę
Dovydą, Hanunas siuntė tūkstantį talentų sidabro
pasamdyti iš Mesopotamijos, Sirijos ir Zobos kovos
vežimų ir raitelių. 7 Jie pasamdė trisdešimt du tūkstančius
kovos vežimų ir Makos karalių su jo kariuomene. Jie
atvykę pasistatė stovyklas ties Medeba ir pasiruošė kovai,
o amonitai susirinko iš savo miestų kariauti. 8 Dovydas,
tai išgirdęs, pasiuntė Joabą su visa kariuomene ir
karžygiais. 9 Amonitai išsirikiavo kovai prie miesto

vartų, o karaliai, kurie atvyko padėti, stovėjo atvirame
lauke. 10 Joabas pamatė, kad prieš jį ruošiamas puolimas
iš priekio ir iš užpakalio; jis atrinko Izraelio rinktinius
karius ir išsirikiavo kautynėms prieš sirus. 11 Likusią
kariuomenę jis pavedė savo broliui Abisajui, kuris
išrikiavo vyrus prieš amonitus. 12 Joabas sakė broliui:
„Jei sirai bus stipresni už mane, tu ateisi man į pagalbą; o
jei amonitai bus stipresni už tave, tai aš tau padėsiu. 13
Būk drąsus, narsiai kovokime už savo tautą ir už savo
Dievo miestus! O Viešpats spręs teisingai". (1 Sam 3,18)
14 Kai Joabas su savo kariais puolė sirus, jie bėgo. 15
Amonitai pamatę, kad sirai bėga, irgi bėgo nuo jo brolio
Abisajo ir pasitraukė į miestą. Tuomet Joabas sugrįžo į
Jeruzalę.

16 Sirai, pamatę, kad Izraelis juos nugalėjo, siuntė
pasiuntinius ir parsivedė sirus, gyvenusius anapus
Eufrato. Hadadezerio kariuomenės vadas Sofachas
vadovavo kariuomenei. 17 Sužinojęs, kas dedasi
aplinkui, Dovydas surinko visus izraelitus, persikėlė per
Jordaną ir išsirikiavo kovai. Sirai taip pat pasiruošė kovai
su Dovydu. Užvirė kautynės. 18 Izraelis laimėjo. Sirai
bėgo nuo Dovydo; buvo sunaikinta septyni tūkstančiai
kovos vežimų ir keturiasdešimt tūkstančių pėstininkų;
žuvo ir kariuomenės vadas Sofachas. 19 Hadadezerio
vadai pamatę, kad jie Izraelio nugalėti, padarė taiką su
Dovydu ir tapo jo pavaldiniais. Sirai nebenorėjo toliau
padėti amonitams.

Kartais iš menko nesusipratimo ir įtarimo kyla vaidai ir nesantaika. Amonitai Dovydo gerą valią įtarė šnipinėjimu. Iš to kilo dideli karai. Apie tai labai panašiai aprašyta 2 Sam 10 skyriuje.

20 skyrius

RABA KRINTA, KARAI SU FILISTĖNAIS 1-8

1 Kitą pavasarį, tuo laiku, kai paprastai karaliai pradeda karus, Joabas, surinkęs kariuomenę, nusiaubė amonitų šalį ir apgulė Rabą; Dovydas buvo pasilikęs Jeruzalėje. Joabas nugalėjo Rabą ir ją sugriovė. (2 Sam 11,1; 12,26-31) 2 Dovydas paėmė jų karaliaus karūną, kuri svėrė talentą aukso, ir joje buvo brangių akmenų. Ta karūna buvo uždėta Dovydui ant galvos. Be to, jis išsigabeno labai daug grobio iš miesto. 3 Miesto gyventojus jis pastatė prie sunkių darbų: akmeninių pjūklų, geležinių kaplių ir kirvių. Taip Dovydas pasielgė su visais užimtais amonitų miestais. Vėliau Dovydas su visa kariuomene sugrįžo į Jeruzalę. (2 Sam 12,30-31)

4 Po to, prie Gezerio kilo karas su filistėnais. Tuomet husatitas Sibekajas nukovė Sipają milžinų palikuonį. Jie buvo nugalėti. (2 Sam 2,18-22) 5 Vėl kilus karui su filistėnais, Jairo sūnus Elhananas nukovė Lamį, gitito Goliato brolį, kurio ietis buvo kaip staklių riestuvas. 6 Po to dar kartą įvyko kova prie Gato. Ten buvo aukšto ūgio vyras, kuris turėjo po šešis pirštus ant kiekvienos rankos ir kojos; jis buvo kilęs iš milžinų. 7 Jam plūstant Izraelį, jį nukovė Jonatanas, Dovydo brolio Simejo sūnus. (1 Sam 17,10) 8 Šitie buvo kilę iš Gato milžinų; juos nužudė Dovydas ir jo kariai.

Apie tai plačiau aprašyta 2 Sam 11 ir 12 skyriuje. Filistėnai buvo nugalėti daug kartų, bet karai tęsėsi.

21 skyrius

TAUTOS SUSKAITYMAS IR DIEVO BAUSMĖ 1-30

1 Šėtonas sukurstė Izraelio karalių Dovydą suskaičiuoti tautą. (2 Sam 24) 2 Dovydas įsakė Joabui ir kitiems kariuomenės vadams: „Eikite, suskaičiuokite izraelitus nuo Bersebos iki Dano ir atneškite man

davinius, kad žinočiau jų skaičių!" 3 Joabas atsakė:
„Tegul Viešpats prideda prie savo žmonių šimtą kartų
tiek, kiek jų yra! Argi jie visi, mano valdove, karaliau,
nėra tavo žmonės? Kodėl, mano valdove, to reikalauji?
Kodėl sieki to, kas yra nusikaltimas?" (2 M 30,12) 4
Tačiau karalius pasiliko prie savo nuomonės ir privertė
Joabą vykdyti jo įsakymą. Joabas, perėjęs visą Izraelį,
sugrįžo į Jeruzalę. 5 Jis įteikė Dovydui tautos skaičiavimo
davinius. Izraelyje buvo milijonas ir šimtas tūkstančių
vyrų, tinkamų karui, o Judėjoje — keturi šimtai
septyniasdešimt tūkstančių. 6 Tačiau Levio ir Benjamino
padermių jis neskaičiavo, nes Joabui karaliaus įsakymas
buvo baisus nusikaltimas.

7 Dievui nepatiko izraelitų suskaičiavimas, Jis baudė
Izraelį. (1 Ch 27,24) 8 Dovydas tarė Dievui: „Labai
nusidėjau, taip darydamas. Maldauju, atleisk savo tarnui
kaltę, nes labai kvailai pasielgiau". 9 Viešpats kalbėjo
Gadui, Dovydo regėtojui: 10 „Eik ir sakyk Dovydui, kad
Viešpats sako: ‚Tris dalykus tau pasiūlau; pasirink vieną
iš jų, kurį įvykdysiu'". 11 Gadas, atėjęs pas Dovydą, jam
tarė: „Pasirink, ką nori: 12 trejus bado metus, bėgti nuo
savo priešų tris mėnesius, kai tavo priešų kardas
persekioja tave, arba kad Viešpaties kardas — maras
siaustų tris dienas krašte, Viešpaties angelui naikinant
izraelitus. Apsispręsk ir atsakyk, kad pasakyčiau tam,
kuris mane siuntė". 13 Dovydas atsakė Gadui: „Esu labai
prislėgtas. Mieliau pasiduočiau Viešpaties valiai, nes Jo
gailestingumas begalinis, tačiau į žmonių rankas
nenorėčiau patekti."

14 Viešpats siuntė marą Izraeliui; žuvo
septyniasdešimt tūkstančių vyrų. 15 Dievas siuntė angelą
Jeruzalę sunaikinti. Angelui pradėjus naikinimo darbą,
Viešpats, gailesčio apimtas, tarė angelui naikintojui:
„Gana! Nuleisk savo kardą!" Viešpaties angelas kaip tik
tuo laiku stovėjo prie jebusito Ornano klojimo. 16
Dovydas, pakėlęs savo akis, pamatė Viešpaties angelą,
stovintį tarp dangaus ir žemės, jo rankoje — nuogas

kardas, atkreiptas prieš Jeruzalę. Tuomet Dovydas ir
vyresnieji, apsivilkę ašutinėmis, parpuolė ant žemės. 17
Dovydas tarė: „Viešpatie, aš įsakiau suskaičiuoti tautą!
Aš nusikaltau, blogai pasielgiau; o ką šitie vargšai
padarė? Viešpatie, mano Dieve, meldžiu, bausk mane ir
mano šeimą, nebausk savo tautos!"
18 Tada Viešpaties angelas liepė Gadui, kad jis įsakytų
Dovydui eiti ir pastatyti Viešpačiui aukurą jebusito
Ornano klojime. 19 Dovydas paklausė Viešpaties
įsakymo ir nuėjo į 20 Ornano klojimą, kur kūlė kviečius.
Ornanas staiga pamatė angelą. Jo keturi sūnūs, kurie
buvo su juo, pasislėpė. 21 Jis, pamatęs ateinantį Dovydą,
išėjo iš klojimo, nusilenkė prieš jį ir parpuolė ant žemės.
22 Dovydas sakė Ornanui: „Duok man klojimą pastatyti
aukurą Viešpačiui; parduok man jį, užmokėsiu pilną
kainą, kad tik galėčiau išgelbėti savo tautą". (4 M 25,8) 23
Ornanas atsakė Dovydui: „Mano valdove, karaliau, imk
ir daryk, kaip tau atrodo geriausia. Jaučius
deginamosioms aukoms, kuliamuosius velenus malkoms
ir kviečius valgomajai aukai — viską tau duodu". 24
Karalius Dovydas atsakė Ornanui: „Ne, aš noriu pirkti už
pilną kainą; aš negaliu imti ir aukoti Viešpačiui, kas tau
priklauso; aukoti deginamąją auką, kuri man nieko
nekaštuoja". 25 Dovydas sumokėjo už tą vietą šešis
šimtus auksinių šekelių. 26 Po to Dovydas pastatė aukurą
Viešpačiui ir aukojo deginamąsias bei padėkos aukas.
Viešpatį šaukiant, Jis atsakė ugnimi iš dangaus, kuri
nusileido ant deginamosios aukos aukuro. (1 Kar 18,24)
27 Tada Viešpats įsakė angelui paslėpti kardą. Jis įsakymą
įvykdė.
28 Kai Dovydas patyrė, kad Viešpats jį išklausė
jebusito Ornano klojime, jis ir vėliau ten aukodavo. 29
Viešpaties padangtė, kurią Mozė padirbdino tyruose, ir
deginamųjų aukų aukuras tuo metu buvo Gibeono
aukštumoje. (1 Ch 16,39) 30 Dovydas, bijodamas
Viešpaties angelo kardo, negalėjo nueiti į Gibeono
aukštumas.

———

Žiūrėk 2 Sam 24 skyriuje. Ten pasakyta kiek kitaip negu čia.

22 skyrius
DOVYDAS RUOŠIASI ŠVENTOVĖS STATYBAI 1-19

1 Dovydas tarė: „Čia bus Viešpaties Dievo namai ir
aukuras Izraelio deginamajai aukai!" (2 Ch 3,1) 2
Dovydas įsakė surinkti svetimšalius, kurie buvo Izraelio krašte; kai kuriuos jų jis paskyrė akmenskaldžiais paruošti tinkamų akmenų Dievo namams statyti. (2 Ch
2,16) 3 Dovydas parūpino daug geležies durų vinims bei apkaustymams ir tiek daug žalvario, kad negalėjo jo
pasverti; 4 taip pat ir kedrų rąstų be skaičiaus, nes Sidono ir Tyro gyventojai atgabeno Dovydui daugybę jų. 5
Dovydas tai darė galvodamas, kad jo sūnus Saliamonas yra jaunas ir nepritytęs, o Viešpačiui statomi namai privalo būti nepaprastai didingi, kad jų garsas pasiektų visas šalis; todėl Dovydas, prieš mirdamas, šventovės statybai atliko daugybę paruošiamųjų darbų. (1 Ch 29,1)
6 Dovydas, pasišaukęs savo sūnų Saliamoną, įsakė
jam statyti namus Viešpačiui, Izraelio Dievui. 7 Jis tarė
Saliamonui: „Mano sūnau, aš buvau sumanęs statyti namus Viešpaties, savo Dievo, garbei, (1 Ch 17,1-14; 28,2-
7) 8 bet Viešpats kalbėjo man: ‚Tu praliejai daug kraujo, vedei didelius karus. Tau nevalia statyti namų mano
garbei. 9 Tau gims sūnus; jis bus ramus vyras, nes Aš jam duosiu taikos laikotarpį — nebus karų; jo vardas bus
Saliamonas — Izraelyje bus ramu. 10 Jis pastatys namus mano garbei ir jis bus mano sūnus, o Aš būsiu jo Tėvas; jo
palikuonys karaliaus Izraelyje amžinai'. 11 Mano sūnau,
Viešpats telaimina tave, kad sėkmingai pastatytum Viešpaties, savo Dievo, namus, kaip Jis kalbėjo. 12 Tegul
Viešpats suteikia tau išminties ir gabumų ir paskiria tave Izraelio valdovu; tik laikykis Viešpaties, savo Dievo,
įstatymų. 13 Tau seksis, jei atidžiai vykdysi nuostatus ir

įsakymus, kuriuos Viešpats davė Izraeliui per Mozę. Būk
drąsus ir ryžtingas! Nebijok ir siek tikslo! (1 Kar 2,2-3) 14
Aš rūpestingai paruošiau Viešpaties namams šimtą
tūkstančių talentų aukso, milijoną talentų sidabro, o
žalvario ir geležies nepasveriamą kiekį. (1 Ch 29,2) 15
Taip pat rąstų ir akmenų prirengiau; prie to viso tu galėsi
dar pridėti. Be to, tavo žinioje yra daug amatininkų:
akmenskaldžių, mūrininkų, statybininkų ir visokių
meistrų bet kuriam darbui ir 16 auksakalių, žalvario ir
geležies specialistų. Tverkis darbo, o Viešpats tebūnie su
tavimi!"

17 Dovydas taip pat įsakė visiems Izraelio vadams
padėti jo sūnui Saliamonui: 18 „Juk Viešpats, jūsų
Dievas, buvo su jumis ir suteikė jums ramybės visame
krašte, kai Viešpats man pavedė viso krašto valdžią. (1 Ch
23,25) 19 Pasitikėkite visa širdimi ir siela Viešpačiu, savo
Dievu, ieškokite Jo! Pastatykite Viešpaties Dievo
šventovę, kad Viešpaties Sandoros skrynia ir Dievui
pašvęsti indai būtų įnešti į namus, statomus Viešpaties
garbei".

———

Vieta šventovei statyti buvo parinkta klojimas, kurį Dovydas buvo nupirkęs. Kas šiame skyriuje sakoma, Samuelis savo knygoje to neminėjo. Dovydui nebuvo leista statyti šventovės dėl to, kad jis karuose buvo daug kraujo praliejęs. Dovydas parūpino daug medžiagos šventovei statyti ir dalinai ją apdirbo. Daugelis Šventojo Rašto aiškintojų netiki, kad Dovydas galėjo surinkti tiek daug medžiagos. Jie mano, kad čia padaryta klaida perrašinėjant Šventąjį Raštą. Dovydas priminė Saliamonui Viešpaties pažadą ir įsakė jam statyti Viešpaties Dievo šventovę. Dovydas taipgi priminė Izraelio vyresniesiems Dievo palaimą praeityje ir įsakė padėti Saliamonui statyti šventovę.

23 skyrius

LEVITAI SUSKAIČIUOJAMI, JŲ PAREIGOS 1-32

1 Dovydas, ilgai gyvenęs, paseno. Jis savo vieton paskyrė savo sūnų Saliamoną Izraelio karaliumi. (1 Kar 1,28-40) 2 Dovydas sukvietė visus Izraelio kunigus ir levitų vyresniuosius. 3 Suskaičiavus levitus, sulaukusius trisdešimt metų ir vyresnius, buvo trisdešimt aštuoni tūkstančiai vyrų. 4 Iš jų buvo paskirta Viešpaties namų tarnybai dvidešimt keturi tūkstančiai: šeši tūkstančiai vyresniaisiais ir teisėjais, 5 keturi tūkstančiai — vartininkais ir keturi tūkstančiai muzikų garbinti Viešpatį instrumentais, kuriuos Dovydas padirbdino. 6 Dovydas suskirstė juos pagal tris Levio sūnus: Gersoną, Kohatą ir Merarį. (1 Ch 6,1-2)

7 Gersonitai buvo Ladanas ir Simejis. 8 Ladano sūnūs: pirmasis Jehielis, kiti: Zetamas ir Joelis. (1 Ch 26,21) 9 Simejo sūnūs: Selomotas, Hazielis ir Haranas, viso trys. Šitie buvo Ladano šeimų galvos. 10 Simejo sūnūs: Jahatas, Zinas, Jeus ir Berijas, viso keturi. 11 Jahatas buvo pirmutinis, o Zinas — antrasis, Jeus ir Berijas neturėjo daug sūnų; jie buvo skaitomi viena gimine.

12 Kohato sūnūs: Amramas, Izharas, Hebronas ir Uzielis, keturi. (1 Ch 5,28-29) 13 Amramo sūnūs: Aronas ir Mozė. Aronas ir jo sūnūs buvo paskirti rūpintis švenčiausiojoje apeigų metu, smilkyti Viešpaties akivaizdoje, Jam tarnauti ir laiminti Jo vardu. (1 Ch 6,34; Žyd 5,4; 5 M 10,8) 14 Dievo vyro Mozės sūnūs buvo priskaityti prie Levio padermės. (5 M 33,1) 15 Mozės sūnūs: Gersonas ir Eliezeris. (2 M 18,3-4) 16 Gersono sūnus buvo Sebuelis. (1 Ch 26,24) 17 Eliezerio sūnus buvo Rehabijas; Eliezeris neturėjo kitų vaikų, o Rehabijo sūnų buvo nepaprastai daug. (1 Ch 24,21-30) 18 Izharo sūnus Selomitas buvo vyriausias. 19 Hebrono sūnūs: pirmasis Jerijas, antrasis Amarijas, trečiasis Jahazielis ir

ketvirtasis Jekameamas. 20 Uzielio sūnūs: pirmasis
Mikas ir antrasis Isijas.
21 Merario sūnūs: Malis ir Musis. Malio sūnūs:
Eleazaras ir Kisas. (1 Ch 6,4) 22 Eleazaras mirė,
neturėdamas sūnų, tik dukteris, kurias vedė Kiso sūnūs,
jų pusbroliai. 23 Musio sūnūs: Malis, Ederis ir Jeremotas.
24 Šitie buvo Levio palikuonys, giminės šeimų
vyresnieji, surašyti vardais ir asmenų skaičiumi;
dvidešimt metų amžiaus ir vyresni turėjo pareigas
Viešpaties namuose.
25 Dovydas sakė: „Viešpats, Izraelio Dievas, suteikė
ramybę savo tautai, jis gyvens Jeruzalėje amžinai. (Joel
4,21) 26 Levitams nebereikės nešioti palapinės ir indų,
reikalingų šventovės apeigose". 27 Pagal paskutinius
Dovydo potvarkius levitai dvidešimt metų amžiaus ir
vyresni buvo suregistruoti pareigoms. 28 Jų pareiga buvo
padėti aronitams Viešpaties namų tarnyboje, tvarkyti
šventorius ir kambarius, valyti ir prižiūrėti šventovės
reikmenis ir atlikti visus darbus prie Dievo namų; 29
parūpinti padėtinę duoną, miltus valgomajai aukai,
neraugintus papločius, keptas ir maišytas su aliejumi
aukas, svarsčius bei saikus; 30 kas rytą ir vakarą giedoti ir
garbinti Viešpatį, (Ps 92,3) 31 aukojant deginamąsias
aukas sabatomis, mėnesio jaunatimis ir kitomis
šventėmis, kaip buvo nustatyta. 32 Jų pareigos buvo
šventovėje padėti broliams aronitams, tarnaujantiems
Viešpaties namuose.

Čia tik vienu sakiniu paminėtas Saliamono paskyrimas karaliumi. Neminėtos kovos dėl sosto. Čia plačiau aprašytas paskirstymas levitų pareigų. Šventovę pastačius daug kas pasikeitė; nebereikėjo nešioti padangtės nei šventovės indų. Atsirado daug naujų pareigų. Indus reikėjo saugoti ir juos užlaikyti švariai; reikėjo durininkų ir sargų; buvo paskirti giedotojai ir muzikai; kiti ėjo valdininkų ir teisėjų pareigas.

24 skyrius

KUNIGŲ GRUPĖS, LEVITŲ VYRESNIEJI 1-31

1 Žemiau surašytos Arono palikuonių grupės. Arono
sūnūs: Nadabas ir Abijas, Eleazaras ir Itamaras. (1 Ch
26,3; 5,29) 2 Nadabas ir Abijas mirė pirm savo tėvo ir
nepaliko sūnų; kunigų pareigas ėjo Eleazaras ir Itamaras.
(3 M 10,1-2,12) 3 Dovydas, padedant Zadokui ir Itamaro
sūnui Ahimelekui, suskirstė juos grupėmis, atlikti
tarnybą pakaitomis. (2 Ch 8,14) 4 Kadangi Eleazaro sūnų
buvo daugiau negu Itamaro sūnų, tai juos taip suskirstė,
kad Eleazaro sūnūs sudarė šešiolika grupių, o Itamaro —
aštuonias. 5 Juos paskirstė burtais, nes šventovės
vyresniųjų ir kunigų vyresniųjų buvo ne tik iš Eleazaro
sūnų, bet ir iš Itamaro. 6 Juos surašė raštininkas levitas,
Netanaelio sūnus Semajas, prižiūrint Dovydui ir jo
kunigaikščiams, kunigui Zadokui, Abjataro sūnui
Ahimelekui ir kunigų bei levitų šeimų galvoms. Po vieną
burtą traukė pakaitomis Eleazaro ir Itamaro šeimos. (1
Ch 18,16) 7 Dvidešimt keturių grupių paskyrimas burtų
keliu buvo pravestas tokia eile: Jehojaribas, Jedajas, 8
Harimas, Seorimas, 9 Malkijas, Mijaminas, 10 Hakozas,
Abijas, (Lk 1,5) 11 Jesuvas, Sekanijas, 12 Elijasibas,
Jakimas, 13 Hupas, Jesebeabas, 14 Bilgas, Imeris, 15
Hėziris, Hapizezas, 16 Petahijas, Jehezkelis, 17 Jachinas,
Gamulas, 18 Delajas ir Mazijas.

19 Paskirstymas Viešpaties namų tarnybai buvo
vykdomas, laikantis jų protėvio Arono nuostatu, kaip
jam buvo įsakęs Viešpats, Izraelio Dievas.

20 Kiti Levio palikuonys: Amramo — Subaelis;
Subaelio — Jedejas; 21 Rehabijo — vyriausias Isijas. (1
Ch 23,17-23; 26,25) 22 Izharitų — Selomotas; Selomoto
— Jahatas. 23 Iš Hebrono — Jerijas, Amarijas,
Jahazielis, Jekameamas. 24 Uzielio — Mikas; Miko —
Samiras. 25 Miko brolis Isijas; Isijo — Zacharijas.

26 Merario sūnūs: Malis ir Musis. Jazijo sūnus Benas.

27 Merario palikuonys iš jo sūnaus Jazijo: Benas,
Sohamas, Zakuras ir Ibris. 28 Malio — Eleazaras; jis
neturėjo sūnų. 29 Kiso sūnus Jeramelis. 30 Musio sūnūs:
Malis, Ederis ir Jerimotas. Šitie buvo levitų palikuonys.
31 Jie taip pat burtų keliu, šeimos vyriausias ir
jauniausias, nustatė eilę, kaip ir jų broliai aronitai,
karaliaus Dovydo, kunigų Zadoko, Ahimeleko ir levitų
šeimų vadų priežiūroje. (1 Ch 25,8)

Kunigų tarnyba šventovėje buvo padalinta į 24 padalinius; tarnybos eilė, pirmesnė ar vėlesnė, buvo paskiriama burtų keliu. Kas minėta Luko 1,5 apie Jono Krikštytojo tėvą Zachariją, jis buvo aštuntos, Abijo eilės. Po Jeruzalės sugriovimo 70 m po Kr., aukos ir aukų tarnyba pasibaigė. Eilės vyresnieji buvo vadinami „Šventovės arba Dievo kunigaikščiais".

25 skyrius
GIEDOTOJŲ GRUPĖS 1-31

1 Dovydas su vyresniaisiais paskyrė Asafo, Hemano ir
Jedutuno sūnus skambinti kanklėmis, arfomis ir
cimbolais. Šitas pareigas atlikdavo muzikai: (1 Ch 15,19)
2 Asafo palikuonių keturi: Zakuras, Josefas, Netanijas ir
Asarelas. Jiems vadovavo Asafas, laikydamasis karaliaus
nurodymų. 3 Jedutuno palikuonys: Gedalijas, Zeris
Jesajas, Simejis, Hasabijas ir Matitijas. Jiems vadovavo
jų tėvas Jedutunas; jie skambino kanklėmis, garbindami
Viešpatį ir dėkodami Jam. 4 Hemano palikuonys:
Bukijas, Matanijas, Uzielis, Sebuelis ir Jerimotas;
Hananijas, Hananis, Eliatas, Gidaltis ir Romamtiezeris,
Josbekasas, Malotis, Hotiras, Mahazijotas. (1 Sam 9,9) 5
Hemanas turėjo keturiolika sūnų ir tris dukteris. Jis,
karaliaus regėtojas, pagal Dievo pažadą, per vaikus buvo
išaukštintas. (1 Ch 21,9; 2 Ch 35,15) 6 Jie visi, tėvui

vadovaujant, giedojo Viešpaties namuose, pritariant
cimbolais, arfomis ir kanklėmis, pagal karaliaus
nurodymą. 7 Jų skaičius buvo du šimtai aštuoniasdešimt
aštuoni. Jie buvo įgudę savo pareigose — giedoti
Viešpačiui. 8 Jų grupių darbo tvarka buvo nustatoma
burtų keliu, neatsižvelgiant nei darbo, nei patyrimo;
specialistai ir pradedantieji buvo traktuojami vienodai. (1
Ch 24,31) 9 Pirmas burtas teko Josefui iš Asafo giminės.
Grupių buvo dvidešimt keturios, po dvylika asmenų
kiekvienoje grupėje. Jų vadovai buvo: Josefas,Gedalijas,
10 Zakuras, 11 Izris, 12 Netanijas, 13 Bukijas, 14
Jesarelas, 15 Jesajas, 16 Matanijas, 17 Simejis, 18
Azarelis, 19 Hasabijas, 20 Subaelis, 21 Matitijas, 22
Jeremotas, 23 Hananijas, 24 Josbekasas, 25 Hananijas,
26 Malotis, 27 Elijatas, 28 Hotiras, 29 Gidaltis, 30
Mahaziotas ir 31 Romamtiezeris.

Giedotojų ir muzikų padalinių tarnybos eilė buvo nustatyta burtų keliu, kaip ir kunigų. Giedojimo ir muzikos pareigas ėjo 4000 asmenų. (1 Ch 23,5)

26 skyrius
VARTININKAI, TURTO PRIŽIŪRĖTOJAI IR TEISĖJAI 1-32

1 Vartininkų grupės. Koro sūnaus Meselemijo, Asafo
giminės sūnūs: (2 Ch 8,14; 35,15) 2 pirmagimis
Zacharijas, kiti: Jediaelis, Zebadijas, Jatnielis, 3 Elamas,
Jehohananas, Eliehoenajas. 4 Obededomo sūnūs:
pirmagimis Semajas, kiti: Jehozabadas, Joas, Zacharas,
Netanelis, 5 Amielis, Isacharas, Peuletajas, — Dievas jį
laimino. 6 Semajas turėjo sūnų; jie buvo šeimų vyresnieji,
gabūs vyrai. 7 Semajo sūnūs: Otnis, Rafaelis, Obedas,
Elzabadas ir jo broliai buvo gabūs vyrai, Elihus ir
Semachijas. 8 Visi jie buvo Obededomo palikuonys,
gabūs, tinkami tarnybai vyrai — šešiasdešimt du. 9

Meselemijo šeimos buvo aštuoniolika gabių vyrų. 10
Merario sūnaus Hoso sūnūs: vyriausias Simris, nors jis
nebuvo pirmagimis, jo tėvas jį paskyrė vyriausiuoju, 11 ir
Hilkijas, Tebalijas ir Zacharijas. Hoso šeimoje buvo
trylika vyrų. 12 Jie buvo vartininkai ir grupių viršininkai.
Jų pareigos buvo, kaip ir jų brolių levitų, tarnauti prie
Viešpaties namų. 13 Jie taip pat burtų keliu buvo paskirti
vartų tarnybai ir kitoms pareigoms. (1 Ch 25,8) 14 Rytų
vartai teko Selemijui; šiauriniai — jo sūnui Zacharijui,
išmintingam patarėjui. 15 Obededomui — pietų vartai, jo
sūnums — sandėliai. 16 Supimui ir Hosui — vakarų ir
Selecheto vartai, prie kalvos vieškelio. Sargybos keitėsi
nustatytu laiku. 17 Rytinėje pusėje pasikeisdavo šešis
kartus per dieną, šiaurinėje — keturis, pietinėje —
keturis, o sandėlių sargybos pasikeisdavo du kartus po
dvi. 18 Vakarinėje pusėje buvo keturios sargybos
vieškeliui, dvi — priestatui. 19 Šitie vyrai buvo vartininkų
grupių vyresnieji, korachitų ir Merario palikuonys.

20 Levitui Ahijui buvo pavesta saugoti šventovės
turtus ir Dievo garbei paskirtas dovanas — brangenybes.
21 Gersonito Ladano palikuonys. (1 Ch 23,8) 22 Jehielis ir
jo sūnūs: Zetamas ir jo brolis Joelis; juodu buvo paskirti
šventovės turtų prievaizdais. 23 Amramitų, isharitų,
hebronitų, uzielitų, buvo 24 Mozės sūnaus Gersono sūnus
Sebuelis vyriausias turtų prievaizdas. (1 Ch 23,16) 25 Jo
giminės: Eliezerio sūnus Rehabijas, jo sūnus Jesajas, jo
sūnus Joramas, jo sūnus Zichris ir jo sūnus Selomotas. (1
Ch 23,17) 26 Selomotas ir jo giminės buvo paskirti
prižiūrėti dovanas, kurias karalius Dovydas, šeimų
galvos, tūkstantininkai, šimtininkai ir kariuomenės vadai
buvo paaukoję. 27 Karuose laimėto grobio dalis, paskirta
Viešpaties namų reikalams, 28 ir visi turtai, gauti iš
regėtojo Samuelio, Kiso sūnaus Sauliaus, Nerio sūnaus
Abnerio ir Serujos sūnaus Joabo, buvo pavesti Selomoto
ir jo giminių priežiūrai.

29 Izharitas Kenanijas ir jo sūnūs buvo paskirti
Izraelyje tvarkytojais ir teisėjais. 30 Hebronitas Hasabijas

ir jo giminės, tūkstantis septyni šimtai gabių vyrų, buvo paskirti Jordano vakaruose esančiame Izraelyje viršininkais šventovės reikalams tvarkyti ir karaliaus tarnybai.
31 Vyriausias hebronitų buvo Jerijas. Jie buvo suskaityti šeimomis keturiasdešimtaisiais Dovydo karaliavimo metais. Buvo rasta gabių vyrų, gyvenančių Gileado Jazeryje.
32 Dviems tūkstančiams septyniems šimtams karalius Dovydas pavedė valdyti rubenitus, gaditus ir pusę Manaso padermės ir rūpintis visais tų kraštų reikalais.

Visų asmenų tarnybos eilė šventovėje ir prie jos buvo paskirta burtų keliu. Vartininkai ėjo tarnybą ne tik prie vartų, bet ir prie durų ir kelių. Jie saugojo tvarką, nurodė nežinantiems kelių, davė pamokymus.

Šventovėje buvo įvairaus turto: indų, aukoms nedžiagų, rūbų ir t. t; viską reikėjo saugoti, tvarkyti, prižiūrėti.

Bažnyčios ir valstybės administracijos pareigos, atrodo, buvo skirtingos, bet vieni kitiems padėjo, papildė. Krinta į akis, kad rytiniame Jordano krašte, kur gyveno dvi ir pusė padermės, buvo šių valdininkų 2700, o vakarinėje dalyje — tik 1700.

27 skyrius
KARIUOMENĖS VADAI 1-15, PADERMIŲ GALVOS 16-24, TURTO IR DARBO PRIEVAIZDAI 25-31, KARALIAUS PATARĖJAI 32-34

1 Sąrašas Izraelio šeimų vyresniųjų, kariuomenės dalinių vadų ir karaliaus valdininkų. Tie daliniai keisdavosi kas mėnesį. Kiekvienas dalinys buvo sudarytas iš dvidešimt keturių tūkstančių vyrų. (1 Ch 11,11-31)
2 Dvylikos mėnesių dalinių vadų sąrašas: pirmojo mėnesio dalinio viršininkas Jasobeamas, Zabdielio sūnus.
3 Jis

buvo perezitų giminės. 4 Antrojo mėnesio — ahohitas
Dodajas. 5 Trečiojo mėnesio — vyriausiojo kunigo
Jehojado sūnus Benajas. 6 Jis buvo trisdešimties
viršininkas, drąsus karžygys. Jo dalinio (24.000)
viršininku buvo jo sūnus Amizabadas. 7 Ketvirtojo
mėnesio — Joabo brolis Asahelis, o po jo — Zebadijas, jo
sūnus. 8 Penktojo mėnesio — izrahitas Samhutas. 9
Šeštojo mėnesio — Ikeso sūnus Iras, tekojitas. 10
Septintojo mėnesio — efraimitas Helezas iš Pelono. 11
Aštuntojo mėnesio — husatitas Sibekajas iš zerahitų (1
Ch 20,4) 12 Devintojo mėnesio — anatotitas Abiezeris iš
Benjamino. 13 Dešimtojo mėnesio — netofatitas
Maharajas iš zerahitų. 14 Vienuoliktojo mėnesio —
Benajas iš Piratono — efraimitas. 15 Dvyliktojo mėnesio
— netofatitas Heldajas iš Otnielio.

16 Izraelio padermių viršininkai buvo: rubenitams
Zichrio sūnus Eliezeris; simeonitams Mako sūnus
Sefatijas; 17 levitams Kemuelio sūnus Hasabijas,
aronitams Zadokas; 18 Judėjai Elihus, vienas iš Dovydo
brolių; Isacharui Michaelio sūnus Omris; 19 Zabulonui
Obadijo sūnus Ismajas; Neftaliui Azrielio sūnus
Jeremotas; 20 efraimitams Azazijo sūnus Hosejas; pusei
vakarų Manaso padermės Pedajo sūnus Joelis; 21 pusei
rytų Manaso padermės Zacharijo sūnus Idas; Benjaminui
Abnerio sūnus Jasielis; 22 Danui Jerohamo sūnus
Azarelis.

23 Dovydas neskaičiavo tų, kurie buvo dvidešimt
metų ir jaunesni, nes Viešpats buvo pažadėjęs padaryti
Izraelį tokia skaitlinga tauta, kad jų bus tiek, kiek
žvaigždžių danguje. (1 M 22,17) 24 Zerujos sūnus Joabas
buvo pradėjęs skaičiuoti izraelitus, bet nebaigė; Izraelis
už tai buvo nubaustas. Jis nepateko į karaliaus Dovydo
metraščių knygą. (1 Ch 21,14)

25 Karaliaus turtus saugojo Adielio sūnus Azmavetas.
Tuos gi turtus, kurie buvo miestuose, kaimuose ir
bokštuose — Uzijo sūnus Jonatanas; 26 lauko darbus,
žemdirbius prižiūrėjo Kelubo sūnus Ezris; 27 vynuogynus

— Simejis iš Ramos; vyno atsargas — sifmitas Zabdis; 28
alyvmedžius ir sikamorus, augusius Sefeloje — gederitas
Baalhananas; aliejaus sandėlius — Joasas; 29 galvijus,
kurie ganėsi Sarone — saronitas Sitrajas; galvijus
slėniuose — Adlajo sūnus Safatas; 30 kupranugarius —
ismaelitas Obilas; asilus — meronotitas Jedejas, o
mažuosius gyvulius — hagritas Jazizas. 31 Šitie buvo
karaliaus Dovydo nuosavybės vyriausieji prižiūrėtojai.
32 Dovydo dėdė Jonatanas buvo patarėjas. Jis buvo
išmintingas ir raštingas vyras; jis ir Hakmonio sūnus
Jehielis mokė karaliaus sūnus. 33 Ahitofelis buvo
karaliaus patarėjas, o arkitas Husajas buvo karaliaus
draugas. (2 Sam 15,12; 15,37) 34 Po Ahitofelio buvo
Benajo sūnus Jehojadas ir Abjataras, o vyriausias
karaliaus kariuomenės vadas buvo Joabas. (2 Sam 3,16)

Atrodo, kad Dovydas laikė nuolatinės kariuomenės 24.000. Karių tarnyba keisdavosi kas mėnesį. Padermių vyresnieji — galvos — buvo paskirti Mozės laikais. Jie veikė ir Dovydo laikais. Atrodo, jų veikla Dovydo laikais buvo kiek kitokio pobūdžio. Įvairūs prievaizdai ir karaliaus patarėjai visada buvo reikalingi.

---

28 skyrius

DOVYDAS PRISTATO SALIAMONĄ TAUTAI, DOVANOS ŠVENTOVĖS STATYBAI 1-21

1 Dovydas sušaukė į Jeruzalę visus Izraelio ir
padermių vyresniuosius, dalinių viršininkus,
tūkstantininkus, šimtininkus, karaliaus bei jo sūnų
nuosavybės ir gyvulių vyriausius prievaizdus, rūmų
valdininkus, didžiūnus ir karžygius. 2 Karalius atsistojęs
tarė: „Tauta, mano broliai! Aš norėjau statyti Viešpaties
Sandoros skryniai namus (Dievo pakojį) ir viską
prirengiau statybai, (1 Ch 22,7-10) 3 bet Dievas man tarė:

‚Tau nevalia statyti namų mano garbei, nes tu esi karys ir
praliejai kraują.' (2 Sam 7,5) 4 Viešpats, Izraelio Dievas,
pasirinko mane iš visų mano tėvo sūnų, kad būčiau
karalius viso Izraelio. Jis išrinko iš Judėjos padermės
mano tėvo giminę, o iš mano tėvo sūnų mane paskyrė viso
Izraelio karaliumi. (1 M 49,10; 1 Sam 16,1,12) 5 Viešpats
davė man daug sūnų; iš visų Jis pasirinko Saliamoną, kad
jis vadovautų mano tautai Izraeliui. 6 Jis man pasakė:
‚Tavo sūnus Saliamonas pastatys man namus ir
šventorius; Aš jį išsirinkau sūnumi, o Aš jam būsiu tėvas
(1 Ch 17,11-14) 7 ir išlaikysiu jo karališkąją valdžią tvirtą
per amžius, jei jis vykdys mano įsakymus ir potvarkius.' 8
Taigi, dabar viso Izraelio ir mūsų Dievo akivaizdoje jums
sakau: klausykite ir vykdykite visus Viešpaties, savo
Dievo, įsakymus, kad gyventumėte šioje gražioje šalyje ir
ji liktų jūsų vaikams per amžius.

9 O tu, mano sūnau Saliamonai, pažink savo tėvo
Dievą ir Jam tarnauk visa širdimi ir siela, nes Viešpats
žino visų širdis ir siekius. Jei ieškosi, rasi Jį, o jei Jį paliksi,
Jis atsisakys tavęs amžinai. (Ps 7,10) 10 Dabar įsidėmėk!
Viešpats tave išsirinko, kad Jam pastatytum namus —
šventovę. Pasiryžk ir drąsiai imkis darbo!"

11 Dovydas davė savo sūnui Saliamonui šventovės
planą: prieangių, pačios šventovės, sandėlių, aukštutinių
ir vidujinių patalpų ir švenčiausiosios; (2 M 25,9) 12 taip
pat ir visus kitus projekto planus: Viešpaties šventoriaus,
visų aplinkui esančių kambarių, patalpų dovanoms ir
turtams sudėti, 13 patalpų kunigų bei levitų padaliniams
ir įvairiems šventovės darbams; be to, visų Viešpaties
namų indų planą. 14 Jis davė Saliamonui aukso ir sidabro
auksiniams ir sidabriniams indams nulieti, nustatydamas
atskirų indų svorį; 15 auksiniams žibintams ir jų lempoms
aukso, nustatydamas atskiro žibinto ir lempos svorį;
sidabriniams žibintams sidabro, nurodydamas atskiro
žibinto ir lempos svorį. 16 Taip pat davė aukso ir sidabro
padėtinės duonos auksiniams ir sidabriniams stalams, 17

šakutėms, šlakstytuvams, puodams ir taurėms, nustatydamas jų svorį ir kiek gryno aukso vartoti indams; sidabriniams dubenims, kiekvienam paskirdamas sidabro svorį;
18 smilkomajam aukurui ir Sandoros skrynios cherubams, nustatydamas svorį ir kiekį gryno aukso, kurie laikė išskėtę sparnus ir dengė Viešpaties Sandoros skrynią.
19 Visa tai buvo užrašyta pagal duotą Viešpaties apreiškimą ir paaiškinta plane nurodyti darbai.

20 Dovydas tarė savo sūnui Saliamonui: „Drąsiai ir ryžtingai imkis darbo! Nebijok, nenusigąsk ir pasitikėk Viešpačiu Dievu ir Jis bus su tavimi! Nepaliks tavęs, kol baigsi visus Viešpaties namų statybos darbus. (1 Ch 22,13; 5 M 31,6)
21 Kunigai ir levitai yra pasiruošę bet kokiai Dievo namų tarnybai; kiekviename darbe jie tave parems; patyrę įvairiose srityse ir visa tauta, net kunigaikščiai vykdys tavo įsakymus".

———————

Dovydas sušaukė Izraelio vyresniųjų ir valdininkų suvažiavimą; supažindino juos su Saliamonu. Dovydas vadino izraelitus broliais, kalbėjo su jais maloniai, patarė tėviškai. Jis žinojo, kad tikėjimo neįmanoma perduoti nei vaikams, nei pavaldiniams, nei įsakyti tikėti, bet tik nuoširdžiai patarti. Dovydas patarė Saliamonui tikėti Dievą, laikytis Jo duotų įstatymų. Dovydas perdavė Saliamonui paruoštus statybos planus, medžiagą statybai, net pasvertą auksą ir sidabrą kiekvienam daiktui. Kalbama tik apie vieną šventovės auksinį žibintą ir vieną padėtinės duonos stalą, bet 1 Kar 7,49 minimi 10 žibintų ir 2 Ch 4,9-10 stalų.

29 skyrius
AUKOS ŠVENTOVĖS STATYBAI, DOVYDO MALDA IR MIRTIS 1-30

1 Karalius Dovydas tarė izraelitams: „Mano sūnus
Saliamonas, kurį Dievas išsirinko, dar yra jaunas ir
nepritytęs, o darbas — didelis, nes rūmai ne žmogui, bet
Viešpačiui Dievui. (1 Ch 22,5) 2 Kiek sugebėjau,
paruošiau aukso Dievo namų auksiniams reikmenims,
sidabro — sidabriniams, žalvario — žalvariniams,
geležies — geležiniams, medžio — mediniams; taip pat
didelius kiekius onikso ir mozaikai spalvuotų akmenų,
įvairių brangių akmenų ir marmuro. 3 Be to, Dievo
namams aš pridedu iš savo privačios nuosavybės aukso ir
sidabro. 4 Aš dar pridedu tris tūkstančius talentų Ofiro
aukso (brangiausio), septynis tūkstančius talentų valyto
sidabro sienoms aptraukti 5 ir visiems daiktams, kuriuos
auksakaliai ir kiti specialistai pagamins. Kas jūsų
šiandien laisva valia norėtų aukoti Viešpačiui?" (2 M
35,5)

6 Izraelio padermių ir šeimų vadai, tūkstantininkai,
šimtininkai ir karaliaus darbų vyresnieji prievaizdai
pasirodė dosnūs 7 ir aukojo Dievo namų statybai penkis
tūkstančius talentų aukso ir dešimt tūkstančių auksinių
monetų; dešimt tūkstančių sidabro talentų, aštuoniolika
tūkstančių žalvario ir šimtą tūkstančių geležies talentų. 8
Kas turėjo brangiųjų akmenų, atidavė juos Viešpaties
namų iždui, gersonito Jehielio globon. (2 M 35,27) 9
Tauta aukojo noriai ir laisvai Viešpačiui; karalius
Dovydas tuo labai džiaugėsi.

10 Dovydas garbino Viešpatį susirinkusiųjų
akivaizdoje ir tarė: „Garbė Tau per amžius Viešpatie,
mūsų tėvų Izraelio Dieve! 11 Tavo, Viešpatie, yra didybė
ir galybė, pergalė ir garbė, nes Tau priklauso visa, kas
danguje ir žemėje. Viešpatie, Tavo yra karalystė ir Tu esi
virš visko. (Apr 4,11; 5,13) 12 Iš Tavęs kyla turtai ir garbė,
Tu valdai viską. Tavo rankoje yra jėga ir galybė; Tu teiki

kiekvienam jėgų ir stiprybės. 13 Mūsų Dieve, mes
dėkojame Tau ir giriame Tavo garbingąjį vardą. 14 Ar aš
ir mano tauta noriai aukojame Tau? Juk iš Tavęs ateina
viskas, o mes tik atiduodame, ką gavome iš Tavęs. 15 Mes
esame svetimi ir ateiviai Tavo akivaizdoje, kaip ir mūsų
tėvai buvo. Mūsų dienos žemėje kaip šešėlis, mes čia tik
laikinai. (Ps 39,13; Žyd 11,13; Job 14,2) 16 Viešpatie,
mūsų Dieve, visa, ką mes šiandien aukojame Tavo
namams, Tavo šventajam vardui, ateina iš Tavęs ir yra
Tavo! 17 Mano Dieve, žinau, kad Tu pažįsti žmonių širdį,
mėgsti nuoširdumą, aš nuoširdžiai visa aukoju Tau;
stebėjau čia esančią tautą, kaip su džiaugsmu ir noriai ji
Tau aukoja. (1 Ch 28,9) 18 Viešpatie, mūsų tėvų
Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dieve, išlaikyk savo tautos
dvasią tokią, kokia ji šiandien, kad jie liktų Tau ištikimi.
19 O mano sūnui Saliamonui sukelk norą ir ryžtą laikytis
Tavo įsakymų bei nuostatų ir pastatyti šventovę, kuriai
paruošiau medžiagą."

20 Tuomet Dovydas tarė susirinkusiems: „Garbė
Viešpačiui, Dievui!" Susirinkusieji parpuolė ant žemės
prieš Viešpatį ir karalių ir garbino Viešpatį, savo protėvių
Dievą.

21 Sekančią dieną jie aukojo Viešpačiui deginamąsias
aukas: tūkstantį jaučių, tūkstantį avinų, tūkstantį ėriukų
su priklausančiomis geriamosiomis ir padėkos aukomis,
kad maisto užtektų visiems izraelitams. 22 Tą dieną jie
valgė ir gėrė Viešpaties akivaizdoje pakilia nuotaika ir
antrą kartą paskelbė karaliumi Dovydo sūnų Saliamoną;
jie patepė jį kunigaikščiu Viešpačiui, o Zadoką — kunigu.
(1 Ch 23,1) 23 Saliamonas atsisėdo karaliumi Viešpaties
tautos soste, savo tėvo Dovydo vieton; jam sekėsi ir visas
Izraelis jo klausė. (1 Ch 28,5; 1 Kar 1,35-39) 24 Visi vadai,
didikai ir visi karaliaus Dovydo sūnūs pasižadėjo klausyti
karaliaus Saliamono. 25 Viešpats padarė Saliamoną labai
didžiu viso Izraelio akyse ir jam suteikė tokią karališką
didybę, kokios neturėjo joks Izraelio karalius prieš jį. (2
Ch 1,1)

26 Jesės sūnus Dovydas karaliavo 27 Izraeliui
keturiasdešimt metų; Hebrone jis karaliavo septynerius
metus, o Jeruzalėje — trisdešimt trejus metus. (1 Kar
2,11) 28 Jis mirė sulaukęs žilos senatvės, turtingas ir
gerbiamas; jo sūnus Saliamonas užėmė jo vietą. 29
Karaliaus Dovydo veikla nuo pradžios iki galo yra
užrašyta regėtojo Samuelio, pranašo Natano ir regėtojo
Gado istorijos knygose. (1 Ch 21,9) 30 Ten surašytas jo
viešpatavimo laikas, galybė ir gyvenimo sąlygos Izraelyje
ir kitose karalystėse.

Dovydas karaliaudamas surinko daug brangios medžiagos šventovės statybai. Jis taipgi aukojo šiam reikalui iš savo asmeniškų išteklių. Dovydas net ragino savo valdininkus aukoti šiam reikalui; jie mielai aukojo. Tuo Dovydas labai džiaugėsi, dėkojo Viešpačiui ir gyrė Jo didybę bei valdžią. Dovydas suprato, kad visa, ką turime, yra Dievo dovana. Žmogus gali duoti Dievui tik tą, ką Dievas jam davė. Dovydas mirdamas atsisveikino; jis mirė sulaukęs žilos senatvės.

ANTROJI KRONIKŲ KNYGA

Antroje kronikų knygoje atpasakota tas, kas parašyta pirmoje ir antroje karalių knygoje apie Judėjos karalius. Izraelio šiaurinių valstybių karalius ši kronikų knyga labai mažai mini. Knyga pradėta Saliamono karaliavimu. Apie jo valdymą ir statybą randame pirmuose devyniuose skyriuose. Sekančiuose skyriuose 10-36 rašyta apie kitus Judėjos karalius. Knyga baigiama paskutiniu Judėjos karaliumi Zedekiju, Jeruzalės ir Judėjos sunaikinimu bei tautos ištrėmimu į Babiloniją.

ANTROJI KRONIKŲ KNYGA

1 skyrius
SALIAMONO AUKOS, DIEVO APSIREIŠKIMAS 1-17

1 Dovydo sūnus Saliamonas įsitvirtino karališkoje
valdžioje, o Viešpats, jo Dievas, laimino ir išaukštino jį. (1
Kar 3,1-4; 2,12,46) 2 Saliamonas kalbėjo visam Izraeliui:
tūkstantininkams, šimtininkams, teisėjams, visiems
Izraelio kunigaikščiams ir šeimų galvoms. 3 Tam tikslui
jis su visais izraelitais ėjo į Gibeono aukštumą, kur buvo
Dievo susitikimo padangtė, Viešpaties tarno Mozės
pastatyta tyruose. (1 Ch 16,39; 21,29) 4 (Dovydas buvo
atgabenęs Sandoros skrynią iš Kirjatjearimo į vietą, kurią
jis paruošė Jeruzalėje, pastatęs jai ten palapinę) (1 Ch
13,6; 15,3; 16,1) 5 Be to, žalvarinis aukuras, kurį padirbo
Huro sūnaus Urio sūnus Bezalelis, buvo ten prie
Viešpaties padangtės; Saliamonas ir izraelitai susirinko
toje vietoje. (2 M 38,1-8) 6 Saliamonas aukojo ten
Viešpaties akivaizdoje ant žalvarinio aukuro, prie
susitikimo padangtės, tūkstantį deginamųjų aukų.

7 Tą pačią naktį Dievas pasirodė Saliamonui ir jam
tarė: „Prašyk, ko norėtum; gausi". (1 Kar 3,5-15) 8
Saliamonas atsakė Dievui: „Tu parodei mano tėvui
Dovydui didelę malonę ir mane paskyrei karaliumi jo
vietoje. 9 Viešpatie Dieve, ištesėk savo pažadą, duotą
mano tėvui Dovydui, nes tu paskyrei mane karaliumi
tautai, kurios yra tiek, kiek žemės dulkių. 10 Duok man
išminties ir supratimo, kad galėčiau valdyti šitą taip
skaitlingą Tavo tautą". 11 Dievas atsakė Saliamonui:
„Kadangi tu neprašai turtų, garbės ir gyvybės tų, kurie
tavęs nekenčia, ir net ilgo amžiaus, tik išminties ir
supratimo, kad galėtum valdyti mano tautą, kurios
karaliumi tave paskyriau, 12 tai duosiu tau išminties ir
supratimo. Bet ir turtų bei garbės tau negailėsiu; jų

neturėjo karaliai prieš tave ir neturės po tavęs". 13
Saliamonas sugrįžo nuo Gibeono aukštumos, nuo
susitikimo padangtės į Jeruzalę ir karaliavo Izraelyje. (1
Kar 10,26-29)
14 Saliamonas surinko 1400 kovos vežimų ir sudarė
dvylika tūkstančių raitelių, kuriuos jis paskirstė kovos
vežimams skirtuose miestuose ir Jeruzalėje. 15 Karalius
parūpino sidabro ir aukso tiek, kiek akmenų Jeruzalėje, o
kedrų tiek, kiek sikamorų auga Sefeloje. (2 Ch 9,27) 16
Saliamonas importavo žirgų iš Egipto ir Kuės; karaliaus
pirkliai jų parsigabendavo iš Kuės už grynus pinigus. 17 Iš
Egipto atsigabendavo kovos vežimą už šešis šimtus
sidabrinių šekelių, o žirgą — už šimtą penkiasdešimt.
Pirkliams tarpininkaujant, kovos vežimų ir arklių
įveždavo visiems hititų ir Sirijos karaliams.

Kai Saliamonas įsitvirtino soste, jis sušaukė valdininkų suvažiavimą. Sandoros skrynia buvo Jeruzalėje, bet Mozės pagaminta padangtė ir aukuras tebebuvo Gibeone. Tad ir šis suvažiavimas vyko Gibeone. Saliamonas aukojo ten gausias aukas. Viešpats apsireiškė jam ir klausė, ko jis norėtų prašyti. Saliamonas prašė išminties valdyti tautą. Viešpats suteikė jam išminties ir dar pridėjo turtų ir galios bei garbės.

Saliamono laikais Jeruzalė klestėjo. Čia buvo sukaupta daug aukso ir kitokio turto. Kur daug aukso ir sidabro sukaupiama, ten jis nebevertinamas — atpinga. Bet kur Dievo malonė bei palaima pasireiškia, ten ji vertinama dar daugiau.

2 skyrius
SALIAMONO SUTARTIS SU KARALIUMI HURAMU 1-18

1 Saliamonas užsimojo statyti šventovę Viešpaties
garbei ir karaliaus rūmus sau. (1 Kar 5,15-30) 2 Jis
paskyrė septyniasdešimt tūkstančių vyrų statybos

medžiagai nešti ir aštuoniasdešimt tūkstančių
akmenlaužių kalnuose, o jų prievaizdų — tris tūkstančius
šešis šimtus. 3 Saliamonas siuntė pasiuntinius pas Tyro
karalių Huramą šventovės statybos reikalu. „Tu siuntei
medžiagos mano tėvui Dovydui, kai jis statėsi namus. (1
Ch 14,1) 4 Susitarkime ir mudu. Aš rengiuosi statyti
namus Viešpaties, savo Dievo, garbei, kurie bus pašvęsti
Jam. Ten bus smilkomi kvepiantys smilkalai Jo
akivaizdoje, nuolat laikoma padėtinė duona, kas rytą ir
vakarą aukojamos deginamosios aukos; taip pat
sabatomis, mėnesio jaunatimis ir mūsų Viešpaties
šventėmis; taip įsakyta Izraeliui daryti per amžius. 5
Namai, kuriuos rengiuosi statyti, turi būti didingi, nes
mūsų Dievas yra visų dievų didingiausias. (Ps 86,8) 6 Kas
įstengtų Jam pastatyti tinkamus namus? Dangus ir visų
dangų dangūs negali Jo apimti. Tai kas aš esu, kad
statyčiau Jam namus?! Tebūnie jie bent vieta smilkymui
Jo akivaizdoje! (2 Ch 6,18; 1 Kar 8,27) 7 Atsiųsk man
įgudusį vyrą, kuris sugeba pagaminti iš aukso, sidabro,
žalvario, geležies, raudono, mėlyno ir violetinio audeklo,
šventovei reikmenis; be to, mokantį raižymo darbus. Jis
dirbs kartu su mano amatininkais Judėjoje ir Jeruzalėje,
kuriuos paruošė mano tėvas Dovydas. 8 Atsiųsk man taip
pat Libano kedrų, kiparisų ir algumo medžių. Aš žinau,
kad tavo vyrai moka kirsti medžius Libane. Mano tarnai
atvyks ir dirbs kartu su tavo tarnais, 9 kad parūpintų kuo
daugiausia medžio medžiagos, nes namai, kuriuos
rengiuosi statyti, bus didingi ir nuostabūs. 10 Aš
aprūpinsiu tavo medžių kirtėjus maistu, duosiu dvidešimt
tūkstančių korų maltų kviečių, dvidešimt tūkstančių korų
miežių, dvidešimt tūkstančių batų vyno ir dvidešimt
tūkstančių batų aliejaus".

11 Tyro karalius Huramas atsakė Saliamonui laišku:
„Kadangi Viešpats myli savo tautą, Jis tave paskyrė jų
karaliumi. 12 Garbė Viešpačiui, Izraelio Dievui, kuris
sukūrė dangų ir žemę, davė karaliui Dovydui išmintingą
sūnų, kuris rengiasi statyti šventovę Viešpačiui ir

karališkus rūmus sau! 13 Aš siunčiu įgudusį, išmanantį
vyrą Huramabį, (Hiramą) 14 sūnų danitės ir tėvo tyrito,
mokantį gaminti įvairius daiktus iš aukso, sidabro,
žalvario, geležies, akmenų, medžio, raudono, mėlyno ir
violetinio audeklo bei plonos drobės; mokantį raižyti
įvairius raižinius, kurie jam pavedami. Jis galės kartu
dirbti su tavo amatininkais, su mano valdovo, tavo tėvo
Dovydo, amatininkais. (2 M 31,2-6) 15 Kviečių, miežių,
aliejaus ir vyno, kuriuos pažadėjo mano valdovas, tegul
atsiunčia savo tarnams! 16 Mes prikirsime medžių
Libane, kiek tau reikės, ir, surišę į sielius, nuplukdysime
jūra į Jafą, iš kur galėsi juos parsigabenti į Jeruzalę". 17
Saliamonas suskaičiavo visus svetimšalius, gyvenančius
Izraelio krašte, kaip buvo padaręs jo tėvas Dovydas, jų
buvo šimtas penkiasdešimt trys tūkstančiai šeši šimtai. 18
Iš jų jis paskyrė septyniasdešimt tūkstančių statybos
medžiagų nešėjais, aštuoniasdešimt tūkstančių
akmenlaužiais kalnuose ir tris tūkstančius šešis šimtus
darbo prievaizdais. (Joz 9,27)

———

Kas čia pasakyta, labai panašu, kas buvo rašyta 1 Kar 5. Žiūrėk ten.

3 skyrius

ŠVENTOVĖS STATYBA 1-17

1 Saliamonas pradėjo statyti Viešpaties namus
Jeruzalėje, ant Morijos kalno, kur Viešpats pasirodė jo
tėvui Dovydui Ornano klojime. Dovydas paruošė
jebusito Ornano klojime šventovei vietą. (1 Kar 6,7; 7,15-
22) 2 Saliamonas pradėjo ją statyti antrame mėnesyje
ketvirtaisiais savo karaliavimo metais.

3 Išmieros Dievo namų, kuriuos Saliamonas ruošėsi
statyti: ilgis — šešiasdešimt mastų (matuojama senuoju
mastu), o plotis — dvidešimt mastų. 4 Priešakinis

prieangis buvo lygus pastato pločiui — dvidešimt mastų; jo ilgis — dvidešimt mastų ir šimtas dvidešimt mastų aukščio. Jis aptraukė jį iš vidaus grynu auksu. 5 Šventovės
didžiąją salę jis išklojo kipariso lentomis, jas aptraukė grynu auksu ir išpuošė palmių vaizdais bei grandinėlėmis.
6 Sienos buvo nusagstytos brangakmeniais ir papuoštos
Parvaimo auksu. 7 Namų sijas, slenksčius, sienas ir duris
aptraukė auksu, ir sienas išraižė cherubais.

8 Švenčiausiosios patalpa buvo dvidešimt mastų ilgio ir namo pločio — dvidešimt mastų; visas vidus buvo išklotas auksu, sveriančiu šešis šimtus talentų. 9 Vinys
švenčiausiajai svėrė penkiasdešimt šekelių aukso. Viršutinius kambarius jis taip pat išklojo auksu. 10
Švenčiausiosios patalpoje buvo du cherubai, aptraukti
auksu. 11 Cherubų sparnai buvo dvidešimt mastų ilgio: vienas penkių mastų ilgio sparnas lietė sieną, kitas penkių mastų ilgio sparnas lietė kito cherubo sparną. 12 Antro
cherubo penkių mastų ilgio sparnas lietė priešingą sieną, o jo penkių mastų ilgio sparnas lietė pirmojo cherubo
sparną. 13 Cherubų sparnai ištiesti buvo dvidešimt mastų.
ilgio. Jie stovėjo, o jų veidai buvo nukreipti į šventovės
patalpą. 14 Švenčiausiosios užuolaida buvo drobinė, išsiuvinėta raudonais, mėlynais ir violetiniais siūlais; cherubai joje taip pat buvo išpuošti. (2 M 26,31)

15 Šventovės priekyje buvo dvi kolonos, kiekviena jų trisdešimt penkių mastų aukščio, o kiekvienos galvena — penkių mastų. 16 Ant kolonų galvenų buvo uždėtas
grandinėlių tinklas, ant kurio kabojo 100 granatinių obuolėlių. 17 Kolonos stovėjo šventovės priekyje, viena dešinėje, o antra — kairėje; dešiniąją pavadino Jachinu, o kairiąją — Boazu.

Šventovės statyba plačiau aprašyta 1 Kar 6-8. Žiūrėk ten.

4 skyrius

ŠVENTOVĖS REIKMENYS 1-22

1 Saliamono žalvarinis aukuras buvo dvidešimt mastų
ilgio, dvidešimt mastų pločio ir dešimt mastų aukščio. (1
Kar 7,23-50) 2 Baseinas — jūra dešimt mastų diametro
(nuo briaunos iki briaunos) ir penkių mastų aukščio. Jo
perimetras (apskritimas) buvo trisdešimt mastų. 3 Dvi
eilės pagražinimų, jaučių pavidalo, puošė baseino
briaunos apatinę dalį; jie buvo nulieti iš vien su baseinu. 4
Baseinas stovėjo ant dvylikos jaučių. Trys buvo atsigręžę į
žiemius, trys į vakarus, trys į pietus ir trys į rytus. Visų
galvos buvo atsuktos į išorę. 5 Baseino storis buvo per
plaštaką, briaunos forma, kaip lelijos žiedas; joje tilpo
trys tūkstančiai batų vandens.

6 Buvo padaryta dešimt vežimėlių — tankų, kurie
buvo pastatyti po penkis dešinėje ir kairėje pusėje. Juose
buvo plaunama visa, ką aukodavo deginamajai aukai;
baseine prausdavosi kunigai. 7 Dešimt auksinių žibintų,
pagal duotus nurodymus, stovėjo po penkis šventovės
pietų ir šiaurės pusėje. 8 Ir dešimt stalų, taip pat po
penkis, stovėjo pietų ir šiaurės pusėje. Buvo padaryta
šimtas auksinių taurių šlakstymui. 9 Buvo įruošti du
šventoriai: kunigų ir didysis; jų vartai buvo žalvariniai. 10
Baseinas stovėjo pietryčių pusėje. 11 Jis dar padirbo
puodų pelenams, kastuvų ir šlakstymui indų. Hiramas
baigė darbą karaliaus Saliamono šventovei. 12 Jis
padirbo dvi kolonas ir dvi galvenas — kupolus ant kolonų
viršaus; dvejus tinklus abiems kupolams, kurie buvo ant
kolonų; 13 taip pat keturis šimtus granatinių obuolėlių
abiems tinklams, po dvi eiles granatinių obuolėlių
kiekvienam tinklui ant kupolų; 14 vežimėlius — tankus
ant papėdžių; 15 baseiną ir dvylika jaučių, ant kurių jis
stovėjo; 16 puodus, kastuvus, šakutes. Visus reikmenis
Huramabis padirbo, karaliaus Saliamono įsakymu,
Viešpaties namams iš tyriausio žalvario. 17 Jie buvo
nuliedinti Jordano lygumoje, tarp Sukoto ir Zeredoto. 18

Įvairių daiktų buvo padaryta tiek daug, kad nebuvo įmanoma apskaičiuoti žalvario svorio.
19 Saliamono įsakymu buvo padirbti visi daiktai Dievo namams: auksinis aukuras, stalai, ant kurių gulėjo padėtinė duona, 20 žibintai su lempomis iš gryno aukso, 21 gėliniai pagražinimai, lempos ir žnyplės, 22 gnybtuvai, šlakstymui taurės, dubenys ir indai žarijoms, visa iš gryno aukso. Šventovės vidujinės durys, į švenčiausiąją ir šventovės durys į šventąją, buvo padarytos iš auk^o.

Hiramas padirbo didįjį aukurą, „jūrą" kunigams plautis, praustuvus aukoms mazgoti, duris ir visus reikmenis šventovei bei aukoms aukoti. Tai aprašyta 1 Kar 7,23-50.

5 skyrius

SANDOROS SKRYNIA ĮNEŠAMA ŠVENTOVĖN 1-14

1 Užbaigus šventovės statybos darbus, Saliamonas įsakė sunešti savo tėvo Dovydo šventovei skirtą auksą, sidabrą, visus indus ir dovanas į iždo sandėlius. (1 Kar 7,51-8,11; 1 Ch 28,14-18)
2 Saliamonas sušaukė Izraelio vyresniuosius, padermių viršininkus, izraelitų šeimų vadus į Jeruzalę ir įsakė atgabenti Viešpaties Sandoros skrynią iš Dovydo miesto — Siono į šventovę.
3 Šventovės proga prie karaliaus susirinko visi Izraelio vadai septintame mėnesyje. (3 M 23,34)
4 Jiems atvykus, levitai ir kunigai atnešė Sandoros skrynią,
5 susitikimo palapinę ir visus šventus indus, kurie buvo palapinėje.
6 Karalius Saliamonas ir visas Izraelis, susirinkę prie Sandoros skrynios, aukojo tiek avių ir galvijų, kad jų nebuvo įmanoma suskaityti.
7 Kunigai, įnešę Viešpaties skrynią į švenčiausiąją, pastatė ją į jos vietą po cherubų sparnais.
8

Cherubų sparnai buvo išskleisti virš Sandoros skrynios ir
dengė ją ir kartis. 9 Kartys buvo tokios ilgos, kad jų galai
buvo išsikišę į šventovės patalpą; taip viskas pasiliko iki
šios dienos. 10 Skrynioje buvo tik dvi plokštės, kurias
Mozė įdėjo Horebe, kai Viešpats padarė Sandorą su
izraelitais, jiems išėjus iš Egipto. (Žyd 9,4)

11 Visi kunigai, nežiūrint jų padalinių, buvo susirinkę.
12 Levitai, giesmininkai ir muzikantai: Asafas, Hemanas,
Jedutunas; jų sūnūs ir giminių nariai vilkėjo plonos
drobės rūbus; jie su cimbolais ir kanklėmis stovėjo į rytus
nuo aukuro; prie jų šimtas dvidešimt kunigų su trimitais.
(1 Ch 15,19; 16,37,41-42; 25,1-7) 13 Trimitininkų ir
giedotojų pareiga buvo sutartinai trimitais, cimbolais ir
kitais muzikos instrumentais garbinti Viešpatį ir Jam
dėkoti, giedant: „Jis yra geras, Jo malonė amžina".
Šventovė buvo taip pripildyta Viešpaties garbės (dūmų
debesies),.(1 Ch 16,34) 14 kad kunigai negalėjo atlikti
tikybinių apeigų. (2 Ch 7,1-3)

———————

Pastačius šventovę, ji buvo dedikuota — perduota naudoti Viešpaties vardo garbei. Ta proga buvo aukota daugybė aukų ir šventovės reikmenys padėti į vietas. Skaityk apie tai 1 Kar 8.

6 skyrius
SALIAMONO KALBA IR MALDA 1-42

1 Saliamonas sakė: „Viešpats norįs gyventi tamsoje. (1
Kar 8,53) 2 Aš Jam pastačiau didingus namus, vietą
gyventi per amžius." 3 Karalius atsisukęs laimino Izraelį,
visiems stovint: 4 „Garbė ir šlovė Viešpačiui, Izraelio
Dievui, kuris įvykdė, ką pažadėjo mano tėvui Dovydui: 5
‚Nuo tos dienos, kai išvedžiau savo tautą iš Egipto,
neišsirinkau kitos vietos ir kitos Izraelio padermės
šventovei statyti, kur būtų garbinamas mano vardas, ir

jokio kito vyro, kuris būtų mano tautos vadu, 6 tik
Jeruzalę, kurioje būčiau garbinamas, ir Dovydą, kuris
valdytų mano tautą Izraelį'. 7 Mano tėvas Dovydas
norėjo statyti namus Viešpačiui, Izraelio Dievui, (2 Sam
7,2-13) 8 tačiau Viešpats tarė mano tėvui Dovydui: ,Gerai
darei, norėdamas statyti namus mano garbei, 9 tačiau tu
nestatysi jų; tavo sūnus, kuris tau gims, pastatys namus
mano garbei'. 10 Viešpats ištesėjo pažadą; aš užėmiau
savo tėvo Dovydo vietą — Izraelio sostą, kaip Viešpats
žadėjo; pastačiau namus Viešpaties, Izraelio Dievo,
garbei 11 ir ten padėjau Sandoros skrynią, kurioje yra
Viešpaties Sandoros įstatymas, padarytas su izraelitais".
12 Saliamonas atsistojo prie Viešpaties aukuro
izraelitų akivaizdoje ir iškėlė rankas. 13 Saliamonas buvo
padirbdinęs žalvarinę platformą, penkių mastų ilgio bei
tiek pat pločio ir trijų mastų aukščio, ir ją pastatęs
šventoriuje. Jis, atsistojęs ant jos, atsiklaupė izraelitų
akivaizdoje ir, iškėlęs rankas, 14 meldėsi: „Viešpatie,
Izraelio Dieve, nei danguje, nei žemėje nėra dievo Tau
lygaus. Tu laikaisi malonės Sandoros su savo tarnais,
kurie Tavimi visa širdimi pasitiki. 15 Tu ištesėjai savo
tarnui Dovydui, mano tėvui, pažadą, kurį įvykdei
šiandien. 16 Viešpatie, įvykdyk savo tarnui Dovydui,
mano tėvui, ir antrą pažadą: ,Tau nepristigs palikuonių
Izraelio sostui, jei tavo sūnūs eis teisingu keliu ir vykdys
mano įstatymą, kaip tu vykdei'. (2 Sam 7,16) 17 Viešpatie,
Izraelio Dieve, teįvyksta ir tas Tavo pažadas, kurį
pažadėjai savo tarnui Dovydui! 18 Argi galimas dalykas,
kad Dievas gyventų su žmonėmis žemėje? Dangų dangūs
netalpina Tavęs, tuo labiau šitie namai, kuriuos
pastačiau! (2 Ch 2,5) 19 Atsižvelk į savo tarno maldą ir jo
prašymą. Viešpatie, mano Dieve, išgirsk savo tarno
maldą, kai jis meldžiasi Tavo akivaizdoje. 20 Dieną ir
naktį tebūnie atviros Tavo akys tiems namams ir tai
vietai, apie kurią sakei, kad joje bus Tavo vardas
garbinamas. Išklausyk savo tarno maldą, kai jis melsis
šitos vietos link, (2 M 20,24) 21 ir savo tautos

maldavimus, kai jie melsis šitoje vietoje. Išgirsk jų maldas
danguje ir jiems atleisk. 22 Jei kas, nusidėjęs savo artimui,
šventovėje prisieks esąs nekaltas, (2 M 22,10) 23 išgirsk
danguje jų skundus ir padaryk sprendimą; nubausk
kaltąjį ir išteisink teisųjį, atlygink jam teisingumu. 24 Jei
Tavo tauta — izraelitai bus nugalėti priešų dėl to, kad jie
Tau nusikalto, ir jei jie atgailaus, melsis ir maldaus Tavo
atleidimo šiuose namuose, (5 M 28,25) 25 išgirsk juos
danguje ir, atleidęs savo tautai — Izraeliui nuodėmę,
sugrąžink juos į žemę, kurią davei jiems ir jų protėviams.
26 Jei nebus lietaus dėl to, kad jie tau nusidėjo, ir jei melsis
šitos vietos link, išpažins Tave ir atsisakys savo
nuodėmių, supratę už ką juos baudi, (5 M 28,23-24) 27
išgirsk jų maldas danguje ir atleisk savo tautai — Izraeliui
nuodėmę; pamokyk juos eiti tikruoju keliu ir duok lietaus
kraštui, kurį davei jiems paveldėti. 28 Jei badas siaus
krašte, kils maras, sausra, rūdys ir skėriai naikins derlių;
jei priešas nuterios kraštą, apguls miestą ir kils ligos, 29 ir
jei pavieniai žmonės ar visa tauta, pajutę vargą, melsis
iškėlę rankas šitų namų link, — 30 išgirsk juos danguje,
atleisk jiems ir atlygink kiekvienam pagal jo elgesį, nes tik
Tu pažįsti kiekvieno žmogaus širdį, (1 Ch 29,17; Ps 7,10)
31 kad jie Tave garbintų ir eitų Tavo nurodytais keliais,
gyvendami žemėje, kurią davei mūsų protėviams.

32 Jei svetimšalis, ne izraelitas, ateis iš tolimo krašto,
išgirdęs apie Tavo galybę ir garbę, ir melsis šitų namų
link, 33 išgirsk jį danguje ir padaryk, ko svetimšalis
maldauja, kad visos žemės tautos pažintų ir garbintų
Tave, kaip Tavo tauta Izraelis, ir patirtų, kad šitie namai,
kuriuos pastačiau, yra Tavo garbei.

34 Jei Tavo tauta kariaus su priešais, kuriuos Tu
pasiųsi, ir ji melsis šito miesto link, kurį išsirinkai, ir šitų
namų link, kuriuos pastačiau Tavo vardui, (Dan 6,11) 35
išgirsk jų maldas ir apgink jų teises. 36 Jei jie tau nusidės,
juk nėra žmogaus, kuris nenusidėtų, ir Tu, užsirūstinęs
ant jų, atiduosi juos priešui, o jie, paėmę juos nelaisvėn,
nusives į svetimą kraštą, 37 kuriame būdami susipras,

atsivers ir Tave maldaus: ,Mes nusidėjome, elgėmės
blogai, neteisingai', (Dan 9,5) 38 atsivers visa širdimi bei
visa siela ir melsis savo krašto link, kurį davei jų
protėviams; to miesto link, kurį išsirinkai, ir šitų namų
link, kuriuos pastačiau Tavo vardui, 39 tai išklausyk jų
maldas bei jų prašymus, apgink jų teises ir atleisk savo
tautai, kuri Tau nusidėjo. 40 Mano Dieve, meldžiu, kad
Tavo akys ir ausys būtų atviros jų maldai ir prašymams.
41 Viešpatie Dieve, būk šitoje vietoje su savo Sandoros
skrynia! Viešpatie Dieve, laimink kunigus jų pareigose,
Tavo šventieji tesidžiaugia Tavo malone. (Ps 132,8-9) 42
Viešpatie Dieve, neatstumk savo pateptojo, atsimink
savo tarną Dovydą, kuris buvo Tavo malonėje!" (2 Sam
7,13)

Labai panašiai visa yra aprašyta 1 Kar 8,10-53. Žiūrėk ten.

7 skyrius

AUKOS IR VIEŠPATIES APSIREIŠKIMAS 1-22

1 Saliamonui baigus melstis, ugnis nusileido iš
dangaus ir prarijo deginamąsias ir kitas aukas, o
Viešpaties šlovė pripildė šventovę. (3 M 9,24; 1 Kar 18,38;
2 M 40,34) 2 Kunigai negalėjo įeiti į Viešpaties namus, nes
Viešpaties šlovė (didybė) buvo pripildžiusi Viešpaties
namus. 3 Visi izraelitai, pamatę nusileidžiančią ugnį ir
Viešpaties šlovę ant šventovės, krito ant žemės ir garbino
Viešpatį: „Jis yra geras ir Jo malonė amžina". (2 Ch 5,13;
Ps 136)

4 Karalius Saliamonas ir visa tauta aukojo aukas
Viešpaties akivaizdoje: (1 Kar 8,62-66) 5 dvidešimt du
tūkstančius jaučių ir šimtą dvidešimt tūkstančių avių.
Taip karalius ir visa tauta dedikavo šventovę Dievui. 6
Kunigai stovėjo savo vietose, levitai su muzikos

instrumentais, kuriuos karalius Dovydas įvedė Viešpatį
garbinti, giedojo: „Jo malonė amžina"; kunigai
priešingoje pusėje, izraelitams stovint, trimitavo.
7 Saliamonas pašventino centrinį šventorių, kuris
buvo fronte Viešpaties namų, nes ten jis aukojo
deginamąsias aukas ir padėkos aukų taukus; žalvarinis
aukuras, kurį Saliamonas buvo pastatęs, nesutalpino
deginamųjų bei augalinių aukų ir taukų.
8 Dedikacija tęsėsi septynias dienas, dalyvavo visas
Izraelis, nuo Hamato apylinkių iki Egipto upelio. 9
Aštuntą dieną jie turėjo iškilmingas pamaldas. Aukuro
pašventinimą jie šventė septynias dienas; šventovės
atidarymą dar septynias dienas. (4 M 7,10) 10 Septinto
mėnesio dvidešimt trečią dieną, Saliamonas leido
žmonėms grįžti į savo palapines; patenkinti ir gerai
nusiteikę jie džiaugėsi Viešpaties palaima Dovydui,
Saliamonui ir visai Izraelio tautai.
11 Saliamonui pabaigus statyti Viešpaties namus bei
karaliaus rūmus, sėkmingai atlikus viską, ką jis buvo
numatęs padaryti Viešpaties namuose ir savo rūmuose, (1
Kar 9,1-9) 12 naktį jam pasirodė Viešpats ir tarė: „Aš
girdėjau tavo maldą ir pasirinkau šitą vietą aukoms
aukoti. (5 M 12,5) 13 Jei nebus lietaus, arba jei leisiu
skėriams sunaikinti krašto augalus, ir siųsiu marą savo
tautai; 14 tai tuomet, jei mano tauta, kuri vadinasi mano
vardu, melsis, ieškos manęs ir atsisakys savo blogų kelių,
Aš išgirsiu danguje prašymą, atleisiu jos nuodėmes ir
laiminsiu jų kraštą. 15 Mano akys ir ausys matys ir girdės
šitos vietos maldas, (2 Ch 6,40) 16 nes Aš išsirinkau ir
pašventinau šituos namus savo vardui ir garbei; mano
akys ir širdis bus ten visada. 17 O tu, jei ištikimai tarnausi,
kaip tavo tėvas Dovydas, vykdysi ką tau įsakiau, laikysies
mano nuostatų bei potvarkių, 18 tai užtikrinsiu tavo
karalystės sostą, kaip pažadėjau tavo tėvui Dovydui,
padarydamas su juo Sandorą: ,Tau nepristigs palikuonių,
kurie valdys Izraelį'. (2 Sam 7,12-16) 19 Bet jei jūs
atmesite mano nuostatus ir įsakymus, kuriuos jums

daviau, tarnausite kitiems dievams ir juos garbinsite, 20 tai Aš jus išvarysiu iš žemės, kurią jums daviau, o šitą šventovę, kurią pašventinau savo vardui, pašalinsiu iš savo akių ir padarysiu ją pasityčiojimo ir paniekos žodžiu visose tautose. (5 M 28,37) 21 Šventovė, kuri tokia didinga, pavirs griuvėsių krūva; kiekvienas praeivis nustebęs klaus: ‚Kodėl Viešpats taip padarė šitam kraštui ir šitai šventovei?' (5 M 29,23-26; Jer 22,8-9) 22 Atsakymas bus: ‚Dėl to, kad jie, palikę Viešpatį, savo tėvų Dievą, kuris juos išvedė iš Egipto šalies, sekė kitus dievus, juos garbino ir jiems tarnavo; dėl to jis siuntė šiam kraštui šią nelaimę'".

———————

Tai tąsa šventovės pašventinimo. Ugnis iš dangaus, gal žaibo pavidale, uždegė aukas. Žmonės suprato Dievo malonų pripažinimą ir žeminosi prieš Jį. Po gausybės aukų ir Saliamono maldos, Viešpats apsireiškė Saliamonui naktį. (1 Kar 9,1-9)

Viešpats pažadėjo Saliamonui ir tautai išklausyti jų maldas ir prašymus su sąlyga, jei jie atsisakys nuo savo blogų darbų ir vykdys Jo įsakymus. Bet jei jie elgsis kaip aplinkiniai kaimynai pagonys, tai ir jie sulauks bausmės ir bus pašalinti iš jiems duoto krašto.

8 skyrius
SALIAMONO MIESTŲ STATYBA, PAMALDŲ TVARKA 1-18

1 Po dvidešimt metų, periodas, per kurį Saliamonas statė Viešpaties namus ir savo rūmus, (1 Kar 9,10-28) 2 jis sutvirtino tuos miestus, kuriuos Huramas atidavė Saliamonui, ir juose apgyvendino izraelitus. 3 Tuomet Saliamonas nužygiavo į Hamatzobą ir jį paėmė. 4 Jis sutvirtino Tadmorą tyruose ir visus sandėlių miestus, kuriuos jis buvo pastatęs Hamate. 5 Jis taip pat sutvirtino aukštutinį ir žemutinį Bethoroną, apvesdamas juos mūrų

sienomis, įstatydamas vartus ir skląsčius; 6 Balatą ir visus
sandėlių miestus, kurie priklausė Saliamonui; visus kovos
vežimų ir raitelių miestus ir visus, kuriuos Saliamonas
sumanė statyti Jeruzalėje, Libane ir visoje savo
valstybėje.

7 Visus hititus, amoritus, perizitus, hivitus ir jebusitus,
kilusius ne iš Izraelio, 8 ir jų palikuonių, užsilikusius
šalyje, izraelitai nesunaikino; Saliamonas padarė juos
baudžiauninkais. Tokie jie liko iki šios dienos. (Joz 16,10)
9 Saliamonas neapkrovė izraelitus baudžiavos darbais; jie
buvo kareiviai, karininkai, kovos vežimų bei raitelių
viršininkai ir vadai. 10 Karalius Saliamonas turėjo du
šimtus penkiasdešimt prievaizdų žmonėms prižiūrėti.

11 Saliamonas perkėlė savo žmoną, faraono dukterį,
iš Dovydo miesto į rūmus, kuriuos jis jai pastatė,
manydamas: „Mano žmona neprivalo gyventi Izraelio
karaliaus Dovydo rūmuose, nes vietos, kuriose yra
Viešpaties skrynia, yra šventos".

12 Saliamonas aukojo Viešpačiui deginamąsias aukas
ant Viešpaties aukuro, kuris, jo įsakymu, buvo pastatytas
prie šventovės. (2 Ch 1,3-6; 4,1) 13 Mozės įstatymas
reikalavo kasdieninių aukų, taip pat aukų sabatomis,
mėnesio jaunatimis ir trimis metinėmis šventėmis:
Neraugintos Duonos, Savaičių ir Palapinių. (4 M 28,2-26;
29,12) 14 Jis paskyrė, kaip jo tėvas Dovydas buvo
nustatęs, kunigų padalinius ir levitus jų pareigoms, kad jie
apeigų metu giedotų ir patarnautų kunigams, kaip
reikalavo kiekviena diena, ir vartininkus, kaip jie buvo
paskirti padaliniais, kiekvieniems vartams; toks buvo
Dievo vyro Dovydo įsakymas. (1 Ch 23-26) 15 Kunigai ir
levitai nenukrypo nuo karaliaus įsakymo visais
atžvilgiais, įskaitant iždo bei turtų priežiūrą. 16 Taip buvo
baigtas visas Saliamono darbas, nuo Viešpaties namų
pamato dėjimo iki užbaigimo, — pilno Viešpaties namų
įrengimo.

17 Saliamonas nuvyko į Eziongeberį ir Elotą, prie
jūros kranto, Edomo šalyje. 18 Huramas atsiuntė jam su

savo valdiniais laivų ir patyrusių jūrininkų; tie, nuplaukę su Saliamono valdiniais į Ofirą, iš ten pargabeno keturis šimtus penkiasdešimt talentų aukso karaliui Saliamonui.

———————

Kas čia sakyta, labai panašiai rašyta 1 Kar 9,10-24. Saliamonas baigęs statybas Jeruzalėje, tęsė jas kituose miestuose. Saliamonas saugojo, kad pamaldų tvarka būtų išlaikyta kaip Mozė buvo įsakęs ir Dovydas patvarkęs.

9 skyrius

ARABIJOS KARALIENĖ, SALIAMONO TURTAI IR JO MIRTIS 1-31

1 Karalienė Seba, išgirdusi apie Saliamono išmintį,
atvyko, norėdama Saliamoną išmėginti mįslingais
klausimais. Ją į Jeruzalę lydėjo labai didelė svita
kupranugariais, nešančiais balzaminio aliejaus, daug
aukso ir brangiųjų akmenų. Atėjusi pas Saliamoną, ji
kalbėjosi su juo įvairiais klausimais. (1 Kar 10,1-28) 2
Saliamonas atsakė jai į visus klausimus; nebuvo nė vieno
klausimo, kurio jis nebūtų atsakęs. 3 Karalienė Seba,
pamačiusi Saliamono išmintį ir namus, kuriuos jis
pasistatė, 4 jo stalo valgius, pareigūnų sodinimo tvarką,
jų pareigas ir rūbus, vyno pilstytojus ir jų rūbus ir
deginamąsias aukas Viešpaties namuose, ji nustebus, 5
tarė karaliui: „Ką girdėjau savo krašte apie tavo veiksmus
ir išmintį, yra tiesa! 6 Aš netikėjau pasakojimams, kol
atvykau ir savo akimis pamačiau. Iš tikrųjų, nė pusės apie
tavo išmintį man nebuvo pranešta; tavo išmintis viršija
visus gandus. 7 Laimingi tavo žmonės ir pareigūnai, kurie
tarnauja tau ir girdi tavo išmintį! (Lk 10,23) 8 Tebūnie
šlovinamas Viešpats, tavo Dievas, kuris taip pamėgo tave
ir pasodino į sostą, kad būtum Viešpaties, savo Dievo,
tautos karaliumi! Kadangi Dievas myli Izraelį ir nori jį

išlaikyti per amžius, Jis ir paskyrė tave jų karaliumi teisei
ir teisingumui vykdyti". 9 Seba padovanojo karaliui šimtą
dvidešimt talentų aukso, labai daug kvepalų ir brangiųjų
akmenų; niekad nebuvo tokių kvepalų, kokių karalienė
Seba padovanojo karaliui Saliamonui.

10 Huramo ir Saliamono valdiniai pargabeno aukso iš
Ofiro, algumo medžių ir brangiųjų akmenų. 11 Iš algumo
medžių buvo padaryti Viešpaties šventovei ir karaliaus
rūmams laiptai, kanklių ir arfų giesmininkams; anksčiau
tokių niekas nebuvo matęs Judėjoje.

12 Karalius Saliamonas davė karalienei Sebai viską,
ko ji norėjo. Jis jai dovanojo daugiau, negu ji jam
atgabeno. Po to ji su savo palyda grįžo į savo kraštą.

13 Vienerių metų laikotarpyje, atvežtas auksas
Saliamonui, svėrė šešis šimtus šešiasdešimt šešis talentus,
14 neskaitant to, kurį atgabendavo karaliui Saliamonui
keliaujantieji pirkliai, Arabijos karaliai ir krašto
valdininkai.

15 Karaliaus Saliamono įsakymu buvo padaryta du
šimtai didžiųjų auksinių skydų, sunaudojant kiekvienam
skydui po šešis šimtus šekelių aukso, 16 ir trys šimtai
mažųjų auksinių skydų, sunaudojant vienam po tris
šimtus šekelių aukso. Karalius juos sudėjo Libano Miško
namuose.

17 Buvo padarytas didžiulis sostas iš dramblio kaulo
ir aptrauktas grynu auksu. 18 Sostas turėjo šešis laiptus ir
auksinį pakojį. Abiejose sosto pusėse buvo rankoms
atramos, du liūtai stovėjo šalia atramų. 19 Be to, dvylika
liūtų stovėjo ant šešių laiptų abiejose pusėse. Nieko
panašaus nebuvo jokioje karalystėje.

20 Visi karaliaus Saliamono geriamieji indai ir Libano
Miško namų indai buvo gryno aukso; sidabras neturėjo
vertės Saliamono laikais. 21 Karaliaus laivai plaukiojo į
Tarsį kartu su Huramo jūrininkais. Kas treji metai Tarsio
laivai grįždavo su auksu, sidabru, dramblio kaulais,
bezdžionėmis ir povais.

22 Karalius Saliamonas stovėjo aukščiau visų žemės

karalių savo turtais ir išmintimi. 23 Visi žemės karaliai
siekė asmeniškos pažinties su Saliamonu, norėdami
išgirsti jo išmintį, kurią Dievas jam buvo davęs. 24 Kas
metai atgabendavo jam dovanų: sidabrinių ir auksinių
daiktų, apdangalų, miros, kvepalų, žirgų ir asilėnų. 25
Saliamonas turėjo keturis tūkstančius pastatų žirgams bei
kovos vežimams ir dvylika tūkstančių raitelių, kuriuos jis
paskirstė kovos vežimams skirtuose miestuose ir pas save
Jeruzalėje. (2 Ch 1,14-17; 1 Kar 5,6) 26 Jis buvo valdovas
visų karalių nuo Eufrato iki filistėnų krašto ir Egipto
sienos. 27 Karaliui Saliamonui valdant, sidabro buvo
Jeruzalėje, kaip akmenų, o kedrų tiek, kiek sikamoro
medžių Sefeloje. 28 Saliamonas pirkdavo žirgų iš Egipto
ir kitų šalių.

29 Saliamono veikla nuo pradžios iki galo yra
surašyta pranašo Natano istorijoje, silonito Ahijo
pranašystėje ir regėtojo Ido apreiškime apie Nebato sūnų
Jeroboamą. (1 Kar 11,41-43) 30 Saliamonas karaliavo
Jeruzalėje ir valdė visą Izraelį keturiasdešimt metų. 31
Saliamonui mirus, jis buvo palaidotas jo tėvo Dovydo
mieste; jo sūnus Rehoboamas pradėjo karaliauti jo
vietoje.

———————

Apie Sebos karalienės apsilankymą, Saliamono garbę bei turtus, labai panašiai parašyta 1 Kar 10 skyriuje.

10 skyrius
KARALYSTĖS PADALINIMAS 1-19

1 Rehoboamas nuvyko į Sikemą; ten susirinko visi
izraelitai paskelbti jį karaliumi. (1 Kar 12,1-19) 2 Nebato
sūnus Jeroboamas, kuris buvo pabėgęs nuo karaliaus
Saliamono į Egiptą, išgirdęs apie Saliamono mirtį,
sugrįžo iš Egipto. (1 Kar 11,40) 3 Izraelitai pakvietė ir
Jeroboamą į Sikemą. Jo šalininkai kalbėjo Rehoboamui:

4 „Tavo tėvas padarė mūsų jungą sunkų. Dabar
palengvink savo tėvo mums uždėtą baudžiavą — sunkų
jungą, tai mes būsime tau lojalūs valdiniai". 5 Jis jiems
tarė: „Po trijų dienų sugrįžkite pas mane!" Susirinkusieji
išsiskirstė. 6 Karalius Rehoboamas tarėsi su
senesniaisiais, kurie buvo jo tėvo Saliamono patarėjai,
jam valdant kraštą: „Patarkite, ką jiems atsakyti?" 7 Tie
jam kalbėjo: „Jei būsi draugiškas šitiems žmonėms,
kalbėsi pagal jų norą, jie visados bus tau lojalūs". 8 Jis
atmetė senesniųjų patarimą ir tarėsi su jaunesniaisiais,
kartu užaugusiais su juo, kurie dabar buvo jo patarėjai. 9
Jis jų klausė: „Ką jūs patariate atsakyti tiems, kurie man
kalbėjo: ‚Palengvink jungą, kurį mums uždėjo tavo
tėvas?'" 10 Jaunieji, kartu užaugę su juo, tarė: „Tiems,
kurie kalbėjo: ‚Tavo tėvas padarė mūsų jungą sunkų, bet
tu jį mums palengvink', atsakyk taip: ‚Mano mažasis
pirštas yra storesnis už mano tėvo šlaunį. 11 Mano tėvas
jums uždėjo sunkų jungą, — aš jį dar pasunkinsiu. Mano
tėvas jus plakė botagais, — aš plaksiu jus dygliuotais
rimbais'".

12 Kai Jeroboamas ir izraelitai trečią dieną susirinko
pas Rehoboamą, kaip karalius buvo įsakęs: „Ateikite pas
mane trečią dieną!" 13 Karalius, atmetęs senesniųjų
patarimą, 14 jiems šiurkščiai atsakė, kaip jaunesnieji
buvo jam patarę: „Mano tėvas uždėjo jums sunkų jungą,
— aš jį dar pasunkinsiu. Mano tėvas jus plakė botagais, —
aš plaksiu jus dygliuotais rimbais". 15 Karalius
nepaklausė senesniųjų, nes taip buvo Dievo lemta, kad
įvyktų Viešpaties Žodis, pasakytas silonito Ahijo Nebato
sūnui Jeroboamui. (1 Kar 11,29-31)

16 Izraelitai pamatę, kad karalius nenori jų klausyti,
atsakė jam: „Mes nenorime nieko bendro turėti su
Dovydu — su Jesės sūnumi. Vyrai, į savo palapines!
Tegul Dovydas (Rehoboamas) tvarkosi pats". Visi
izraelitai nuėjo į savo palapines. 17 Rehoboamas
karaliavo izraelitams, gyvenantiems tik Judėjos

miestuose. 18 Karalius Rehoboamas pasiuntė Adoramą,
baudžiavos viršininką pas izraelitus, bet jie užmušė jį
akmenimis, o karalius Rehoboamas suskubo įšokti į
vežimą ir pabėgo į Jeruzalę. 19 Nuo tos dienos izraelitai
atsiskyrė nuo Dovydo dinastijos.

Tas pats parašyta 1 Kar 12 skyriuje. Žiūrėk ten.

11 skyrius

VIEŠPATS DRAUDŽIA KARIAUTI SU IZRAELIU, KUNIGAI IR LEVITAI PERSIKELIA Į JUDĖJĄ, REHOBOAMO ŠEIMA 1-23

1 Rehoboamas, parvykęs į Jeruzalę, surinko Judėjos
ir Benjamino vyrus, šimtą aštuoniasdešimt tūkstančių
rinktinių karių, karui su Izraeliu — atgauti sukilusią
karalystės dalį. (1 Kar 12,21-24) 2 Viešpats kalbėjo Dievo
vyrui Semajui: 3 „Sakyk Saliamono sūnui Rehoboamui,
Judėjos karaliui, ir visiems izraelitams Judėjoje ir
Benjamine, 4 kad Viešpats sako: ‚Nežygiuokite ir
nekariaukite su savo broliais! Kiekvienas grįžkite į savo
namus, nes mano yra toks sprendimas'". Jie pakluso
Viešpaties Žodžiams ir sugrįžo, atsisakę žygio prieš
Jeroboamą.

5 Rehoboamas gyveno Jeruzalėje; jis mūro sienomis
sustiprino sekančius miestus, paversdamas juos
tvirtovėmis: 6 Betliejų, Etamą, Tekoą, 7 Betzurą, Soką,
Adalamą, 8 Gatą, Maresą, Zifą, 9 Adarajimą, Lakisą,
Azeką, 10 Zorą, Ajaloną ir Hebroną Judėjoje ir
Benjamine. 11 Sustiprinęs tvirtoves, jis paskyrė joms
komendantus ir įrengė juose maisto, aliejaus ir vyno
sandėlius. 12 Kiekviename mieste jis laikė skydų ir iečių.
Taip jis valdė Judėją ir Benjaminą.

13 Kunigai ir levitai, gyvenantys Izraelyje, iš viso
krašto bėgo į Judėją. 14 Levitai, palikę savo priemiesčius
ir nuosavybes, vyko Judėjon ir Jeruzalėn, nes

Jeroboamas ir jo sūnūs pašalino juos iš pareigų; jie
nebegalėjo eiti kunigo pareigų. (2 Ch 13,9) 15 Jeroboamas
paskyrė kunigus aukoti aukštumose stabams ir veršiams,
kuriuos jie pasidirbo. (1 Kar 12,31) 16 Visi, kurie
nuoširdžiai tarnavo Viešpačiui, Izraelio Dievui, iš visų
Izraelio padermių bėgo į Jeruzalę, norėdami aukoti
Viešpačiui, savo tėvų Dievui. 17 Jie rėmė Judėjos
karaliaus valdžią, Saliamono sūnų Rehoboamą, trejus
metus; tuo laiku jie gyveno Dovydo ir Saliamono
nustatytais potvarkiais.

18 Rehoboamas vedė Mahalatą, Dovydo sūnaus
Jerimoto ir Abigailės dukterį, kurios tėvas buvo Elijabas,
Jesės sūnus. (1 Sam 16,6) 19 Mahalatos sūnūs: Jeusas,
Semarijas ir Zahamas. 20 Po jos Rehoboamas dar vedė
Absalomo dukterį Maką, kuri pagimdė: Abiją, Atają,
Zizą ir Selomitą. 21 Rehoboamas mylėjo Absalomo
dukterį Maką labiau už visas kitas savo žmonas ir
suguloves. Jis turėjo aštuoniolika žmonų ir šešiasdešimt
sugulovių; dvidešimt aštuonis sūnus ir šešiasdešimt
dukterų. 22 Rehoboamas paskyrė Makos sūnų Abiją
brolių vadu, nes jis norėjo jam perduoti karaliaus sostą.
23 Jis elgėsi gudriai, išskirstydamas savo sūnus į Judėjos ir
Benjamino kraštų sustiprintus miestus, teikdamas jiems
gausiai maisto ir parūpindamas jiems žmonų. (2 Ch 21,3)

Rehoboamas karaliavo tik Judėjai ir Benjamino kraštui, o 10 giminių pasitraukė nuo jo. Rehoboamas mobilizavo kariuomenę ir norėjo priversti visas Izraelio padermes paklusti jam. Bet Dievas įsakė jam per pranašą nekariauti su Izraeliu. Rehoboamas ir visa Judėja pakluso ir nekariavo. Bet apsigynimui sustiprino miestus, paversdami juos tvirtovėmis. Nuo tų laikų pietinė valstybė vadinosi Judėja, o šiaurinė — Izraelis.

Šiaurinėje valstybėje buvo įvestas stabų (veršių) garbinimas; žmonių neleido vykti į Jeruzalę švenčių proga. Buvo pasakyta, kad jiems yra per toli vykti į

Jeruzalę. Iš tikrųjų, karalius Jeroboamas bijojo leisti žmones vykti į Jeruzalę, kad jie, paveikti Jeruzalėje, nesukiltų prieš jį. Kunigai ir levitai atsisakė garbinti stabus; tad juos pašalino iš tarnybos ir kunigais įstatė tokius žmones, kurie pakluso ir pataikavo karaliui. Tikrieji kunigai ir levitai persikėlė gyventi į Judėją; tuo jie sustiprino Rehoboamo valdžią Bet ir Rehoboamas nesilaikė Viešpaties nuostatų. Jis turėjo daug žmonų ir sugulovių. Taip įsigalėjo ir Judėjoje atpuolimas nuo Viešpaties.

12 skyrius
SISAKAS NUGALI REHOBOAMĄ, REHOBOAMO MIRTIS 1-16

1 Rehoboamo karališkajai valdžiai sustiprėjus, jis ir
su juo visas Izraelis atmetė Viešpaties įstatymą. (1 Kar
14,21-31) 2 Penktaisiais karaliaus Rehoboamo valdymo
metais Egipto karalius Sisakas puolė Judėją, nes jie buvo
neištikimi Viešpačiui. 3 Jis atžygiavo su tūkstančiu dviem
šimtais kovos vežimų ir šešiasdešimt tūkstančių raitelių;
pėstininkų buvo nesuskaitoma daugybė. Jo Egipto
armijoje buvo: libai, sukimitai ir etiopai. 4 Jis paėmė
Judėjos sutvirtintus miestus ir pasiekė Jeruzalę. (2 Ch
11,5-10) 5 Pranašas Semajas, atėjęs pas Rehoboamą ir
Judėjos kunigaikščius, kurie, traukdamiesi nuo Sisako,
susirinko Jeruzalėje, jiems pasakė, ką Viešpats sako: „Jūs
palikote mane, tai Aš jus atiduosiu į Sisako rankas!" 6
Izraelio kunigaikščiai ir karalius nusižeminę tarė:
„Teisingas yra Viešpats!" 7 Viešpats, matydamas jų
nusižeminimą, kalbėjo Semajui: „Kadangi jie prisipažįsta
nusidėję, Aš jų nesunaikinsiu, jie išliks gyvi; mano įnirtis
nebus Sisako panaudotas prieš Jeruzalę. 8 Bet Judėjos
gyventojai taps jo pavaldiniais, kad pažintų skirtumą tarp
tarnavimo man ir svetimai karalystei". 9 Egipto karalius
Sisakas užėmė Jeruzalę ir, paėmęs Viešpaties namų ir
karaliaus rūmų turtus, viską išvežė. Jis išgabeno ir

auksinius skydus, kuriuos Saliamonas buvo padaręs. 10
Karalius Rehoboamas padirbdino jų vietoje žalvarinių
skydų ir juos pavedė sargybos viršininkams, kurie buvo
prie karaliaus rūmų. 11 Karaliui einant į Viešpaties
namus, sargybiniai juos nešdavosi ir po to vėl juos
grąžindavo į sargybos būstinę. 12 Kadangi karalius
nusižemino Viešpačiui, Jo rūstybė nepalietė ir
nesunaikino jo; Judėjai tas išėjo į naudą.
13 Karalius Rehoboamas įsitvirtino Jeruzalėje ir
toliau karaliavo. Rehoboamas, pradėdamas karaliauti,
buvo keturiasdešimt vienerių metų amžiaus, valdė
septyniolika metų Jeruzalėje, kurią Viešpats išsirinko iš
visų Izraelio padermių, kad ten būtų garbinamas Jo
vardas. Jo motina buvo vardu Nama, amonitė. (2 Ch
6,20) 14 Jis nusikalto, nes nesilaikė Viešpaties nuostatų.
15 Rehoboamo veikla nuo pradžios iki galo yra
surašyta pranašo Semajo ir regėtojo Ido raštuose. Karas
tarp Rehoboamo ir Jeroboamo tęsėsi visą laiką. (2 Ch
13,22) 16 Rehoboamas mirė ir buvo palaidotas Dovydo
mieste; jo sūnus Abijas pradėjo karaliauti jo vietoje.

Padalinus Izraelio tautą į dvi valstybes, abi valstybės nusilpo. Be to, kai Rehoboamas įsitvirtino soste ir jo valdžia sustiprėjo, jis ir tauta atsisakė tikro Viešpaties garbinimo. Tada Egipto karalius Sisakas užpuolė Judėją. Dievas siuntė pranašą Semają, kuris pranešė karaliui ir jo patarėjams: „Jūs palikote Viešpatį, tai ir Viešpats jus paliko". Valdovai prisipažino nusikaltę ir gailėjosi. Tada ir Viešpats pasigailėjo jų; neleido visai sunaikinti Jeruzalės. Judėja tapo Egipto vasalu. Sisakas išplėšė Judėjos karaliaus rūmų turtus bei šventovės brangenybes, ir visa išgabeno į Egiptą.

Rehoboamas lankė šventovę, bet jis nuoširdžiai negarbino Viešpaties. Visą Rehoboamo valdymo laiką tęsėsi karas su Izraelio valstybe, nors Viešpats aiškiai buvo įsakęs nekariauti. (2 Ch 11,4) Rehoboamas karaliavo Jeruzalėje 17 metų.

13 skyrius

KARAS TARP ABIJO IR JEROBOAMO 1-22

1 Aštuonioliktaisiais karaliaus Jeroboamo valdymo
metais Abijas pradėjo karaliauti Judėjoje.(1 Kar 15,1-8) 2
Trejus metus jis karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo
vardu Mikaja, duktė Urielio iš Gibejos.
3 Kilo karas tarp Abijo ir Jeroboamo. Abijas išėjo į
kovą su keturiais šimtais tūkstančių rinktinių vyrų
kariuomene, o Jeroboamas išsirikiavo prieš jį su
aštuoniais šimtais tūkstančių rinktinių karių. 4 Abijas,
atsistojęs ant Zemaraimo kalno, Efraimo aukštumose,
tarė: „Jeroboamai ir visas Izraeli, pasiklausykite manęs! 5
Argi jūs nežinote, kad Viešpats, Izraelio Dievas, atidavė
karališkąją Izraelio valdžią Dovydui ir jo sūnums
vadinama „Druskos" sandora? (3 M 2,13; 4 M 18,19) 6
Bet Nebato sūnus Jeroboamas, Dovydo sūnaus
Saliamono tarnas, sukėlė maištą prieš savo valdovą. 7
Jam padėjo niekam tikę nenaudėliai ir nugalėjo
Saliamono sūnų Rehoboamą, nes jis buvo jaunas, be
patyrimo ir neatsilaikė prieš juos. 8 Dabar jūs manote
galėsią atsilaikyti prieš Viešpaties karališkąją valdžią,
esančią Dovydo sūnų rankose, kadangi jūsų yra didelė
daugybė ir su jumis yra auksiniai veršiai, kuriuos jums
padirbdino Jeroboamas! (1 Kar 12,28) 9 Jūs išvarėte
Viešpaties kunigus, Arono sūnus ir levitus, ir pasidarėte
kunigų, kaip kitų kraštų tautos. Kas tik atėjo aukoti jautį
ar septynis avinus, tas tapo stabų kunigas. (2 Ch 11,15) 10
Bet mūsų Dievas yra Viešpats, mes Jo nepalikome.
Kunigais tarnauja Viešpačiui aronitai, levitai taip pat
atlieka apeigas šventovėje. 11 Jie kas rytą ir kas vakarą
aukoja Viešpačiui deginamąsias aukas ir smilko
kvepiančius smilkalus; padeda padėtinę duoną ant
auksinio stalo ir kas vakarą uždega lempas auksiniame
žibinte. Mes laikomės Viešpaties, mūsų Dievo,
nurodymų, bet jūs Jį palikote. (4 M 28,3-8) 12 Tikrasis

Dievas ir Jo kunigai su trimitais yra su mumis kovai prieš
jus. Izraelitai, nekovokite su Viešpačiu, savo protėvių
Dievu, nes nelaimėsite!" (4 M 10,9)
13 Jeroboamas slaptai pasiuntė aplinkiniu keliu
pasalūnų dalinį, kad užeitų jiems iš užpakalio, o jo kariai
buvo Judėjos dalinių priekyje. 14 Judėja, pamačiusi kad
priešas jiems gresia iš priekio ir iš užpakalio, šaukėsi
Viešpatį, o kunigai trimitavo. 15 Judėjos kariai šaukdami
puolė ir laimėjo Dievui padedant. Jeroboamas ir Izraelis
pralaimėjo. 16 Jie bėgo ir buvo sunaikinti. 17 Abijas su
visa Judėja sudavė jiems tokį smarkų smūgį, kad izraelitų
žuvo penki šimtai tūkstančių rinktinių karių. 18 Izraelitai
buvo nugalėti, o Judėja, laimėjusi karą, sustiprėjo, nes jie
pasitikėjo savo protėvių Dievu. 19 Abijas atėmė iš
Jeroboamo šiuos miestus: Betelį, Jesaną ir Efroną su jų
kaimais. 20 Jeroboamas nebeatgavo savo galios Abijui
viešpataujant. Pagaliau Viešpats siuntė jam mirtį. 21
Abijas sustiprėjo. Jis vedė keturiolika žmonų ir turėjo
dvidešimt du sūnus ir šešiolika dukterų.
22 Visa kita Abijo veikla ir jo kalbos surašyta pranašo
Ido knygoje. (2 Ch 12,15)

Atrodo, kad Jeroboamas užpuolė Judėją, o Abijas tik gynėsi. Izraelio valstybėje buvo 10 padermių, o Judėjoje — tik dvi. Tad Jeroboamas lengvai galėjo sutelkti dvigubai gausesnę kariuomenę. Prieš pradedant kovą, Abijas bandė susitarti be karo. Visada turėtų būti ieškoma susitarimo išlaikyti taiką. Karas tebūnie paskutinė priemonė! Abijas savo kalboje kaltino izraelitus nusikaltimu prieš Dievą ir Dovydą. Dovydo palikuonims buvo pažadėta Izraelio sostas. Jis buvo patvirtintas ištikimybės (druskos) sandora. (3 M 2,13; 4 M 18,19) Nors Abijas tikėjo Dievą labai paviršutiniškai, bet jis kalbėjo apie tikrą Dievo garbinimą. (1 Kar 15,3)

Jeroboamas visai nekreipė dėmesio į Abijo kalbą. Jis atžygiavo ne tartis, bet kovoti; jis panaudojo atvirą ir

suktą — apgaulingą kovą — pasalūnus. Jis visiškai
pralaimėjo mūšį ir nebeatsigavo. Nevisados laimi
gausesnė ir gerai paruošta kariuomenė. Žmonės dirba ir
galvoja, bet Dievas viską tvarko.

14 skyrius
KARALIUS ASAS 1-15

1 Abijas mirė, jį palaidojo Dovydo mieste; jo sūnus
Asas pradėjo karaliauti jo vietoje. (1 Kar 15,11-12) Jam
valdant kraštą, taika buvo dešimt metų. 2 Asas patiko
Viešpačiui, nes jis valdė teisingai. 3 Jis pašalino stabų
aukurus aukštumose, sudaužė stulpus, sukapojo Ašeros
statulas 4 ir įsakė Judėjos žmonėms grįžti prie Viešpaties,
jų tėvų Dievo, ir vykdyti Jo įstatymus bei įsakymus. 5
Pašalinus iš visų Judėjos miestų stabų garbinimą
aukštumose ir smilkymo aukurus karalystėje, jam
valdant, buvo ramu. 6 Jis statė sutvirtintus miestus
Judėjoje; karų nebuvo, Viešpats leido jam pailsėti. (2 Ch
15,15) 7 Asas kalbėjo Judėjai: „Sutvirtinkime miestus
mūro sienomis, bokštais, vartais su skląsčiais; juk šalis
priklauso mums! Mums rūpėjo Viešpats, mūsų Dievas;
Jis rūpinosi mumis ir suteikė mums taiką". Jie statė, ir
jiems sekėsi. 8 Aso kariuomenę sudarė trys šimtai
tūkstančių Judėjos karių, ginkluotų didžiuoju skydu ir
ietimi, ir du šimtai aštuoniasdešimt tūkstančių Benjamino
vyrų, ginkluotų skydais ir lankais. Jie visi buvo narsūs
kariai.

9 Prieš juos išėjo etiopas Zeras su milijonu kareivių,
trimis šimtais kovos vežimų ir pasiekė Maresą. 10 Asas
pasitiko jį. Jie išsirikiavo kautynėms Zefato slėnyje prie
Mareso. (1 Sam 14,6) 11 Asas šaukėsi Viešpatį, savo
Dievą: „Viešpatie, jei Tu nori, Tu gali padėti ir galingam
ir bejėgiui. Padėk mums, Viešpatie, mūsų Dieve, nes Tu
esi mūsų parama ir Tavo vardu atėjome prieš šitą
daugybę! Viešpatie, Tu esi mūsų Dievas; neleisk jiems
laimėti!" 12 Viešpaties valia etiopai buvo nugalėti Aso ir

Judėjos karių ir bėgo. 13 Asas su kariais juos vijosi iki
Geraro. Etiopų žuvo tiek daug, kad jie nebeatsigavo. Jie
buvo sutriuškinti Judėjos kariuomenės Viešpačiui
padedant. Aso kariai paėmė labai daug grobio. 14 Jie
nugalėjo visus miestus Geraro apylinkėje, nes priešus
buvo apėmusi Viešpaties siųsta panika. Iš visų miestų jie
išsigabeno daug grobio. 15 Be to, jie užpuolė gyvulių
savininkus, juos nugalėjo ir išsivarė pasigrobę daug avių
ir kupranugarių. Po to jie sugrįžo į Jeruzalę.

---

1 Kar 15,9-24 papildo Aso veiksmus. Kai tik Asas tapo karaliumi, jis tuojau ėmėsi reformos; įsakė pašalinti visus stabus bei jų garbinimą. Asas laikė gausią kariuomenę. Kariuomenės apginklavimas Judėjos gyventojų ir benjaminitų buvo skirtingas. Kariuomenė buvo ginkluota ginamaisiais ir puolamaisiais ginklais. Asas taip pat stengėsi sustiprinti miestus; ruošėsi galimai kovai. Jo laikais buvo taika su Izraeliu ir kitais kaimynais.

Asas sugyveno su kaimynais. Bet Etiopijos (Abisinijos) karalius Zeras suardė taiką. Jis atžygiavo su labai didele kariuomene kariauti. Asas pasitikėjo Dievu taikos metu; tą jis darė ir nelaimės — karo laiku. Jis meldėsi. Malda trumpa, bet daug pasakanti. Asas tikėjo visagalį Dievą. Jis buvo gerai pasiruošęs kovai, bet nepasitikėjo savo jėgomis; meldė Viešpatį pagalbos. Jis žinojo, kad žmogus yra mirtingas, — o Dievas — amžinas. Dievas siuntė etiopams baimę. Baimė taip paveikė etiopus, kad jie pabėgo ir pralaimėjo karą.

15 skyrius
AZARIJO PRANAŠAVIMAS 1-19
1 Obedo sūnus Azarijas, Dievo Dvasiai veikiant, 2
išėjo pasitikti karalių Asą ir jam tarė: „Karaliau Asai, visa
Judėja ir Benjamine, paklausykite manęs! Viešpats yra su
jumis, kai jūs esate su Juo, ir jei Jo ieškote, surasite Jį. Bet
jei Jį paliekate, Jis ir jus paliks! 3 Ilgą laiką Izraelis gyveno
be tikro Dievo, be pamokančio kunigo ir be įstatymo. (Oz
3,4) 4 Kai jis pateko į vargą, pajuto priespaudą, tada
atsivertė ir grįžo prie Viešpaties, Izraelio Dievo; jie
ieškojo Jo ir surado. (Jer 28,13-14) 5 Anais laikais
keliaujančiam nebuvo saugu, nes didelė netvarka buvo
visose šalyse ir vargino gyventojus. 6 Jie sunyko
kariaudami tauta prieš tautą, miestas prieš miestą, nes
Dievo siųstos nelaimės spaudė juos. (Lk 21,10) 7 Būkite
drąsūs, tenepailsta jūsų rankos! Jums bus atlyginta už
jūsų darbus!" (1 Kor 15,58)
8 Asas, išgirdęs šituos pranašystės žodžius, įsidrąsino
ir pašalino pasibjaurėtinus stabus iš Judėjos ir Benjamino
krašto ir iš miestų, kuriuos jis paėmė Efraimo
aukštumose. Jis atnaujino Viešpaties aukurą prie
Viešpaties šventovės. 9 Jis priėmė Judėjos ir Benjamino
gyventojus, kurie apsigyveno pas juos kaip ateiviai: iš
Efraimo, Manaso ir Simeono; daugelis iš Izraelio perbėgo
pas Asą, pamatę, kad Viešpats, jo Dievas, laimino jį. 10
Jie susirinko į Jeruzalę penkioliktaisiais Aso karaliavimo
metais trečią mėnesį. 11 Tą dieną jie aukojo Viešpačiui iš
paimto grobio septynis šimtus raguočių ir septynis
tūkstančius avių. 12 Jie pasižadėjo garbinti Viešpatį, savo
protėvių Dievą, visa širdimi ir visa siela; (Joz 24,25) 13
Kas negarbintų Viešpaties, Izraelio Dievo, būtų
baudžiamas mirtimi, nežiūrint ar jis turtuolis, ar vargšas,
vyras ar moteris. 14 Jie prisiekė Viešpačiui džiūgaudami,
trimitams ir ragams aidint. 15 Visa Judėja džiaugėsi
priesaika, nes ji kilo iš ilgesio Viešpačiui, kurio jie ieškojo

ir surado; Viešpats suteikė jiems taiką su kaimynais. (2 Ch
14,5-6; 20,30)
16 Karalius Asas pašalino iš karalienės vietos net savo
motiną Maką, nes ji buvo padariusi Ašerai pasibjaurėtiną
stabą. Asas sukapojo tą stabą ir sutrupinęs sudegino jį
Kidrono slėnyje. (1 Kar 15,13-15) 17 Aukojimo
aukštumose jis nepašalino iš Izraelio; Aso širdis visą
amžių liko ištikima Viešpačiui. 18 Jo įsakymu į Dievo
namus buvo atneštos jo tėvo ir jo paskirtos dovanos:
sidabras, auksas ir kiti daiktai. 19 Karo nebuvo iki
trisdešimtų Aso karaliavimo metų.

———

Laimėję karą, Asas ir jo kariai grįžo namo. Juos pasitiko pranašas Azarijas. Jis nesveikino nugalėtojų, negyrė jų, bet skelbė tai, ką Dievo Dvasia jam įsakė. Praeityje buvo ir ateityje bus taip, kaip jie (žmonės) tikės Dievą ir savo veiksmais įrodys savo tikėjimą. Bet jei jie netikės Dievą, Dievas paliks juos, leis jiems eiti pačių pasirinktu keliu. Tada jie nesugyvens su kaimynais, nė savo tarpe — jie sunyks. Pranašo kalba taip paveikė karalių ir jo karius, kad jie atnaujino Sandorą ir pasižadėjo vykdyti Viešpaties paliepimus bei įsakymus. Tautiečiai tuo buvo patenkinti ir labai džiaugėsi. Asas padrąsėjo, gavo naujų jėgų, pravedė plačiau ir giliau reformą; pašalino likusius stabus ir nuoširdžiai garbino Viešpatį.

Manoma, karalienė Maka buvo Aso močiutė; Asas sunaikino jos rūmuose pamėgtą Ašeros stabą ir pašalino karalienę iš jos garbės vietos. Jis nenužudė jos, kaip buvo pasižadėta. (2 Ch 15,13) Gal ji pati atsisakė stabų garbinimo?

16 skyrius
ASO KARAS SU BASU 1-6, HANANIO ĮSPĖJIMAS 7-10, ASO MIRTIS 11-14

1 Trisdešimt šeštaisiais Aso karaliavimo metais,
Izraelio karalius Basas atžygiavo prieš Judėją ir paėmė

Ramą. Jis, norėdamas uždaryti kelią Judėjai, statė
sutvirtinimus. (1 Kar 15,16-22) 2 Asas, paėmęs sidabrą ir
auksą iš Viešpaties šventovės ir karaliaus rūmų, pasiuntė
Sirijos karaliui Benhadadui į Damaską, sakydamas: 3
„Padarykime sutartį, kokią turėjo mūsų tėvai. Siunčiu
tau sidabro ir aukso; sulaužyk sutartį su Izraelio
karaliumi Basu, tada jis atsitrauks nuo Judėjos". 4
Benhadadas paklausė karaliaus Aso ir pasiuntė savo
kariuomenę prieš Izraelio miestus. Jie užėmė Ijoną,
Daną, Abelmaimą ir visus Neftalio sandėlių miestus. 5
Izraelio karalius Basas, tai išgirdęs, liovėsi tvirtinęs Ramą
ir pasitraukė. 6 Karalius Asas, sutelkęs visą Judėją,
nugabeno akmenis ir medžius, kuriuos Basas naudojo
Ramos sutvirtinimui, ir jais sutvirtino Gebą ir Mizpą.

7 Regėtojas Hananis, atėjęs pas Judėjos karalių Asą,
jam tarė: „Kadangi tu pasitikėjai Sirijos karaliumi, o ne
Viešpačiu, savo Dievu, Sirijos karaliaus kariuomenė
ištrūko iš tavo rankų. (Jer 17,5) 8 Ar etiopai ir libai
neturėjo didelės kariuomenės, kovos vežimų ir raitelių?
Kadangi pasitikėjai Viešpačiu, tai Jis juos atidavė į tavo
rankas. (2 Ch 14,8-12) 9 Viešpaties akys mato visą žemę ir
padeda tiems, kurių širdis yra Jam ištikima. Tu šiuo
atveju pasielgei neteisingai, todėl ateityje turėsi daug
karų". 10 Asas, užsirūstinęs ant regėtojo, surakino jį ir
įmetė į kalėjimą. Tuo pačiu metu Asas žiauriai pasielgė ir
su kitais savo tautos žmonėmis. (2 Ch 18,26; Mt 14,3)

11 Visa Aso veikla yra surašyta Judėjos ir Izraelio
karalių knygose. (1 Kar 15,22-24) 12 Trisdešimt
devintaisiais karaliavimo metais Asas susirgo kojų
nepagydoma liga. Tačiau jis ir sirgdamas neieškojo
Viešpaties pagalbos, bet kreipėsi į gydytojus. 13 Asas mirė
keturiasdešimt pirmaisiais savo karaliavimo metais. 14
Jis buvo palaidotas savame kape, kurį jis turėjo Dovydo
miesto kapinėse. Jo kūnas buvo balzamuotas kvepalais ir
įvairiausių rūšių tepalais. Jo garbei buvo sukurtas didelis
laužas. (2 Ch 21,19; Jer 34,5)

Izraelio karalius Basas sustiprino Ramos miestą ir uždarė valstybės sieną; visiškai nutraukė susisiekimą su Judėja. Mūsų laikais valstybių sienos uždarymas nėra naujiena. Nuostabu, kad Asas, patyręs Viešpaties pagalbą prieš etiopus, dabar pagalbos kreipėsi prašydamas ne į Viešpatį, bet į pagonių karalių, kuris buvo bendras priešas Izraelio ir Judėjos. Tuo metu Asas laimėjo. Basas, (Izraelis) labai nukentėjo. Asas net Ramos statybos medžiagą panaudojo savo naudai. Dievas siuntė pranašą Hananį įspėti karalių Asą. Pranašas įspėjo karalių, bet dėl to labai nukentėjo. Karalius Asas buvo visai pasikeitęs; jis nesilaikė tiesos, bet panaudojo savo galią blogiems darbams. Jis ne tik įmetė pranašą į kalėjimą, bet, kaip didžiausiam nusikaltėliui, įrakino kojas į šiekštą ir žiauriai keršijo pranašo artimiesiems. Kas yra žmogus! Karalius pasitikėjo Dievu, patyrė išgelbėjimą, o nupuolęs, elgėsi labai blogai. Karalius susirgo, tačiau nesikreipė į Viešpatį. Jis mirė; jo garbei iškėlė labai iškilmingas laidotuves, bet ar jos ką gera davė jam!

17 skyrius
JOZAPATO KARALIAVIMO PRADŽIA 1-19

1 Asui mirus, jo sūnus Jozapatas pradėjo karaliauti jo
vietoje ir dėjo pastangas įsitvirtinti Judėjoje prieš Izraelį.
(1 Kar 15,24) 2 Jis paskyrė kariuomenės dalinius visuose
sutvirtintuose Judėjos miestuose ir įgulas Judėjos krašte
bei Efraimo miestuose, kuriuos buvo paėmęs jo tėvas
Asas. 3 Viešpats laimino Jozapatą, nes jis ėjo
ankstyvesniaisiais savo tėvo keliais ir negarbino Baalo. 4
Jis laikėsi savo protėvių Dievo įsakymų ir nesekė Izraelio
pavyzdžiu. 5 Viešpats laimino karališkąją jo valdžią; visi
Judėjos gyventojai mokėjo Jozapatui mokesčius. Tokiu
būdu jis įsigijo daug turtų ir garbės. (2 Ch 18,1) 6 Jis buvo
drąsus; Viešpaties laiminamas, jis sunaikino aukojimą
aukštumose bei Ašeros garbinimą Judėjoje.

7 Trečiaisiais karaliavimo metais jis siuntė savo
vyresniuosius valdininkus: Benhailį, Obadiją, Zachariją,
Natanaelį ir Miką į Judėjos miestus mokyti. 8 Su jais buvo
pasiųsti levitai: Semajas, Netanijas, Zebadijas, Asahelis,
Semiramotas, Jonatanas, Adonijas, Tobijas,
Tobadonijas ir du kunigai Elisamas ir Jehoramas. 9 Jie
mokė Judėjoje žmones iš Viešpaties įstatymų knygų
visuose miestuose.
10 Viešpats paveikė Judėjos kaimynus taip, kad jie
nedrįso kariauti su Jozapatu. 11 Kai kurie filistėnai nešė
Jozapatui dovanų ir duoklę sidabru. O arabai atvedė jam
septynis tūkstančius septynis šimtus avinų ir tokį pat
skaičių ožių. (1 Kar 5,1) 12 Jozapato galybė augo. Jis
pastatė Judėjoje pilių ir sandėlių miestus, 13 kuriuose jis
laikė daug atsargų. Jeruzalėje stovėjo narsių karių
daliniai; 14 jie buvo sugrupuoti pagal šeimas giminėmis: iš
Judėjos Adnas — vadas trijų šimtų tūkstančių rinktinių
karių. 15 Po jo sekė vadas Johananas su dviem šimtais
aštuoniasdešimt tūkstančių karių. 16 Šalia jo Zichrio
sūnus Amasijas, savanoriškai pasišventęs Viešpačiui; su
juo buvo du šimtai tūkstančių rinktinių karių. 17 Iš
Benjamino: karžygys Elijadas su dviem šimtais
tūkstančių, ginkluotų lankais ir skydais karių. 18 Po jo —
Jozabadas su šimtu aštuoniasdešimt tūkstančių
ginkluotų karių. 19 Šitie buvo karaliaus tarnyboje,
neskaitant tų, kurie buvo karaliaus paskirstyti
sutvirtintuose miestuose visoje Judėjoje.

———

Kai Aso sūnus Jozapatas tapo karaliumi, jis pertvarkė kariuomenę ir sustiprino įgulų miestus bei įrengė atsargų sandėlius. Po to, jis išlygino santykius su Izraelio karaliumi Ahabu. Jis tai darė ne karu, bet išmintinga politika. Judėja ir Izraelis rado bendrą kalbą ir sugyveno draugiškai. Priešą padaryti draugu yra daug naudingiau negu jį nužudyti. Kai valstybiniai reikalai buvo

sutvarkyti, Jozapatas ėmė tvarkyti dvasinius reikalus; jis pašalino krašte stabus ir aukštumų aukavimo vietas. Naudingos reformos yra geras dalykas, bet jos dažnai nepaliečia žmonių širdžių, nepakeičia jų. Jozapatas suprato, kad tik Dievo ir Jo Žodžio pažinimas gali nešti gerų vaisių. Tad jis siuntė valdininkus, levitus ir kunigus mokyti žmones, supažindinti juos su Šventuoju Raštu.

Pats Jozapatas sekė Viešpatį ir tautą mokė tą daryti; Dievas laimino ir ekonominį gyvenimą. Dievo Dvasia paveikė tautą ir kaimynus. Tautiečiai gerbė karalių, mokėjo mokesčius; kaimyninės valstybės laikė jį pagarboje, nešė jam dovanų.

18 skyrius

JOZAPATAS PADEDA AHABUI 1-13, PRANAŠAS MIKAS 14-27, AHABO MIRTIS 28-34

1 Jozapatas buvo turtingas ir gerbiamas; jis
susigiminiavo vedybomis su Ahabu. (1 Kar 22) 2 Keliems
metams praslinkus, jis nuvyko pas Ahabą į Samariją.
Ahabas jam ir jo palydovams papjovė daug avių bei
raguočių ir, vaišindamas juos, prikalbino kariauti prieš
Ramotgileadą. 3 Izraelio karalius Ahabas klausė Judėjos
karalių Jozapatą: „Ar eisi su manimi į Ramotgileadą?"
Tas jam atsakė: „Aš, kaip tu; mano tauta, kaip tavo tauta;
aš būsiu tavo sąjungininkas!".

4 Jozapatas patarė Izraelio karaliui: „Sužinok, ką
Viešpats sako". (2 Kar 3,11) 5 Izraelio karalius, sušaukęs
keturis šimtus pranašų, klausė: „Ar mums eiti į
Ramotgileadą kariauti, ar ne?" Jie atsakė: „Eik! Dievui
padedant, tu laimėsi". 6 Jozapatas paklausė: „Gal čia yra
ir Viešpaties pranašas, kuris galėtų mums patarti tuo
reikalu?" 7 Izraelio karalius atsakė Jozapatui: „Yra
vienas, pas kurį galėtume kreiptis, bet aš jo nekenčiu, nes
jis niekuomet nepranašauja apie mane gerai, visuomet tik
blogai; tai Imlo sūnus Mikas". Jozapatas atsakė:

„Karaliau, taip nesakyk!" 8 Izraelio karalius pasišaukė
vieną valdininką ir įsakė jam atvesti Imlo sūnų Miką. 9
Izraelio karaliui Ahabui ir Judėjos karaliui Jozapatui
sėdint savo sostuose, apsivilkus puošniais rūbais, prie
Samarijos vartų pranašai jiems kalbėjo. 10 Kenaano
sūnus Zedekijas, pasiėmęs geležinius ragus, tarė:
"Viešpats sako, kad šitais ragais tu badysi sirus, kol juos
pribaigsi". 11 Visi panašiai pranašavo: "Eik į
Ramotgileadą, tu laimėsi! Viešpats jį atiduos į tavo
karaliau, rankas".

12 Pasiuntinys, nuėjęs Miko atvesti, jam kalbėjo:
„Klausyk, pranašų žodžiai vienbalsiai skelbia gerą žinią
karaliui Ahabui. Tebūnie ir tavo žodis panašus į jų;
kalbėk gerai!" 13 Mikas atsakė: „Kaip gyvas Viešpats, ką
mano Dievas man sakys, tą kalbėsiu!" 14 Jam atėjus pas
karalių, šis paklausė: „Mikai, ar mums eiti kariauti į
Ramotgileadą, ar ne?" Jis atsakė: „Eikite ir laimėkite! Jie
pralaimės". 15 Karalius jam atsakė: „Aš, Viešpaties
vardu, reikalauju, kad man nieko kito nekalbėtum, tik
tiesą". 16 Mikas atsakė: „Mačiau visą Izraelio
kariuomenę, išsisklaidžiusią kalnuose, kaip avys be
piemens. Viešpats jiems tarė: ‚Jie neturi valdovo; tegul
kiekvienas grįžta ramybėje į savo namus'".

17 Izraelio karalius tarė Jozapatui: „Ar tau nesakiau:
‚Jis nepranašauja apie mane gero, tik bloga'". 18 Mikas
tęsė: „Klausykite Viešpaties Žodžio! Mačiau Viešpatį,
sėdintį savo soste, ir visus dangaus pulkus, stovinčius Jo
dešinėje ir kairėje. 19 Viešpats klausė: ‚Kas suklaidins
Izraelio karalių Ahabą, kad jis eitų ir žūtų Ramotgileade?'
Vienas sakė taip, kitas — kitaip. 20 Pagaliau išėjo dvasia
ir, atsistojusi Viešpaties akivaizdoje, tarė: ‚Aš jį
suklaidinsiu!' Viešpats paklausė: ‚Kuo?' 21 Ji atsakė: ‚Aš
meluosiu jo pranašų kalba'. Viešpats tarė: ‚Tu paveiksi ir
suklaidinsi jį! Tai eik ir taip padaryk!' 22 Dabar Viešpats
leido melo dvasiai veikti tavo pranašų kalba, o pats
Viešpats padarė tau sprendimą".

23 Tada priėjo Kenaano sūnus Zedekijas ir,

skeldamas Mikui į veidą, tarė: „Nuo kada Viešpaties
Dvasia pasitraukė nuo manęs ir kalba su tavimi?" 24
Mikas atsakė: „Tu visa tai suprasi, kai bėgiosi po
kambarius, norėdamas pasislėpti". 25 Izraelio karalius
įsakė: „Suimkite Miką, nuveskite jį pas miesto viršininką
Amoną ir pas karalaitį Joasą 26 ir pasakykite, kad
karalius įsako įmesti jį kalėjiman ir maitinti sumažintu
duonos bei vandens daviniu, kol jis laimingai sugrįš". (2
Ch 16,10) 27 Mikas atsakė: „Jei laimingai sugrįši, tai
Viešpats nekalbėjo per mane", ir pridūrė: „Visos tautos
įsidėmėkite, ką aš pasakiau!"

28 Izraelio ir Judėjos karaliai nuvyko į Ramotgileadą.
29 Izraelio karalius tarė Jozapatui: „Aš persirengęs eisiu į
mūšį, o tu vilkėk savo drabužiais". Izraelio karaliui
persirengus, jie išėjo į kovą. 30 Sirijos karalius buvo įsakęs
savo kovos vežimų karininkams: „Nekovokite su nieku
kitu, tik su Izraelio karaliumi". 31 Kovos vežimų
karininkai, pamatę Jozapatą, manė: „Jis yra Izraelio
karalius". Jie apsupo jį, norėdami kautis. Jozapatas
pradėjo šaukti. Viešpats jam padėjo, ir priešai pasitraukė
nuo jo. 32 Kovos vežimų karininkai, atpažinę, kad jis ne
Izraelio karalius, paliko jį. 33 Vienas karys netaikydamas
įtempė lanką ir iššovė; strėlė pataikė Izraelio karaliui tarp
krūtinės šarvų. Jis įsakė vežikui: „Apsisuk ir išvežk mane
iš kovos lauko, aš esu sužeistas". 34 Kova ėjo smarkyn;
Izraelio karalius stovėjo visą dieną vežime tose kovose.
Saulei leidžiantis, jis mirė.

Jozapatas viską vykdė taikiai, vengė karo. Draugystė su Ahabu buvo tokia gera, kad Jozapato sūnus net vedė Ahabo dukterį, kuri labai daug blogo padarė Judėjai. Apie tai rašyta 1 Kar 22 skyriuje. Jozapatas vengė karo, bet Ahabas įvėlė jį į karą. Šiame skyriuje viskas aprašyta išsamiai ir aiškiai. Viena būtybė taip paveikė 400 „pranašų", kad jie patikėjo melu. Daugelis žmonių patiki melu, bet mano tikį Dievą! Nekaltinkime tokių žmonių;

jie nelaimingi vargšai, suvedžioti dvasių. Kurį Dievas
saugo, tas yra saugus didžiausiame pavojuje, kaip pvz.
Jozapatas karo laukuose, išlieka gyvas karališkuose
rūbuose, o Ahabas krinta šarvuose!

19 skyrius
PRANAŠAS JEHUS ĮSPĖJA JOZAPATĄ 1-4, TEISĖJAI 5-11

1 Judėjos karalius Jozapatas sugrįžo sveikas į savo
namus — Jeruzalę. 2 Hananio sūnus Jehus, regėtojas,
išėjo jo pasitikti ir kalbėjo Jozapatui: „Ar privalai padėti
bedieviui ir draugauti su tais, kurie nekenčia Viešpaties?
Dėl to užsitraukei Viešpaties bausmės. 3 Tačiau ir gerų
darbų rasta tavyje; tu išnaikinai iš krašto Ašeros stabus ir
visa širdimi pasiryžai eiti Viešpaties keliais". (2 Ch 17,3-6)
4 Jozapatas gyveno Jeruzalėje; tačiau jis lankė tautą
nuo Bersebos iki Efraimo aukštumų, norėdamas žmones
grąžinti prie savo protėvių Dievo. 5 Jis skyrė krašto
teisėjus kiekvienam sutvirtintam Judėjos miestui 6 ir
įsakė: „Žiūrėkite, ką darote! Ne žmonėms yra jūsų teisėjų
pareigos, bet Viešpačiui; Jis yra su jumis, teismo
sprendimo metu. 7 Bijokite Viešpaties! Elkitės atsargiai!
Viešpats, mūsų Dievas, nežino tiesos iškraipymų,
šališkumo, nei kyšių. (2 M 18,21; 5 M 10,17) 8 Jeruzalėje,
neaiškioms byloms spręsti, Jozapatas paskyrė Viešpaties
teismui po kelis levitus, kunigus ir Izraelio šeimų galvas.
Toks teismo sąstatas dirbo Jeruzalėje. (5 M 17,8-9; 19,17)
9 Karalius jiems įsakė: „Bijokite Viešpaties, būkite
ištikimi Jam! 10 Kiekviena byla, kuri jums bus pavesta
jūsų brolių, gyvenančių savo miestuose, ar tai būtų dėl
kraujo praliejimo, įstatymo, įsakymo, nuostatų ar
potvarkių laužymo, mokykite juos, kad jie nenusikalstų
Viešpačiui ir, kad Viešpaties bausmė nepaliestų jūsų arba
jūsų brolių. Todėl jūs turite elgtis taip, kad
nenusikalstumėte. 11 Vyriausias kunigas Amarijas
skiriamas jūsų vyresniuoju visuose Viešpaties reikaluose;
Ismaelio sūnus Zebadijas, Judėjos padermės vyresnysis,

— visose karaliaus bylose; raštininkais jums tarnaus levitai. Elkitės drąsiai, Viešpats bus su teisiaisiais.

———————

Kai Jozapatas laimingai sugrįžo į Jeruzalę, pranašas Jehus įspėjo jį, kad nereikėtų padėti Ahabui, nesilaikančiam Viešpaties įsakymų. Jozapatas nepyko ant pranašo, kaip jo tėvas. (2 Ch 16,10) Jozapatas pats lankė įvairius miestus, skatino žmones tikėti Viešpatį; įstatė teisėjus, įsakė jiems žiūrėti teisės ir teisti teisingai. Sunkioms byloms spręsti įsteigė aukščiausią teismą Jeruzalėje.

20 skyrius

KARAS SU MOABITAIS IR JŲ SĄJUNGININKAIS 1-12, JOZAPATO MALDA, PADĖKA IR MIRTIS 13-37

1 Moabitai, amonitai ir dalis meunitų atžygiavo į karą
prieš Jozapatą. 2 Jozapatui buvo pranešta: „Didelė
daugybė iš Edomo, iš anapus jūros (Negyvosios)
atžygiuoja prieš tave. Jie jau Hažazontamare
(Engedyje)". 3 Jozapatas nusigandęs meldėsi ir paskelbė
pasninką visai Judėjai. 4 Judėjos gyventojai susirinko
maldai iš visų miestų. (2 Ch 15,9-15) 5 Jozapatas,
atsistojęs Viešpaties namuose, naujame šventoriuje,
Judėjos ir Jeruzalės susirinkusiųjų tarpe, tarė: 6
„Viešpatie, mūsų protėvių Dieve, argi Tu nesi Dievas
danguje ir ar ne Tu valdai visas tautas? Tavo rankose yra
jėga ir galybė; niekas negali atsilaikyti prieš Tave. (1 Ch
29,12; 14,10) 7 Argi ne Tu, mūsų Dieve, išvarei šitos šalies
gyventojus prieš izraeliui užimant šį kraštą ir jį atidavei
amžinai Abraomo palikuonims? 8 Jie apsigyveno jame ir
pastatė Tau, Tavo garbei, šventovę, sakydami: 9 ‚Jei mus
vargins nelaimės, karai, maras, ar badas, tai mes, atsistoję
ties šitais namais Tavo akivaizdoje, nes Tavo vardas yra
šituose namuose, šauksimės Tavęs, kad mus gelbėtum'. (2

Ch 6,28-30) 10 Amoritai, moabitai ir Seiro aukštumų
gyventojai, kurių Tu neleidai izraelitams užimti, jiems
atvykus iš Egipto šalies, juos aplenkė ir jų nesunaikino. (5
M 2,4-19) 11 Dabar jie atmoka mums tuo, kad ateina
mūsų išvaryti iš Tavo mums duoto paveldėjimo. 12 Dieve,
argi nebausi jų? Mes esame bejėgiai prieš šitą daugybę,
atžygiuojančią prieš mus; mes nežinome, kas mums
daryti? Mes kreipiamės į Tave!" 13 Visi Judėjos
gyventojai stovėjo Viešpaties akivaizdoje: vyrai, žmonos
ir vaikai.

14 Ten buvo Matanijo sūnaus Jeielio, jo sūnaus
Benajo, jo sūnaus Zakarijo sūnus Jahazielis, levitas, iš
asafitų. Jis, Viešpaties Dvasios įtakoje, 15 tarė:
„Klausykite, Judėjos ir Jeruzalės gyventojai ir tu,
karaliau Jozapatai! Viešpats jums sako: ‚Nebijokite ir
neišsigąskite šitos daugybės, nes kova yra ne jūsų, bet
mano — Dievo; (2 M 14,14) 16 rytoj išeikite prieš juos! Jie
žygiuos Zizo įkalne; jūs sutiksite juos slėnio gale, ties
Jeruelio tyrais; 17 jums nereikės kovoti. Išsirikiuokite,
stovėkite ir žiūrėkite, kaip Viešpats jums padės. Judėjos ir
Jeruzalės gyventojai nenusigąskite ir nebijokite! Išeikite
prieš juos, Viešpats laimins jus!"

18 Jozapatas nusilenkė iki žemės, ir visi Judėjos bei
Jeruzalės gyventojai puolė žemėn ir garbino Viešpatį. 19
Levitai Kohato ir Korės palikuonys garsiai šlovino
Viešpatį, Izraelio Dievą.

20 Anksti rytą atsikėlę, jie žygiavo į Tekojos tyrus.
Jiems išeinant, Jozapatas tarė: „Paklausykite manęs,
Judėjos ir Jeruzalės gyventojai! Pasitikėkite Viešpačiu,
savo Dievu, tai išliksite! Tikėkite Jo pranašais, tai
laimėsite!" (Iz 28,16) 21 Jis nurodė giesmininkams, kad jie
eitų armijos priekyje, giedodami šlovės giesmę:
„Dėkokime Viešpačiui, nes Jo malonė amžina!" (Ps
106,1) 22 Jiems giedant ir šlovinant Viešpatį, Jis sukėlė
paniką jų priešų tarpe, kurie puolė amonitus, moabitus ir
Seiro aukštumų gyventojus, atžygiavusius prieš Judėją,
taip jie vieni kitus sunaikino. 23 Amonitai ir moabitai

sukilo prieš Seiro kalnų gyventojus; juos visai sudoroję,
jie žudė vienas kitą. Taip jie vieni kitus sunaikino. (1 Sam
14,20) 24 Judėjos kariams atėjus į vietą, iš kur dykuma
buvo matoma, jie pamatė žemę, nuklotą lavonais. 25
Jozapatas su kariais atėję plėšė viską, ką rado: daugybę
gyvulių, vežimų, drabužių, brangių daiktų ir kitų gėrybių.
Grobio buvo tiek daug, kad, tris dienas plėšikavę, jie
nebegalėjo jo panešti. 26 Ketvirtą dieną jie susirinko į
Beroką — Šlovinimo slėnį, ir garbino Viešpatį; iš to kilo
slėnio vardas. 27 Po to, visi Judėjos ir Jeruzalės kariai, su
Jozapatu priekyje, sugrįžo į Jeruzalę laimingai, nes
Viešpats suteikė jiems didelę pergalę. 28 Jie nužygiavo
triumfuodami prie Viešpaties Šventovės su arfų, kanklių
ir trimitų muzika. 29 Išgąstis apėmė aplinkines valstybes,
kai jos išgirdo, kad Viešpaties dėka Jozapatas laimėjo
karą su Judėjos (Izraelio) priešais. 30 Jozapato
karaliavimas tapo ramus, nes Dievas jam padėjo laimėti
taiką. (2 Ch 15,15)

31 Jozapatas, pradėdamas valdyti Judėją, buvo
trisdešimt penkerių metų amžiaus. Jeruzalėje jis
karaliavo dvidešimt penkerius metus. Jo motina buvo
vardu Azuba, Silio duktė. (1 Kar 22,41-51) 32 Jis ėjo savo
tėvo Aso pėdomis, nenukrypo nuo jų ir elgėsi teisingai
Viešpaties akyse, 33 nors aukojimo aukštumose
nepašalino. Jam viešpataujant, žmonės nebuvo visa
širdimi atsidavę savo protėvių Dievui. 34 Visa kita
Jozapato veikla yra surašyta Hanano sūnaus Jehaus
metraščiuose, kurie yra įtraukti į Izraelio karalių knygas.

35 Vėliau Judėjos karalius Jozapatas sudarė
draugišką sąjungą su Izraelio karaliumi Ahaziju, kuris
elgėsi bedieviškai. (1 Kar 22,52-54) 36 Jie abu kartu statė
laivus Ezjongeberyje susisiekimui su Tarsiu. 37 Dodavajo
sūnus Eliezeris iš Maresos perspėjo Jozapatą: „Kadangi
tu susidraugavai su Ahaziju, Viešpats sunaikins tavo
darbą". Taip ir įvyko: laivai sudužo ir negalėjo plaukti į
Tarsį.

———

Priešai puolė kraštą prie Negyvosios jūros. Nepasakyta užpuolimo priežastis. Gal jokios priežasties ir nebuvo? Priešai dažnai eina plėšikauti prisidengę netikrais, nesamais kaltinimais. Jozapatas turėjo gerai paruoštą kariuomenę. Tačiau jis pasitikėjo Viešpačiu. Jis paskelbė pasninko ir maldos dieną. Susirinkus miniai prie šventovės, jis pats meldėsi. Jozapatas ne tiek prašė pagalbos prieš priešus, kiek iškėlė Viešpaties didybę ir galią bei tėvišką globą. Viešpaties Dvasia paveikė vieną Asafo giminės giedotoją, kuris išpranašavo Viešpaties pagalbą — rytoj priešai sunaikins vieni kitus. Karalius ir tauta patikėjo tuo pranašišku pažadu. Giedotojai giedodami žygiavo kariuomenės priešakyje. Jozapato kariuomenei visiškai nereikėjo kariauti; ji tik grobį surinko. Viešpaties baimė apėmė kaimynines tautas; o Judėjos gyventojai dėkojo Viešpačiui ir tą vietą pavadino „Palaimos slėniu". Jozapatas ir kariuomenė, grįžę į Jeruzalę, išreiškė padėką Viešpačiui.

Jozapatas elgėsi gerai, betgi jis nepanaikino visų aukštumų aukavimo vietovių. Žmonės jose aukodavo aukas stabams. Jozapatas draugavo su Ahabu ir abu įsteigė prekybos laivyną. Dėl to jį įspėjo pranašas, kad Dievas nelaimins to darbo.

21 skyrius
KARALIUS JORAMAS 1-11, ELIJO ĮSPĖJIMAS 12-20

1 Jozapatas mirė ir buvo palaidotas prie protėvių Dovydo mieste, o jo sūnus Joramas karaliavo jo vietoje. (2 Kar 8,16-22)

2 Jo broliai, Jozapato sūnūs buvo: Azarijas, Jahielis, Zacharijas, Azarijas, Michaelis ir Sefatijas. 3 Jų tėvas jiems davė daug dovanų: aukso, sidabro ir kitokių brangių daiktų; be to, sutvirtintų Judėjos miestų, bet karališkąją valdžią jis pavedė Joramui, nes jis buvo pirmagimis. 4 Joramas, užėmęs savo tėvo karališkąjį

sostą ir sustiprėjęs, išžudė visus savo brolius ir kai kuriuos
Judėjos vyresniuosius.
5 Joramas užėmė sostą trisdešimt dviejų metų
amžiaus ir aštuonerius metus karaliavo Jeruzalėje. 6 Jis
ėjo Izraelio karalių pėdomis, kaip Ahabo giminė, nes
Ahabo duktė buvo jo žmona. Jis nusikalto Viešpačiui. 7
Tačiau Viešpats nenorėjo sunaikinti Dovydo dinastijos,
nes padarytoje su Dovydu Sandoroje Jis buvo jam
pažadėjęs duoti iš jo palikuonių „Žiburį" Jeruzalei. (2
Sam 7,12: 1 Kar 11,36: Ps 132,17)
8 Joramui valdant Judėją, edomitai sukilo, atsiskyrė
ir pasiskelbė karalija. 9 Tuomet Joramas su savo vadais ir
kovos vežimais naktį puolė ir sumušė edomitus, kovos
vežimų dalinius su jų vadais, kurie buvo apsupę jį. 10
Tačiau Edomas liko nepriklausoma karalija iki šios
dienos. Tuo pačiu metu ir Libna sukilo prieš Joramą, nes
jis buvo atsisakęs Viešpaties, savo protėvių Dievo; 11 net
aukojimo aukštumų jis vėl pristeigė Judėjos kalnuose,
suvedžiojo Jeruzalės gyventojus ir klaidino visą Judėją,
sudarydamas sąlygas stabmeldystei.
12 Pranašas Elijas atsiuntė jam tokio turinio laišką:
„Taip sako Viešpats, tavo protėvio Dovydo Dievas: ‚Dėl
to, kad tu nesekei savo tėvo Jozapato ir Judėjos karaliaus
Aso keliais, 13 bet pasirinkai Izraelio karalių kelius ir
vedei į stabmeldystę Judėjos ir Jeruzalės gyventojus, kaip
Ahabas; be to, dar išžudei savo brolius, savo tėvo
namiškius, geresnius už tave, 14 Viešpats baus tavo tautą,
tavo vaikus, žmonas ir sunaikins visą tavo nuosavybę, 15
o tu pats susirgsi pavojinga vidurių liga, kuri tave kankins
kasdien'".
16 Viešpats sukėlė prieš Joramą filistėnus ir arabus,
gyvenančius etiopų kaimynystėje. 17 Jie užpuolė Judėją,
įsiveržė į ją ir išsigabeno visą rastą karaliaus turtą, jo
vaikus ir žmonas; išliko tik jauniausias sūnus Joahazas-
Ahazijas.
18 Po to, Viešpats baudė jį nepagydoma vidurių liga.
19 Po dviejų metų jo viduriai išėjo, ir jis mirė baisiuose

skausmuose. Jo tautiečiai nesukūrė jam laidotuvių laužo,
kaip darydavo jo protėviams, juos pagerbdami. (2 Ch
16,14) 20 Joramas buvo trisdešimt dviejų metų,
pradėdamas valdyti, ir karaliavo Jeruzalėje aštuonerius
metus. Jis mirė ir buvo palaidotas Dovydo mieste, tačiau
ne karalių kapinėse, nes jis buvo visų nemėgiamas.

Apie Joramą rašyta 2 Kar 8,16-24. Jis buvo blogas karalius, atsteigė aukavimo aukštumas, išžudė savo brolius. Prasidėjo vargai. Edomitai sukilo ir atsisakė Judėjos globos; krašte sukilo Libnos miestas. Pranašas Elijas įspėjo Joramą laišku. Joramas nekreipė dėmesio į tai. Arabai ir filistėnai nugalėjo Joramą, apiplėšė Jeruzalę, paėmė grobiu Joramo šeimą; išliko tik vienas sūnus Ahazijas. Joramas susirgo ir jaunas mirė baisiausiose kančiose.

22 skyrius
KARALIUS AHAZIJAS 1-9, KARALIENĖ ATALIJA 10-12

1 Jeruzalės gyventojai paskelbė karaliumi jo
jauniausiąjį sūnų Joahazą-Ahaziją, nes visus
vyresniuosius gauja, susidėjusi su arabais, išžudė.
Tokiose sąlygose Judėjos karaliumi tapo karaliaus
Joramo sūnus Ahazijas. (2 Kar 8,25-29) 2 Pradėdamas
karaliauti, Ahazijas buvo dvidešimt (keturiasdešimt)
dviejų metų; jis tik vienerius metus karaliavo Jeruzalėje.
Jo motina buvo vardu Atalija, Omrio anūkė. 3 Jis ėjo
Ahabo palikuonių keliais, nes jo motina buvo jo patarėja;
jis elgėsi bedieviškai 4 ir nusidėjo Viešpačiui, kaip Ahabo
palikuonys, nes jie, jo tėvui — Joramui mirus, buvo jo
patarėjais, jo paties nenaudai. 5 Jų patariamas, jis ėjo su
Ahabo sūnumi Joramu, Izraelio karaliumi, kariauti prieš
Sirijos karalių Hazaelį į Ramotgileadą. Sirams sužeidus
Joramą, 6 jis grįžo į Jezreelį gydytis, nes buvo sužeistas,
kariaudamas su Sirijos karaliumi Hazaeliu. Joramo

sūnus Ahazijas, Judėjos karalius, vyko į Jezreelį aplankyti
Ahabo sūnų Joramą. 7 Dievo buvo lemta, kad Ahazijas
žūtų lankydamas Joramą. Jam atvykus pas Joramą, jie
susitiko su Jehu, Nimsio sūnumi, kuriam Viešpats buvo
pavedęs sunaikinti Ahabo giminę. (1 Kar 19,16; 2 Kar 9,6)
8 Kai Jehus naikino Ahabo palikuonis, jis sutiko Judėjos
vyresniuosius ir Ahazijo brolių sūnus, atvykusius su
Ahaziju, ir juos nužudė. (2 Kar 10,12-14) 9 Jis ieškojo
Ahazijo; jį rado besislapstantį Samarijoje ir suėmė.
Atvedus jį pas Jehų, jis buvo nužudytas. Jie palaidojo jį,
galvodami: „Jis yra Jozapato sūnaitis, kuris ištikimai
tarnavo Viešpačiui". Ahazijo giminėje nebuvo nė vieno
tinkamo vyro užimti karaliaus sostą. (2 Kar 9,27-29)
10 Ahazijo motina Atalija, patyrusi kad jos sūnus
miręs, įsakė išžudyti visus Judėjos karališkuosius
palikuonis. (2 Kar 11,1-3) 11 Žudant karaliaus sūnus,
karalaitė Jehoseba slapčia paslėpė Ahazijo sūnų Joasą su
jo aukle miegamajame kambaryje. Jehoseba buvo
Joramo duktė, kunigo Jojado žmona, Ahazijo sesuo; taip
jis išliko gyvas. 12 Jis buvo paslėptas Dievo namuose
šešerius metus. Tuo metu Atalija valdė kraštą.

Karalius Ahazijas buvo blogas karalius. Jis elgėsi taip, kaip Izraelio karaliai elgėsi. 2 Kar 8,25-29 sakyta, kad jis pradėdamas karaliauti buvo 22 metų. Manoma, kad jo motina buvusi 42 metų. Ahazijas lankė Izraelio sužeistą karalių. Ten jį nužudė Jehus. Tada Atalija, karaliaus motina, išžudė savo anūkus ir pati karaliavo. Išliko gyvas tik vienas jos anūkas Joasas.

23 skyrius
KARALIUS JOASAS 1-11, ATALIJOS MIRTIS 12-15, SANDOROS ATNAUJINIMAS 16-21

1 Septintaisiais metais (Atalijai valdant), Jojadas
išdrįso pasikviesti sąjungininkais šimtininkus: Jerohamo
sūnų Azariją, Johanano sūnų Ismaelį, Obedo sūnų
Azariją, Adajo sūnų Maseją ir Zichrio sūnų Elisafatą. (2
Kar 11,4-20) 2 Jie, surinkę Judėjoje levitus iš visų Judėjos
miestų ir Izraelio šeimų vadus, atvyko į Jeruzalę 3 ir
šventovėje padarė sąjungą su karaliumi. Jojadas jiems
kalbėjo: „Turime karaliaus sūnų! Tegul jis karaliauja, nes
jis, — Viešpats kalbėjo, — ‚teisėtas Dovydo palikuonis'. 4
Padarykime štai ką: trečdalis kunigų ir levitų, kurie baigia
tarnybą sabatoje, perimkite vartų sargybą. 5 Kitas
trečdalis — budėkite prie karaliaus rūmų, trečias trečdalis
— prie Pagrindinių vartų, o visi žmonės tegul sueina į
Viešpaties namų šventorių. 6 Niekas kitas tik kunigai ir tie
levitai, kurie eina tarnybą, susirinks Viešpaties namuose;
jiems leidžiama įeiti, nes jie yra pašventinti; visi likusieji
žmonės privalo klausyti Viešpaties įsakymo ir pasilikti
šventoriuje. 7 Levitai, kiekvienas su ginklu rankoje,
apsups ratu karalių ir lydės jį visur, kur jis eis. Kas drįstų
eiti į šventovę, — mirs".

8 Levitai ir Judėjos žmonės darė, kaip kunigas Jojadas
buvo įsakęs: kiekvienas šimtininkas atėjo su savo vyrais,
kurie sabatoje baigia, ir kurie pradeda tarnybą, nes
kunigas Jojadas nepaleido sargybą baigusių dalinių. 9
Kunigas Jojadas padalino šimtininkams Dovydo ietis,
didžiuosius ir mažuosius skydus, buvusius Dievo
namuose, 10 ir sustatė visus karius su ginklu rankoje nuo
pietinio pastato šono iki šiaurinio ir aplink aukurą
karaliaus apsaugai. 11 Po to, Jojadas išvedė karaliaus
sūnų Joasą, uždėjo jam karūną, įteikė karališkąjį
dokumentą ir paskelbė jį karaliumi. Kunigas Jojadas ir jo
sūnūs patepė jį ir visi šaukė: „Tegyvuoja karalius!"

12 Atalija, išgirdusi triukšmą, karaliaus sveikinimus,
pamačiusi bėgančius žmones, atėjo į Viešpaties namus. 13
Čia ji pamatė naują karalių, stovintį šalia karaliaus
kolonos prie įėjimo, apsuptą kariuomenės viršininkų ir
trimitininkų; visi žmonės džiaugėsi. Trimitininkai
trimitavo, giesmininkai muzikos instrumentais grojo
garbės giesmę. Tada Atalija sudraskė savo drabužius,
šaukdama: „Sąmokslas! Sąmokslas!" 14 Kunigas
Jojadas įsakė šimtininkams ir karių viršininkams:
„Išveskite ją pro sargybų eiles, o kas ją sektų, — mirs!"
Kunigas įsakė nežudyti jos Viešpaties namuose. 15 Jie
išvedė ją iki karaliaus rūmų Žirgų vartų ir ten nužudė.
16 Jojadas padarė sandorą su karaliumi ir visais
žmonėmis, kad jie bus Viešpaties tauta. (2 Ch 15,12) 17 Po
to žmonės, įsibrovę į Baalo namus, sugriovė juos ir
aukurus, sudaužė stabus, o Baalo kunigą Mataną nužudė
prie aukurų. 18 Jojadas pavedė šventovės tarnybas
kunigams ir levitams, suskirstydamas kunigus ir levitus
padaliniais, kaip Dovydas juos buvo suskirstęs. Jie
aukojo Viešpaties deginamąsias aukas, kaip parašyta
Mozės įstatyme, giedant giesmes Dovydo nurodyta
tvarka. (2 Ch 29,30) 19 Jis taip pat paskyrė vartininkus
prie šventovės vartų, kad niekas neįeitų, kuris kokiu nors
būdu yra susitepęs. 20 Jojadas, šimtininkai, kilmingieji,
tarnautojai ir visi žmonės nuvedė karalių iš šventovės pro
aukštutinius vartus ir pasodino jį į karaliaus sostą. 21 Visi
krašto žmonės džiaugėsi; miestas sulaukė ramybės;
Atalija buvo nužudyta.

———

Apie šiuos įvykius panašiai rašyta karalių knygoje. Vyriausias kunigas Jojadas suorganizavo sukilimą prieš karalienę Ataliją; ją nužudė ir įstatė karaliumi Joasą, karaliaus Ahazijo sūnų, 7 metų amžiaus.

24 skyrius
KARALIAUS JOASO VALDYMAS, ZACHARIJO NUŽUDYMAS 1-27

1 Joasas atsisėdo į karaliaus sostą, būdamas
septynerių metų, ir keturiasdešimt metų karaliavo
Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Sibija, iš Bersebos. (2
Kar 12) 2 Kol gyveno kunigas Jojadas, Joaso valdymas
Viešpaties akyse buvo teisingas. 3 Jojadas parinko jam
dvi žmonas, jis susilaukė iš jų sūnų ir dukterų.
4 Po kurio laiko Joasas sumanė atnaujinti Viešpaties
namų pastatą. 5 Sukvietęs kunigus ir levitus, jis jiems
kalbėjo: „Skubiai parinkite pinigų iš Judėjos miestų ir
viso Izraelio Dievo namams pataisyti". Bet levitai delsė. 6
Karalius pasišaukė vyriausiąjį kunigą Jojadą ir jam tarė:
Kodėl tu nereikalauji iš levitų, kad jie surinktų iš Judėjos
ir Jeruzalės mokestį, kurį Viešpaties tarnas Mozė įsakė ir
visas Izraelis privalo mokėti Sandoros padangtės
reikalams? (2 M 30,12-13; 38,25) 7 Niekšė Atalija ir jos
pasekėjai nesirūpino Dievo namais ir visas Viešpaties
namams skiriamas dovanas panaudojo Baalui". (2 Ch
22,3-4) 8 Karaliui sakius, buvo padaryta dėžė, pastatyta
prie šventovės, lauko pusėje, 9 ir paskelbta Judėjoje ir
Jeruzalėje, kad neštų Viešpačiui mokestį, kuriuo Dievo
tarnas Mozė apdėjo Izraelį tyruose. 10 Vyresnieji bei visa
tauta džiaugėsi ir, atnešę mokestį, metė į dėžę, kol ją
pripildė. 11 Dėžei prisipildžius, ją atnešdavo į karaliaus
būstinę. Karaliaus sekretorius ir vyriausiojo kunigo
įgaliotinis išimdavo pinigus ir dėžę nunešdavo atgal į jos
vietą. Kasdien jie surinkdavo daug pinigų. 12 Karalius ir
Jojadas juos atiduodavo Viešpaties namų darbų
vedėjams, o tie pasisamdydavo akmenskaldžių,
statybininkų, geležies ir žalvario kalvių Viešpaties
namams pataisyti bei atnaujinti. 13 Darbininkai dirbo,
darbas ėjo pirmyn. Jie sutvarkė ir atstatė šventovę į jos
pirmykštę būklę. 14 Pabaigę darbą, jie atnešė likusius
pinigus ir grąžino karaliui ir Jojadui. Už juos buvo įsigyta

įvairių reikmenų šventovei: daiktų apeigoms, aukojimo
reikalams indų, taurių ir auksinių bei sidabrinių indų. Kol
gyveno Jojadas, deginamosios aukos šventovėje buvo
nuolat aukojamos. 15 Jis sulaukė senatvės, mirė šimto
trisdešimt metų. 16 Jį palaidojo Dovydo mieste prie
karalių, nes jis buvo nusipelnęs Izraeliui, Dievui ir Jo
šventovei.
17 Kunigui Jojadui mirus, Judėjos kunigaikščiai
pataikavo karaliui, kuris jų patarimų klausė. 18 Jie paliko
Viešpaties, savo protėvių Dievą, šventovę ir garbino
Ašeros stabus. Tas nusikaltimas sukėlė Viešpaties rūstybę
Judėjai ir Jeruzalei. 19 Viešpats siuntė jiems pranašų,
norėdamas juos susigrąžinti, įspėjo juos, tačiau jie
neklausė.
20 Viešpaties Dvasios paveiktas, kunigo Jojado sūnus
Zacharijas atsistojęs kalbėjo susirinkusiems: „Jums
nesiseka todėl, kad jūs laužote Viešpaties įsakymus.
Kadangi jūs palikote Viešpatį, Jis paliko jus", sako
Viešpats. 21 Karaliui įsakius, jis buvo užmuštas
akmenimis Viešpaties namų šventoriuje. (Mt 23,35; Žyd
11,37) 22 Karalius Joasas neatsiminė to, ką Zacharijo
tėvas Jojadas buvo jam padaręs; atsilygindamas tėvui už
gerą — nužudė sūnų. Zacharijas mirdamas šaukė:
„Viešpats mato ir atkeršys".
23 Metų gale Sirijos kariuomenė atžygiavo prieš
Joasą, įsiveržė į Judėją bei Jeruzalę, išžudė tautos
kunigaikščius ir paimtą grobį pasiuntė Damasko karaliui.
24 Nors sirų kariuomenės buvo mažas skaičius, jie,
Viešpaties valia, sumušė labai didelę Judėjos kariuomenę,
kuri buvo nutolusi nuo Viešpaties, savo tėvų Dievo. Taip
buvo įvykdyta Viešpaties bausmė Joasui. 25 Sirai
pasitraukdami paliko jį sunkiai sužeistą. Joaso tarnai
sukilo prieš jį dėl pralieto kunigo Jojado sūnaus Zacharijo
kraujo ir nužudė karalių jo lovoje. Jis mirė ir buvo
palaidotas Dovydo mieste, tačiau ne karalių kapinėse. (2
Ch 21,20) 26 Amonitės Simeatos sūnus Zabadas ir
moabitės Simritos sūnus Jozabadas įvykdė sąmokslą

prieš jį.

27 Apie Joaso sūnus, nepalankias jam pranašystes ir pagrindinius šventovės pataisymo darbus, yra surašyta karalių knygų komentaruose. Jo sūnus Amazijas pradėjo karaliauti jo vietoje.

Joasas elgėsi dievobaimingai kol gyveno kunigas Jojadas ir davė jam patarimus. Kunigui mirus, jo elgsena pasikeitė. Tas rodo, kad karaliaus tikėjimas buvo tik išviršinis. Tautos vyresnieji, kurię mėgo nedorą pagonių gyvenimą, perkalbėjo karalių gyventi pagoniškai, garbinti Baalą ir Astartę. Ištikimi Viešpaties žmonės, ypač Jojado sūnus Zacharijas, įspėjo karalių. Tas karaliui taip nepatiko, kad jis savo geradario sūnų nužudė šventovėje. (Mt 23,35) Po to sekė vargai ir nelaimės. Karalius susirgo; Sirijos karių mažas būrys užėmė Jeruzalę ir apiplėšė, sužeidė karalių; jo paties tarnai pribaigė jį — nužudė. Karaliaus gražiai pradėtas karaliavimas baigėsi labai negarbingai.

25 skyrius
KARALIUS AMAZIJAS 1-28

1 Amazijas paėmė sostą, būdamas dvidešimt penkerių
metų, ir karaliavo Jeruzalėje dvidešimt devynerius metus.
Jo motina buvo vardu Jehoadana, iš Jeruzalės. (2 Kar
14,1-20) 2 Jis elgėsi teisingai Viešpaties akyse, tik iš
pareigos. 3 Jo karališkajai valdžiai sustiprėjus, jis įsakė
nužudyti tuos, kurie nužudė jo Tėvą Joasą. (2 Ch 24,25) 4
Jų vaikų jis nežudė, nes Mozės įstatymų knygoje
parašyta: „Tėvai neturi mirti dėl vaikų, ir vaikai dėl tėvų
kaltės: kiekvienas mirs dėl savo paties nuodėmės". (5 M
24,16)

5 Amazijas sušaukė Judėjos ir Benjamino gyventojus,

suskirstė šeimomis, kurioms vadovavo tūkstantininkai ir
šimtininkai. Patikrinęs gyventojus surado, kad
dvidešimties metų ir vyresnių buvo trys šimtai tūkstančių
vyrų, tinkamų karui, galinčių naudoti ietį ir skydą. 6 Be
to, jis pasisamdė iš Izraelio šimtą tūkstančių rinktinių
karių už šimtą talentų sidabro. 7 Dievo vyras, atėjęs pas jį,
tarė: „Karaliau! Nesinaudok Izraelio kariuomenės talka,
nes Viešpats nelaimins Izraelio — efraimitų. 8 Jei tu nori
laimėti jų pagalba, tai Dievas tave paklupdys priešo
akivaizdoje, nes Jis turi galią pakelti ir paklupdyti". 9
Amazijas klausė Dievo vyrą: „Bet kaip atgauti šimtą
talentų, kuriuos daviau Izraelio kariuomenei?" Dievo
vyras atsakė: „Dievas tau gali duoti daugiau negu tiek".
10 Amazijas išskyrė Efraimo dalinį iš savo kariuomenės ir
paleido juos namo. Jie, degdami pykčiu Judėjai, grįžo į
savo kraštą.

11 Amazijas, išvedęs savo karius, nužygiavo į Druskos
slėnį ir drąsiai puolė seiritus; dešimt tūkstančių žuvo
mūšyje. 12 Kitus dešimt tūkstančių jie paėmė į nelaisvę ir,
užvedę juos uolos viršūnėn, nustūmė žemyn; jie visi žuvo.
13 Ta kariuomenė, (Izraelio) kurią Amazijas pasiuntė
atgal, užpuolė Judėjos miestus nuo Samarijos iki
Bethorono, išžudė tris tūkstančius gyventojų ir prisiplėšė
daug grobio.

14 Amazijas, nugalėjęs edomitus, grįždamas
parsigabeno jų dievaičių, kuriuos pasistatė sau dievais,
jiems aukojo ir juos garbino. 15 Viešpaties rūstybė
užsidegė prieš Amaziją; Jis siuntė pranašą jį perspėti:
„Kodėl tu garbini pagonių dievus, kurie negalėjo išgelbėti
savo tautos iš tavo rankų?" 16 Pranašui kalbant, karalius
jam tarė: „Ar mes paskyrėme tave karaliaus patarėju?
Nutilk! Kitaip nužudysiu tave!" Pranašas baigė šiais
žodžiais: „Man aišku, kad Dievas nusprendė pražudyti
tave, nes tu nusikaltai, neklausydamas mano patarimo".

17 Judėjos karalius Amazijas pasitaręs su
vyresniaisiais, siuntė pas Jehaus sūnaus Joahazo sūnų
Joasą, Izraelio karalių, ir siūlė: „Išbandykime jėgas!" 18

Izraelio karalius Joasas atsakė Judėjos karaliui Amazijui: „Libano usnis siuntė pas Libano Kedrą tokį pasiūlymą: ‚Leisk mano sūnui vesti tavo dukterį'. Bet laukinis žvėrelis prabėgdamas sumynė usnį. (Teis 9,14)
19 Tu didžiuojies nugalėjęs Edomą, tu kelies puikybėn, gėrėdamasis savo pasisekimu. Lik namuose! Kodėl nori įsivelti į nelaimę? Ar kad žūtum kartu su visa Judėja?"

20 Amazijas nepaklausė, nes Dievo buvo lemta jam pralaimėti; Judėja garbino Edomo dievus.
21 Izraelio karalius Joasas ir Judėjos karalius Amazijas susirėmė Betsame, Judėjoje.
22 Izraelis nugalėjo Judėją; jos kariai išbėgiojo į savo namus.
23 Izraelio karalius Joasas pagavo Judėjos karalių Amaziją, Joahazo sūnaus Joaso sūnų Betsemese ir, atvedęs jį į Jeruzalę, išardė Jeruzalės mūro sieną, nuo Efraimo vartų iki Kertės vartų, padarė keturių šimtų mastų spragą.
24 Po to, Izraelio karalius pasiėmė visą auksą bei sidabrą ir visus reikmenis iš šventovės, kas buvo Obededomo priežiūroje, taip pat karaliaus rūmų turtus, žmones įkaitais ir grįžo į Samariją.

25 Joaso sūnus Amazijas, Judėjos karalius, mirus Joahazo sūnui Joasui, Izraelio karaliui, dar gyveno penkiolika metų.
26 Visa kita Amazijo veikla, yra surašyta Judėjos ir Izraelio karalių knygose.
27 Amazijui pasitraukus nuo Viešpaties, prieš jį kilo sąmokslas Jeruzalėje. Jis pabėgo į Lakisą; jo priešai, suradę jį Lakise, nužudė. (2 Ch 24,25)
28 Jo kūną pargabeno ant žirgo ir palaidojo prie jo protėvių Dovydo mieste.

Apie Amaziją yra rašyta 2 Kar 14,1-22. Karalius tik dalinai darė, kas patiko Viešpačiui; vieną kartą jis priėmė pranašo patarimą, o kitą kartą atmetė ir net grasino pranašui. Pats karalius ir sostinė labai nukentėjo. Pagaliau jo valdininkai nužudė jį.

26 skyrius

JUDĖJOS KARALIUS UZIJAS 1-23

1 Visa Judėjos tauta paskelbė Uziją, šešiolikos metų
jaunuolį, karaliumi jo tėvo Amazijo vietoje. (2 Kar 14,21-
22; 15,1-7) 2 Po Amazijo mirties Uzijas atsiėmė Elotą ir
atstatė miestą.

3 Pradėdamas valdyti, Uzijas buvo šešiolikos metų;
penkiasdešimt dvejus metus jis karaliavo Jeruzalėje. Jo
motina buvo vardu Jekolija iš Jeruzalės. 4 Jis ėjo savo
tėvo Amazijo pėdomis ir Viešpats buvo juo patenkintas.
(2 Ch 25,2) 5 Kol Zacharijas, jo tikybos auklėtojas, buvo
gyvas, jis ištikimai tarnavo Viešpačiui, ir Jis jį laimino.

6 Jis kariavo su filistėnais ir sugriovė Gato, Jabnės ir
Asdodo sienų mūrus. Jis pastatė miestų Asdodo ir kituose
filistėnų kraštuose. 7 Dievas padėjo jam kariauti prieš
filistėnus ir arabus, gyvenusius Gurbaale ir prieš
meunitus. 8 Amonitai mokėjo Uzijui duoklę. Jo vardas
pagarsėjo net iki Egipto sienos, nes jis nepaprastai
sustiprėjo. 9 Uzijas pastatė Jeruzalėje bokštus prie Kertės
vartų, Slėnio ir Kampo vartų ir juos sutvirtino. 10 Jis taip
pat pastatė bokštų tyruose ir iškasė daug rezervuarų, nes
jis turėjo daug gyvulių Safeloje ir slėnyje, ūkių derlingoje
žemėje, o vynuogynus įkalnėse; jis mėgo žemdirbystę. 11
Uzijas laikė kovai paruošęs kariuomenės tokį skaičių,
koks užregistruotas raštininko Jeielio ir valdininko
Masejo, vadovaujant karaliaus valdininkui Hananijui. 12
Šeimų vadų ir karžygių buvo du tūkstančiai šeši šimtai
vyrų. 13 Jie vadovavo trims šimtams septyniems
tūkstančiams penkiems šimtams kariuomenės vienetui,
tinkamai paruoštam karui, kuris galėjo būti karaliaus
pasiųstas į kovą. 14 Uzijas parūpino kariuomenei skydų,
iečių, šalmų, lankų ir akmenų svaidymui. 15 Jis turėjo
Jeruzalėje naujai išrastų karinių mašinų strėlėms ir
dideliems akmenims svaidyti, kurias įstatė bokštuose ir
kertiniuose bokšteliuose. Jo vardas plačiai išgarsėjo, nes
nuostabi pagalba (Viešpaties) lydėjo jį, jis tapo galingas.

16 Jo galybė ir išdidumas pražudė jį; eidamas į
Viešpaties šventovę smilkyti ant smilkamojo aukuro, jis
paniekino Viešpatį savo Dievą. (2 Ch 25,19) 17 Kunigas
Azarijas sekė jį su aštuoniasdešimt drąsių Viešpaties
kunigų. 18 Jie, pasipriešindami tokiam karaliaus Uzijo
elgesiui, tarė: „Uzijau, tu neturi teisės smilkyti Viešpačiui,
tai kunigų, aronitų pareiga. Išeik iš šventovės! Tu
pasielgei neteisingai, Viešpats Dievas nepriskaitys to tavo
garbei". (4 M 18,7) 19 Uzijas jau laikė rankoje smilkytuvą,
pasiruošęs smilkyti. Jis labai įniršo už pastabą; raupsai
išsivertė jo kaktoje, kunigams stebint, Viešpaties
namuose, prie smilkalų aukuro. 20 Vyriausias kunigas
Azarijas ir visi kiti kunigai nustebę žiūrėjo į jį, aptekusį
raupsais ir skubiai pašalino jį iš šventovės. Jis pats
skubėjo išeiti supratęs, kad tai buvo Viešpaties bausmė.
21 Karalius Uzijas liko raupsuotas iki savo mirties. Jis
gyveno izoliuotas atskiruose namuose ir buvo atskirtas
nuo šventovės. Jo sūnus Jotamas tvarkė karaliaus
reikalus ir valdė kraštą. (4 M 5,2)

22 Visa kita Uzijo veikla yra surašyta Amozo sūnaus,
pranašo Izaijo knygose. (Iz 1,1; 6,1) 23 Uzijas mirė ir buvo
palaidotas jo tėvų atvirame karalių kapinių lauke, ne
karalių kapuose, nes jis buvo raupsuotas. Jo sūnus
Jotamas pradėjo karaliauti jo vietoje.

Apie Uziją rašyta 2 Kar 15,1-7. Uzijas laikė gerai ginkluotą ir kovai paruoštą kariuomenę. Jis išrado ir miestų sienų bokštuose įrengė apsigynimui tam tikrą akmenų ir vilyčių „svaidyklą". Jis nugalėjo filistėnus ir amonitus. Karalius mėgo žemdirbystę ir gyvulininkystę; jis propagavo ir išvystė šias ūkio šakas. Karalius daug laimėjo karo lauke, politikoje ir ekonomijoje. Jis tuo didžiavosi; pasidarė drąsus ir išdidus. Jis išdrįso eiti į šventovę ir smilkyti smilkalus. Kunigai jam pasipriešino; Dievas už tai nubaudė jį raupsais. Pasisekimai dažnai žmogų nuveda į išdidumą ir pražūtį.

27 skyrius

JUDĖJOS KARALIUS JOTAMAS 1-9

1 Pradėdamas karaliauti, Jotamas buvo dvidešimt penkerių metų ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jerusa, Zadoko duktė. (2 Kar 15,32-
38) 2 Jis valdė teisingai ir įtiko Viešpačiui, kaip jo tėvas Uzijas, išskyrus tai, kad jis išdrįso eiti į Viešpaties šventovę. Tačiau tauta vis dar elgėsi pražūtingai. (2 Ch 26,16)

3 Jotamas pastatė aukštutinius šventovės vartus ir daug dirbo prie Ofelio sienos; 4 statė miestus Judėjos aukštumose, pilis ir bokštus miškais apaugusiuose kalnuose (2 Ch 26,10) 5 ir kariavo su amonitų karaliumi, kurį nugalėjo. Amonitai mokėjo jam duoklę: šimtą talentų sidabro, dešimt tūkstančių korų kviečių ir tiek pat miežių pirmaisiais metais; tiek pat antraisiais ir trečiaisiais metais. 6 Jotamas sustiprėjo, nes jis ėjo tikru Viešpaties, savo Dievo, keliu.

7 Visa kita Jotamo veikla ir visi jo karai surašyti Izraelio ir Judėjos karalių knygose. 8 Pradėdamas karaliauti, jis buvo dvidešimt penkerių metų ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. 9 Jotamas mirė ir buvo palaidotas Dovydo mieste, o jo sūnus Ahazas pradėjo karaliauti jo vietoje.

Skaityk apie Jotamą 2 Kar 15,32-38. Ilgesnį laiką Jotamas karaliavo kartu su savo sergančiu tėvu. Jis buvo vienas geriausių Judėjos karalių; elgėsi gerai, bet tauta nusikalto Viešpaties akyse. Jotamas vykdė daug statybų, stiprino miestus apsigynimui. Jis daug laimėjo politiniai. Kaimyninės tautos gerbė jį. Amonitus nugalėjęs kare, trejus metus juos vargino dideliais mokesčiais. Jis, kaip ir visi žmonės, nors ir buvo galingas, mirė 41 metų.

28 skyrius
JUDĖJOS KARALIUS AHAZAS 1-27
1 Ahazas, būdamas dvidešimt metų, užėmė sostą ir
šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jis nesilaikė
Viešpaties nurodymų, kaip jo protėvis Dovydas, (2 Kar
16) 2 bet ėjo Izraelio karalių keliais, net pastatė stabų
Baalui. 3 Jis smilkė Benhinomo slėnyje ir sudegino net
savo sūnus Baalui, pamėgdžiodamas bjaurius papročius
tautų, kurias Viešpats išvarė iš užimtų izraelitų kraštų. (5
M 18,9-12) 4 Jis aukojo ir smilkė aukštumose, ant kalvų ir
po kiekvienu žaliuojančiu medžiu. (1 Kar 14,23)
5 Todėl Viešpats leido Sirijos karaliui jį nugalėti. Sirai
paėmė daug belaisvių ir nusivedė juos į Damaską. Ahazas
pralaimėjo karą su Izraelio karaliumi, kuris jam sudavė
smarkų smūgį. 6 Remalijo sūnus Pekas išžudė Judėjoje
per vieną dieną šimtą dvidešimt tūkstančių karių, nes jie
buvo nutolę nuo Viešpaties, savo protėvių Dievo. 7
Zichris, Efraimo karžygys, nukovė karaliaus sūnų
Maseją, rūmų valdininką Azrikamą ir Elkaną, kuris buvo
karaliaus dešinioji ranka. 8 Be to, izraelitai išsivedė
nelaisvėn iš savo brolių du šimtus tūkstančių moterų,
berniukų ir mergaičių ir, prisiplėšę daug grobio,
parsigabeno į Samariją.
9 Samarijoje gyveno Viešpaties pranašas Odedas; tas
pasitiko grįžtančią kariuomenę ir jiems tarė: „Viešpats,
jūsų protėvių Dievas, supykęs ant Judėjos, leido jums ją
nugalėti, bet jūs įvykdėte jų tarpe žiaurias žudynes; jūsų
žiaurumas pasiekė dangų. (1 M 18,21; Ezr 9,6) 10 Jūs
nutarėte Judėjos ir Jeruzalės gyventojus paversti vergais
ir vergėmis. Argi jūs patys nenusikaltote Viešpačiui, savo
Dievui? 11 Klausykite manęs ir sugrąžinkite belaisvius,
kuriuos atsivedėte iš Judėjos, nes didelė Viešpaties
bausmė gresia jums". 12 Efraimitų viršininkai: Johanano
sūnus Azarijas, Mesilimoto sūnus Berechijas, Salumo
sūnus Jehiskijas ir Hadlajo sūnus Amasas pasipriešino

belaisvių atvedimui, 13 sakydami: „Neįveskite čia
belaisvių, nes jūs tuo prisidėsite prie mūsų nusikaltimų
Viešpačiui ir juos mums dar padauginsite; jau
pakankamai esame nusikaltę ir didelė bausmė gresia
Izraeliui". 14 Tuomet kariai paliko belaisvius ir grobį
vyresniųjų ir susirinkusiųjų atsakomybėn. 15 Aukščiau
minėti vyrai rūpinosi belaisviais: iš grobio jie juos
apvilko, aprūpino avalyne, pavalgydino, pagirdė ir
patepė aliejumi; silpnesniuosius, negalinčius paeiti,
gabeno asilais; taip visi belaisviai buvo nuvesti į Jerichą,
palmių miestą, pas jų brolius. Po to, tie palydovai sugrįžo
į Samariją. (Pat 25,21-22)

16 Tuo metu karalius Ahazas prašė Asirijos karaliaus
pagalbos, 17 nes edomitai buvo įsiveržę ir nugalėję Judėją
bei išsivedę belaisvius. 18 Ir filistėnai tuo laiku buvo
užpuolę Safelos ir Judėjos Negebo miestus ir paėmę
Betsemesą, Ajaloną, Gederotą, Soką, Timną ir Gimzą su
jų kaimais ir juose apsigyvenę. 19 Tie vargai Judėjoje
buvo siųsti Viešpaties, nes Judėjos karalius elgėsi
lengvabūdiškai Judėjoje ir buvo neištikimas Viešpačiui.
20 Tiglatpileseras, Asirijos karalius, vietoje padėjęs, irgi
spaudė Ahazą. 21 Ahazas, paėmęs šventovės, karaliaus
rūmų ir vyresniųjų auksą ir brangenybes, atidavė Asirijos
karaliui; tačiau ir tas jam nieko nepadėjo. 22 Karalius
Ahazas tuo priespaudos laikotarpiu dar labiau nusikalto
Viešpačiui. 23 Jis aukojo Damasko dievams, kurie jį
nugalėjo, galvodamas: „Sirijos karalių dievai padeda
jiems; ir aš jiems aukosiu, kad jie ir man padėtų". Bet tų
dievų patarnavimas buvo — paklupdyti jį ir visą Izraelį.
(Judėją)

24 Ahazas surinko Dievo namų reikmenis, supjaustė
juos, užrakino šventovės duris ir pristatė aukurų
kiekviename Jeruzalės kampe. 25 Jis pristeigė
kiekviename Judėjos mieste aukojimo aukštumų
svetimiems dievams garbinti. Taip jis sukėlė Viešpaties,
savo protėvių Dievo, rūstybę.

26 Visa kita jo veikla yra surašyta Judėjos ir Izraelio

karalių knygose. 27 Ahazas mirė, jį palaidojo Jeruzalės
mieste, bet ne Izraelio karalių kapuose. Jo sūnus Hiskijas
pradėjo karaliauti jo vietoje. (2 Ch 21,20)

Skaityk apie Ahazą 2 Kar 16. Ahazas buvo gerai auklėtas savo tikinčio tėvo. Jis turėjo daug galimybių daryti gera. Tačiau jis pasirinko blogą kelią ir padarė daug sau ir savo tautai blogo. Jis elgėsi taip, kaip Izraelio ir pagonių karaliai elgėsi: jis garbino dievaičių stabus, statė jiems aukurus, degino aukoms savo vaikus. Jis turėjo daug nesėkmių su Sirija, Izraeliu, Edomu, Asirija. Izraelitai labai žiauriai kariavo ir daugybę Judėjos gyventojų išžudė karo lauke, o dar daugiau išsivarė į nelaisvę mažų, jaunų ir senų. Pranašas Obedas išdrįso pasitikti grįžtančius iš karo izraelitus ir priminti jiems jų žiaurumą ir neteisingą elgesį su savo tautiečiais — Judėjos gyventojais. Nuostabu, kariai bei civiliai buvo pranašo paveikti ir paleido belaisvius, grąžindami jiems paimtą grobį.

Ahazas kreipėsi į Asiriją pagalbos. Asirijos karalius atžygiavo, bet nesuteikė jam jokios pagalbos, tik dar apiplėšė.

29 skyrius
JUDĖJOS KARALIUS HISKIJAS IR JO REFORMA
1-36

1 Hiskijas pradėjo karaliauti dvidešimt penkerių metų
ir dvidešimt devynerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo
motina buvo vardu Abija, Zacharijo duktė. (2 Kar 18,1-3)
2 Jis ėjo teisingu Viešpaties keliu, kaip jo protėvis
Dovydas.

3 Pirmaisiais savo karaliavimo metais pirmąjį mėnesį
jis atidarė Viešpaties namų duris ir jas pataisė. 4 Sukvietęs
kunigus ir levitus rytinėje aikštėje, 5 jiems tarė: „Levitai,
paklausykite manęs! Atgailaukite ir grąžinkite

Viešpaties, savo protėvių Dievo, namams garbę,
pašalindami nešvarumus iš šventovės! 6 Mūsų tėvai buvo
neištikimi ir nusikalto Viešpačiui, mūsų Dievui. Jie Jį
paliko ir nusigręžė nuo Viešpaties (buveinės), atsukdami
Jam nugaras; 7 net šventovės duris užrakino, žiburius
užgesino, nebesmilkė smilkalų ir nebeaukojo deginamųjų
aukų Izraelio Dievui šventoje vietoje. (2 Ch 28,24) 8 Todėl
Viešpats baudė Judėją ir Jeruzalę. Jis pavertė jas šiurpą ir
pasibaisėjimą sukeliančiomis vietovėmis, kaip patys
matote savo akimis. 9 Juk dėl to mūsų tėvai žuvo karuose
ir mūsų sūnūs, dukterys ir žmonos pateko nelaisvėn. (2
Ch 28,5-8) 10 Dabar aš manau padaryti Sandorą su
Viešpačiu, Izraelio Dievu, kad jo didžioji rūstybė
nepaliestų mūsų. 11 Mano sūnūs, neatidėliokite; jus
išrinko Viešpats, kad Jam tarnautumėte ir Jį
garbintumėte (smilkytumėte)!"

12 Tuomet levitai: Amasajo sūnus Mahatas ir Azarijo
sūnus Joelis iš kohatitų, iš meraritų — Abdžio sūnus
Kisas ir Jehalelio sūnus Azarijas, iš gersonitų — Zimo
sūnus Joahas ir Joaho sūnus Edenas, 13 Elizafano
palikuonių — Simris ir Jeielis, iš Asafo palikuonių —
Zacharijas ir Matanijas, 14 iš Hemano palikuonių —
Jehielis ir Simejis, o iš Jedutuno palikuonių — Semajas ir
Uzielis. 15 Jie sušaukė savo brolius, atgailavo ir ėjo
Viešpaties namų valyti, kaip karalius buvo įsakęs,
remdamasis Viešpaties Žodžiu. 16 Kunigai, įėję į
Viešpaties namų vidų, išnešė visus nešvarumus, kuriuos
rado Viešpaties šventovėje, į šventorių, o levitai nešė juos į
Kedrono upelį. 17 Pirmojo mėnesio pirmą dieną jie
pradėjo valyti, o to mėnesio aštuntą dieną pasiekė
Viešpaties namų priešakinę salę; po to aštuonias dienas
valė Viešpaties namus. Darbą baigė pirmo mėnesio
šešioliktąją dieną. 18 Po to, atėję pas karalių Hiskiją,
pranešė: „Išvalėme visus Viešpaties namus: deginamųjų
aukų aukurą su visais jo reikmenimis ir padėtinės duonos
stalą su visais jo indais. 19 Visus reikmenis, kuriuos
karalius Ahazas karaliaudamas sutepė savo atpuolimo

metu, mes nuvalėme ir pašventinome, ir štai visa yra prie
Viešpaties aukuro".
20 Karalius Hiskijas, atsikėlęs anksti, sušaukė miesto
vyresniuosius ir nuėjo į Viešpaties namus. 21 Jie atvedė
septynis jaučius, septynis avinus, septynis ėriukus ir
septynis ožius — auką už Judėjos karalystės ir šventovės
nusikaltimus. Jis įsakė kunigams aronitams aukoti ant
Viešpaties aukuro. 22 Papjovę jaučius, kunigai ėmė
kraujo ir juo šlakstė aukurą; papjovę avinus — šlakstė
krauju aukurą ir, papjovę ėriukus — šlakstė krauju
aukurą. 23 Po to, privedė už nuodėmę aukojamus ožius
prie karaliaus ir žmonių, kurie uždėjo ant jų rankas. 24
Kunigai juos papjovė ir, atnešę prie aukuro jų kraują,
kaip atleidimo auką už visą Izraelį, nes karalius buvo
įsakęs aukoti deginamąją ir nuodėmių auką už visą
Izraelį.
25 Hiskijas pastatė prie Viešpaties namų levitus su
cimbolais, arfomis ir kanklėmis, remdamasis karaliaus
Dovydo regėtojo Gado ir pranašo Natano nurodymu.
Taip buvo įsakęs Viešpats per savo pranašus. (1 Ch 25,1)
26 Levitai stovėjo su muzikos instrumentais, o kunigai —
su trimitais. 27 Hiskijas įsakė aukoti ant aukuro
deginamąją auką. Prasidėjus deginamosios aukos
aukojimui, suskambėjo Viešpaties giesmės ir trimitai,
palydint Izraelio karaliaus Dovydo muzikiniais
instrumentais. 28 Visi garbino Dievą. Skambėjo giesmės
ir trimitai, kol pasibaigė deginamoji auka. 29 Aukojimui
pasibaigus, karalius ir visi, kurie buvo su juo, nusilenkę
garbino Dievą. 30 Karalius Hiskijas ir vyresnieji liepė
levitams garbinti Viešpatį Dovydo ir regėtojo Asafo
giesmėmis. Jie džiaugsmingai giedojo ir nusilenkę
meldėsi.
31 Hiskijas tarė: „Dabar jūs esate pasišventę
Viešpačiui! Atgabenkite pašvenčiamųjų bei padėkos
aukų į Viešpaties namus!" Susirinkusieji atgabeno minėtų
aukų ir, kas norėjo, — deginamųjų aukų. 32 Deginamųjų
aukų, kurias susirinkusieji aukojo, buvo: septyniasdešimt

jaučių, šimtas avinų, du šimtai ėriukų; visi jie buvo
paskirti deginamajai aukai Viešpačiui. 33 Pašvenčiamųjų
aukų buvo šeši šimtai jaučių ir trys tūkstančiai avių. 34
Kunigų buvo per mažai, jie nesuspėjo nulupti visų
deginamųjų aukų odas; tad jiems padėjo jų broliai levitai;
levitai stropiau rūpinosi pasišvęsti negu kunigai. (2 Ch
30,3,16-17) 35 Be to, dar reikėjo aukoti daug deginamųjų
aukų, padėkos aukas su taukais ir geriamąsias aukas,
priklausančias prie deginamųjų. Taip buvo nustatytos
Viešpaties namų apeigos. (3 M 3,3,16-17; 4 M 15,5-10) 36
Hiskijas ir visa tauta džiaugėsi, kad Dievas grąžino tautai
tas apeigas taip netikėtai.

Netikusio karaliaus sūnus buvo vienas geriausių ir religingiausių Judėjos karalių. Apie jį skaityk 2 Kar 18,19 ir 20 skyriuose. Hiskijas pirmiausia kreipėsi į kunigus bei levitus. Jis patarė jiems švarintis ir atlikti savo pareigas. Šie sutiko su karaliaus patarimu ir apvalė šventovę. Po to karalius kreipėsi į tautos vyresniuosius bei visus tautiečius dėl aukų aukavimo ir pamaldų santvarkos pakeitimo taip, kaip Mozė buvo įsakęs ir Dovydas patvarkęs.

30 skyrius
PASOS ŠVENTĖ 1-27

1 Hiskijas parašė ir išsiuntinėjo laiškus Izraeliui,
Judėjai, Efraimui bei Manasui, kad atvyktų į Viešpaties
namus Jeruzalėje Pasos švęsti Izraelio Dievo garbei. (2
Ch 35,1) 2 Karalius, vyresnieji ir Jeruzalės gyventojai
sutarė švęsti Pasą antrąjį mėnesį. 3 Jie negalėjo laiku jos
švęsti dėl to, kad dar nebuvo pasišventęs pakankamas
kunigų skaičius ir Jeruzalėje buvo susirinkęs per mažas
žmonių skaičius. 4 Tas sumanymas patiko karaliui ir
visiems žmonėms. 5 Jie nutarė atsišaukimu pranešti
visam Izraeliui, nuo Bersebos iki Dano, kad ateitų Pasos

švęsti Viešpačiui, Izraelio Dievui, į Jeruzalę, nes jie
nebuvo šventę Pasos taip iškilmingai, kaip įstatymas
reikalavo. 6 Karaliaus ir vyresniųjų paskirti pranešėjai
vaikščiojo su skelbimais po visą Izraelį ir Judėją, kaip
karalius buvo įsakęs, skelbdami: „Izraelitai gręžkitės prie
Viešpaties, Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievo, ir Jis grįš
prie jūsų, išlikusių iš Asirijos karalių priespaudos! 7
Nebūkite; kaip jūsų tėvai ir broliai, kurie liko neištikimi
Viešpačiui, savo protėvių Dievui; todėl Jis juos baudė,
kaip patys matote. 8 Nebūkite kietasprandžiai, kaip jūsų
protėviai! Pasiduokite Viešpačiui ir ateikite į šventovę,
kurią jis pašventino amžiams, ir tarnaukite Viešpačiui,
savo Dievui, kad nepaliestų jūsų Jo didžioji rūstybė! 9 Jei
sugrįšite prie Viešpaties, jūsų broliai ir sūnūs ras
pasigailėjimą tremtyje, bus išlaisvinti ir sugrįš į šitą šalį,
nes malonus ir gailestingas yra Viešpats, jūsų Dievas. Jis
jūsų neatstums, jei grįšite prie Jo". 10 Pranešėjai ėjo iš
miesto į miestą per Efraimo ir Manaso kraštus iki
Zabulono, bet jie juos išjuokė ir tyčiojosi iš jų. 11 Tačiau
kai kurie iš Asero, Manaso ir Zabulono apsisprendė ir
atvyko į Jeruzalę. 12 Judėjoje veikė Viešpaties Dvasia. Ji
sujungė juos bendram tikslui — vykdyti karaliaus ir
vyresniųjų įsakymą, paremtą Viešpaties Žodžiu.

13 Į Jeruzalę susirinko labai daug žmonių
Neraugintos duonos šventės švęsti antrąjį mėnesį. 14 Jie
pašalino aukurus Jeruzalėje, visus smilkymo aukurus
sudaužė ir sumetė juos į Kidrono slėnį. 15 Jie pjovė Pasos
avinėlį antrojo mėnesio keturioliktą dieną. Kunigai ir
levitai, susigėdę dėl savo nusikaltimų, pasišventė ir
atgabeno deginamųjų aukų į Viešpaties namus. (4 M 9,11)
16 Jie ėjo savo pareigas jiems įprasta tvarka, laikydamiesi
Dievo vyro Mozės įstatymo, o kunigai šlakstė jiems levitų
pateiktą aukų kraują. (2 Ch 29,34) 17 Daugybė iš minios
nebuvo pasišventę, todėl levitai, kurie buvo nesusitepę,
atliko Pasos avinėlių pjovimą. 18 Daug žmonių, ypač iš
Efraimo, Manaso, Isacharo ir Zabulono nebuvo apsivalę,
jie valgė Pasą ne taip, kaip pasakyta įstatyme. Tačiau

Hiskijas meldėsi už juos: „Gerasis Viešpatie, atleisk (2 M
12) 19 kiekvienam, kuris garbina Tave visa širdimi, nors ir
nepilnai vykdo šventovės nuostatus". 20 Viešpats išklausė
Hiskiją ir žmonėms atleido jų kaltes (nesirgo). 21
Atvykusieji izraelitai į Jeruzalę šventė Neraugintos
duonos šventę septynias dienas su dideliu džiaugsmu, o
kunigai ir levitai kasdien didingai šlovino Viešpatį
muzikos instrumentais. 22 Hiskijas pagyrė levitus,
parodžiusius pilną supratimą Viešpaties reikaluose.
Žmonės šventė septynias dienas. Jie pjovė ir valgė
padėkos aukas ir garbino Viešpatį, savo protėvių Dievą.
(2 Ch 32,6) 23 Visi sutarė švęsti dar septynias dienas. Taip
jie šventė džiaugsmingai kitas septynias dienas. 24
Judėjos karalius Hiskijas dovanojo susirinkusiems
tūkstantį jaučių ir septynis tūkstančius avių aukoms, o
vyresnieji padovanojo tūkstantį jaučių ir dešimt
tūkstančių avių. Daug kunigų pasišventė. (2 Ch 35,7) 25
Džiaugėsi visa Judėja: kunigai, levitai, visi susirinkusieji,
atvykę iš Izraelio ir svetimtaučiai iš Izraelio ir
gyvenantieji Judėjoje. 26 Didelis džiaugsmas buvo
Jeruzalėje, nes nuo Izraelio karaliaus Dovydo sūnaus
Saliamono laikų nieko panašaus nebuvo buvę Jeruzalėje.
27 Kunigai ir levitai laimino žmones, o Viešpats išklausė
jų maldas; jos pasiekė jo šventąją buveinę danguje.

Buvo suruošta ir didingai atšvęsta Pasos šventė — išėjimo iš Egipto šventė. Kviesliai kvietė žmones atvykti į šventę ir iš Izraelio. Kai kurie izraelitai tyčiojosi ir juokėsi iš kvieslių, bet kiti atvyko į Jeruzalę. Karalius Hiskijas karaliavo 726-697 pr. Kr. Izraelio valstybė buvo sunaikinta 721 m pr. Kr. Ši minėta šventė įvyko 726 m. pr. Kr. Tuo laiku Izraelio valstybė jau buvo labai susilpnėjusi.

31 skyrius
STABŲ GARBINIMAS PAŠALINAMAS, KUNIGAI IR LEVITAI IŠLAIKOMI 1-21

1 Iškilmėms pasibaigus, visi dalyvavusieji izraelitai,
išėję į Judėjos miestus, sudaužė stabus, sukapojo Ašeros
statulas, nugriovė aukštumų aukurus visoje Judėjoje,
Benjamine, Efraime ir Manase. Po to, visi izraelitai
sugrįžo į savo miestus ir nuosavybes. (5 M 7,5; 2 Kar 18,4)
2 Hiskijas suskirstė kunigus ir levitus daliniais,
atsižvelgdamas į jų pareigas: aukoti deginamąsias ir
padėkos aukas, tarnauti Viešpaties šventovėje ir, giedant
padėkos giesmes, garbinti Dievą. 3 Karalius davė savo
išteklių dalį deginamosioms aukoms: ryto, vakaro,
sabatų, jauno mėnesio ir metinėms šventėms, kaip
parašyta Viešpaties įstatyme. (4 M 28,29) 4 Jis įsakė tautai
ir Jeruzalės gyventojams duoti priklausančią dalį
kunigams ir levitams, kad jie galėtų atsidėti Viešpaties
tarnybai. 5 Įsakymą paskelbus, izraelitai gausiai
atgabeno javų, vyno, aliejaus, medaus — pirmųjų derlių
dovanas. Jie taip pat uoliai mokėjo dešimtinę. (2 M 23,19;
5 M 14,22-23) 6 Izraelitai ir Judėjos miestų gyventojai taip
pat davė dešimtinę nuo raguočių, avių ir laisvų aukų
Viešpačiui, savo Dievui. Jie aukojo gausiai. 7 Trečią
mėnesį jie pradėjo skirtus mokesčius mokėti, o septintą —
užbaigė. 8 Hiskijas ir vyresnieji, atėję ir pamatę suneštas
dovanas, dėkojo Viešpačiui ir jo tautai Izraeliui. 9
Hiskijas kalbėjosi su kunigais ir levitais apie dovanų
gausumą. 10 Vyriausias kunigas Azarijas, iš Zadoko
giminės, kalbėjo: „Nuo to laiko, kai pradėjo gabenti
duoklę Viešpaties namams, mes valgome, pasisotiname ir
dar daug atlieka, nes Viešpats laimino savo tautą". 11
Hiskijas įsakė įrengti sandėlius Viešpaties namuose. Juos
įrengus, 12 jie sąžiningai gabeno duoklę šventovei,
dešimtinę ir dovanas. Jų vyriausias prižiūrėtojas buvo
levitas Konanijas, o jo brolis Simejis — pavaduotojas. 13
Jehielis, Azazijas, Nahatas, Asahelis, Jerimotas,

Jozabadas, Elielis, Ismakijas, Mahatas ir Benajas buvo
prievaizdai; jie buvo Konanijo ir jo brolio Simejo žinioje,
karaliaus Hiskijo ir Dievo namų viršininko Azarijo
potvarkiu. 14 Imno sūnui Korei, levitui, rytinių vartų
sargui, buvo skirta prižiūrėti šventovei laisvai teikiamas
dovanas, aukas Viešpačiui ir šventas dovanas. 15 Korei
vadovaujant, Edenas, Minjaminas, Jesuvas, Semajas,
Amarijas ir Sekanijas sąžiningai ėjo savo pareigas kunigų
miestuose, dalindami davinius savo broliams, — seniems
ir jauniems, 16 registruotiems giminių sąrašuose,
kuriuose buvo vyrai nuo trijų metų amžiaus ir vyresni; jie
paskirtą dieną ateidavo į Viešpaties namus atlikti pareigų,
laikydamiesi nustatytos eilės. 17 Į giminės sąrašą kunigai
buvo surašomi šeimomis, o levitai dvidešimties metų ir
vyresni, pagal jų pareigas padaliniuose. 18 Į kunigų sąrašą
buvo įtraukiami: visi kunigai, jų kūdikiai, žmonos, sūnūs
ir dukterys, nes jie laikėsi nustatytų taisyklių. 19 Kunigai
aronitai, gyvenantieji jų miestams priklausančiuose
priemiesčiuose, turėjo kiekviename mieste vardinius vyrų
sąrašus. Pagal juos, išduodavo maisto davinį kiekvienam
kunigui ir kiekvienam levitui, esančiam sąraše. 20 Taip
darė Hiskijas visoje Judėjoje. Jis elgėsi teisingai ir buvo
ištikimas Viešpačiui. 21 Kiekvienas darbas, kurį jis vykdė,
ar tai būtų Dievo namų tarnyba, ar įsakymas, buvo
atliktas sąžiningai; todėl jam sekėsi.

Šventei praėjus, žmonės Jeruzalėje ir kituose miestuose naikino stabus ir jų aukurus. Nebuvo atsižvelgta į stabų senumą, vertę bei meną. Parodžius žmonėms norą pašalinti stabus, karalius įsakė mokėti bažnytinius mokesčius, duoti dešimtines ir nešti laisvai aukas. Žmonės darė tai mielai; sunešė daugiau aukų negu reikia aprūpinti kunigus ir levitus. Turėjo pastatyti sandėlius dovanoms laikyti.

32 skyrius
SANHERIBAS APGULA JERUZALĘ 1-23, HISKIJO LIGA IR MIRTIS 24-33

1 Po šitų Hiskijo tinkamų Viešpačiui darbų, Asirijos
karalius Sanheribas įsibrovė į Judėją ir apgulė sutvirtintus
miestus, tikėdamasis juos paimti. (2 Kar 18,13-21; Iz 36-
39) 2 Hiskijas pastebėjo, kad Sanheribas rengiasi pulti
Jeruzalę; 3 jis pasitarė su vyresniaisiais ir karžygiais ir
nutarė uždaryti už Jeruzalės esančius šaltinius. 4 Buvo
suorganizuota daug žmonių, kurie uždarė visus šaltinius
ir upelį, tekantį per kraštą, kad Asirijos kariai, apgulę
miestą, neturėtų vandens. 5 Be to, karalius ryžtingai ėmėsi
darbo ir atstatė visą apgriuvusią miesto sieną; pastatė ant
jos bokštų, jos lauko pusėje pastatė dar kitą sieną ir
sutvirtino Milą Dovydo mieste. Jis pagamino daug iečių
ir skydų. (2 Ch 25,23)

6 Hiskijas, paskyręs naujus kovos vadus, sušaukė juos
aikštėje prie miesto vartų ir jiems kalbėjo: (2 Ch 30,22) 7
„Būkite drąsūs ir ryžtingi! Nebijokite ir nenusigąskite
Asirijos karaliaus ir jo skaitlingos kariuomenės, nes su
mumis yra Galingesnis negu su juo: (2 Kar 6,16) 8 su juo
yra fizinė ranka, o su mumis Viešpats, mūsų Dievas; Jis
padės mums kovose!" Žmonės patikėjo Judėjos karaliaus
Hiskijo žodžiais. (Jer 17,5-7) 9 Asirijos karalius
Sanheribas laikė apgultą Lakisą. Jis siuntė pasiuntinius į
Jeruzalę pas Judėjos karalių Hiskiją, perspėdamas visus
Judėjos ir Jeruzalės gyventojus: 10 „Kuo jūs pasitikite,
kad sėdite apgultame mieste, Jeruzalėje? 11 Hiskijas
suvedžioja jus, jis atiduoda jus mirčiai, badui ir troškuliui,
sakydamas: ‚Viešpats, mūsų Dievas, mus išgelbės iš
Asirijos karaliaus rankų'. 12 Argi ne tas pats Hiskijas
pašalino aukojimo aukštumas bei aukurus ir liepė
Judėjos ir Jeruzalės gyventojams: ‚Tik prie to vieno
aukuro turite garbinti Viešpatį ir Jam smilkyti'. 13 Argi

nežinote, ką aš ir mano tėvai padarėme visoms kitų kraštų
tautoms? Ar tų tautų dievai išgelbėjo savo kraštus iš mano
rankų? 14 Kur yra tų tautų dievai, kuriuos visiškai
sunaikino mano protėviai? Ar nors vienas dievas galėjo
išgelbėti savo kraštą iš mano rankų? Kaip tad jūsų Dievas
galėtų jus išgelbėti? 15 Tegul Hiskijas neapgaudinėja ir
nesuvedžioja jūsų! Netikėkite juo, nes nei vienos tautos,
nei karalystės dievas negalėjo išgelbėti savo tautos iš
mano, nei iš mano protėvių rankų. Ir jūsų Dievas
neišgelbės jūsų".

16 Asirijos pasiuntiniai dar daugiau kalbėjo prieš
Viešpatį Dievą ir prieš jo tarną Hiskiją. 17 Jų karalius rašė
laiškus Judėjai, įžeidžiančius Viešpatį, Izraelio Dievą:
„Kaip kitų tautų dievai neišgelbėjo savo tautų iš mano
rankų, taip ir Hiskijo Dievas neišgelbės savo tautos". 18
Pasiuntiniai garsiai skelbė Judėjos kalba tokius šūkius
kariams, buvusiems ant mūro sienos, norėdami juos
įbauginti, kad galėtų paimti miestą. 19 Taip kalbėdami
apie Jeruzalės Dievą, jie Jį lygino su kitų žemės tautų
dievais, kurie žmogaus rankomis padaryti.

20 Karalius Hiskijas ir pranašas Izaijas, Amoso sūnus,
meldėsi ir šaukėsi dangaus. 21 Viešpats siuntė angelą,
kuris išnaikino sveikus karius, vadus ir karininkus
Asirijos karaliaus įguloje. Karalius, nieko nelaimėjęs,
turėjo grįžti į savo šalį. Jam įėjus į savo dievo namus, jo
paties sūnūs jį ten nužudė. 22 Taip Viešpats išgelbėjo
Hiskiją ir Jeruzalės gyventojus iš Asirijos karaliaus
Sanheribo rankų ir kitų priešų. Viešpats suteikė jiems
taiką ir ramybę. 23 Daugelis nešė aukų į Jeruzalę
Viešpačiui ir brangenybių Judėjos karaliui Hiskijui, kuris
pagarsėjo aplinkinėse tautose.

24 Tuo laiku Hiskijas susirgo. Jam besimeldžiant,
Viešpats išklausė jį ir davė jam ženklą. 25 Tačiau Hiskijas
nebuvo dėkingas už jam suteiktą Dievo malonę, jis
pasididžiavo; todėl Viešpats baudė jį, Judėją ir Jeruzalę.
(2 Ch 26,16) 26 Bet išdidusis Hiskijas ir visi Jeruzalės
gyventojai nusižeminę meldėsi; Viešpaties bausmė,

Hiskijui karaliaujant, neįvyko.

27 Hiskijas įsigijo garbės ir daug turtų: sidabro, aukso,
brangiųjų akmenų, kvepiančių aliejų, skydų ir visokių
brangių indų. 28 Jam valdant, buvo pastatyta daug
sandėlių javams, vyno ir aliejaus atsargoms ir tvartų
visokiems gyvuliams, 29 nes jis laikė dideles bandas
raguočių ir avių. Jis pastatė daug miestų, nes Dievas jam
suteikė labai daug turtų. 30 Hiskijas užtvenkė aukštutinį
Gihono šaltinio vandens ištaką ir jo vandenį nuvedė
kanalu į vakarinę Dovydo miesto dalį. Hiskijui sekėsi
visuose jo darbuose. 31 Taip buvo ir kai Babilonijos
pasiuntiniai atvyko pas Hiskiją teirautis apie stebuklingą
ženklą, kuris įvyko krašte.* Dievas leido karaliui
savarankiškai elgtis norėdamas jį išmėginti ir patirti, kas
buvo jo širdyje.

32 Visa Hiskijo veikla ir jo darbai yra surašyti pranašo
Izaijo, Amozo sūnaus, vizijoje, Judėjos ir Izraelio karalių
knygose. 33 Hiskijas mirė ir buvo palaidotas
garbingesnėje Dovydo palikuonių kapų vietoje; visi
Judėjos ir Jeruzalės gyventojai pareiškė pagarbą
mirusiam. Jo sūnus Manasas pradėjo karaliauti jo
vietoje. (2 Ch 16,14)

Anais laikais Sanheribas buvo pabaisa aplinkinėms tautoms. Jis atžygiavo prieš Judėją; manė lengvai paimsiąs visus miestus ir sostinę. Hiskijas pasitarė su savo patarėjais, vadovaujančiais kariais ir pranašu Izaiju. Kas buvo nutarta, tuojau buvo vykdoma. Buvo iškastas, vadinamas Hiskijo, tunelis ir šaltinio bei upelio vanduo nukreiptas į Jeruzalės miestą. Tuo sostinė buvo aprūpinta vandeniu, o priešams jo trūko. Buvo sutvirtinta miesto siena ir parūpinta bei prigaminta karo medžiagos bei ginklų. Hiskijas drąsino kariuomenę pasitikėti Viešpačiu.

Kaip Sanheribas siuntė savo įgaliotinius prieš Hiskiją ir apie Sanheribo kariuomenėje marą, yra plačiau aprašyta 2 Kar 18 ir 19 skyriuose. Sanheribo įgaliotinis

kalbėjo apie Hiskiją kaip suvedžiotoją ir stengėsi paveikti Hiskijo kariuomenę nepasitikėti karaliumi. Apie Hiskijo ligą ir pasveikimą plačiau rašyta 2 Kar 20 skyriuje.

Hiskijo laikais buvo įkurta Roma ir prasidėjo jos išgarsėjimas. Archeologai daugelį anų laikų įvykių patvirtina. Jeruzalėje buvo rasta Hiskijo statyta miesto siena ir vandens tunelis. 1880 m vienas mokinys žaisdamas pastebėjo sienoje kokius tai užrašus. Jis pranešė apie tai savo mokytojui. Dr. Šick įskaitė juose pranešimą apie Hiskijo vandens tunelį. Buvo rasta molio lenta, kurioje Sanheribas pasakoja apie kovą su Hiskiju. Šis molio gabalas yra Chicagoje orientalų Instituto muziejuje.

33 skyrius
JUDĖJOS KARALIAI: MANASAS, AMONAS 1-25

1 Manasas, užimdamas Judėjos karaliaus sostą, buvo
dvylikos metų; jis karaliavo Jeruzalėje penkiasdešimt
penkerius metus. (2 Kar 21) 2 Jis nusikalto Viešpačiui,
pamėgdžiodamas bjaurius papročius tautų, kurias
Viešpats išvarė, atiduodamas izraelitams kraštą. (5 M
18,9) 3 Jis atstatė stabų garbinimo aukštumas, kurias jo
tėvas Hiskijas buvo nugriovęs, pastatė Baalui aukurų,
Ašerai stabų; garbino įvairius dangaus kūnus ir jiems
tarnavo. (2 Kar 18,4) 4 Jis pastatė aukurų net Viešpaties
namuose, apie kuriuos Viešpats pasakė: „Jeruzalėje
mano vardas bus per amžius!" (5 M 12,5-11; 1 Kar 9,8) 5
Buvo pastatyti aukurai dangaus kūnams garbinti
abiejuose Viešpaties namų šventoriuose. 6 Manasas
sudegino auka savo sūnus Hinono slėnyje. Be to, jis
žyniavo, būrė, kerėjo ir laikė mirusių dvasių iššaukėjus
bei žynius. Jis nusikalto tokiu savo elgesiu Viešpačiui, Jį
įžeisdamas. 7 Jis pastatė stabą Dievo namuose, apie
kuriuos Dievas kalbėjo Dovydui ir jo sūnui Saliamonui:
„Šituose namuose ir Jeruzalėje, kurią išrinkau iš visų
Izraelio padermių, bus garbinamas mano vardas per
amžius. 8 Aš nepašalinsiu Izraelio tautos iš krašto, kurį

daviau jūsų protėviams, jei tik jie rūpestingai vykdys visa,
ką jiems įsakiau: laikysis įstatymų, nuostatų ir potvarkių,
duotų per Mozę". 9 Bet Manasas suklaidino Judėjós ir
Jeruzalės gyventojus taip, kad jų nusikaltimai buvo
didesni, negu tautų, kurias Viešpats išnaikino izraelitų
akivaizdoje. 10 Viešpats kalbėjo Manasui ir jo tautai,
tačiau jie nekreipė dėmesio.

11 Viešpats leido Asirijos karaliaus kariuomenės
vadams užimti kraštą; jie pagavo Manasą, sukaustė jį
grandinėmis ir nuvedė į Babiloną. 12 Būdamas nelaisvėje,
jis, nusižeminęs savo protėvių Dievui, maldavo atleidimo.
13 Viešpats išgirdo jo prašymą, išklausė jo maldavimą ir
leido jam grįžti į Jeruzalę ir užimti karaliaus sostą. Dabar
Manasas suprato, kad tik Viešpats yra Dievas. (1 Kar
18,39)

14 Po to jis pastatė labai aukštą išorinę sieną Dovydo
miestui Gihono šaltinio vakaruose, slėnyje, iki Žuvų
vartų, ji supo Ofelio kalvą. Jis taip pat paskyrė
kariuomenės dalinį kiekvienam sutvirtintam Judėjos
miestui; 15 pašalino svetimus dievus ir stabą iš Viešpaties
namų bei visus aukurus, kuriuos buvo pastatęs prie
šventovės kalne ir Jeruzalėje, išmetė juos už miesto vartų.
16 Jis atstatė Viešpaties aukurą, aukojo ant jo suderinimo
ir padėkos aukas ir įsakė Judėjai tarnauti Viešpačiui,
Izraelio Dievui. 17 Žmonės vis dar aukojo aukštumose,
tačiau tik Viešpačiui, savo Dievui.

18 Kita Manaso veikla, jo malda į savo Dievą ir
žodžiai regėtojų, kurie jam kalbėjo Viešpaties, Izraelio
Dievo, vardu yra surašyti Izraelio karalių knygose. 19 Jo
malda, Viešpaties atsakymas, nusikaltimas, neištikimybė
ir vietos, kurias jis, prieš atgailaudamas įkūrė Ašerai ir
stabams garbinti, yra surašyta regėtojų knygose. 20
Manasas mirė ir jį palaidojo prie karaliaus rūmų; jo sūnus
Amonas pradėjo karaliauti jo vietoje.

21 Amonas paėmė sostą, būdamas dvidešimt dviejų
metų ir karaliavo dvejus metus Jeruzalėje. 22 Jis, kaip ir

jo tėvas Manasas, nusikalto Viešpačiui, aukodamas ir
garbindamas visus stabus, kuriuos padarė jo tėvas
Manasas. 23 Kadangi jis neatgailavo už savo
nusikaltimus, kaip jo tėvas Manasas, tai jo nusikaltimas
buvo dar didesnis. 24 Jo tarnautojai padarė sąmokslą ir
nužudė jį jo rūmuose. 25 Krašto žmonės nužudė visus,
kurie dalyvavo sąmoksle prieš karalių Amoną, ir
paskelbė karaliumi jo sūnų Josiją.

Apie Manasą yra rašyta 2 Kar 21,1-18. Jis buvo blogiausias Judėjos karalius. Jo tėvas, Hiskijas, buvo geras ir tikintis. Aišku, jis sūnų auklėjo dorai. Manasas griovė viską, ką jo tėvas pastatė. Manasas atsteigė Baalo ir Ašeros garbinimą. Jis aukojo savo sūnus Malochui; praliejo daug nekalto kraujo. Padavimas sako, kad jis ir pranašą Izaiją nužudė. Babilonijos karalius, kuris gerbė Hiskiją, jo tėvą, sukaustė Manasą ir nugabeno į Babiloną. Ten Manasas atsivertė. Dievas leido jam grįžti į Jeruzalę. Jis sugrįžęs padarė šiek tiek gero.

Manaso sūnus, Amonas, elgėsi blogai Viešpaties akyse. (2 Kar 21,19-25)

34 skyrius
JUDĖJOS KARALIUS JOSIJAS IR JO REFORMOS
1-33

1 Josijas, buvo paskelbtas karaliumi aštuonerių metų
ir trisdešimt vienerius metus karaliavo Jeruzalėje. (2 Kar
22,1-23) 2 Jis teisingai valdė Viešpaties akyse, nes ėjo savo
protėvio Dovydo keliais, nenukrypdamas nuo jų. (2 Ch
29,2) 3 Jau aštuntaisiais savo karaliavimo metais, dar
būdamas jaunuolis, pradėjo ieškoti savo protėvio Dovy-
do Dievo, o dvyliktaisiais valdymo metais jis jau bandė
valyti Judėją ir Jeruzalę nuo stabų: sunaikino aukojimo

aukštumas, Ašeras ir stabus. 4 Jis įsakė nugriauti aukurus
Baalui ir smilkymo aukurus, sutrupino Ašeros statulas;
drožtinius bei lietinius stabus, sumalęs į dulkes, išbarstė
ant kapų tų, kurie jiems aukojo. (2 Ch 14,4; 3 M 26,30) 5
Kunigų kaulus jis sudegino ant jų aukurų. Taip jis apvalė
Judėją ir Jeruzalę. (1 Kar 13,2) 6 Tą patį jis padarė
Manaso, Efraimo ir Simeono miestuose iki Neftalio: 7
sugriovė visus aukurus, Ašeros statulas ir stabus suskaldė
ir sumalė į dulkes; visus smilkymo aukurus sunaikino
visame Izraelyje. Po to jis grįžo į Jeruzalę.

8 Aštuonioliktaisiais savo karaliavimo metais, baigęs
valyti kraštą ir šventovę, jis siuntė Azalijo sūnų Safaną,
miesto viršininką Maseją ir metraščių vedėją Joasą,
Joahazo sūnų, taisyti Viešpaties šventovę. 9 Jie, atėję pas
vyriausią kunigą Hilkiją, atnešė jam Dievo namams
suaukotus pinigus, kuriuos levitai, durų sargai surinko iš
Manaso, Efraimo ir viso Izraelio; taip pat iš Judėjos,
Benjamino ir Jeruzalės gyventojų. 10 Jie perdavė juos
darbo vedėjams, paskirtiems prie šventovės remonto, o
darbo vedėjai — 11 dailidėms ir statybininkams,
akmenims pirkti, parūpinti medžiagos sijoms ir rąstų
pastatams, nes Judėjos karaliai leido šventovei sunykti.
12 Tie vyrai dirbo sąžiningai. Jų prievaizdais buvo levitai
iš Merario Jahatas ir Obadijas; iš kohatų — Zacharijas ir
Mesulamas. Levitai, kurie grojo muzikos instrumentais,
13 vadovavo naštų nešėjams ir prižiūrėjo visus
darbininkus; kai kurie levitų buvo raštininkai, tvarkytojai
ir vartų sargai.

14 Jiems išimant šventovei suaukotus pinigus,
kunigas Hilkijas rado Viešpaties Mozei duotą įstatymų
knygą. 15 Hilkijas tarė raštvedžiui Safanui: „Radau
įstatymų knygą Viešpaties namuose" ir padavė ją Safanui.
16 Safanas, nunešęs knygą pas karalių, pranešė, kad
viskas daroma, kas buvo jiems pavesta, 17 o pinigus,
rastus Viešpaties namuose, jie perdavė prievaizdams ir
darbininkams. 18 Tuo pačiu metu raštvedys Safanas
pranešė karaliui, kad kunigas Hilkijas davė jam knygą, jis

paskaitė iš jos karaliui. 19 Karalius, išgirdęs įstatymo
žodžius, įplėšė savo drabužius 20 ir įsakė Hilkijui, Safano
sūnui Ahikamui, Miko sūnui Abdonui, raštvedžiui
Safanui ir karaliaus tarnui Asajui: 21 „Eikite ir
pasiteiraukite Viešpaties mano ir visų likusių Izraelyje ir
Judėjoje vardu, kas parašyta knygoje tuo reikalu; didelė
Viešpaties bausmė palies mus, nes mūsų protėviai
nesilaikė Viešpaties Žodžio ir nevykdė, kas parašyta šitoje
knygoje".

22 Hilkijas ir tie, kuriems karalius buvo įsakęs, nuėjo
pas pranašę Huldą, (jos vyras Salumas, Hasro sūnaus
Tokhato sūnus buvo šventovės rūbų sandėlio
prižiūrėtojas), kuri gyveno Jeruzalės antroje dalyje, ir jos
klausė, kas buvo jiems įsakyta klausti. 23 Ji atsakė:
„Sakykite tam vyrui, kuris jus atsiuntė pas mane, 24 kad
Viešpats sako: ‚Aš bausiu šitą vietą ir jos gyventojus visais
prakeikimais, kurie surašyti knygoje, ir buvo paskaityti
Judėjos karaliui; (3 M 26,14-39; 5 M 28,15-68) 25 jie
paliko mane ir degino smilkalus kitiems dievams, mane
įžeidė garbindami savo rankų darbo stabus. Mano
rūstybė bus išlieta ant šitos vietos — neatšauksiu jos'. 26
Judėjos karaliui, kuris jus siuntė teirautis Viešpaties
paaiškinimo, pasakykite, kad Viešpats, Izraelio Dievas,
sako: ‚Kadangi Žodžiai, kuriuos girdėjai, 27 paveikė tave
ir tu atgailavai mano akivaizdoje, klausydamasis Žodžių
apie šitą vietą ir jos gyventojus, nusižeminai man, įplėšei
savo drabužius ir verkei, tai ir Aš išklausiau tave. (2 Ch
33,12) 28 Aš paguldysiu tave prie tavo tėvų, tu nueisi
ramybėje į kapus, ir tavo akys nematys visų tų nelaimių,
kurias siųsiu šitai vietai ir jos gyventojams'". Jie visa tai
pranešė karaliui.

29 Karalius sušaukė visus Judėjos ir Jeruzalės
vyresniuosius. 30 Susirinkus Viešpaties namuose Judėjos
ir Jeruzalės gyventojams, nuo aukščiausio iki žemiausio,
ir kunigams bei levitams, visi klausėsi, kai karalius skaitė
visus Žodžius iš Sandoros knygos, atrastos Viešpaties
namuose. 31 Karalius, stovėdamas savo vietoje,

atnaujino Sandorą Viešpaties akivaizdoje: sekti Viešpatį
ir laikytis Jo įsakymų, įspėjimų ir nuostatų; visa širdimi ir
siela vykdyti Sandoros žodžius, užrašytus šitoje knygoje.
(2 Ch 15,12; Joz 24,25) 32 Jis įsakė laikytis Sandoros
visiems, gyvenantiems Jeruzalėje ir Benjamine. Jeruzalės
gyventojai laikėsi savo protėvių Dievo Sandoros. (2 Kar
23,3) 33 Josijas pašalino visus stabus iš visų Izraelio
kraštų ir įsakė visiems Izraelyje tarnauti Viešpačiui, jų
protėvių Dievui. Kol jis buvo gyvas, jie nepasitraukė nuo
Viešpaties.

———————

Skaityk apie Josiją 2 Kar 22 ir 23 skyriuose. Josijas tapo karaliumi, būdamas 8 metų; pradėjo ieškoti Viešpaties — 16 metų. Manoma, kad tada jis paėmė valdymą į savo rankas ir pradėjo reformą. Stabus ir jų aukurus jis visai sunaikino. Darant šventovėje remontą, rado Mozės įstatymų knygą. Karalius siuntė delegaciją pas pranašę Huldą paklausti apie įstatymą. Kai jis gavo jos atsakymą, tada pradėjo skaityti įstatymo knygą Jeruzalės gyventojams ir po to pravedė reformą kitose vietose. Kurį laiką izraelitai neturėjo ir nežinojo Šventojo Rašto. Dėkui Viešpačiui, mūsų laikais galima turėti Biblijų kiek tik norime.

35 skyrius
PASOS ŠVENTĖ 1-19, JOSIJO MIRTIS 20-27

1 Josijas šventė Jeruzalėje Pasą Viešpaties garbei. Jie
pjovė Pasos avinėlį pirmojo mėnesio keturioliktą dieną.
(2 Kar 23,21-30) 2 Jis paskyrė kunigus pareigoms ir juos
padrąsino tarnauti šventovėje. 3 Kartą jis tarė levitams,
kurie mokė izraelitus, ir buvo pasišventę Viešpačiui:
„Įneškite Sandoros skrynią į šventovę, kurią pastatė
Dovydo sūnus Saliamonas, Izraelio karalius; jums
nebereikia jos nešioti ant pečių. Tarnaukite Viešpačiui,

savo Dievui, ir Jo tautai Izraeliui. (1 Kar 6,1) 4
Pasiruoškite šventovės tarnybai, laikydamiesi savo
giminės padalinių, kaip nustatyta Izraelio karaliaus
Dovydo ir užrašyta jo sūnaus Saliamono. 5 Būkite
šventovėję ten, kur yra sustojusios jūsų brolių pasauliečių
šeimos, kad kiekvienai šeimai tektų levitų šeimos dalis; 6
papjaukite Pasos avinėlį, sąžiningai paruoškite jį savo
broliams; darykite taip, kaip Viešpats kalbėjo Mozei".

7 Josijas dovanojo pasauliečiams trisdešimt
tūkstančių ėriukų ir ožiukų Pasos aukoms, kad užtektų
visiems, kurie dalyvavo, ir tris tūkstančius jaučių iš
karaliaus turto. (2 Ch 30,24) 8 Vyresnieji ir Dievo namų
viršininkai: Hilkijas, Zacharijas ir Jehielis davė
savanorišką dovaną žmonėms, kunigams ir levitams;
kunigams — du tūkstančius šešis šimtus avių ir tris šimtus
jaučių aukojimui. 9 Konanijas ir jo broliai Semejas ir
Natanaelis, taip pat Hasabijas, Jejielis ir Jozabadas,
levitų viršininkai, dovanojo levitams penkis tūkstančius
Pasai avinėlių bei ožiukų ir penkis šimtus jaučių.

10 Apeigų metu, kunigai sustojo savo vietose ir levitai
savo padaliniais, kaip karalius įsakė. 11 Levitai papjovė
Pasai avinėlį ir padavė kraują kunigams. Levitams lupant
avinėlius, kunigai šlakstė kraują. 12 Kas buvo skirta
deginamajai aukai, buvo atidėta į šalį ir paskirstyta
pasauliečių šeimoms, kad jos aukotų Viešpačiui, kaip
parašyta Mozės knygoje; taip pat paskirstė ir raguočius.
13 Jie kepė Pasos avinėlį, kaip reikalauja įstatymas, o
šventąsias dovanas virė puodose ir katiluose; dubeniuose
skubiai pateikė visiems žmonėms. 14 Levitai paruošė
maistą sau ir kunigams, nes kunigai, aronitai, dirbo iki
nakties, degindami deginimo aukas ir taukus. 15
Giedotojai, Asafo palikuonys, stovėjo savo vietoje, kaip
buvo įsakę Dovydas, Asafas, Hemanas ir Jedutunas,
karaliaus regėtojai; vartininkai stovėjo prie jiems skirtų
vartų; jiems nereikėjo išeiti iš pareigų, nes jų broliai levitai
jiems viską paruošė. (1 Ch 25,1; 26,1) 16 Taip tą dieną
buvo atliktos visos apeigos Viešpačiui šventovėje: Pasos

(išėjimas iš Egipto) šventimas ir deginamųjų aukų
aukojimas ant Viešpaties aukuro, laikantis karaliaus
Josijo įsakymo. 17 Tada izraelitai šventė Pasą —
Neraugintos duonos šventę septynias dienas. 18 Tokios
Pasos Izraelis nebuvo šventęs nuo pranašo Samuelio
dienų; joks Izraelio karalius nebuvo šventęs Pasos taip
iškilmingai, kaip Josijas: su kunigais, levitais, visa Judėja,
Izraeliu ir Jeruzalės gyventojais. (2 Ch 30,26) 19 Ta Pasa
buvo švęsta aštuonioliktaisiais Josijo karaliavimo metais.
20 Josijui atstačius šventovę, Egipto karalius Nekas
žygiavo į Karkemišą prie Eufrato. Josijas užstojo jam
kelią. 21 Nekas siuntė pas jį pasiuntinių, sakydamas:
„Nekliudykim vienas kitam, Judėjos karaliau! Ne prieš
tave einu, prieš kitą šiandien nukreiptas mano žygis.
Dievas įsakė man skubėti. Nesipriešink Dievui, kuris yra
su manimi, kad Jis ir tavęs nepražudytų!" 22 Tačiau
Josijas nekreipė dėmesio į jo kalbą ir stojo į kovą. Jis
nepaklausė Neko žodžių, nors jie buvo iš Dievo burnos.
Kova įvyko Megido lygumoje. 23 Šauliams pataikius į
karalių Josiją, jis įsakė savo tarnams: „Išvežkite mane iš
kovos lauko, nes aš esu sunkiai sužeistas". 24 Jo tarnai,
perkėlę jį iš kovos vežimo į kitą, nugabeno į Jeruzalę, kur
jis mirė. Jį palaidojo jo protėvių kapuose. Visa Judėja ir
Jeruzalė apraudojo Josiją. 25 Jeremijas sukūrė raudą apie
Josiją, kurią visi giedotojai bei giedotojos tebegieda. Ta
rauda — tarsi nuostatas Izraeliui. Ji yra užrašyta knygoje.
(Jer 22,10-11) 26 Visa Josijo veikla ir darbai vyko pagal
Viešpaties įstatymo reikalavimą ir 27 nuo pradžios iki
galo surašyti Izraelio ir Judėjos karalių knygose.

Josijo laikais Pasos šventė buvo švenčiama labai iškilmingai ir Mozės įsakytu laiku. Kunigai ir levitai ėjo pareigas kaip Dovydas ir Saliamonas patvarkė. Josijas gerai pravedė reformą. Jis buvo labai sąžiningas. Kadangi jis buvo Babilonijos vasalas, jis jautė pareigą pastoti kelią

Egipto karaliui Nekui, kuris skubėjo į kovą prieš Babiloniją. Nekas įspėjo Josiją nesimaišyti jam po kojų. Josijas nepaklausė ir žuvo, turėdamas tik 40 metų.

36 skyrius
JUDĖJOS KARALIAI: JOAHAZAS 1-3, JOAKIMAS 4-8, JOACHINAS 9-10, ZEDEKIJAS 11-21; SUGRĮŽIMAS IŠ NELAISVĖS 22-23

1 Josijui mirus, krašto žmonės paskelbė jo sūnų
Joahazą karaliumi jo tėvo vieton Jeruzalėje. (2 Kar 22,30-
25) 2 Joahazas, pradėdamas karaliauti, buvo dvidešimt
trijų metų amžiaus, ir tris mėnesius karaliavo Jeruzalėje. 3
Egipto karalius pašalino jį nuo sosto Jeruzalėje ir uždėjo
kraštui piniginę duoklę: šimtą talentų sidabro ir talentą
aukso. 4 Egipto karalius paskelbė Joahazo brolį Eljakimą
Judėjos karaliumi Jeruzalėje ir pakeitė jo vardą į
Joakimą; buvusį karalių Joahazą Nekas nusivedė į
Egiptą.

5 Joakimas, paimdamas sostą, buvo dvidešimt
penkerių metų ir vienuolika metų karaliavo Jeruzalėje.
Jis nusikalto Viešpačiui, savo Dievui. 6 Prieš jį atžygiavo
Babilonijos karalius Nebukadnezaras, sukaustė jį
grandinėmis ir nusivedė į Babiloniją ir Viešpaties 7 namų
indų dalį ir padėjo juos savo rūmuose. 8 Visa Joakimo
veikla ir jo nusikaltimai yra surašyti Izraelio ir Judėjos
karalių knygose. Po jo Judėjos karaliumi tapo jo sūnus
Joachinas.

9 Joachinas, pradėdamas karaliauti, buvo aštuonerių
(aštuoniolikos) (2 Kar 24,8) metų ir tik tris mėnesius ir
dešimt dienų karaliavo Jeruzalėje. Jis taip pat nusikalto
Viešpačiui. 10 Pavasarį karalius Nebukadnezaras įsakė
atgabenti jį ir brangiuosius šventovės indus į Babiloniją;
jo brolį Zedekiją jis paskyrė Judėjos karaliumi. (Jer 22,24-
30)

11 Zedekijas gavo sostą, būdamas dvidešimt vienerių
metų ir karaliavo vienuolika metų Jeruzalėje. (Jer 52,1-
27) 12 Jo valdymas ir elgesys nepatiko Viešpačiui, jo
Dievui. Jis nepakluso pranašo Jeremijo žodžiams, kurie
buvo Viešpaties pasakyti. (Jer 37,38) 13 Be to, jis dar
sukilo prieš karalių Nebukadnezarą, kuris jį buvo
prisaikdinęs karaliumi Dievo vardu. Jis tapo
kietasprandis ir kietaširdis, neatgailavo ir negrįžo prie
Viešpaties, Izraelio Dievo. 14 Visi Judėjos vyresnieji
kunigai ir tauta labai nusikalto. Jie mėgdžiojo svetimas
tautas ir garbino jų stabus; tuo jie suteršė Viešpaties
namus, kuriuos Jis buvo pašventinęs Jeruzalėje savo
garbei. (5 M 18,9) 15 Viešpats, jų protėvių Dievas, nuolat
siuntė jiems įspėjimus per savo pasiuntinius, nes Jis
gailėjosi savo tautos ir savo buveinės. 16 Žmonės tyčiojosi
iš Dievo ir Jo pasiuntinių, pranašų ir Jo Žodžių, kol
pagaliau Viešpaties rūstybė išsiliejo visu smarkumu
tautai. (Lk 20,10,12; Apd 7,52) 17 Jis atvedė prieš juos
kaldėnų karalių, kuris išžudė Judėjos jaunuolius
šventovės namuose ir nepagailėjo nei jaunuolio, nei
mergaitės, nei seno; visus Jis atidavė į jo rankas. 18 Taip
pat visus Dievo namų reikmenis, didžius ir mažus, —
Viešpaties namų, karaliaus ir jo vyresniųjų turtus. Jis
viską išgabeno į Babiloniją. 19 Po to, jis sudegino Dievo
namus, sugriovė Jeruzalės sienos mūrus, sudegino visus
rūmus, o brangius baldus sunaikino. 20 Išlikusius gyvus,
ištrėmė į Babiloniją; jie tapo jo ir jo sūnų vergais iki persų
viešpatavimo, 21 kad įvyktų Viešpaties Žodis, pasakytas
Jeremijo. Visą tą laiką žemė buvo negyvenama dykuma; ji
ilsėjosi septyniasdešimt metų (šventė — sabatas). (3 M
26,34; Jer 25,8-11)

22 Pirmaisiais persų karaliaus Kiro valdymo metais,
— kad įvyktų Viešpaties Žodis, paskelbtas Jeremijo, —
Viešpaties valia persų karalius Kiras visoje savo
karalystėje paskelbė žodžiu ir raštu pareiškimą. (Ezr 1,1-
3; Jer 29,10; Iz 44,28) 23 „Taip sako persų karalius Kiras:
‚Visas žemės karalystes man atidavė Viešpats, dangaus

Dievas; Jis man pavedė atstatyti Jo namus Jeruzalėje, kuri yra Judėjoje. Kas iš jūsų yra Jo tautos, Viešpats, jo Dievas, telydi į jo šalį!'"

Josijui žuvus kare, tauta įstatė karaliumi jo sūnų Joahazą, (2 Kar 23,30-34) bet Egipto karalius suėmė jį ir išgabeno į Egiptą; ten jis ir mirė. Egipto karalius kraštui uždėjo duoklę — 100 talentų sidabro ir 10 aukso. Kai kuriuose rankraščiuose sakyta 1 talentą aukso.

Egipto karalius Judėjai įstatė karaliumi Josijo sūnų Joakimą. (2 Kar 23,35-24,7) Toliau apie Egipto karalių nieko nesakyta, o pranešoma apie Babilonijos karalių, kad jis Joakimą surakinęs išgabeno į Babiloną. Joakimas elgėsi blogai. Jo vietoje pradėjo karaliauti jo sūnus Joachinas. (2 Kar 24,6-17) Jis buvo blogas karalius. Babilonijos karalius Nebukadnezaras jį išgabeno į Babiloną, o karaliumi Jeruzalėje įstatė Zedekiją. Zedekijas buvo labai blogas karalius. (2 Kar 24 ir 25) Taipgi kunigai ir eiliniai piliečiai darė kas buvo pikta Viešpaties akyse. Dievas siuntė pranašus, ypač pranašą Jeremiją. Jie tyčiojosi iš pranašų ir grasino jiems. Zedekijas sulaužė duotą ištikimybės priesaiką Nebukadnezarui. Šis žiauriai žudė karius ir civilius žmones, daugumą nugabeno į Babiloniją ir padarė juos vergais, o šventovę bei sostinę sunaikino. Taip buvo padarytas galas Judėjos valstybei.

Neilgai išsilaikė ir Babilonijos valstybė. Ją nugalėjo persai. Pranašas Jeremijas buvo pranašavęs, kad nelaisvė tęsis 70 metų. Atėjo tas laikas. Viešpats pažadino persų karaliaus Kiro dvasią atstatyti Jeruzalės šventovę. Kiras paskelbė leidimą izraelitams, kurie norėjo, grįžti į Judėją ir atstatyti šventovę.

EZRO KNYGA

Atėjo pranašo Jeremijo išpranašautas laikas, kad po 70 tremties metų izraelitai galės grįžti iš Babilonijos. Krito Babilonijos valstybė, iškilo Persija. Asirijos ir Babilonijos valdovai buvo labai žiaurūs; jie trėmė nugalėtų tautų gyventojus į svetimus kraštus, išsklaidė juos ir naikino tremtyje. Persijos valdovai buvo humaniškesni. Jie leido Izraelio tremtiniams grįžti į savo kraštą. Persijos valstybė buvo į rytus nuo Babilonijos, bet tais laikais jos valdžia siekė nuo Indijos iki Graikijos. Persai viešpatavo apie 200 metų. Graikijos karalius Aleksandras didysis nugalėjo persus ir — iškilo Graikija.

Ezras buvo žymus kunigas. Ezro knygoje kalbama apie izraelitų grįžimą į Palestiną ir šventovės bei Jeruzalės atstatymą. Knygos autoriumi laikomas Ezras.

Knygą galima padalyti į dvi dalis: izraelitai grįžta iš tremties, vadovaujant Zerubabeliui 1-6 skr. ir izraelitai grįžta iš tremties vadovaujant Ezrui 7-10 skr.

EZRO KNYGA

1 skyrius
KIRAS LEIDŽIA ŽYDAMS GRĮŽTI Į TĖVYNĘ IR STATYTI ŠVENTOVĘ 1-11

1 Pirmaisiais persų karaliaus Kiro metais, kad įvyktų
Viešpaties Žodis, Jeremijo paskelbtas, Viešpaties valia
persų karalius Kiras visoje savo karalystėje paskelbė
žodžiu ir raštu pareiškimą: (2 Ch 36,22-23; Jer 25,11;
29,10) 2 „Taip sako persų karalius Kiras: ‚Visas žemės
karalystes man atidavė Viešpats, dangaus Dievas, Jis man
pavedė atstatyti Jo namus Jeruzalėje, kuri yra Judėjoje.
(Iz 44,28; 45,1) 3 Kas iš jūsų yra Jo tautos, jo Dievas telydi
jį į Jeruzalę, kuri yra Judėjoje, ir tegul stato Viešpaties,
Izraelio Dievo, namus. Jis yra tas Dievas, kuris gyvena
Jeruzalėje. 4 Kiekvieną tokį išlikusį tremtinį, nežiūrint kur
jis gyventų, vietos žmonės tesušelpia sidabru ir auksu,
manta ir gyvuliais bei asmeniška dovana Dievo namams,
kurie bus Jeruzalėje'".

5 Tuomet Judėjos ir Benjamino šeimų vadai, kunigai,
levitai ir visi, kurių dvasia buvo Dievo paveikta, ruošėsi
vykti Viešpaties namų statyti Jeruzalėje. 6 Visi aplinkiniai
gyventojai juos parėmė sidabriniais ir auksiniais indais,
manta, gyvuliais ir brangiomis dovanomis.

7 Karalius Kiras atidavė Viešpaties namų reikmenis,
kuriuos Nebukadnezaras buvo atgabenęs iš Jeruzalės ir
padėjęs savo dievo namuose. 8 Persų karalius Kiras juos
perdavė iždininkui Mitredatui, kuris juos pavedė Judėjos
kunigaikščiui Sesbazarui: (Ezr 2,2,63; 5,14) 9 tūkstantį
auksinių dubenių, tūkstantį sidabrinių dubenių,
dvidešimt devynis smilkytuvus, 10 trisdešimt auksinių
taurių, keturis šimtus dešimt sidabrinių taurių ir kitokių
indų tūkstantį. 11 Visų auksinių ir sidabrinių indų buvo
penki tūkstančiai keturi šimtai šešiasdešimt devyni. Visa
tai gabeno Sesbazaras tremtiniams grįžtant iš Babilonijos
į Jeruzalę.

———————

Jeremijas pranašavo, kad tremtis tęsis apie 70 mėtų. Tiek metų suėjo valdant Babilonijos karaliui Belsazarui. Šis karalius matė rašančią ranką sienoje. Pakviestas pranašas Danielius išaiškino tą raštą. Tą naktį krito Babilonija; ją nugalėjo medai ir persai. Tai įvyko 538 m pr. Kr. Galima manyti, kad pranašas Danielius parodė karaliui Kirui pranašo Iz 44,28 ir 45, kur minimas jo vardas, — Kiras. Kiras buvo taip paveiktas Dievo Dvasios, kad jis pripažino Viešpatį dangaus ir žemės Viešpačiu; išleido įsakymą izraelitams grįžti į Jeruzalę ir atstatyti šventovę. Kiras grąžino izraelitams Nebukadnezaro atgabentus į Babiloną Jeruzalės šventovės indus ir leido grįžtančius izraelitus sušelpti aukomis.

Po 70 metų tremties dauguma tremtinių buvo mirę, o gimusiems tremtyje tėvų kraštas buvo jau svetimas. Kaip Dievo Dvasia paveikė karalių Kirą, taip ta pati Dvasia paveikė kai kuriuos izraelitus vykti į Jeruzalę ir imtis atstatymo darbo. Tremtinių vadas Sebazaras buvo izraelitų vadinamas Zerubabeliu. Žydų istorikas Jozepus rašė, kad jis buvęs aukšto laipsnio karininkas.

2 skyrius

SĄRAŠAS GRĮŽTANČIŲ IŠ NELAISVĖS 1-67, AUKOS ŠVENTOVEI 68-70

1 Krašto žmonės, kuriuos Babilonijos karalius
Nebukadnezaras buvo ištrėmęs į Babiloniją, grįžo į
namus. Jie sugrįžo į Jeruzalę bei Judėją, kiekvienas į savo
miestą. (Neh 7,5-73) 2 Su Zerubabeliu grįžo: Jesuvas,
Nehemijas, Serajas, Relajas, Mordekajas, Bilsanas,
Misparas, Bigvajas, Rehumas, Banas. 3 Izraelio tautos
vyrų skaičius: Paroso palikuonys — du tūkstančiai šimtas
septyniasdešimt du; 4 Sefatijo — trys šimtai
septyniasdešimt du; 5 Aro — septyni šimtai

septyniasdešimt penki; 6 Pahatmoabo, tai yra Jesuvo ir
Joabo giminės — du tūkstančiai aštuoni šimtai dvylika. 7
Elamo — tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi; 8
Zato — devyni šimtai keturiasdešimt penki; 9 Zakajo —
septyni šimtai šešiasdešimt; 10 Banio — šeši šimtai
keturiasdešimt du; 11 Bebajo — šeši šimtai dvidešimt trys;
12 Azgado — tūkstantis du šimtai dvidešimt du; 13
Adonikamo — šeši šimtai šešiasdešimt šeši; 14 Bigvajo —
du tūkstančiai penkiasdešimt šeši; 15 Adino — keturi
šimtai penkiasdešimt keturi; 16 Aterio, baigiant Hezekiju
— devyniasdešimt aštuoni; 17 Besajo — trys šimtai
dvidešimt trys; 18 Joro — šimtas dvylika; 19 Hasumo —
du šimtai dvidešimt trys; 20 Gibaro — devyniasdešimt
penki; 21 Betliejaus vyrų — šimtas dvidešimt trys; 22
Netofo vyrų — penkiasdešimt šeši; 23 Anatoto vyrų —
šimtas dvidešimt aštuoni; 24 Azmaveto vyrų —
keturiasdešimt du; 25 Kirjatjearimo, Kefiro ir Beroto
giminės vyrų — septyni šimtai keturiasdešimt trys; 26
Ramo ir Gebo vyrų — šeši šimtai dvidešimt vienas; 27
Mikmaso vyrų — šimtas dvidešimt du; 28 Betelio ir Ajo
vyrų — du šimtai dvidešimt trys; 29 Nebo vyrų —
penkiasdešimt du; 30 Magbiso — šimtas penkiasdešimt
šeši; 31 antro Elamo — tūkstantis du šimtai
penkiasdešimt keturi; 32 Harimo — trys šimtai dvidešimt;
33 Lodo, Hadido ir Ono — septyni šimtai dvidešimt
penki; 34 Jericho — trys šimtai keturiasdešimt penki; 35
Senao — trys tūkstančiai šeši šimtai trisdešimt. 36
Kunigų: Jedajo palikuonys, baigiant Jesuvu — devyni
šimtai septyniasdešimt trys. 37 Imerio — tūkstantis
penkiasdešimt du. 38 Pasuro — tūkstantis du šimtai
keturiasdešimt septyni. 39 Harimo — tūkstantis
septyniolika. 40 Levitų: Jesuvo, Kadmielio palikuonys,
baigiant Hodaviju — septyniasdešimt keturi. (Neh 12,8)
41 Giedotojų asafitų — šimtas dvidešimt aštuoni. 42
Vartininkų: Salumo, Aterio, Talmono, Akubo, Hatito ir
Sobajo palikuonys, viso šimtas trisdešimt devyni.
43 Šventovės tarnų Ziho, Hasufo, Tabaoto, 44

Keroso, Siaho, Padono, 45 Lebano, Hagabo, Akubo, 46
Hagabo, Samlajo, Hanano, 47 Gidelio, Gaharo, Reajo,
48 Rezino, Nekodo, Gazamo, 49 Uzo, Paseaho, Besajo,
50 Asno, Meunimo, Nefusimo, 51 Bakbuko, Hakufo,
Harhuro, 52 Bazluto, Mehido, Harso, 53 Barkoso,
Sisero, Temaho, 54 Nezijo ir Hatifo palikuonys.

55 Saliamono tarnų: Sotajo, Hasofereto, Perudo, (1
Kar 9,21) 56 Jalo, Darkono, Gidelio, 57 Sefatijo, Hatilo,
Pocheretazebajimo ir Amijo palikuonys. 58 Šventovės ir
Saliamono tarnų palikuonių buvo trys šimtai
devyniasdešimt du. (Joz 9,23)

59 Atvykę iš Telmelaho Telharso, Kerubo, Adono,
Imerio negalėjo įrodyti savo tėvų ir savo kilmės, ar jie
buvo kilę iš Izraelio; 60 Delajo, taip pat Tobijo ir Nekodo
palikuonys — šeši šimtai penkiasdešimt du. 61 Kunigų:
Hobajo, Hakozo ir Barzilajo (kuris buvo vedęs vieną iš
gileadito Barzilajo dukterų ir buvo vadinamas jų vardu)
palikuonys. 62 Jie ieškojo savo vardų giminių sąrašuose,
tačiau jų nesurado; jie buvo išskirti iš kunigystės. 63
Gubernatorius jiems uždraudė valgyti kunigams skirtą
maistą, kol atsiras kunigas, kuris supras Urimą ir
Tumimą. (2 M 28,30)

64 Viso buvo keturiasdešimt du tūkstančiai trys šimtai
šešiasdešimt, 65 neskaitant jų vergų, kurių buvo septyni
tūkstančiai trys šimtai trisdešimt septyni. Be to, jie turėjo
du šimtus giedotojų. 66 Arklių buvo septyni šimtai
trisdešimt šeši, asilėnų — du šimtai keturiasdešimt penki,
67 kupranugarių — keturi šimtai trisdešimt penki, asilų
— šeši tūkstančiai septyni šimtai dvidešimt.

68 Kai kurie šeimų vadai, atėję prie Viešpaties namų
Jeruzalėje, davė savo noru aukų Dievo namams; 69 jie
padovanojo darbo iždui šešiasdešimt vieną tūkstantį
darikų aukso, penkis tūkstančius minų sidabro ir šimtą
apdarų kunigams.

70 Kunigai, levitai ir tautos dalis apsigyveno
Jeruzalėje, o choristai, vartininkai ir šventovės tarnai —

savuose miestuose; taip pat ir visi kiti izraelitai apsigyveno kiekvienas savame mieste.

Buvo sudarytas vykstančių tremtinių į Jeruzalę šeimų sąrašas. Kai kurie negalėjo įrodyti savo kilmės. Rašoma, kad grįžo 42 360, bet skaičiuojant užrašytus skaičius yra randama tik 29 818. Ar buvo padaryta klaida perrašinėjant? Kai kas mano, kad skirtumą 12 542 sudarė izraelitai ne iš Judėjos gyventojų ir benjamitų, bet iš kitų padermių, kurių sąrašas nebuvo sudarytas.

Izraelitus iš Egipto išvedė Mozė ir Aronas; iš Babilonijos tremties atvedė tremtinius į Jeruzalę vadas Zerubabelis ir vyriausias kunigas Jesuvas. Apie viena dešimtoji visų grįžtančių žmonių buvo kunigai.

Duotos aukos šventovei nebuvo gausios. Persų darikos sidabrinė vertė buvo apie dienos darbininko atlyginimo. Sandoros skrynia ir vyriausio kunigo Dievo klausimo (Urimas ir Tumimas) priemonės buvo žuvę; jos nebeminimos. Kunigų rūbai ir trimitai buvo atgabenti iš tremties.

3 skyrius
ATSTATYMAS AUKURO IR PALAPINIŲ ŠVENTĖ 1-7, ŠVENTOVĖS PAMATO DĖJIMAS 8-13

1 Izraelitams apsigyvenus savuose miestuose,
septintame mėnesyje visi susirinko į Jeruzalę. (Ezr 2,64) 2
Tada Jozadako sūnus Jesuvas su savo broliais kunigais ir
Sealtielio sūnus Zerubabelis su savo giminaičiais, atstatė
Izraelio Dievo aukurą deginamosioms aukoms, pagal
Dievo vyro Mozės įstatymą. (Ezr 2,2; 1 Kar 3,17-19; 2 M
27,1; 3 M 6,2) 3 Jie atstatė aukurą jo senoje vietoje, nors ir
bijojo aplinkui gyvenančių tautų. Jie kas rytą ir vakarą
aukojo ant jo deginamąsias aukas Viešpačiui. 4 Pagal
įstatymą jie šventė Palapinių šventę ir aukojo kasdien

deginamųjų aukų tiek, kiek aukojama kas dieną. (3 M
23,34; 4 M 29,12-38) 5 Be to, jie aukojo nuolatines
deginamąsias aukas, jauno mėnesio, visų metinių
Viešpaties švenčių aukas ir laisvųjų dovanų aukas
Viešpačiui. 6 Septintojo mėnesio pirmą dieną jie pradėjo
aukoti Viešpačiui deginamąsias aukas, nors Viešpaties
šventovės pamatai dar nebuvo padėti.
7 Jie davė pinigų akmenskaldžiams ir statybininkams,
o sidonitams ir tyritams — maisto, gėrimo ir aliejaus. Jie
privalėjo atgabenti kedro medžių iš Libano į Jafą jūra,
kaip jiems persų karalius Kiras buvo įsakęs.
8 Jiems sugrįžus, antrųjų metų antrąjį mėnesį,
Sealtielio sūnus Zerubabelis ir Jozadako sūnus Jesuvas
pradėjo statyti šventovę su visais savo broliais, kunigais,
levitais ir visais grįžusiais iš nelaisvės į Jeruzalę. Jie
paskyrė levitus, dvidešimties metų ir vyresnius, Viešpaties
namų statybos darbams prižiūrėti. 9 Jesuvas su savo
sūnumis ir broliais, Kadmielis ir jo sūnūs, Judo sūnūs
(Hodavijo palikuonys), Henadado sūnūs ir levitai
prižiūrėjo darbininkus prie Dievo namų statybos. (Neh
10,10)
10 Statybininkams pradėjus Viešpaties šventovės
pamatus dėti, kunigai sustojo, apsirengę apeigų rūbais su
trimitais rankose, o levitai ir asafitai su cimbolais ir
garbino Viešpatį, kaip buvo įvedęs Izraelio karalius
Dovydas. 11 Jie iškilmingai giedojo padėkos ir garbės
giesmę Viešpačiui: „Jis yra geras, nes Jo malonė Izraeliui
lieka per amžius". O visi žmonės džiaugsmingai
krykštavo, dėkodami Viešpačiui, kad dedami Viešpaties
namų pamatai. (2 Ch 5,13; 7,3; Ps 118,1) 12 Daugelis
kunigų, levitų, šeimų vadovų ir vyresniųjų, kurie savo
akimis matė pirmuosius Viešpaties namus, verkė, kai tuo
tarpu kiti džiūgaudami šūkavo. (Ag 2,3) 13 Negalima
buvo atskirti džiūgavimų nuo džiaugsmo ašarų. Žmonės
krykštavo garsiai; tas garsas buvo girdimas toli.

———————

Vadovaujant Zerubabeliui ir Jesuvui izraelitai atstatė aukurą ir aukojo rytines bei vakarines aukas. Naujojo Testamento krikščionys, visur kur jie nuvyksta, meldžiasi, skaito Šventąjį Raštą ir liudija. Izraelitai šventė Mozės paskirtas šventes. Minima Lapbūdžių šventė, kuri priminė vargingą kelionę per tyrus.

Iki šventovės statybai paruošė medžiagą, atgabeno kedrus iš Libano, praėjo dveji metai. Dedant šventovės pamatus, pradedant statybą, daugelis džiaugėsi ir šūkavo. Kai kurie seni tremtiniai prisiminė Saliamono šventovę, kurią Nebukadnezaras sunaikino. Šie žmonės žinojo, kad nauja šventovė nebebus tokia puiki, kaip buvusi. Todėl jie verkė. Jie visi giedojo: „Viešpats yra geras, Jo malonė lieka amžinai!" Praeina žmonių vargai, džiaugsmai ir gyvenimas, bet Viešpaties malonė lieka amžinai.

4 skyrius

PRIEŠAI TRUKDO ŠVENTOVĖS STATYBAI 1-24

1 Judėjos ir Benjamino priešai išgirdę, kad grįžę tremtiniai stato šventovę Viešpačiui, Izraelio Dievui, 2 atėjo pas Zerubabelį ir šeimų vadus ir jiems pasisiūlė: „Mes norėtume dirbti kartu su jumis, nes mes, kaip ir jūs, garbiname jūsų Dievą ir Jam aukojame nuo Esarhadono, Asirijos karaliaus laikų, kuris mus čia atvedė". (2 Kar 17,24-33; 19,37) 3 Zerubabelis, Jesuvas ir visi Izraelio šeimų vyresnieji jiems atsakė: „Netinka jums su mumis statyti mūsų Dievo namus; mes vieni statysime Viešpačiui, Izraelio Dievui, kaip mums įsakė persų karalius Kiras". (Ezr 1,3) 4 Krašto žmonės baugino žydus, 5 net bandė papirkti karaliaus patarėjus, norėdami atgrasinti juos nuo jų tikslo. Tas tęsėsi nuo karaliaus Kiro iki persų karaliaus Darijaus laikų. 6 Kserksui pradėjus karaliauti, jie tuo reikalu parašė kaltinimą prieš Judėjos ir Jeruzalės gyventojus. 7 Artakserksui viešpataujant, Bislamas, Mitredatas, Tabelis ir visi jų bendradarbiai

parašė persų karaliui Artakserksui skundą. Laiškas buvo
rašytas aramėjų kalba. 8 Vyriausias valdininkas Rehumas
ir raštininkas Simsajas rašė karaliui Artakserksui tokio
turinio laišką prieš Jeruzalę: 9 „Vyriausias valdininkas
Rehumas, raštininkas Simsajas ir visi jų bendradarbiai:
teisėjai, valdininkai ir valdovai persai iš Erecho, Babilono
ir Susos, tai yra — elamitai 10 ir visų kitų tautų žmonės,
kuriuos didysis ir garbingasis Osnaparas ištrėmė ir
įkurdino Samarijos miestuose ir kitose vietose Eufrato
vakaruose". 11 Laiško turinio nuorašas, kurį jie pasiuntė:
„Karaliui Artakserksui. Tavo valdiniai, iš Eufrato
vakarinės dalies. 12 Pranešame tau, karaliau, kad žydai,
kurie atvyko iš tavo teritorijų pas mus, apsigyveno
Jeruzalėje ir atstato tą maištingą miestą. Jie jau stato
sienas, sustiprina pamatus. 13 Tebūnie tau žinoma,
karaliau, kad jei tas miestas bus atstatytas ir jo sienos
užbaigtos, jie nebemokės žemės mokesčių, duoklių ir
kitokių mokesčių; karaliaus iždas turės nuostolių. 14
Kadangi mes esame ištikimi karaliaus rūmų valdininkai
(valgome karaliaus rūmų druską) ir nenorime, kad
karaliaus garbė būtų pažeminta, prašome karaliaus 15
patikrinti protėvių metraščių knygose žinias apie tą
miestą. Paieškoję metraščių knygose, rasite, kad tas
miestas yra maištingas, kenkęs karaliams bei
provincijoms. Maištai jame keliami nuo senovės. Dėl to
tas miestas ir buvo sugriautas. 16 Tuo reikalu rašome tau,
karaliau, nes jei tas miestas bus atstatytas ir jo sienos
užbaigtos, tu neteksi nuosavybės Eufrato vakaruose".

17 Karalius pasiuntė tokį atsakymą: „Vyriausiajam
valdininkui Rehumui, raštininkui Simsajui ir visiems jų
bendradarbiams, kurie gyvena Samarijoje ir anapus upės
(Eufrato), sveikinimas! 18 Jūsų atsiųstas laiškas buvo
man perskaitytas. 19 Man įsakius, buvo ieškota ir rasta,
kad tas miestas jau nuo senovės sukildavo prieš karalius ir
maištai jame pasireikšdavo. 20 Galingi karaliai
viešpatavo Jeruzalėje ir valdė visą kraštą Eufrato
vakaruose; jiems mokėjo žemės mokesčius, duokles ir

kitokius mokesčius. 21 Įsakykite tiems vyrams sustabdyti
miesto atstatymą, kol bus duotas jiems mano potvarkis.
22 Elkitės rūpestingai, kad karaliaus reikalai
nenukentėtų".
23 Kai karaliaus Artakserkso laiško nuorašas buvo
perskaitytas vyriausiajam valdininkui Rehumui,
raštininkui Simsajui ir jų bendradarbiams, jie skubiai
vyko į Jeruzalę pas žydus ir jėga sustabdė statybą.
24 Dievo namų darbas sustojo Jeruzalėje, ir stovėjo
iki antrųjų Persijos karaliaus Darijaus karaliavimo metų.
(Ezr 6,15)

———————

Asirijos karalius ištrėmė Izraelio (10 padermių) gyventojus ir į jų vietą atgabeno kitų kraštų žmones. Jie susigiminiavo ir susimaišė su vietiniais gyventojais. Izraelitai (šiaurės valstybės gyventojai) jau seniai garbino stabus — veršius. Jie mielai priėmė ir kitų tautų stabus. Šie žmonės buvo tikėjimo ir tautybės požiūriu mišinys. Jie buvo vadinami samaritais. Kai grįžę žydų tremtiniai pradėjo statyti šventovę, jie pasisiūlė padėti statyti. Tai atrodė gražus pasielgimas iš jų pusės. Bet ištikrųjų tuo jie siekė grįžusius tremtinius įtraukti į tą mišinį. Tremtinių vadai tą numatė ir atmetė jų bendradarbiavimą. Jie ryžosi išlaikyti tik savo Viešpaties-Javės garbinimą. Samaritai labai užsigavo ir visokiais būdais stengėsi trukdyti šventovės statybą. Tuo metu pasikeitė persų valdovai; pradėjo karaliauti Kserksas. Jis nebuvo taip palankus žydams kaip Kiras. Samaritai, susitarę su persų valdininkais, skundė žydų tremtinius persų karaliui esant politiniais priešais. Tremtiniai turėjo teisę statyti šventovę ir ją statė. Samaritai rašė skundus, kad tremtiniai atstatys miesto sienas ir sukils prieš persus. Tokiomis sugalvotomis intrigomis jie sugebėjo sutrukdyti šventovės statybą apie 15 metų.

„Valgome karaliaus rūmų druską", reiškia: gauname algą, išlaikomi iš karaliaus iždo.

5 skyrius
ŠVENTOVĖS STATYBA TĘSIAMA 1-17

1 Pranašas Agajas ir Ido sūnus Zacharijas pranašavo
žydams, kurie buvo Judėjoje ir Jeruzalėje,
viešpataujančio Izraelio Dievo vardu. (Ag 1,1; Zach1, 1) 2
Tada Sealtielio sūnus Zerubabelis ir Jozadako sūnus
Jesuvas pradėjo statyti Dievo namus Jeruzalėje; su jais
buvo Dievo pranašai ir juos rėmė.

3 Tuo laiku pas juos atvyko Eufrato vakarų krašto
valdytojas Tatenajas ir Setarbozenajas su savo
bendradarbiais ir juos klausė: „Kas jums davė įsakymą
atstatyti šituos namus ir miesto mūro sienas? 4 Kas tie
vyrai, kurie stato šitą pastatą?" 5 Dievas globojo žydų
vyresniuosius, todėl jie galėjo tęsti statybą, kol
pranešimas pasieks Darijų ir bus gautas atsakymas šiuo
reikalu. (5 M 11,12; 1 Kar 8,29)

6 Nuorašas laiško, kurį Tatenajas, Eufrato vakarų
krašto gubernatorius, Setarbozenajas ir jų bendradarbiai,
vakarinio Eufrato krašto valdovai, buvo pasiųstas
karaliui Darijui: 7 „Ramybė karaliui Darijui! 8 Tebūnie
karaliui žinoma, kad mes nuvykome į Judėjos šalį, prie
didžiojo Dievo namų. Jie statomi iš didelių akmenų,
rąstai dedami sienose. Šitas darbas rūpestingai
atliekamas ir sekasi jų rankose. 9 Mes klausėme
vyresniųjų: ‚Kas jums davė leidimą statyti šituos namus ir
juos užbaigti?' 10 Teiravomės ir jų vardų, kad tau
praneštume ir galėtume duoti raštu jiems vadovaujančių
vyrų vardus. 11 Jie atsakė: ‚Mes esame dangaus ir žemės
Dievo tarnai ir atstatome namus, kurie prieš daugelį metų
buvo pastatyti. Juos statė ir užbaigė garsus Izraelio
karalius. 12 Bet kadangi mūsų tėvai užrūstino dangaus
Dievą, Jis juos atidavė kaldėnui Nebukadnezarui,
Babilonijos karaliui; tas sugriovė šituos namus, o tautą
ištrėmė į Babiloniją. (2 Kar 25,9) 13 Tačiau pirmaisiais
Babilonijos karaliaus Kiro valdymo metais, karalius davė
leidimą atstatyti šituos Dievo namus. (Ezr 1,1) 14 Taip

pat ir auksinius bei sidabrinius Dievo namų indus, kuriuos Nebukadnezaras iš Jeruzalės šventovės buvo išgabenęs į Babilono šventovę, karalius Kiras leido grąžinti į Jeruzalę. Jie buvo perduoti Sesbazarui, kurį jis paskyrė viršininku, (Ezr 1,8) 15 ir įsakė: ‚Imk šituos indus ir juos nugabenk į Jeruzalėje esančią šventovę. Atstatykite Dievo namus buvusioje vietoje'. 16 Sesbazaras atvykęs padėjo Jeruzalėje statomų Dievo namų pamatus. Nuo to laiko iki šiol jie tebestatomi ir dar nebaigti. 17 Jei karaliui reikia, tepajieško Babilonijoje, karaliaus archyve įrodymo žinių, apie karaliaus Kiro duotą įsakymą atstatyti Dievo namus Jeruzalėje, ir tegul mums atsiunčia karaliaus sprendimą šituo reikalu".

Šventovės atstatymas buvo sutrukdytas 15 metų. Karaliaus Darijaus antraisiais karaliavimo metais, Dievo Dvasios paveikti pranašai, Agajas ir Zacharijas, paskatino tremtinius tęsti šventovės statybą. Pradėjus darbą, prisistatė karaliaus vietininkas ir jo sekretorius. Jie paklausė, kas davė leidimą atstatyti šventovę. Tremtinių vadovai paaiškino, kad jie yra dangaus ir žemės Viešpaties garbintojai ir atstatyti šventovę leidimą davė karalius Kiras. Valdininkai tuo paaiškinimu buvo patenkinti ir apie tai pranešė karaliui Darijui. Karalius Darijus įsakė baigti statybą.

6 skyrius

ŠVENTOVĖS STATYBA BAIGTA, PASA 1-22

1 Karalius Darijus davė įsakymą ieškoti Babilono archyve reikiamų žinių. 2 Medijos krašte Ekbatanos tvirtovėje buvo surastas ritinys, kuriame buvo taip parašyta: 3 „Pirmaisiais karaliaus Kiro valdymo metais karalius davė įsakymą Jeruzalės Dievo namų reikalu. Namai turi būti atstatyti, kur buvo aukojamos

deginamosios aukos. Jų aukštis ir ilgis turi būti
šešiasdešimt mastų. (Ezr 1,1;) 4 Statant dėti tris eiles
didelių akmenų ir vieną eilę medžio. Išlaidas apmokės
karaliaus iždas. 5 Auksiniai ir sidabriniai Dievo namų
indai, kuriuos Nebukadnezaras iš Jeruzalės šventovės
buvo išgabenęs į Babiloną, privalo būti nugabenti į
Jeruzalėje statomą šventovę, į savo vietą ir padėti Dievo
namuose".

6 „Dabar Tatenajau, Eufrato vakarų krašto
vietininke, Setarbozenajau ir jūsų bendradarbiai,
valdovai upės vakaruose, nekliudykite jiems! 7
Netrukdykite žydų vietininko ir vyresniųjų statyti Dievo
namus jų buvusioje vietoje. 8 Be to, įsakau žydų
vyresniesiems visas Dievo namų išlaidas padengti iš
karaliaus iždo mokesčių, gaunamų iš vakarų Eufrato
krašto; juos išmokėti punktualiai ir be pertraukų. 9 Ko tik
reikia dangaus Dievui deginamosioms aukoms: jaučių,
avinų ir ėriukų, kviečių, druskos, vyno ir aliejaus, kaip
reikalaus Jeruzalėje esą kunigai, privalote jiems kasdien
nedelsiant teikti, 10 kad jie aukotų patinkamas aukas
dangaus Dievui ir melstųsi už mane ir mano vaikus. 11 Be
to, aš įsakau, kad kiekvienas, kuris sulaužys šitą įsakymą,
bus prikaltas prie ištraukto iš jo namų rąsto, o jo namai
paversti griuvėsių krūva. 12 O Dievas, kuris paskyrė ten
savo vardui buveinę, tepašalina kiekvieną karalių ir tautą,
kurie išdrįstų priešintis tam įsakymui ir siektų sunaikinti
tuos Dievo namus Jeruzalėje. Aš, Darijus, daviau
įsakymą ir jis turi būti rūpestingai vykdomas".

13 Tada Eufrato vakarų krašto vietininkas Tatenajas,
Setarbozenajas ir jų bendradarbiai rūpestingai vykdė
karaliaus Darijaus įsakymą. 14 Žydų vyresnieji sėkmingai
statė šventovę, pranašų Agajo ir Ido sūnaus Zacharijo
skatinami, Izraelio Dievui liepiant, persų karaliams:
Kirui, Darijui ir Artakserksui įsakius, jų valdymo laikais,
15 šventovė buvo užbaigta šeštaisiais karaliaus Darijaus
viešpatavimo metais, Adaro mėnesio trečią dieną. (Ezr
4,24)

16 Tuomet žydai, kunigai, levitai ir visi grįžę
tremtiniai iškilmingai šventė Dievo namų dedikavimą. (4
M 7,10; 1 Kar 8,62-66) 17 Jie ta proga aukojo Dievo namų
iškilmių šventei: šimtą jaučių, du šimtus avinų, keturis
šimtus ėriukų ir auką — dvylika ožių — už viso Izraelio
nuodėmes — dvylika Izraelio padermių. 18 Kunigai buvo
paskirti padaliniais ir levitai eilėmis šventės tarnybai, kaip
parašyta Mozės knygoje. (4 M 3,6; 8,24)
19 Pirmo mėnesio keturioliktą dieną, grįžę tremtiniai
šventė Pasą. (2 M 12,6) 20 Visi kunigai ir levitai buvo
apsivalę, rituališkai švarūs. Jie pjovė Pasos avinėlį visiems
grįžusiems tremtiniams, savo broliams kunigams ir sau.
21 Pasos avinėlį valgė žydai, grįžusieji iš tremties, ir visi,
kurie buvo atsiskyrę nuo krašto vietinių tautų papročių ir,
prisijungę prie jų, garbino Viešpatį, Izraelio Dievą. 22 Jie
džiaugsmingai šventė Neraugintos duonos šventę
septynias dienas, nes Viešpats buvo paveikęs jų naudai
Asirijos karaliaus širdį, karalius rėmė juos Izraelio Dievo
namų statyboje.

Karalius Darijus įsakė baigti šventovės atstatymą, išlaidas padengti iš valstybės pajamų ir duoti reikalingas aukas. Statyba buvo baigta per 4 metus; šventovė dedikuota (pašventinta) ir švęsta Pasa (Velykos). Kai atėjo Viešpaties skirtas laikas, Jis paveikė eilinių žmonių ir karaliaus širdis įvykdyti darbą.

7 skyrius
EZRAS GAUNA LEIDIMĄ IŠ KARALIAUS ARTAKSERKSO ATGAIVINTI PAMALDŲ APEIGAS 1-28

1 Po šitų įvykių, persų karaliui Artakserksui
viešpataujant, Ezras, sūnus Serajo, sūnus Azarijo, sūnus
Hilkijo, (1 Ch 5,40) 2 sūnus Salumo, sūnus Zadoko, sūnus

Ahitubo, 3 sūnus Amarijo, sūnus Azarijo, sūnus
Merajoto, 4 sūnus Zerahijo, sūnus Uzio, sūnus Bukio, 5
sūnus Abisuvo, sūnus Pinejo, sūnus Eleazaro, vyriausiojo
kunigo Arono sūnus. 6 Šitas Ezras atvyko iš Babilonijos;
jis buvo prityręs žinovas Mozės įstatymo, kurį Viešpats,
Izraelio Dievas, davė Mozei. Karalius suteikė jam viską,
ko jis prašė, nes Viešpats, jo Dievas, laimino Ezrą. (Ezr
8,18-22; Neh 2,8) 7 Karaliaus Artakserkso valdymo
metais su juo į Jeruzalę kartu ėjo kai kurie žydai, kunigai,
levitai, giedotojai, vartininkai ir šventovės tarnai. (Ezr
2,43) 8 Jie atvyko į Jeruzalę septintais karaliaus valdymo
metais penktą mėnesį. 9 Ezras pradėjo kelionę iš
Babilonijos pirmo mėnesio pirmą dieną, o penkto
mėnesio pirmą dieną jie atvyko į Jeruzalę; Dievo malonė
juos lydėjo. 10 Ezras buvo pasiryžęs visa širdimi tyrinėti
Viešpaties įstatymą, jį vykdyti ir mokyti žydus jo nuostatų
ir teisės.

11 Karaliaus Artakserkso laiško nuorašas, įteiktas
kunigui Ezrui, kuris buvo mokslininkas ir Izraelio
Viešpaties įsakymų ir nuostatų žinovas: 12
„Artakserksas, karalių karalius; kunigui Ezrui, dangaus
Dievo įstatymo žinovui. (Ez 26,7) 13 Mano yra duotas
įsakymas, kad kiekvienas izraelitas mano karalystėje,
kunigas bei levitas gali vykti iš mano karalystės į Jeruzalę
drauge su tavimi, 14 nes tu esi karaliaus ir jo septynių
patarėjų siunčiamas į Judėją ir Jeruzalę patyrinėti, ar
vykdomas tavo Dievo įstatymas, kuris yra tavo rankose.
15 Tu nugabensi sidabrą ir auksą, kurį karalius ir jo
patarėjai padovanojo Izraelio Dievui; Jo buveinė yra
Jeruzalėje; 16 taip pat sidabrą ir auksą, kurį tu gausi
Babilonijos krašte, drauge su tautiečių ir kunigų
dovanomis, kurias jie padovanos savo Dievo namams,
esantiems Jeruzalėje. 17 Elkis sąžiningai; nupirk už tuos
pinigus jaučių, avių, ėriukų ir juos su jiems
priklausomomis augalinėmis bei geriamosiomis aukomis
aukok ant aukuro jūsų Dievo namuose Jeruzalėje. 18 Kas
tau ir tavo broliams atrodys reikalinga, darykite pagal

jūsų Dievo valią. 19 Indus, kurie tau perduodami tavo
Dievo namų reikalams, pristatyk Jeruzalės Dievo
šventovei. 20 Visa kita, ko reikės tavo Dievo namams, jei
turėsi progos, parūpink karaliaus iždo sąskaiton. 21
Mano paties, — karaliaus Artakserkso, yra duotas
įsakymas visiems Eufrato vakarų krašto iždininkams: ,Ko
tik kunigas Ezras, dangaus Dievo įstatymo žinovas, iš
jūsų reikalaus, privalote jam parūpinti: 22 iki šimto
talentų sidabro, šimtą korų kviečių, šimtą batų vyno,
šimtą batų aliejaus, ir druskos neribotas kiekis. 23 Ko tik
reikalaus dangaus Dievas, privalote padaryti Dievo
namams, kad Jo rūstybė nepaliestų manęs ir mano
įpėdinių. 24 Taip pat pranešu jums, kad neleidžiu apdėti
jokiais mokesčiais kunigų, levitų, giedotojų, vartininkų ir
šventovės tarnų nei vieno, dirbančio prie Dievo namų'.

25 O tu, Ezrai, Dievo duota išmintimi, paskirk
mokytojų ir teisėjų, kurie teistų Eufrato vakaruose
gyvenančius žmones, pažįstančius tavo Dievo įstatymą; o
kurie tų įstatymų nepažįsta, tuos pamokyk. 26 Bet kas
nevykdys tavo Dievo ar karaliaus įstatymo, tas turi būti
baudžiamas mirtimi, ištrėmimu, turto atėmimu arba
kalėjimu".

27 Garbė Viešpačiui, mūsų tėvų Dievui, kuris įdiegė tą
mintį karaliaus širdin, kad Viešpaties namai Jeruzalėje
būtų garbingi; 28 Jo malonės dėka, karalius, jo patarėjai
ir galingi karaliaus valdininkai buvo man palankūs. Aš
išdrįsau, o Viešpats, mano Dievas, lydėjo mane; ir
surinkau Izraelio šeimų vyresniuosius, kurie sutiko grįžti
su manimi.

Ezras buvo kilęs iš Arono, Mozės brolio, palikuonių. Jis buvo įstatymo žinovas: pats mokėsi, rinko įstatymo nuorašus, juos perrašinėjo ir kitus mokė įstatymo. Karalius Artakserksas davė leidimą ir lėšas Ezrui su kitais vykti į Jeruzalę mokyti žmones Viešpaties įstatymo. Karalius įsakė parūpinti reikalingas aukas iš karaliaus

pajamų „anapus upės", tai yra nuo Eufrato į vakarus. Ezras išvyko į Jeruzalę Artakserkso karaliavimo septintaisiais metais, 457 m pr. Kr. Tai buvo 60 m po šventovės atstatymo, 80 m po pirmųjų tremtinių grįžimo į Jeruzalę.

Ezras ne savo jėgom pasitikėjo, bet Dievo veikiančia malone. Jei Viešpats nebūtų jį paveikęs savo malone, jis nieko nebūtų atsiekęs. Karaliaus ir jo patarėjų palankumą jam, jis irgi palaikė Viešpaties veikiančia malone. Kai Dievas padeda, tada viskas padaroma.

8 skyrius
EZRO KELIONĖ Į JERUZALĘ 1-36

1 Sąrašas šeimų vyresniųjų pagal jų kilmę, kurie,
karaliui Artakserksui viešpataujant, išvyko su manimi iš
Babilonijos: (Ezr 7,1,7) 2 Pinejo palikuonių — Gersonas,
Itamaro — Danielius, Dovydo — Hatusas, 3 Sekanijo
sūnų; Paroso palikuonių — Zacharijas, kurio sąraše buvo
šimtas penkiasdešimt vyrų; (1 Ch 3,22) 4 Pahatmoabo —
Zacharijo sūnus Elijehonajas ir su juo du šimtai vyrų; (Ezr
2,6) 5 Zataus — Jahazielio sūnus Sekanijas ir su juo trys
šimtai vyrų; (Ezr 2,8) 6 Adino — Jonatano sūnus Ebedas
ir su juo penkiasdešimt vyrų; 7 Elamo — Atalijo sūnus
Jesajas ir su juo septyniasdešimt vyrų; 8 Sefatijo —
Michaelio sūnus Zebadijas ir su juo aštuoniasdešimt
vyrų; 9 Joabo — Jehielio sūnus Obadijas ir su juo du
šimtai aštuoniolika vyrų; 10 Banio — Josifijo sūnus
Selomitas ir su juo šešiasdešimt vyrų; (Ezr 2,10) 11 Bebajo
— Bebajo sūnus Zacharijas ir su juo dvidešimt aštuoni
vyrai; 12 Azgado — Hakatano sūnus Johananas ir su juo
šimtas dešimt vyrų; 13 Adonikamo — paskutinieji; jų
vardai: Elifeletas, Jeuelis, Semajas ir su jais šešiasdešimt
vyrų; 14 Bigvajo — Zakuro sūnus Utajas ir su juo
septyniasdešimt vyrų.

15 Aš juos sušaukiau prie upės, tekančios į Ahavą. Ten
mes išbuvome tris dienas. Jų tarpe buvo pasauliečių ir

kunigų, tačiau levitų nė vieno neradau. 16 Tada aš
kviečiau Eliezerį, Arielį, Semają, Elnataną, Jaribą,
Elnataną, Nataną, Zachariją, Mesulamą ir du išminčius
Jojaribą ir Elnataną. 17 Juos pasiunčiau pas Idą, Kasifijo
vietovės vyresnįjį; prašydamas atsiųsti mums žmonių,
kurie tarnautų šventovėje. (Ezr 2,43) 18 Dievo malonei
veikiant, jie atsivedė Malio palikuonių levitą Serebiją su
jo sūnumis ir giminaičiais, aštuoniolika vyrų; (Ezr 7,6) 19
Merario palikuonių — Hasabiją su jo giminaičiais ir
sūnumis, dvidešimt vyrų 20 ir šventovės tarnų, kurių
grupę Dovydas ir vyresnieji buvo priskyrę levitams
tarnais; jų buvo du šimtai dvidešimt. (1 Ch 9,2; Ezr 2,43)
21 Prie upės Ahavos paskelbiau pasninką, kad,
nusižeminę savo Dievui, melstume palaimos kelionėje
sau, savo šeimoms ir mūsų lobiui. 22 Aš nedrįsau prašyti
karaliaus karių ir raitelių, kad jie mus apgintų nuo
užpuolikų kelyje, nes buvau pasakęs karaliui: „Mūsų
Dievas saugo visus, kas Juo pasitiki, bet Jo rūstybė
paliečia tuos, kurie nuo Jo nutolsta". (Ezr 7,6) 23 Mes
pasninkavome, meldėme savo Dievo pagalbos, ir Jis
išklausė mus.

24 Aš parinkau iš vyresniųjų kunigų Serebiją ir
Hasabiją, su jais dešimt jų giminaičių 25 ir jiems pasvėriau
sidabrą, auksą, indus, skirtas dovanas Dievo namams,
kurias paaukojo karalius, jo patarėjai ir vyresnieji bei
izraelitai. 26 Aš įteikiau jiems šešis šimtus penkiasdešimt
talentų sidabro, šimtą sidabrinių indų, sveriančių šimtą
talentų, šimtą talentų aukso, 27 dvidešimt auksinių
taurių, tūkstančio dareikų vertės, ir du indus geriausio,
blizgančio kaip auksas, žalvario, 28 ir tariau: „Jūs esate
Viešpačiui šventi; indai taip pat šventi. Sidabras ir auksas
yra dovanos Viešpačiui, jūsų protėvių Dievui. 29 Viską
labai saugokite, iki pasversite Jeruzalėje, Viešpaties
namuose, kunigų, levitų ir Izraelio giminių vadų
akivaizdoje". 30 Kunigai ir levitai perėmė pasvertą
sidabrą, auksą ir indus, kuriuos jie turėjo nugabenti į
Jeruzalę, į Dievo namus.

31 Pirmo mėnesio dvyliktą dieną pajudėjome nuo
Ahavos upės Jeruzalės link. Dievas lydėjo ir saugojo mus
nuo priešų ir užpuolikų. 32 Atvykę į Jeruzalę, ten
ilsėjomės tris dienas. 33 Ketvirtą dieną sidabras, auksas ir
indai buvo pasverti Dievo namuose ir perduoti kunigui
Meremotui, Urijo sūnui; su juo buvo Pinejo sūnus
Eleazaras ir levitai: Jesuvo sūnus Jozabadas ir Binujo
sūnus Noadijas. 34 Viskas buvo suskaičiuota, pasverta ir
surašyta.

35 Sugrįžę iš nelaisvės tremtiniai aukojo deginamąsias
aukas Izraelio Dievui: dvyliką jaučių už visą Izraelį,
devyniasdešimt šešis avinus, septyniasdešimt septynis
ėriukus, dvylika ožių už nuodėmę; tai buvo deginamoji
auka Viešpačiui. 36 Jie įteikė karaliaus potvarkius
vietininkams ir Eufrato vakarų provincijų valdovams, o
šitie teikė paramą tautai ir Dievo namams. (Ezr 7,12-26)

Ezras pats vyko į Jeruzalę ir su juo drauge keliavo apie 1500 tautiečių. Jis aprašė kelionę išsamiai, o ypač pasiruošimą.

9 skyrius
MIŠRIOS VEDYBOS 1-15

1 Po to, prie manęs priėjo vyresnieji ir kalbėjo:
„Izraelio pasauliečiai, kunigai ir levitai savo
nusikaltimais nesiskyrė iš šio krašto tautų: kananitų,
hititų, perizitų, jebusitų amonitų, moabitų, egiptiečių ir
amoritų; 2 jie ir jų vaikai tuokėsi su jų dukterimis. Tuo
būdu šventoji giminė susimaišė su krašto tautomis. Žydų
vyresnieji ir valdininkai pirmieji sulaužė ištikimybę savo
Dievui". (Neh 13,23) 3 Išgirdęs visa tai, įplėšiau savo
apatinį drabužį ir apsiaustą, roviau galvos ir barzdos
plaukus ir sėdėjau giliai sukrėstas. (1 M 37,34) 4 Tuomet
susirinko prie manęs visi, kurie bijojo Izraelio Dievo
grasinimų dėl tremtinių neištikimybės. O aš sėdėjau
giliame liūdesyje iki vakarinės aukos.

5 Vakarinės aukos metu, atsikėliau iš savo liūdesio
įplėštais rūbais, atsiklaupiau ir, iškėlęs rankas į Viešpatį,
savo Dievą, 6 tariau: „Mano Dieve, man gėda pakelti akis
į Tave, nes mūsų nusikaltimai peraugo mus, o mūsų kaltė
— siekia dangų. (Dan 9,7-8; Ps 38,5) 7 Nuo savo protėvių
laikų iki šios dienos mes labai nusikaltome; dėl mūsų
nusikaltimų mes, mūsų karaliai ir kunigai patekome kitų
kraštų karalių kardui; buvome jų nelaisvėje, apiplėšti ir
viešai išniekinti. 8 Dabar trumpą valandėlę Viešpats,
mūsų Dievas, parodė savo malonę, suteikdamas mūsų
išgelbėtam likučiui prieglaudą savo šventoje vietoje; tuo
Dievas atvėrė mūsų akis ir leido mums truputį atsigauti,
nors esame pavergti. (Iz 22,23) 9 Mes esame vergai,
tačiau, mums vergaujant, mūsų Dievas nepaliko mūsų
vienų; Jis atkreipė į mus persų karalių dėmesį ir suteikė
mums per juos savo malonę, leisdamas mums atsigauti ir
atstatyti savo Dievo namus iš jų griuvėsių. Tu apgynei
mus Judėjoje ir Jeruzalėje. (Iz 5,5) 10 O dabar, mūsų
Dieve, mes vėl nuklydome nuo Tavo įsakymų, 11 kuriuos
Tu mums davei per savo tarnus, pranašus: ‚Kraštas, kurį
jūs einate paveldėti, yra suteptas. Jį sutepė krašto tautos
savo nusikaltimais ir pripildė jį piktybėmis nuo vieno galo
iki kito. (3 M 18,24-25) 12 Todėl neleiskite savo dukterų
už jų sūnų ir neimkite jų dukterų savo sūnums; niekad
nesituokite su jais, jomis; nesiekite jų gerovės nei taikos su
jais; sustiprėkite, naudokitės krašto turtais ir palikite
paveldėjimą savo vaikams'. (5 M 7,2-3) 13 Po visų mūsų
piktų darbų ir didelių nusikaltimų, Tu, mūsų Dieve,
baudei mus švelniau negu buvome verti ir mūsų likutį
išgelbėjai. 14 Argi mes vėl galėtume laužyti Tavo
įsakymus ir susigiminiuoti vedybomis su tautomis, kurios
Tau šitaip nusikalto? Argi Tu, užsirūstinęs ant mūsų,
netūrėtum sunaikinti mus galutinai, nepalikdamas nieko?
15 Viešpatie, Izraelio Dieve, Tu esi teisus. Tu išgelbėjai
mūsų likutį. Štai, mes esame Tavo akivaizdoje su savo
kaltėmis! Ar gali ramiai jaustis Tavo akivaizdoje tokie
nusikaltėliai kaip mes!?" (Neh 9,33)

———

Ezras laimingai atvyko į Jeruzalę, bet čia jis pergyveno didelį nusivylimą. Kai kurie vyresnieji pranešė jam, kad daugelis kunigų, levitų ir valdininkų nesilaiko Viešpaties įsakymo nesusimaišyti su pagoniais. Jie veda svetimtautes moteris ir taip jų šeimos žūva Izraelio tautai; jie tampa samaritais, garbina dievaičius. Dėl šito nusikaltimo sekė tremtis ir tautos sunykimas. Ezras labai jaudinosi dėl to ir liūdėjo. Jis sėdėjo šventoriuje prie šventovės. Vakarinę auką aukojant, susirinko prie šventovės daug žmonių. Tada Ezras krito ant kelių, išskėtė rankas ir meldė Dievą. Tuo jis atkreipė daugelio dėmesį. Jis nesiteisino ir neprašė Dievo atleidimo, bet tik skundėsi.

10 skyrius
MIŠRIŲ VEDYBŲ PANAIKINIMAS 1-44

1 Kai Ezras, klūpodamas ir ašaras liedamas, meldėsi ir
išpažino savo ir tautos nuodėmes prie šventovės, didelis
būrys vyrų, moterų ir vaikų, susirinkę aplink jį, graudžiai
verkė. 2 Tada Jehielio sūnus Sekanijas, Elamo
palikuonių, atsiliepė: „Mes sulaužėme ištikimybę savo
Dievui, vesdami svetimtautes moteris, o tačiau dar yra
vilties Izraeliui. 3 Padarykime Sandorą su Dievu,
įsipareigokime atleisti visas svetimtautes moteris ir iš jų
gimusius vaikus, klausydami tavęs ir tų, kurie vykdo
mūsų Dievo įsakymus. Darykime kaip reikalauja
įstatymas! 4 Ezrai, kelkis, nes tai yra tavo pareiga veikti, o
mes esame su tavim! Būk drąsus ir veik!" 5 Ezras atsikėlęs
prisaikdino kunigų ir levitų vyresniuosius ir visą Izraelį
vykdyti Sekanijo patarimą. 6 Tada Ezras nuo Dievo
namų a[illegible]jo į Elijasibo sūnaus Johanano butą ir ten
praleido naktį. Jis nevalgė ir negėrė, nes liūdėjo dėl
grįžusių[illegible] tremtinių neištikimybės.
7 Ez[illegible] įsakė Judėjos ir Jeruzalės visiems grįžusiems
tremtini[illegible]s susirinkti į Jeruzalę. 8 Jei trijų dienų
laikotarp[illegible] kas neateis, visas jo turtas, pareigūnų ir

vyresniųjų nutarimu, bus nusavintas ir jis pats bus
išbrauktas iš tremtinių sąrašo.
9 Visi Judėjos ir Benjamino vyrai trijų dienų
laikotarpyje devinto mėnesio dvidešimtą dieną susirinko
Jeruzalėje. Visi žmonės susėdo Dievo namų aikštėje,
drebėdami dėl savo nusikaltimų ir lietaus. 10 Kunigas
Ezras atsistojęs tarė: „Jūs sulaužėte įstatymą, vesdami
svetimtautes moteris, ir tuo padidinote Izraelio kaltę. 11
Dabar išpažinkite savo kaltę Viešpačiui, savo protėvių
Dievui, ir vykdykite Jo valią; atsiskirkite nuo kitų tautų ir
nuo svetimtaučių moterų". 12 Visi susirinkusieji garsiai
atsakė: „Tebūnie kaip pasakei; mes vykdysime! 13
Žmonių yra daug ir lietingas metas; neįmanoma stovėti
lauke. Be to, tas reikalas negali būti sutvarkytas per vieną
ar dvi dienas, nes nusikaltusių yra daug. 14 Tegul mūsų
vyresnieji atstovauja mums visiems. Visuose mūsų
miestuose gyvenantieji, kurie yra vedę svetimtautes
žmonas, tegul ateina paskirtu laiku su tų miestų
vyresniaisiais ir teisėjais. Tokiu būdu pašalinsime mūsų
Dievo rūstybę". 15 Asahelio sūnus Jonatanas ir Tikvo
sūnus Jazejas tam pasipriešino, o Mesulamas ir levitas
Sabetajas jiems pritarė.
16 Grįžusieji tremtiniai priėmė kunigo Ezro planą —
išrinkti šeimų vyresniuosius; jie visi buvo pašaukti
vardais. Dešimto mėnesio pirmą dieną jie susirinko
aptarti šį reikalą. 17 Iki pirmo mėnesio pirmos dienos jie
užbaigė skyrybų bylas, vedusiųjų svetimtautes.
18 Kunigų, vedusių svetimtautes, palikuonys:
Josadako sūnaus Jesuvo sūnūs ir jo broliai: Masejas,
Eliezeris, Jaribas ir Gedalijas. (Ezr 3,2; 9,2) 19 Jie
pasižadėjo paleisti savo žmonas ir už kaltę aukoti aviną.
20 Imerio: — Hananis ir Zebadijas. 21 Harimo: —
Masejas, Elijas, Semajas, Jehielis ir Uzijas. 22 Pasuro: —
Elijenajas, Masejas, Ismaelis, Natanaelis, Jozabadas ir
Elasas.
23 Levitų palikuonys: Jozabadas, Simejis, Kelajas, tai
yra, Kelitas, Petahijas, Judas ir Eliezeris. 24 Giedotojų —

Elijasibas. Vartininkų: — Salumas, Telemas ir Uris.
25 Kitų izraelitų palikuonys: Pareso — Ramijas,
Izijas, Malkijas, Mijaminas, Eleazaras, Hasabijas ir
Benajas; 26 Elamo — Matanijas, Zacharijas, Jehielis,
Abdis, Jeremotas ir Elijas; 27 Zato — Elijonajas,
Elijasibas, Matanijas, Jeremotas, Zabadas ir Azizas; 28
Bebajo — Jehohananas, Hananijas, Zabajas ir Atlajas; 29
Banio — Mesulamas, Maluchas, Adajas, Jasubas, Sealis
ir Jeremotas; 30 Pahatmoabo — Adnas, Kelalis, Benajas,
Masejas, Matanijas, Bezalelis, Binujis ir Manasas; 31
Harimo — Eliezeris, Isijas, Malkijas, Semajas, Simeonas,
32 Benjaminas, Maluchas ir Semarijas; 33 Hasumo —
Matenajas, Matatas, Zabadas, Elifeletas, Jeremajas,
Manasas ir Simejis; 34 Banio — Madajas, Amramas,
Uelis, 35 Benajas, Bedejas, Keluhis, 36 Vanijas,
Meremotas, Elijasibas, 37 Matanijas, Marenajas ir
Jasuas; 38 Binujo — Simejis, 39 Selemijas, Natanas ir
Adajas, 40 Maknadebajas, Sasajas, Sarajas, 41 Azarelis,
Selemijas, Semarijas, 42 Salumas, Amarijas ir Juozapas;
43 Nebo — Jeielis, Matitijas, Zabadas, Zebinas, Jadajas,
Joelis ir Benajas. 44 Visų šitų žmonos buvo svetimtautės;
jie paleido jas ir jų vaikus.

———

Žinia pasklido mieste, kad neseniai atvykęs karaliaus patikėtinis, kuriuo visi džiaugėsi, meldžiasi ir liūdi dėl susimaišiusių šeimų. Prie jo susirinko didelė minia. Pagaliau buvo nutarta palikti svetimtautes žmonas ir jų vaikus; taip bus išvengta susimaišymo su kitomis tautomis ir stabmeldiškų dievų garbinimo. Kai kurie tokiam nutarimui nepritarė. Buvo sudaryti vardiniai sąrašai vedusių svetimtautes ir potvarkiui pasipriešinusių. Taip užbaigta Ezro knyga.

Ką Ezras toliau veikė, nežinome. Jis buvo labai reikšmingas Izraelio tautos vadas; išgelbėjo Izraelį nuo susimaišymo su kitomis tautomis. Vienas padavimas sako, kad Ezras grįžo į Persiją ir ten mirė, o kitas tvirtina, jog jis gyveno Jeruzalėje iki mirties.

PANAUDOTOS LITERATŪROS SĄRAŠAS

Halley's Bible Handbook, Grand Rapids, 1974.
Dake's Annotated Reference Bible, by E. J. Dake, Atlanta, Georgia, 1970.
The New Bible Commentary, by F. Davidson, Grand Rapids, 1954.
Jubiläums-Bibel, Stuttgart.
Calwer Bibellexikon, von T. Schlater, Stuttgart, 1959.
Bibel Übersetzung, von Hans Bruns, Giessen, 1969.
Das Alte Testament Deutsch, Gerhard von Rad, Göttingen, 1967.
Die Botschaft des Alten Testaments, Mag. Hellmuth Frey, Calwer Verlag, Stuttgart, 1964.
Šventojo Rašto vertimas ir komentarai, Arkivyskupas J. Jonas Skvireckas, Roma, 1958.

TURINYS